မဂ္ဂဇင်း

ရှုမဝ

ကွပ်• ၅

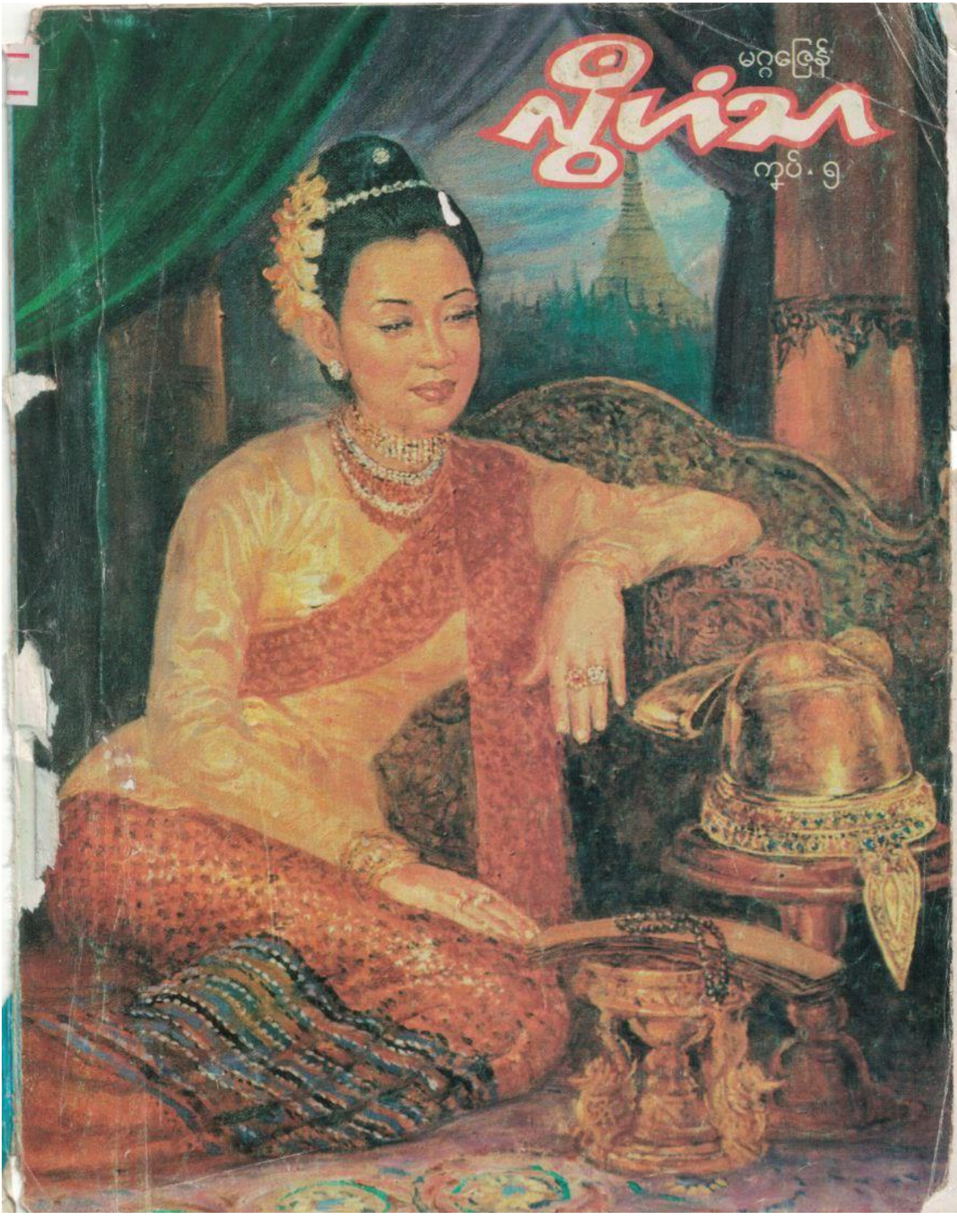

နိုင်ဝံ့ (၁) နိုင်မင်းအောင် + မိမြင့်မြင့်မူ

(သိုးပြားလုပ်ငန်းနှင့် ဖိနပ်အမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီလီမိတက်)

special high class
OSCAR
Vilus
Japan shoes
M - 747

747
M - 747
Japan Shoes

အိမ်အမှတ် - E (၆ထပ်)၊ ဒဂုံတာဝါ၊ ရေတာရှည်ရပ်ကွက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ☎ - ၅၄၁၆၄၄
စက်ရုံခွဲအမှတ်-(၉)၊ ကြိုးစက်ရုံလမ်း၊ (၁) ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ၊ သယ်န်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ☎ - ၅၇၁၁၇၂

ဦးတွေဒါန်

ပြည်သူ့သဘောထား

* ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင် ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

* နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

* နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင် ရောက် စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

* ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများ အား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချေမှုန်းကြ။

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး - ဒို့အရေး

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး - ဒို့အရေး

အချုပ်အခြာ အာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး - ဒို့အရေး

စည်းကမ်းလိုက်နာ ဘေးကင်းကွာ

ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး ဝိုင်းဝန်းကူညီ စောင့်ထိန်းပေး

စည်းမျဉ်းကိုက်ညီ ဘေးကင်းသည်

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည်

ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ပဓာနကျသောတာဝန်ဖြစ်သည်။

မဂ္ဂဇင်း

လွှိုင်းသာ

တက်ပတိတ်နု

လွှိုင်းသာ မဂ္ဂဇင်း အမှတ် (၅)　　မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ

မာတိကာ

ကဗျာ

ရမ္မဝတီသာင်ရတ် (ကအ်ဗိန်)၊ ရတ်မန်၊
ဆီတ္ဂနာဲ (ဒှ်ရာ)၊ အပါအံက် (က်ဍောတ်)၊
သာင်နန္ဒ(ရမျာင်ဗိုပ်)

ဇုံအာဂ္ဂီ

နာဲပဏ္ဍိတ (ကွာဝက်)
ပံက်ယုတ်မာကဵုဂတာံတ္ဂပညာ　၁၉

ရာမည မာံဝန်စဝ်
ဂုဏ်ညးဗိုတ်တ္ဂိင်ဘဝက္ဍိုက်ဂ္ဂိင်　၆၅

လိက်ပရေင်

ရာမည မာံဝန်စဝ်
အတိုင်စီပ္ဍောန်ပိုဒးကေ္ဍာန်　၁၁

မာံမြမောဝ်ဇေတ် (ခယျး)
ဂ္ဍေုထ္ဍးနဲဇန်ကာဇ္ဂုလိက်ါ　၁၄

နာဲသိင်တီ
သုတေသန　၂၀

သာင်နန္ဒ (ရမျာင်ဗိုပ်)
ဆာန်ဇော်အယုက်　၂၇

သာင်နန္ဒ (ရမျာင်ဗိုပ်)
သာခ္ဍင်ပတိုန်ဂုဏ်စရဲက္ဍ　၂၉
အ္ဍာံမန်ဗညာသာင်မန် (ကအ်ဗိန်)

အ္ဍာမန် (ကအ်ပလိုင်)　၃၃
ဃိက်ပံက်ထိုင်

နာဲအံင်သိုက် (ကွာန်အနေင်)　၄၁
ပဟေဍ္ဍိ ဂလာန်ပ္ဍိုင်ဟွဟ်

ဗညာတီထပ်မန် (ကြုင်ဘာ)　၆၂
ဂေံဗျာပ်က္ဍပ်ပါသ္ဍာဲထောံဇေတ်တ္ဂိ

ဝတ္ထု

တိုအး – အပါ　၁၈
က်တိ – မ္ဍော်တရင်　၂၆
သာင်နန္ဒ – အီမိပ်စိုတ်အကြာဍာ်ရမတ်　၄၃
နာဲတီထဝ် – ဂတးမုက်ကဵုဍာန်တိုပ်သုက်　၄၇
ကောန်ရတ် – ဇိမာန်မန်　၃၆
ဗညာလွှိမန် – ကုပ္ပဏီအဟာရမန်　၅၀

အယ်ဒီတာအဖွဲ့

နိုင်မောင်တိုး
နိုင်တင်ထွန်း
နိုင်စိန်တီ
မိယဉ်မြိုင်
မိပြုံးပြုံးအေး

ထုတ်ဝေသူ

နိုင်စိုးကြည် (မြန်ကြားရေးမှူး)
မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ (ရန်ကုန်)
၁၅၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်။

ဂတိုပ်လိက်ကိုလိက်အပ္ဍဲသိုဗအိုတ်ကိုတက်ပ္ဍုံပ္ဍဲစက် "ကောင်းမွန်" ရ။

ကမ္ဘာ့တီလိက်ပတ်ယေန်သွာင်မန် (ချင်လှုင်) ရ။

(ရန်ကုန်) မှ ထုတ်ဝေသည်။

ရှင်စောပု တုရင်မ၏ ရွှေဖြင့်အတိပြီးသော ခေါင်းဆောင်းတော်

ကဗျာ

ဇေယျာဘုန်းမြင့် ၊ သူရဇော် ၊ ခင်ယွန်းနန္ဒာ၊
မင်းချမ်းမွန်၊ မေငွန်အေး

ဆောင်းပါး

နိုင်ထွန်းသိန်း
ရွှေမောဓော်စေတီတော်နှင့် ဟံသာဝတီ ၇၉

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တဦး
မော်လမြိုင်-မုတ္တမတံတား ၈၃

မင်းထိန်ဝင်း
မိကျောင်းတူရိယာ ၈၅

ရာမညမင်းချမ်းမွန်
၅၄-ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ ၈၉

ဒေါက်တာမင်းနွယ်စိုး
မွန်အမျိုးသားနေ့နှင့် မွန်ဘိုးချို ၁၀၇

နိုင်ကွန်မွန်
ဗဟုသုတရေးရာမွန်အမည်များ ၁၁၃

နိုင်ဒိန်
ပညာရှာစရာ သမိုင်းစာမျက်နှာ ၁၁၅

အောင်ခင်စိုး
မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗြတ်ဇ ၁၂၁

ဒေါက်တာမင်းနွယ်စိုး
မွန်အနုပညာရှင် စာကလေးစိန် ၁၂၄

ပါရဂူ
ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုနှင့် မွန်စာပေ ၁၂၈

ဦးကျော်ငြိမ်း (ရွှေးဟောင်းသုတေသန)
ဓမ္မစေတီမင်းနှင့် ကလျာဏီသိမ် ၁၃၀

ဝတ္ထု

ချစ်ဦးညို
အဲမွန်ဒယာရဲ့ သူရဲကောင်း ၉၆

မိလေးမွန်
မပြေစိတ်ဝမ်းနေ့တိုင်းလွမ်းရှင့် ၁၃၆

မိုးပန်းမွန် (ရာမည)
သမိုင်းတွင်မည့်မိန်းမသား ၁၄၂

ခွင့်ပြုချက်အမှတ်
စာမူ - ၁၅/၂၀၀၀ (၁)
အဖုံး - ၄၅/၂၀၀၀ (၆)

အဖုံး
ပန်းချီ - ကျော်သောင်း

အဖုံးပုံနှိပ်
ဦးဝင်းလွင် (ရွှေဟင်္သာအော့ဖ်ဆက်)
၇၊ ဈေးလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်။

မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံ
အောင်မိတ်ဆွေဓါတ်ပုံတိုက်၊ စမ်းချောင်း။

မျက်နှာဖုံးအယ်ဒီတာ
တိုအေး

အတွင်းဒီဇိုင်း
တိုအေး၊ မောင်သီဟ၊ မောင်ညီညီ၊ နိုပိုဦး၊ ကံကောင်း

ဖြန့်ချိရေး
ပဥ္စလဇ္ဇာသိုင်ကျော်ဂကော်
၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ
စောင်ရေ ၁၀၀၀

ကွန်ပျူတာစာစီ
ကောင်းမွန်ကွန်ပျူတာနှင့် မင်းသန်းရှိန်

အတွင်းပုံနှိပ်
ဒေါ်စိန်နွဲ့ (ရွှေပြည့်စုံပုံနှိပ်တိုက်)
၃၄၊ ၁၅၇-လမ်း၊ တာမွေ။

ဥဓယျာဓိုန်

ကမ္ဗတီလိက်ပတ်ယေန်သ္နာင်မန်(ချင်လ္လုင်)ငွံ၊ လိက်ပတ်မန်၊ ယေန်သ္နာင်မန်သ္ဂက် ငွံတောတက်ဇ္ဍော်မောဝ်၊ ကောန်သ္ဂတ်မန်ဂမ္ဂိုင် စိုတ်ငွံလုပ်စအပ္ဍဲလိက်ပတ်ယေန်သ္နာင်မန်တဲ့ ငွံတောတက်ဇ္ဍော်မောဝ်၊ ကောန်သ္ဂတ်မန်ဂမ္ဂိုင် စိုတ်ဓါတ်ဆာန်ဂကူသ္ဂက်ငွံမြပ်မြဲတိုန်၊ တ္ဍာဝ်ဒတောဝ်တိုတံဂမ္ဂိုင် သ္ဂက်ငွံဆက်ခမံက် ပ္တိုန်ပရေင်လိက်ပတ်မန် ယေန်သ္နာင်မန်ငွံ ဇ္ဍော်မောဝ်တောတက်ဂှ်လပှ်..... ရသ်ငွံစွံလဝ် တင်ရန်တ္အိ၊ တင်တဝ်ကၠိုပ်တဲ့ စပ္တံ နူ ၁၉၇၂–သ္နာံ မံက်တိတ်ကၠုင်ရ။

တဲ့ဏံဂှ်တိပိုဏံဂှ်ပြုင်လ္ပာ် တောတက်မံင်နကိုအခိင်ပေါင်ရ။ ဒ္ဂံမံင်ခေတ် Media, ခေတ် Internet ရ။ အသိင်ပြုင်လ္ပာ်တအ်ဏံဂှ် ဓုပတ်ဇ္ဍော်ပ္ဍဲမလောန်ရ။ စိုဒ္ဓာဆန်ကိုဒ္ဒ် မ္ဂးဟွံမာန်။ ပ္ဍဲကိုအသိင်ပြုင်လ္ပာ်ဏံ လိက်ပတ်မန် ယေန်သ္နာင်မန်လေဝ် ဟီဇ္ဍောဝ် ပါအာမာန်မံင်ဂှ် တဲ့ဏံ အလုံကောန်ဂကူမန်မ္ဂဲနကို သတိ၊ ဝီရိယ ဒးစုတ်စွံလဝ် ပ္ဍဲဂှ်ညြုပ် ထေက်ရ။ ဗိုသ်လိုငွံဆိုဒဝ်စိုဒ္ဓာအာရော? ပြပ်ပ်ဏံသ္ဂက်ငွံ သိုဂိုပ်ချပ်ဗ္ဂာရဏာလဝ် ထေက်ကွဲရ။

မဂ္ဂခြေန်လ္ဂိုပ်ဟံသာ လိက်အုပ်ဍောတ်ငွံ ငွံဆိုဒဝ်စိုဒ္ဓာအသိင်ပြုင်လ္ပာ်ဂှ် နဒဒ်တအ် ဍောတ်မ္ဂဲမကိုဒ္ဒ်ရ သိုဂိုပ်တဲ့ ဂစာန်လ္ဂိုပရာတက်တြး ပတိတ်ဏာရ။

တဲ့ဏံ လိက်ပတ်မန်ယေန်သ္နာင်မန် သ္ဂက်ငွံတောတက်ဂှ် ကမ္ဗတီလိက်ပတ် ယေန်သ္နာင်မန်ဂမ္ဂိုင် ပ္ဍဲကိုပွိုင်ချင် ဂမ္ဂိုင်မံက်တိတ်မံင်အိုတ်ရ။ ဆဂှ်ဟွံကဏီ ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ညဝ်ါဒသင်တံတဲ့ ဂကောံဗုဒ္ဓယေန်သ္နာင် ကောံဇ္ဍောန်လိက်ပတ်မန်လေဝ် မံက်တိတ်မံင် ဗွဲမဂိုင်ရ။ နဒဒ်ဂကောံ သ္ဂက်ငွံသ္ဂုင်ပတိုန် သ္ဂက်ငွံလပှ်ပတိုန် လိက်ပတ်မန်ယေန်သ္နာင်မန် ငွံဆိုညာတ်မံင်တဲ့ မိပ်စိုတ်အိုပ်တိုပ်ဗွဲမလောန်ရ။

တအ်ဍောတ်ဍောတ်တံ ဝိုန်နံဗွဲမဂိုင်ကိုလေဝ် ပြးဆာဲမံင်ညးမ္ဂဲဒ္ဓာဲအမ္ဂဲဒ္ဓာဲမ္ဂး အသိင် ပြုင်လ္ပာ်တအ်ဏာအ်ဂှ် ချိုတ်တ်ပ္ဂိုတ်တ် စိုဒ္ဓာဲမာန်ဟွံသေင်ရ။ ဟွံဒးသ္ဂာတ်မ္ဂး ဟီဇ္ဍောဝ် အာမာန်မံင်ဏီ။ ယဝ်ရမ္ဂဲကလောအ်ခဝ် ကောံဗိုန်မံင်မ္ဂး ဒုင်စိုဒ္ဓာဲအသိင် ပြုင်လ္ပာ် ဏံမာန် ရောင်ပတော့်ကေတ်ရ။

သဂှ်တော့၊ အသိင်ဇ္ဍောဝ်ညာ်ပြုင်လ္ပာ်ဇ္ဍော်ဏံ ဓုးစိုဒ္ဓာမံင်ပြးပြးဆာဲဆာဲ နဲဇကုကိုဇကု မာန်ဇကုကိုဇကုဂှ်၊ နကိုဓုပတ် ပံင်ကောံ ပ္ဍဲကိုမ္ဂဲပုံက်လိုဒ္ဒ်ဒ္ဒ် ဒုင်စိုဒ္ဓာအာချိုတ်တ် ပ္ဂိုတ်ထေက်ရောင်ပေါင်။ ။

(ဂကောံရေင်တ္ဂုင်ကောင်ကာ)

ပှ်ံလအ်ဒးလှ်ုလာ်

- တံ့ဆုပှ်ံမွဲကိုရိုဟ်ကၠက်
  မှိုဟ်မတ်ကၠက်ပှ်ံမွဲကိုအဖဝ်

- ဒက်သ္ဂာပှ်ံမွဲကိုညာ်
  လကျာ်ပှ်ံမွဲကိုဒါယကာ

- ဂကူပှ်ံမွဲကိုလိက်ပတ်
  ဍုင်ပှ်ံမွဲကိုသ္ဂောဝ်

အဲတြေံဗက်ဂှ်ဲ ဆီတုနဲ ဒုရာ
ခေတ္တ ချင်လ္ဂုင် ဘာဗိုလ်

"ညင်ဂွံ"

❖ ယွံကောန်အပါတံ
သတိတ္ၚံမှာ်ရၚ်
ညင်ဂွံဗ္ဒော်ဂှ်လ္ပို
ညင်ဂွံညိဂှ်ဇတ်။

❖ ညင်ဂွံကၠတ်ဂှ်တို
ညင်ဂွံပြိုဂှ်သွ
ညင်ဟွံကျဂှ်ကြောန်
ညင်ဂွံဓောန်ဂှ်ချပ်။

❖ ညင်ဂွံတပ်ဂှ်ဂွာန်
ညင်ဂွံမာန်ဂှ်ဖြိပ်
ညင်ဂွံဂြိပ်ဂှ်မၚ်
ညင်ဂွံဝၚ်ဂှ်ချူ။

❖ ညင်ဂွံဗ္ဒူဂှ်ဂွါ
ညင်ဂွံအာဲ ဂှ်ပ၀်
ခ၀်သ္ကိလွပ်ဂိုတ်ဂှ်
ဒ်တာလျိုင်ကောန်တံ။

အပါအံက် (ကံဍာတ်)

"တက်ကှ်ဗေတ်အာ"

❖ ယောက်ကေတ်ညးသ္ကအ်
မ္ဒိဟ်သ္ကဲတအ်ဟွံတီမွဲသာ်
လ္ပာ်ဒ္ဂေံ "သာ" အာဂ္ဂိုင်
လ္ပာ်ဇကုဂှ် "ဗြိုင်" အာညိ
ဍုဏံဂှ်ရ
လ္ပတြးဒ္ဂံင်ဍိုက်ာ
ညးသ္ဂာအလိတအ်လေဝ်ဟွံသေင်...
ကေဟ်...ရဲ...
ပေါလေဝ်တဲုပြဟ်
ပ္ဍတ်ဂှ်ဟွံပ္ဍိုတ်ဏီ
တီဟွံစေ်ဗိုညးသ္ကအ်မှ
လ္ပာ်ဒ္ဂေံတအ်တောင်
လ္ပဇကုလေဝ်တောင်ရ
ဇကုဇကုရောင်ဂး
ဓာတ်နာဲစကျိုပ်ထ္ကး လ္ပကုံဒ်
ဒုံဒုံဂှ်
ခဝ်ကျိုဟ်ခ္ဍင် "ကှ်"
တက်ဟွံလေပ်တဲုထ္ကး
မုဒ်ဒ်ကှာ
ရီဗင်ကုံမေတ္တာ
မ္ဒိဟ်စိုန်ညီသာ "ပြေင်" "ဂှ်" "ပြင်" "လ္ပမုဲညိ
ကြပ်အာလ္ဒောဝ်မာန်ရောင် ဓွံသတိညိ။ ။

ရမ္ညဝတီသာင်ရတ်(ကအ်ဗိန်)
ခေတ္တချင်မတ်မလိ

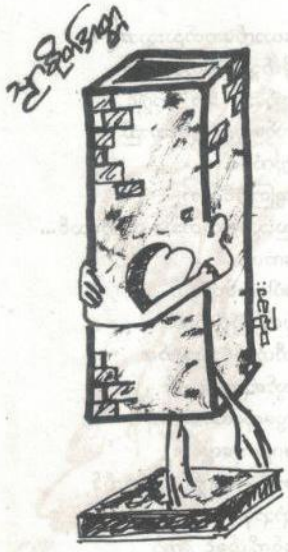

"သွာစိုတ်အတ္တ"

❖ ခေျအဲအဲဍိုက်
ချင်လိုက်အိုတ်အိုတ်
ဥင်အဲအဲဗက်
ချင်နရက်စိုပ်စိုပ်။

❖ စိုတ်အတ္တဒက််
ဗိုလ့်ဒ်ဒ်ပ္မန်
စန်ဒက်ကော်ပံင်
ညံင်ဂွံပါဗက်
လက်ကရ်ဇကော်
ပ္တဝ်ကၠုပ်ဖျုဂွံင်
ဟွံရုံင်စင်ခြင်မွဲသာ်
ဗက်ဍာ်ဇွေတ်ရ
ဘဝ ဘဝ
ဂွံသံဝေဂ ရောင်။ ။

❖ ဟိုတ်ပယောဂ
စိုတ်အတ္တမှး
ညးဗက်ကြကၠာ
မှာဇန်ကောန်ကွာန်
ဆီရသ္ဂာန်ကၠုပ်
စိုပ်ဒဒိုက်အိုတ်ဓောဝ် ။ ။

သာင်နန္ဒ (ရမျာင်ဗိုပ်)
ချင်မတ်မလို

ကျာ်

❖ ယွံဂ္ကုမန်ဍာံ
ပယျာ်လွပိုတ်
ဂိတ်ချူဗ်လိန်
မိက်ဂွံဖျော်မောဝ်။

❖ ကော်ချူကော်ချူ
ဂ္ကုဂွံမက်ဂွဝ်
တမ္ဇဝ်ရးတိ
သိုတြေံနန်ထဝ်။

❖ လွလှုဟ်ဂွါန်ကော်
ကေုဟ်မုင်မွဲတှုင်
သွက်ချင်ဂွံမြဟ်
ဒှ်အာဲတှ်ပိုဲ။

❖ ဆိကေုဟ်မွဲထှ်ဟ်
ချူဗှ်ခဝ်မန်
ရန်တံသွက်ချင်
ဒုင်ဒဒိက်ညိမန်။

❖ ခဝ်မန်မွဲမ
ဘဝသ္ကုင်မွဲဒုန်
ရန်ချူဗိုဏံ
ဟွံလံဂွံညာတ်
ပြာသာတ်နန်ထဝ်

ရတ်မန် (တ္ၚ၊တ၊ခ)
ကွာန်တံင်ပါရင်။

"ကြာပ္ဍာင်ပၚ်ဗ္ဂိုတ်...သ္ဒေအ်သ္ဒ္အိုတ်စိုအ်"

ကောန်ဒက်ယာဲဟါ　အပါယာဲမန်　ဒက်ကောန်တအ်ဟာ
အ္စာကောန်ကိုပ်ကြာ　မိမဓါဂ်　တုပ်သ္ဒဟ်ဥပ္ပါ
ဖြုဗုဲကြာတ်ကောန်　လွ်သ္ဒုန်ပါင်ကြာတ်　ကြာတ်ပ္တိတ်စဏါ
ဗြင်ဒိုတ်တ္ဒံတာ　ဟိုတ်ကၠက်အာဂ်　ဒ်မိမဓါ ......

ကော်ဟိုတ်ဂ်ရ　ယ္ဒံမိမမန်　ဓံင်ကောန်လေင်စ်
စးစေက်ဗ္ဂဲကြဳ　ဗ္ဂိင်ဂကူကော်　သ္ဒေအ်သ္ဒ္ရေဝ်မန်
ကိစ္စကိုပ်ကြာ　အရေဝ်ခြာမန်　ဟိုဗ္တောန်ကုကောန်
ခါတက်ကျာပ္ဒန်　ဟိုရေဝ်မန်ညိ　သတ္တိကိုန္ဒတ် ......

အရေဝ်ဘာသာ　ဝေါဟာညးတ္ဒဟ်　ကြာတ်ကၠဟ်ကိုအိုတ်
ရေဝ်ဗ္ကုလ္ပဂိုတ်　သ္ဒေအ်သ္ဒ္အိုတ်ညိ　ယ္ဒံမိမမန်
ကောန်မန်ကော်မန်　ရေဝ်မန်ယဝ်ဟို　အိုသိုဂ္ကုမန်
စ်ကဝ်တူတန်　ဇကန်ဂျိုင်တ်　လုက်ဒ်ချိုတ် ......

လ္ဒုဟ်ဂကူပျု　ဗ္ဇုတဲဟ္ဒံဆိုဂ်　ဗ်ရောညာတ်မွဲ
ဟိုတ်အဲပရဲ　ပ္ဒဲအရေဝ်ညး　ရေဝ်ဗ္ကုဒးတ္ဒိ
လိက် ပျုန္ဒံကော်　အရေဝ်ဒ္ဒဲဟွံ　ဒ်တဲဏအ်ဏီ
ကော်အိုတ်ခပ်သိ　ဒ်လ္ဒိစံင်တူ　ဂကူပျုဟွံ ......

ယေန်သ္ဒာင်ရေဝ်ခြာ　စကာပ္ဒဲပါင်　ရမျာင်လိက်ပတ်
ပေင်ဍာန်ဗြုဍတ်　ဗတ်ဘာသာမန်　ဇ္ဒာပ်ရးခန်လ္ဒာ
စိုပ်ခိင်တဲဏအ်　တ္ဒအ်ရးချင်ကွာန်　ဆာန်အရေဝ်ဏာ
ညံင်ဗ္ဂိုအ်ကၠက်အာ　ကြာပ္ဍာင်ပၚ်ဗ္ဂိုတ်　သ္ဒံသ္ဒ္အိုတ်ဍိုက် ......

မိအံင်သ္ဒင်မန်(ကံဗိန်)

အတိုင်စိမ္ပောန်ပိုဒးကျောန်

ညောန်စိုပ်ကျုင်ကိုဂိတုမာ် ဍုံလတိုပ်လေဝ်ပေင်ဂှ် သ္ပိက်မလ္ပုလှ်သိင်သာ အကြာအခိင်မအောန် ကမ္မောန် မဂှိုင် တာလျိုင်ကောန်ဂကူ စိုပ်ကျုင်လ္တူပ္ဍဲ ဂွံသ္ပးထော် ပ္ဍန်လေဝ်ဝါတ် ဂွံကြာတ်ပတိတ်ထော်လေဝ်ဟွံလောဲ စွံ စိတ်စေတနာလ္တူကောန်ဂကူလုုင်ပြိပြိတုဲ တဲဂန်ရပ် ကျေဟ် ကော်ချူဏာလိက်ပရေင်မွဲပိုဒ်မ္ဂံယျု "အတိုင်စေဝ် မ္ပောန် ပိုဒးကျောန် "မဒ္ဒ်ကိုရ။

အိုတ်ကိုသတ်မတန်တဒ္ဒုင်ပ္ဍဲကိုလိုက်လောကမယို ကသိုဟ်ပ္တိတ်မံင်ကျာမုဟ်ပ္ဍဲကိုအခိင်တုဲဏံ ယဝ်ခါရက လေင်သ္ပိရံင်ကိုတဝ်ဍောင်ဓဝ်ဓမ္မဒေသနာတိုမ္ဂံကုပိုန်ကျာ် တြဲပိုမတွံလဝ်ရဂွံမ္ဂး"သဗ္ဗေသတ္တာ အဟာရဋ္ဌိတိကာ"တုဲ ဂွံအာကျုင်ချိုဒရာင် ဂွံဂျိုင်အာလမျိုမာန်ဂှ်ဒှ်ပဓာန်ဖ္အော် အိုတ်ဂှ်အဟာရပေင်ရ၊မုဟိုတ်ရောဟိုတော် သတ်ပ္ဍဲကို လောကမ္ပတ္တုကိုမ္ဂိုဟ်တိရစ္ဆာန်လိုမွဲဟွံဟိုမွဲဓါတုဲယဝ်စာ်စ္ဍး အာန္ဂကိုအဟာရ ယဝ်ဟွံဂွံသ္ပပြဘိုက်စ္ဍအဟာရဘောဓိုန် မ္ဂး ညံင်ရ်လမျိုဒးအိုတ် မ္ဂးချိုတ်အာကို၊တုဝ်တဲညံင်ရ် သာ်ဂှ်ကိုရ ဗွာပ်ဂကူဘာသာလိုမွဲဟွံဟိုဂွံဖ္အော်မောဝ်တ် တက်တိုန်အာမါန်ဂှ် မွဲကိုပ်ကျာ အရေဝ် လိက်ပတ် ယေန်သ္ဂောင်ပိပြကာဏံဒှ်ပဓာန်ဖ္အော်အိုတ်ရ၊ မုဟိုတ်ရောဟို တော် ဂကူလိုမွဲဟွံဟို အရေဝ်လိက်ပတ်ယေန်သ္ဂောင်ပိပြ ကာဏံယဝ်ခါရဟွံဟိုတွံ ဟွံဗ္တောန်စုံ ဟွံကျိုင် ကျဝ်မ္ဂး ဂကူဂှ်ဒးကေ်ုကျက်အာအကြာလောကဏံဗွဲရာဇာဝင်မရိုင် ဒိုင်ရ၊ညံင်ရ်ဂကူပျုတံဟိုတ်န္ဂကိုဟွံဟိုအရေဝ်ဇကု ဟွံဗ တောန်လိက်ဇကု ဟွံဗိုက်လတက်ကျိုင်ကျဝ်ယေန်သ္ဂောင် ဇကု ဟိုတ်န္ဂကိုဟွံထိုင်ဒက်မင်မွဲဂကူဇကုတုဲ ဂကူပျုတံ မဒးကေ်ုကျက်အာန္ဂကိုရာဇာဝင်မရိုင်ဒိုင်ဂှ် ဗွာပ်ကောန် မန်မဂွံလ္ပတ် ဗဟုသုတတံဂှ်ဂွံတိကေတ်မံင်ကိုရ၊အခိင် အခါကလလ္ပုဟ်ကောန်ဂကူမန်ပိုလေဝ်ဂွိင်ဖေက်ဂကူဇကု ကေ်ုကျက်အာညံင်ရ်ဂကူပျုဂှ်တုဲ အရေဝ်မန်လေဝ်ညးအဲ ဏ္ဍာန်ဟို၊လိက်မန်လေဝ်ညးအဲဒးဗ္တောန်စုံ၊ယေန်သ္ဂောင်မန် လေဝ် ဒးကျိုင်ကျဝ်ဗိုက်လတက်ဂှ်ဒှ်တာလျိုင်ကမ္မောန် ကောန်ဂကူမန်တံဗွဲခမ္မောန်မွဲသာ်ကိုရ၊ယဝ်ဟိုဏာဗွဲတြး မ္ဂးအရေဝ်ပိုညံင်ဟွံဂွံကေ်ုဗ္ဒန်အာဂှ် ညးတ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဘိုင် ဟိုကိုပိုမန်တံဟွံသေင်ရ၊ပိုကောန်ဂကူမန်တအ်ညးဂမ္ဂိုင် ပေင်ဒးဟိုဒးဂးဂှ်ဒှ်တာလျိုင်ကမ္မောန်ပိုကောန်ဂကူမန် တအ်မွဲသာ်၊လိက်ပတ်ပိုမန်ညံင်ဟွံဂွံကေ်ုဗ္ဒန်အာအကြာ "ကာမဩဃံင်ဝဲခ္ဍံင်သံသာ"ဏံဂှ် ဂကူတ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဘိုင် ဗ္တောန်စုံကိုပိုမန်တံဟွံသေင်ရ၊ပိုဂကူမန်တံညးဂမ္ဂိုင်ပေင် ဒးဂိုတ်ဏ္ဍာန်ဗ္တောန်စုံဂှ်ဒှ်တာလျိုင်ကမ္မောန်ပိုကောန်ဂကူမန် တအ်မွဲသာ်၊ယေန်သ္ဂောင်အနိက်အလေံပိုယ်မန်ညံင်ဟွံဂွံ လိုလာ်စာ်ထောင်အာအကြာဂကူညးတ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဂှ် ဠုညး တ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဘိုင်ကျိုင်ကျဝ်ဗိုက်လတက်မင်မွဲကိုပိုကောန် ရာမညတံဟွံသေင်ရ ပိုယ်ကောန်ဂကူရာမညတံညးဂ မ္ဂိုင်ပေင်ဒးဗိုက်လတက်ကျိုင်ကျဝ်ဒးမင်မွဲဂှ်ဒှ်တာလျိုင် ကမ္မောန်ပိုယ်ကောန်ဂကူမန်တံမွဲသာ်၊ပ်ံင်သိုဖအိုတ်တော် ဒှ်တာလျိုင်ကောန်ဂကူရာမညတံ(၃)သာ်ပိပြကာမဒ္ဒ်ရ၊

ဗှာ်ကောန်ရာမညမကၠုင်ဒှ် ပ္ဍဲကိုဂကူမန်ပိုယ်မွး ဗွဲကိုပ်ကၠာကမ္မောန်တာလျိုင်ပိသာ်ပိပြကာဏံဂွံ ဒးဂံင်ဒုင်ကေတ်တာလျိုင်ဍိုက်က်ပေင်င်ရောင်၊ကမ္မောန်တာလျိုင်သ္ဒိုင်ဝန်ပိတင်ဏံယဝ်ဒုင်ကေတ်တာလျိုင်သ္ဒိုင်ဝန်ဟွံမါန်တဲယဝ်ဟွံကျာန်မွးကောန်ဂကူမန်ရောင်ဂှ် ဟိုဂးစဟွံထေက်ရ၊မူဟိုတ်ရောဟိုတော် ဇကုလေဝ်ဒှ်မံင်ဂၠုမန်စလဝ်ပုင်မန်သုင်လဝ်ညဳမန် ပဒတ်မံင်ပ္ဍဲကိုတိတ္ဂိုရးမန်ဖိုဟ် ဗွဲကိုပ်ကၠာတာလျိုင်ကမ္မောန်ပိပြကာဏံယဝ်ခါရယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်ဒုင်ဒဒိုက်ဟွံမာန်မွးမှးဂှ်ပံရဲ့နူကိုဂကူသတ်အဟိုတ်တိရစ္ဆာန်တံဏီရ၊ဂကူတိရစ္ဆာန်မပွံကိုခွတ်ဂြုန်တံဇိုန်ရညောတ်သွတ်တဗွဲမလောန်ကိုလေဝ် တာလျိုင်ညးကိုညတာလျိုင်အဲကိုအဲဟိုတ်နူကိုယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်ဒုင်လဝ်ဒဒိုက်ဍိုက်က်ပေင်င်တဲ ဂွံမံင်သုဒတ်အာပ္ဍဲကိုသ္ဒိုင်ဌာန်ခိုဟ်ဒ္ဍဲခိုဟ်ဂှ် ပိုယ်ကောန်ဂကူရာမညတံလေဝ် ဂွံဆိုညာတ်ကျုင်မံင်ရဟွံသေင်ဟာ၊ညံင်ရဲသတ်တိရစ္ဆာန်မပွံကိုခွတ်ဂြုန်တံယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်ကျုင်လဝ်တာလျိုင်ညးကိုညတာလျိုင်အဲကိုအဲဂှ် ပိုယ်ကောန်ဂကူရာမညတံလေဝ်ယဝ်ခါရယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်တာလျိုင်သ္ဒိုင်ဝန်ညံင်ရသတ်တိရစ္ဆာန်ခွတ်ဂြုန်တံကိုမွး...ဂကူမန်ပိုလေဝ်ဂွံအာစိုပ်ဒှ်ဘဝတ္ဂွဲစွက်ဇုကန္တဟောင်ရ၊ကောန်ဂကူရာမညမန်ပိုလ္ဂိုလ္ဂိုတအ်ဂှ်ဂွံယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်ဂွံဒုင်ဒဒိုက်သွက်ဂကူဂှ်လွဟိုဏီရ ပ္ဍါနူကိုယိုက်ဂှေင်တာလျိုင်ဂှ်သိုဟာရိုဟ်မံင်ဂကူဇကုသိုအထေင်သောဲ ထေင်ညောတ်မံင်ကိုဂကူမန်ဇကုဇကုအိုတ်ရ၊မန်ဗိုဏံဂှ်မံင်ဂ္လာတိလေဝ်ကိုဗြိုင်ပုင်ဂိုင်တော်ဂျိုင်ရ၊စပွံနူလုပ်ဗိုတ်ပငိုသန္ဓိပ္ဍဲကိုဂကူမန်တဲ ဒ္ဓိတ်ဂိတုဒးယိုက်ဂှေင် ဒ္ဓိတ်ဗဗေင်ဒးဗမ်ဖျုင်မိမမန်တံဒုင်ကျုင်လဝ်ဒဒိုက်တဲ ဂိုတ်စ်ုင်ပ္ဂိတ်နုင်ကောန်မန်ဗိုဏံဂှ် "ဂိုဟ်မိတ်ယာဲစ်ုင်" ကွဲကွဲရ၊ ယဝ်ခါရမိမပိုမန်ဂိုတ်စ်ုင်ပတိတ်နုင်ကောန်မန်ဗိုဏံပ္ဍန်မွး ခြာပွံလအ်ကောန်ဂကူရာမညမပိုလေဝ်ဒးကွဲကွက်အာအကြာလောကဏောင်ဂှ် ဗွဲမပြယ်အိုတ်ကိုမိမမန်ကောန်ဂကူရာမညတအ်ညးဂမှိုင်ထေက်ကိုဒးဂွံလဝ်ခဝ်သတိလ္ဂိုန်ထာဝရရောင်၊ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ရ၊အိုတ်ကိုဗော်မိဂှ်းမကောန်ဂကူမန်ပိုယ်တအ်ညးဂမှိုင် ညံင်ဂကူမန်ပိုဂွံဖျော်မောဝ်ဂွံ ဂေါင်ဆာဲတိုန်အာအနာဂတတေံမာန်ဂှ် ယဝ်ခါရဆာန် မန်ညုံမွးတော်လ္ဂုဟ်မစ္စပ္ပန်ဏံဗွဲကိုပ်ကၠာတာလျိုင်ကမ္မောန်ပိသာ်ဂွံပိုယ်ဒးယိုက်ဂှေင်ရေင်တ္ဂုင်ဒုင်ဒဒိုက် ပိုယ်ဒးဆက်ကျာန်အာညီညီသာသာဍိုက်က်ပေင်င်ရောင်၊ပ္ဍဲအရာကျာန်ကမ္မောန်သွက်ကောန်ဂကူယိုက်ဂှေင်တာလျိုင်သွက်ကောန်ဂကူမမွိက်ကိုမွဲမွဲဂှ်လေဝ်အဲညးမချူလိက်ဏံမိက်ဂွံဟိုဇ္ဇန်ဘာကို ကုကောန်ရာမညပိုတံဂလာန်ဝါစာမွဲပိုဒ်ကိုရ၊ကမ္မောန်လိုမွဲဟွံဟိုကမ္မောန်မွဲမွဲ ဗော်ဂကောံမွဲမွဲဂွံအာညာ်ဇမှိုင်မာန်ဂွံဖျော်မောဝ်တတက်တိုန်အာမာန်ဂှ် တင်အဓိကဖျော်အိုတ်ဒှ်ပဓါန်ဖျော်အိုတ်ဂှ်ဒှ်စေဝ်ပျောန်ဟောင်ရ၊ စေဝ်ပျောန်ဟိုရ်ဒှ် လမျိုကမ္မောန်သွက်ဂွံဖျော်မောဝ်တတက်ဟောင်ရ၊မုဟိုတ်ရောဟိုတော်-ကမ္မောန်-ဗော်ဂကောံလိုမွဲဟွံဟိုသိုဟွံမွဲကိုစေဝ်ပျောန်သော့ဝ်သောတ်ဥပဒေမွဲသာ်ဇိုန်ရဏ္ဍာန်ကျာန်လ္ပိပရာမံင်ကိုလေဝ်ဂွံဖျော်မောဝ်တတက်အာမာန်ဂှ်ဗြိုင်သန်ကွဲရ၊ယဝ်ဟွံမွဲကိုစေဝ်ပျောန်မွးဂွံဖျော်မောဝ်ဂှ်လွဟိုဏီရ၊လ္ဂုန်ကိုဂွံဖျော်မောဝ်တတက်ဂှ်လေဝ်ပွမှးယုတ်သဝ်စ်ေအာဂှ် ဒ္ဓိဂတမတ်ပိုကောန်ရာမညတံလေဝ်ဂွံဆိုကျုင်မံင်ကိုရဟွံသေင်ဟာ?ကမ္မောန်ဟွံမွဲကိုစေဝ်ပျောန်ဂှ်မုတပ်ဥပမာရောဟိုတော် ညံင်ဂျုင်ဟွံမွဲကိုညးရပ်သ္ဂှနေဝ်ကိုဗိုညးဒစိုတ်ညးဒုန်ဗိုညးညးအာ အကြာကြာဂှ်ဂျုင်ဂှ်လေဝ်သိုကိုမဒးဗိုက်တိုပောံဗြိုအာရ၊ဟိုတ်ဂှ်ရညးညးအဲအဲကျာန်ကမ္မောန်မွဲမွဲမွးကိုဂွံနွံကိုစေဝ်ပျောန်အိုတ်ညိ၊ကျာန်ကမ္မောန်ကိုစေဝ်ပျောန်ရဟိုဂှ် မွိဟ်ဖျော်ဂကောံကမ္မောန်မဖျေုလဝ်စေဝ်ပျောန်ဂှ်ဒှ်အဓိကဖျော်မွဲသာ်ကိုရ၊တင်နုင်စေဝ်ပျောန်ဇကုမဟိုဖျေုလဝ်ဂှ်ဗွဲကိုပ်ကၠာအတိုင်ဇကုဟိုလဝ်ဂှ်ဇကုဒးဒ္ဂေတ်မာန်ရောင်၊စေဝ်ပျောန်မွဲမွဲသိုကိုဇကုဒ္ဂေတ်ဟွံမာန်မွဲသာ်တဲ ယဝ်ဇကုပတိတ်လဝ်စေဝ်ပျောန်မွးစေဝ်ပျောန်ဂှ်လေဝ်ဒှ်အာအပ္ဍဟာသိက်ဟောင်ရ၊ညံင်ရကောန်ဂကူမန်ပိုလ္ဂိုလ္ဂိုဂှ်ကာလဇကုဟိုတွံမွးတပ်ညံင်ကိုမွိဟ်ဆာန်ဂကူအိုတ်အစောန်ရ၊ကာလပ္ဍါပ္ဍါ ဂှ်ာဖုံရိုဟ်ကွက် ကြက်ဍဲ့ဇေတ်တမွးဒှ်မံင်မွိဟ်ဆာန်ဂကူဇလဝ်ဟွံသေင်၊ဒှ်မံင်မွိဟ်ဆာန်ဇကုဟောင်ရ၊ဗိုလိုပိုန်ဒြပ်အဲဂွံဖျော်မောဝ်တတက်တိုန်အာမာန် သ္ဒိုင်ဌာန်အဲလေဝ်ဗိုလိုဂွံဒှ်သိုတိုက်ဗုဗု သိုဆုဒုဲဒုဲမာန်ဂှ်ရော?ဗိုဗိုဏံဂကူမန်ပိုလ္ဂိုလ္ဂို

ဂှ်ချပ်မံင်ပ္ဍဲကိုဂှ်စိုတ်တော်သိုတ်တ်ရ၊မန်ဗိုဏံဂှ်ဒှ်ပှိုတ်ဂကူ မန်ပိုဂွံလိုလ်ာစ်ာထောင်ဂွံကေ္ဂကၠက်အာပောင်ရ၊ပှိုတ်ဂှ်ရ၊ စေဝ်ပ္ဍောန်မွဲမွဲဗွဲကိုပ်ကၠာဇကုဒ္ဂေတ်မာန်ရောင်ဒှ်ကိုစိုတ်မ္ဂး ဖျေံတင်နင်သ္ဂက်သ္ဂာတ်ချိုတ်တ်ပှိုတ်ညိ၊မှိုဟ်ဒ္ဂေါ်မဇၟုံ လဝ်စေဝ်ပ္ဍောန်ဂှ်လေဝ်ဒ္ဂေတ်ဗက်မာန်၊မှိုဟ်သ္ဂတ်ဒ္ဂောဝ် တ်တံဂှ်လေဝ်ဂိုတ်ဂွါန်မ္ဂး ဘဝကောန်ဂကူမန်ရာမညပိုဂွံ ဒ္ဂေါ်မောဝ်တ်တက်တိုန်အာ အကြာလောကဏံဗွဲစွတ် ဓကန်ပောင်မဒှ်ရောင်အိုတ်ကိုကောန်ဂကူမန်ပိုတံအ်ညးဂ မှိုင်ကမ္ဂောန်လိုမွဲဟွံပှိုယဝ်ဒါ်ရဂံင်ကေ္ဂာန်ဒုံဒုံမ္ဂးကိုဂွံနွံ ကိုစေဝ်ပ္ဍောန်သ္ဂောဝ်သ္ဂောတ်ဥပဒေညိ၊အတိုင်စေဝ်ပ္ဍောန် ဂှ်ဆက်ကေ္ဂာန်အာပရောင်ကမ္ဂောန်သ္ဂက်ဂကူဘာသာပိုအိုတ် ညိ၊ယဝ်ကမ္ဂောန်ဟွံမွဲကိုစေဝ်ပ္ဍောန်မ္ဂးပိုသတ်ပုထုဇန်တအ် ဂှ်လွှပှိုဏီရ၊တ္ဂီမှုံကုပိုန်ကျာ်တြဲပိုလေဝ်ညးဟွံဒးစိုတ်ဟွံ သ္ဂိုက်မှိုက်ရ၊ယဝ်ဒးထ္ဂးဏာဝတ္ထုသက်သီသာမကာမ္ဂး၊ လောန်ကျုင်မွဲအခိင်တော်၊ပ္ဍဲကိုချင်ကောသမ္ဗိကောန်သေင်္ဃ ယောသကနကိုခဝ်သဒ္ဓါမဗုအးသ္ဂးကိုလပ်ဒါန်ဘာမွဲမမှုံ ယ္ဂု"ယောသိတာရီ"မဒှ်ရ ပ္ဍဲကိုဘာဂှ်ပှန်ခမိဝိနယဓရ ကော်ဂး ခမိဝိနယ်မိုရ်မွဲဇကုသ္ဂုကို့ပ်သ္ကိုပ်တဲမွဲဟာန်ကော့ ခမိ(၅၀၀)ဇကုသ္ဂုဒတ်မံင်အိုတ်ရ၊ပ္ဍဲကိုမွဲတဲခမိမေ္ဂကထိက မွဲဇကုလုပ်အာပ္ဍဲကုင်္ဂသ္ဂတ် အာတရ်ဇကုတဲဇိတ်တဲတဲ သေ္ဂဟ်စွံပတန်လဝ်ဍာ်ပ္ဍဲကိုခေါ်မြက်ဂှ်တဲပြာပ်တိတ်ကျုင် ရ၊ဗွဲကြိဏံခမိဝိနယ်မိုရ်လုပ်အာကင်္ဂသ္ဂတ်ဂွံညာတ်ကေတ် ဍာ်သေ္ဂဟ်မံင်ပ္ဍဲကိုခေါ်ဂှ်တဲကလေင်တိတ်ကျုင်ပှိုကိုခမိ မေ္ဂကထိကဂှ်ရ၊"ယွံတ္ဂီပိုန်-တ္ဂအဲသေ္ဂဟ်စွံလဝ်ဍာ်ကို ဟာ?"ရသ်ာဂွံသ္ဂာန်တ်ရ"ကျာ်-အဲဒှ်ကိုသေ္ဂဟ်လဝ်ကိုရ ကျာ်"ခမိမေ္ဂကထိကဂှ်ဒုင်ဝန်ရ၊"တ္ဂအဲစွံသေ္ဂဟ်လဝ်ဍာ် ဗိုဏံမ္ဂးဒးအာပတ်ရောင်ဂှ်တ္ဂအဲဟွံတီပုဟ်ဟာ""အဲဒှ်က် ဟွံတီရကျာ်""ယဝ်သ္ဂုတ်ာဗိုဏံမ္ဂးတ္ဂအဲဒးအာပတ်ဏောဝ်၊ ဒးအပတ်မ္ဂးဒးလွီပရာကေ္ဂအပတ်ဂှ်ရောင်"ရသ်ာဂွံခမိဝိ နယ်မိုရ်ပှိုဒ္ဂေံဗ္ဂောန်ရ၊ခမိမေ္ဂကထိကဂှ်လေဝ်"ယွံတ္ဂီပိုန် နကိုဝိတိက္ကမစေတနာဟွံမွဲတဲပွမ္ဒးကၠိလောန်အာကို၊ ပှိုတ်နူကိုဝိုတ်အာခဝ်သတိကို၊ ပွအဲဒှ်က်သ္ဂုဒးတဲဂွံ၊ ဒးအပတ်ရောင်ပှိုဂှ်ကွေတ်နွံမံင်ကိုဟာ?"ဂလာန်မြသ်ာ ဂွံခမိမေ္ဂကထိကကေ္ဂင်ပှိုကိုခမိဝိနယ်မိုရ်ဂှ်ရ၊ပ္ဍဲကိုမွဲတဲ ခမိဝိနယ်မိုရ်ဂှ်"ခမိမေ္ဂကထိကဏံဂွံသိုကိုဇကုဒးမံင်အပတ် ဗိုဟ်ဇကုဟွံတီ"သ်ာဗွံပှိုလ်ကိုခမိမသုန်ကုံ(၅၀၀)မဒှ် ကောန်ကွးဇကုဂှ်ရ၊ကောန်ကွးခမိဝိနယ်မိုရ်တံညးဂမှိုင် လေဝ်ဂွံမိင်ကေတ်ဂလာန်ဂှ်တဲ ပှိုဂရိုဟ်သ္ဂုစရိုကိုခမိမေ္ဂ ကထိကဂှ်ရ၊ကောန်ကွးခမိမေ္ဂကထိကဂမှိုင်လေဝ်မုပှိုတ် ဂွံပှိုကိုအ္စာပိုဗိုဏံဂှ်ရော"ပ္ဍောက်ဒေါသက္ကိုဒှ်တိုန်တဲထေ ဂဟုက်တ်ဗွဲမလောန်ရ၊ခမိမေ္ဂကထိကဂှ်လေဝ်"မွဲအခိင် တော် ဟွံဒးအပတ်ရောင်ဂှ်ပှိုကျုင်လဝ်တဲမံင်ရ၊စိုပ်ကျုင် အခိင်လွှပ်ဟ်မုကလေင်ဒးအပတ်ပှန်ရောင်ဂှ်နကိုဂလာန် မသ္ဂန်ဇတ်ဝိုစ္ဂာဲပှိုလ်ကိုကောန်ကွးဇကုအိုတ်ရ"ရသ်ာဂွံ ခမိမေ္ဂကထိကဂှ် ချပ်တိုန်ပ္ဍဲကိုစိုတ်တော်ရ၊ပပ္ဍဲနူကိုအခိင် ဂှ်တဲကောန်ကွးဂမှိုင်တံဂှ်လေဝ်ပါထကးအာညးသ္ကအ် အိုတ်ရ၊ခမိဝိနယ်မိုရ်ဂှ် ပှိုတ်နူကိုအခေါင်အဝ်နိုဟ်မံင်တဲ သ္ဂုကေ္ဂ"ဥက္ခေပနီယကမ်"တဲဗက်ဗဒ်ကေ္ဂခမိမေ္ဂကထိက ဂှ်ရ၊ကောန်ကွးခမိမေ္ဂကထိကဂမှိုင်ဂှ်လေဝ် နကိုဟွံဗဗွဲ ဗက်ကိုခဝ်ပွမဗက်ဗဒ်ကေ္ဂပိုဂှ်ပိုဟွံတိတ်အာနူကိုအရာံ ဘာဏံရ၊ခမိမွဲလွှာ်ဂှ်လေဝ်ဗက်ဗဒ်ကေ္ဂအတောင်တဲ သင်ဂ မှိုင်ပါထကးအာဓါလွးရ၊ပှိုတ်ဂမှိုင်ပရောဒဒှ်ဂမှိုင်ဂွံတ္ဂီ မှုံကုပိုန်ကျာ်တြဲဂွံ မိင်ကေတ်တဲ၊သ္ဂက်ဂွံကလေင်ညီသာ ညးသ္ကံပှန်ဂှ်ပှိုပိုင်ဏာဓါဝါလေဝ်ဟွံဂွံရ၊မရနက်ကိုပိဝါဂှ် နကိုအလိုဇကုကျာ်တြဲက္ဂပြာပ်အာတဲသိက္ခာပိုဒ်မဒ္ဂေက် ကိုပညပ်ဂှ်ပညပ်ကေ္ဂတဲ သင်ကုသင်ညးမွဲကိုညးမွဲကိုညီ သာညးသ္ကအ်အိုတ်ရ၊ဗွဲကြိဍံဂွံ ခမိကောန်ချင်ကောသမ္ဗိ ဂမှိုင်ဇိုန်ရတ္ဂီမှုံကုပိုန်ကျာ်တြဲဒ္ဂေံဗ္ဂောန်ပှိုတွံမံင်ဂလိုင် လိုကိုလေဝ် ဟွံကေတ်စဟွံကလင်စတဲ၊ကျာ်တြဲမွဲဇကု ခဝ် သ္ဂးထောံကေ္ဂခမိဟွံမွဲကိုဒ္ဂေတ်စေဝ်ပ္ဍောန်ဝိနယ်အလုံ အိုသိုတဲ ကညတိတ်အာဂြိုပ်ဒ္ဂေါ်မှုံယ္ဂု"ပါလိလေယျ က"တော်ရ။

သ္ဂိရံင်ကိုသက်သီသာမကလ္ဘုတော်တဲ အိုတ်ကို ကောန်ဂကူပိုမန်တအ်ညးဂမှိုင်ကေ္ဂာန်ကမ္ဂောန်မမိက်ကိုမွဲ မွဲမ္ဂး ကိုဂွံနွံကိုစေဝ်ပ္ဍောန်အိုတ်ညိ၊ကောန်ဂကူမန်ပိုယ်ညး ဂမှိုင်လေဝ် နူကိုဘဝဒှ်က်ဂွဲဂှ်ဂွံတိတ်ဗ္ဂးအာတဲ ညံင်ဂွံအာ စိုပ်ဘဝတ္ဂဘဝနာဲတော်မာန်ဂှ် ညးညးအဲအဲ ညီညီသာသာ အတိုင်စေဝ်ပ္ဍောန်ဂှ် ပိုယ်ဆက်ကေ္ဂာန်အာကမ္ဂောန်အိုတ် စိုအ်။

ရာမည မာံဝန်စဝ်(ကအ်ဒုန်မြင်)
ခေတ္တ၊ ဘာဗိုလို
ချင်လ္ဂုင်။

ကဏ္ဍူထွ့းနဲဖနၣ်ကဗျုလက်ၢဖမှိၣ်

ကဗျုလက်ၢမ့းဂ့ၢ် တၢ်ပညၢမနၤတမှၢ်တမှၢ်တၢ်အံၤကို တၢ်ပညၢအၢစၢကဗျုတၢ်အံၤခဲတၢ်လှူပှၢ်ကို နကိုၤ(၀)ဂိၢ်ဏၢ် သွ့းပောၣ်ဖနၣ်ချူဒ္ဓိၣ်ဂ့ၢ်သ္ဂၢ်ဆိုကေတၢ်ဂ့ၢ်မ့ၣ်လှၢ်ကေတၢ်ပွဲပြ ကိုပှၢ် ကော့ၢ်လိက်အုပ်လိက်ကွ့ပ်တၢ်အံၤရၤဆဂၢးဂ့ၢ်(မ)ဂိၢ်ဏၢ် မတ့ၢ်ဂၢး မအခဝ်မသုနၤ်မ မွဲယတိဂ့ၢ်–လခောဝ်လခောဝ် ဂ့ၢ်ညၢတ်ကေတၢ်ရၤနွံအောနၤ်ကေဲ့ရၤမအခဝ်ပနၤ်မ မွဲယတိ (၀)ဂိၢ်ဏၢ်သွ့းသ္ဂၢ်ဆိုဂ္ဂိၣ်ဂ့ၢ်မ့ၣ်ဂ္ဂိၣ်ရၤအၢစၢကဗျုလှိၣ်တၢ်အံၤ အကြၢအကြၢ(၀)ဂိၢ်ဏၢ်ပနဲစုတ်(ဂ)ဂိၢ်ဏၢ်ရၤ။

နဲဖနၣ်ကဗျုလက်ၢ(၀)ဂိၢ်ဏၢ်ပှိဂ့ၢ် ထပ်ပှိမွဲဝါပှ့နၤ် မ

အခဝ်ပန်မသ္ဂမ္ပဲယတိ၊ဓါယတိ သ္ဂမ္ပဲပိုဒ်၊ဂှိုင်ကိုပိုဒ်ဂှ် သ္ဂမ္ပဲပရူရ၊ကာရန်ဍေ်ုလေဝ်နူတမ်ဒ္ဂိုအိုတ်မ္ပဲပရူ-ကဝ်ပိုတ်-လိုပါအာဟွံမ္ပဲရ၊ဇန်လဝ်ပထမယတိတဲ့ရမျာင်ကာရန်ကျုင်အိုတ်ဂှ် ဒးလုပ်ကေတ်ဒ္ဂါ၊ဒးကိတ်ညိကိုရမျာင်ကာရန်ပွဲကိုဒုတိယယတိဂှ်ရောင်ထပ်သောင်ဏာညိပွ္ဂန် ရမျာ-ကာရန်ပထမယတိကျုင်အိုတ်ဂှ်၊ပွဲကိုအခဝ်ပထမဒ္ဂိုဒ္ဂို၊ပွဲအခဝ်ဒုတိယဒ္ဂိုဒ္ဂို၊ပွဲအခဝ်တတိယဒ္ဂိုဒ္ဂို၊မအခဝ်မမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲရမျာင်ကာရန်တုပ် လုပ်ဍကေတ်ဒ္ဂါဂွံဖအိုတ်ရ၊ကဗျလက်ာဇမ္ဂိုင် ကံက်ထ္ဂးသက်သိသာဓကေ ဗိုနဲ့ဇန်လဝ်ဗ္ပဲသ္ဂဝ်ဂွံ သမ္တိကေတ်ညိ အတိုင်နဲ့ကဲဂှ်ချူဇန်မ္ဂး ဒ္ဂိုကဗျလက်ာခိုဟ်မ္ပဲရောင်၊သ္ဂက်ဂွံရုံင်ညံင်ဂွံကျာ်းပွဲမတ်ဂှ်ဓါယတိမ္ပဲပိုဒ်၊ချူသမ္တိလဝ်သိုမုက်ဂ္ဂန်ရ။

၁။ ယိုက်ဂုဏ်ရတ်ပိ ..... ပိတိလိုက်လ။
၂။ ရိုဟ်ဒ္ဂိုတဲ့ ..... စိုတ်အဲမှောဝ်ဇ။
၃။ အန္တရာယ်စ် ..... ပြဟ်ကိုဂြိပ်ဒ။
၄။ ယိုက်ဂုဏ်တဲ့ပွ္ဂန် ..... တန်ဘဝင်ဇ။
၅။ ဒုဟ်လေဝ်ဟဲအိုတ် မိပ်စိုတ်မြဟ်မြ။
၆။ အဲယိုဖချန် ..... ဂုဏ်အာနူဘ်။
၇။ ဗိုဗှုဟ်ရှေ်သေ်ု ..... ဖျေ်ုကျိုပ်ရဂ်။
၈။ မိပ်စိုတ်ဒးလ ..... ဇဘဝင်ဆာဲ။

တင်သမ္တိ။ ။ကဗျလက်ာဗ္ပဲလတူဂွံ ကံက်ပတိတ်နင်နူစေတနာကေ္ဂဟ် ကွ္ဂပ်(၁)ရောင်၊ဂိုဏ်နဲ့ဟွံမ္ပဲရ၊ဇန်လဝ်ဂိုဏ်နဲ့မ္ဂးကဗျလက်ာဂှ်ဖျေ်ုအနန်ဇကုရောင်နဲ့လိုညးဓဝင်လဝ်ကွ္ဂဟ်ကာရန်ဍေ်ုရော၊ဗ္ပဲလဇေ်ုပါပါဏာရ။

ပွဲပိုဒ်(၁) ယိုက်ဂုဏ်ရတ်ပိ ..... ပိတိလိုက်လ်။
ပထမယတိ ..... ယိုက်ဂုဏ်ရတ်ပိ...
ဒုတိယယတိ ..... ပိတိလိုက်လ။

ဏ္ဍာအဴဂှ်ပေင်ဓါယတိမ္ဂးဂွံမ္ပဲပိုဒ်ရ၊ရမျာင်ကာရန်ပထမယတိ(ပိ)ကာရန်(အိ)ဂှ် ပွဲကိုဒုတိယ ယတိကာရန်ဂွံညိဂးတဲ့(ပိတိလိုက်လ်)ဇန်လဝ်ရ၊ပွဲဒုတိယ ယတိအခဝ်ဒုတိယ(တိ)ကာရန်(အိ)ဂွံဆိုကေတ်ရဟွံသေင်ဟာ၊ပထမယတိကေုဒုတိယယတိဓါဏာအ် ကာရန်ဒးဆက်ရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၂) ရိုဟ်ဒ္ဂိုတဲ့ ..... စိုတ်အဲမှောင်ဇ။
ပထမယတိ ..... ရိုဟ်ဒ္ဂိုတဲ့...
ဒုတိယယတိ ..... စိုတ်အဲမှောင်ဇ။

ရမျာင်ကာရန်ပထမယတိ(တဲ့)ရမျာင်ကာရန်ဒုတိယ ယတိ ပွဲအခဝ်ဒုတိယ(အဲ)ရသ်ဂွံ ရမျာင်ကာရန်ဍေ်ုဒးညိရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၃) အန္တရာယ်စ် ..... ပြဟ်ကိုဂြိပ်ဒ။
ပထမယတိ ..... အန္တရာယ်စ်...
ဒုတိယယတိ ..... ပြဟ်ကိုဂြိပ်ဒ။

ပွဲပထမယတိရမျာင်ကာရန်ကျုင်အိုတ်ဂှ်(စ်)ပွဲကိုဒုတိယယတိရမျာင်ကာရန်အခဝ်ပထမ(ပြဟ်)ဓါယတိဂွံကာရန်ဍေ်ုဒးတုပ်သ္ဂဟ်ရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၄) ယိုက်ဂုဏ်တဲ့ပွ္ဂန် ..... တန်ဘဝင်ဇ။
ပထမယတိ ..... ယိုက်ဂုဏ်တဲ့ပွ္ဂန်...
ဒုတိယယတိ ..... တန်ဘဝင်ဇ။

ပွဲပထမယတိရမျာင်ကာရန်(ပွ္ဂန်)ပွဲဒုတိယယတိအခဝ်ပထမရမျာင်ကာရန်(တန်)ဂှ်ကို။

ပွဲပိုဒ်(၅) ဒုဟ်လေဝ်ဟဲအိုတ် ..... မိပ်စိုတ်မြဟ်မြ။
ပထမယတိ ..... ဒုဟ်လေဝ်ဟဲအိုတ်...
ဒုတိယယတိ ..... မိပ်စိုတ်မြဟ်မြ။

ပွဲကိုရမျာင်ကာရန် ပထမယတိ(အိုတ်)ပွဲကိုရမျာင်ကာရန်ဒုတိယယတိ အခဝ်ဒုတိယ(စိုတ်)ရသ်ဂွံကာရန်ဒးတုပ်ရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၆) အဲယိုဖချန် ..... ဂုဏ်အာနူဘ်။
ပထမယတိ ..... အဲယိုဖချန်...
ဒုတိယယတိ ..... ဂုဏ်အာနူဘ်။

ပွဲကိုရမျာင်ကာရန် ပထမယတိ(ချန်)ပွဲကိုရမျာင်ကာရန်ဒုတိယယတိ အခဝ်ပထမ(ဂုဏ်)ကာရန်ဒးညိရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၇) ဗိုဗှုဟ်ရှေ်သေ်ု ..... ဖျေ်ုကျိုပ်ရဂ်။
ပထမယတိ ..... ဗိုဗှုဟ်ရှေ်သေ်ု...
ဒုတိယယတိ ..... ဖျေ်ုကျိုပ်ရဂ်။

ပွဲပထမယတိ ရမျာင်ကာရန်အိုတ်(သေ်ု)ပွဲဒုတိယ ယတိ ရမျာင်ကာရန် အခဝ်ပထမ(ဖျေ်ု)ကာရန်ဒးညိရောင်။

ပွဲပိုဒ်(၈) မိပ်စိုတ်ဒးလ ..... ဇဘဝင်ဆာဲ။

ပထမယတိ ..... မိပ်စိုတ်ဒးလ်...

ဒုတိယယတိ ..... ဇ္ဇာဝင်ဆာဲ။

ပွဲဓါယတိဂွံ ပြိင်သ္ဂာဲကာရန်မ္ဂး ပွဲပထမယတိ ရမျာင်ကာရန်(အ်)လုပ်ကေတ်ဒ္ဒါမ္ဂး ပွဲကိုဒုတိယယတိ အခဝ်ပထမကိုဒ္ဒ အခဝ်ဒုတိယကိုဒ္ဒအခဝ်တတိယကိုဒ္ဒ ရမျာင်ကာရန်(အ်)(အ်)ရမျာင်ကာရန် ဒုတိယယတိဂမ္ဂိုင် လုပ်ကေတ်ဒ္ဒါပွဲပထမယတိမ္ဂးဒးသ္ဂာဲပြိင်ကာရန်ရောင် ဂပ်ဝ်သမ္တီ၊နနဲဂွံသမ္တီအာညိ။

ထပ်သောင်ဏာဗွဲတြေးညိပ္ဂန်ရ။

ပိုဒ်(၁) ရမျာင်ကာရန်ဒုတိယ-ယတိ (လ်) ဗီတိလိုက်လ်။

ပိုဒ်(၂) .... ။ .... (ဓ်) စိုတ်အဲမှောဝ်ဓ်။

ပိုဒ်(၃) .... ။ .... (ဒ်) ပြဟ်ကိုဂြိပ်ဒ်။

ပိုဒ်(၄) .... ။ .... (ဓ်) တန်ဘဝင်ဓ်။

ပိုဒ်(၅) .... ။ .... (မြ်) မိပ်စိုတ်မြဟ်မြ်။

ပိုဒ်(၆) .... ။ .... (ဘ်) ဂုဏ်အာန္ဒဘ်။

ပိုဒ်(၇) .... ။ .... (ဂ်) ဖျေက္ဍိုပ်ရဂ်။

ပွဲပိုဒ်(၈)ဂှ် သ္ဒိုက်မိက်ဂွံပြိင်သ္ဂာဲကိုကာရန်တဲ့ ရမျာင်ကာရန်(အ်)ဂှ်၊လုပ်ကေတ်ဒ္ဒါပွဲရမျာင်ကာရန်ပထမယတိ က္ဍုင်အိုတ်ဂှ်တဲ့ ပွဲဒုတိယယတိရမျာင်ကာရန်က္ဍုင်အိုတ်ဂှ်(ဆာဲ)ဇ္ဇာဝင်ဆာဲ...ရ်သ်ဂွံပြိင်သ္ဂာဲကာရန်ရောင်။

နနဲသ်ဂွံ ရမျာင်ကာရန်ဒုတိယယတိဂှ်(အာဲ)(အာဲ) ဒးဇန်အာရ၊ဟိုတ်ဂှ်ရ။

ပိုဒ် (၁) ယွံကလောတအ် ... တ္ၚအ်မိသသဟာဲ။
(၂) အဲဆန်ဗဒ် ... ဂွံဗ်ဒေပ်ဒါ။
(၃) လိက်လက်ာဟောင် ... ချူပြေင်ဂိုက်ဂွါ။
(၄) သမ္တီဒ်ချိုတ် ... အိုတ်မန်ဝုတ်ဗ္ဂာဲ။
(၅) ဒ်ဟွံဒ်ကို ... သိချပ်ပါါ။
(၆) မန်ကိုမန်ညီ ... လ္ဂိထပ်ဒ်နာဲ။
(၇) ဒိုင်က္ဍိုက်ဗိုန်ဂိ ... ညိဟွံပြးဆာဲ။
(၈) ညဳင်အောဝ်မွဲစန် ... တန်မွဲမိယာဲ။
(၉) ဇိုတ်ကေတ်ဇိုတ်ဂွံ ... ယွံမန်ဆီဍာဲ။
(၁၀) မန်ကိုမန်ဆာန် ... ချင်က္ဂာန်ရာင်ဆာဲ။
(၁၁) ဇ္ဇော်မောဝ်တောတက် ... ညာတ်ကြက်အာဲက္ဂာဲ။
(၁၂) ပိုဂွံဒေပ်ဒ္ဒါ ... အာဲမန်ဂွံပိုင်။

ကဗျလက်ာပိုဒ်ဒကုတ် ဒုတိယ(၁၂)ပိုဒ်ဂွံထပ်သောင်ဏာပ္ဂန်ရ။ နဲဇန်ကဗျလက်ာရမျာင်ကာရန်ပထမယတိကုာ်ရမျာင်ဒုတိယယတိ တအ် ဗိုလ်ဒးပ္ဂုပ်ဒးဗညိကာရန်ဍေံဂှ်၊သောင်ထ္ဂးဏာတဲ့ရ၊နကိုရမျာင်ကာရန်ဂှ် ဆက်အာဂတဟွံမာန်မ္ဂး ဒးပြိင်သ္ဂာဲကိုကာရန်ဍေံဂှ်လေဝ် သောင်ဏာထ္ဂးဏာသာခကဍေံတဲ့က္ဍရ၊ဇိုန်ဂှ်လေဝ် ညံင်ဂွံလိုက်ဂြိုဟ်က္ဍိုဟ်စိုတ်မ္ဒးထပ်သောင်ဏာပ္ဂန်ရ။

ဒကုတ်ဒုတိယ ကဗျလက်ာ(၁၂)ပိုဒ်

ပွဲပိုဒ် (၁) ယွံကလောတအ်	.. တ္ၚအ်မိသသဟာဲ	.. ရမျာင်ကာရန်	(ဟာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၂) အဲဆန်ဗဒ်	.. ဂွံဗ်ဒေပ်ဒါ	.. ။	(ဒါ)
ပွဲပိုဒ် (၃) လိက်လက်ာဟောင်	.. ချူပြေင်ဂိုက်ဂွါ	.. ။	(ဂွါ)
ပွဲပိုဒ် (၄) သမ္တီဒ်ချိုတ်	.. အိုတ်မန်ဝုတ်ဗ္ဂာဲ	.. ။	(ဗ္ဂာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၅) ဒ်ဟွံဒ်ကို	.. သိချပ်ပါါ	.. ။	(ပါ)
ပွဲပိုဒ် (၆) မန်ကိုမန်ညီ	.. လ္ဂိထပ်ဒ်နာဲ	.. ။	(နာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၇) ဒိုင်က္ဍိုက်ဗိုန်ဂိ	.. ညိဟွံပြးဆာဲ	.. ။	(ဆာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၈) ညဳင်အောဝ်မွဲစန်	.. တန်မွဲမိယာဲ	.. ။	(ယာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၉) ဇိုတ်ကေတ်ဇိုတ်ဂွံ	.. ယွံမန်ဆီဍာဲ	.. ။	(ဍာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၁၀) မန်ကိုမန်ဆာန်	.. ချင်က္ဂာန်ရာင်ဆာဲ	.. ။	(ဆာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၁၁) ဇ္ဇော်မောဝ်တောတက်	.. ညာတ်ကြက်အာဲက္ဂာဲ	.. ။	(က္ဂာဲ)
ပွဲပိုဒ် (၁၂) ပိုဂွံဒေပ်ဒါ	.. အာဲမန်ဂွံပိုင်	.. ။	(ပိုင်)

ပွဲပိုဒ်(၁၂) လတူဂွံသ္ဒိုက်မိက်ဂွံသ္ဂာဲကာရန်တဲ့ရမျာင်ကာရန်(အာဲ)မတွံဂး (ဒါ)ဂှ်လုပ်ကေတ်ဒ္ဒါပွဲပထမယတိတဲ့ရမျာင်ကာရန်ဒုတိယယတိဂှ်ပြိင်သ္ဂာဲထောံဂွံရ၊(၁၂)ပိုဂွံဒေပ်ဒါ အာဲမန်ဂွံပိုင်၊ဆ်ုသေင်ဟာ၊

တင်သမ္တီ။ ။ပရူပရာမွဲမွဲပရူချူဇန်ဟွံအိုတ်ဏီမ္ဂးပွဲကိုရမျာင်ကာရန်ဒုတိယယတိ က္ဍုင်အိုတ်ဂှ်ကာရန်တုပ် ဒးရပ်စပ်ချူဇန်အာရ၊ဟွံသေင်သ်ဂှ်မိက်ဂွံပြိင်သ္ဂာဲကာရန်မ္ဂး ရမျာင်ကာရန်က္ဍုင်အိုတ်ဂှ် လုပ်ဒုင်ပွဲပထမယတိတဲ့သ္ဂာဲကော့ကာရန် တ္ဂဟ်သအာင်ဂွံရ၊နနဲသ်ဂွံကာရန်ဍေံပိုက်ကဝ်အာဟွံဂွံရ၊ပွဲမွဲယတိမအခဝ်ပိမ၊ပန်မ၊မသုန်မ၊ဟွံမွဲကိုစေဝ်ပ္ဍောန် အလိုက်စိုက်ဇကုဇန်မ္ဂးဒ်ကဗျလက်ာ ဂိုဏ်နဲရ၊ပိအခဝ်မွဲယတိဂှ်-ဂ-ဂိုဏ်၊ပန်အခဝ်မွဲယတိဂှ် -ဝ-ဂိုဏ်ကိုဂွံတိကေတ်ညိ၊လ္ပဆာန်ဂိုဏ်နဲညိ။

မာံမြမောဝ်ဇေတ်(ခယျး)

ကွာမှာင်ဟွံပို့တ်ကၠင် ကွာတ်ထော်ဗတင်

ပန်ဒိုဟ်ဒ္ဂါကၞင် တြင့်ဗ္ဒင်ဟွံညီ ကျာဓိဖြင်င်
ကပိုက်လုပ်မံင် ရင်အာမှာင်ထဝ် သွဝ်မံင်ကြပ်ပို့တ်
ဖျုန်ဓ္ဂုအာအိုတ် ဓိုတ်မွဲကရေက် ဝေက်တဲဂို့အ်ပို့တ်
ဂကူပိုဖအိုတ် စိုတ်လွဝ်ဗိဗိင် ထိင်ကိုဗိုန်မံင်

လျုးမှာင်တိုင်ထဝ် ယဝ်ပို့တ်အာမှူး လုံသိုဒးဍု
ဟွံညာတ်ဂှ်င်လှု မတ်ဍုဗိဗိင် နိူင်ဗိုဗ္ဒင်ပြး
ဒှိုင်ထ္ကုးဓိုင်ကဝ် ဗွဝ်ကာယလို ဘွဍုဓိုလျုး
အာအကြာညး မုက်မတ်ဒးသဝ် အဝ်...ဘဝဍုဍု

ယွံညးတ္ၚသို ဗ္ဒင်ပိပျော်အ်ုိ လွက်ုထောင်ဏး
ဗ္ဒင်ဝေါဟာမှုး ဟိုဒးအာမှူး မှုးဂွမံင်ဟာ?
လိက်ပတ်ပိုမှန် ဗ္ဒောန်အးတဲဟောင် ထေင်ဖိုဟွဲဟာ?
ယေန်သ္ဂာင်ခိုက်ကၠာ ကျိုင်ဒးအာဂို့င် ရိုင်ထေင်ဟာမှုး

သိုလ္ကုဍုးတိ ဗ္ဒင်ပိပျော်ဝွံ ယဝ်ဟွံစိုဒဝ်
ပံက်လဘက်လဝ် ပှာင်ထဝ်ဒးကျာ ပွတ်ပို့တ်အာဏောင်
လုံသိုလှုလှန် ကေ့ဗ္ဒန်အရံင် ညံင်ပျုတအ်ဏောင်
တီတဲကိုသောင် ပထောင်ညးပျော်အဲ မင်မွဲစိုလဝ်

ယွံညးတ္ၚသို ဗ္ဒင်ပိပျော်ဓိ အရေဝ်ဧဝါဟာ
လိက်ပတ်ခိုက်ကၠာ ညံင်ပြာကတ်အာ စက္ကဝါမာန်
ဗ္ဒင်ညးဗ္ဒင်အဲ မင်မွဲစိုဒ္ဂာ ကျာအွဲယောထှာန်
ကွာမှာင်ထဝ်ဆာန် ဟွံယာန်ပို့တ်ကၠင် ကွာတ်ထော်ဗ္ဒင်ကၠာ။

လှီအာဲမာန် (တုံကၠောင်)
ဘာဗိုလှိ (ချင်လှုင်)

အပါ

<u>အာယုက်အဲ-၄-သ္ဒုံ</u>

အပါအဲမုဒ္ဒ်ဒ္ဒ်ကျောန်ဒ္ဒ်ဖအိုတ်၊ ကျောန်လေပ် ဖအိုတ်အဲပတော်လဝ်ရ။

<u>အာယုက်အဲ-၅-သ္ဒုံ</u>

အပါအဲဟွံတိဂ်ုဟွံမွဲအဲပတော်လဝ်။

<u>အာယုက်အဲ-၆-သ္ဒုံ</u>

အပါအဲလေပ်နူအပါညးတ္ၚဟ်ဏီအဲပတော်။

<u>အာယုက်အဲ-၈-သ္ဒုံ</u>

အပါအဲ အရာအိုတ်သို ကိစ္စအိုတ်သိုတိသိုဖအိုတ် ဟွံသေင်အဲထေင်။

<u>အာယုက်အဲ-၁၀-သ္ဒုံ</u>

ခေတ်အပါတံကိုဝ် ခေတ်ပိုတ္ၚဏံညးတ္ၚဟ်အဲတ္ၚဟ် ရပ္ၚဟွံသေင်ဟာ။

<u>အာယုက်အဲ-၁၂-သ္ဒုံ</u>

အပါဂ်ုအာယုက်ဇ္ၚော်ရလေဝ်ပရောဘဝကောန် ၚ်သမ္တိဒးမာန်မဏီဟာ။

<u>အာယုက်အဲ-၁၄-သ္ဒုံ</u>

ပရောအပါလ္ၚကိုဝ်ဒးဟိုရ အပါဂ်ုဟွံဂတာပ်ခေတ် ရ ဒ္ဒ်အာမ္ၚိဟ်ဗက်အခိုက်တြေံရ။

<u>အာယုက်အဲ-၂၁-သ္ဒုံ</u>

အဇျုဂ်ုဟာ စွံထောံရ ဟွံဂတာပ်ခေတ်ရ။

<u>အာယုက်အဲ-၂၅-သ္ဒုံ</u>

ညိညဖြိုင်သာဂ်ုအပါတိဏောင် ညးဇ္ၚော်သေင် ဟာ ညိညဂ်ုတိအဝ်ုရလေဝ်။

<u>အာယုက်အဲ-၃၀-သ္ဒုံ</u>

မှာန်ဓါန်ရုံင်အပါညိညတော်ခိုဟ်ဇဏေါဝ်ဒ္ဒ် အပါဂ်ု ဆ်ုဂဗန္ဒွံဒ္ဒုံင်သေင်ဟာ။

<u>အာယုက်အဲ-၃၅-သ္ဒုံ</u>

အဲကေတ်ကသပ်နူအပါတ္ၚမုကလောန်ဏံ ကျောန်မာန်ရ။

<u>အာယုက်အဲ-၄၀-သ္ဒုံ</u>

ယဝ်ရအပါတော် ကိစ္စဏံသောင်ဗိုလ်ုဟွံတိရ အပါဂ်ုဆိုဂဗလေဝ်ဂွိုင်စုင်ကွေံ လညာတ်လေဝ်သ္ဒော် ကွေံရ။

<u>အာယုက်အဲ-၅၀-သ္ဒုံ</u>

ကိစ္စဏံ အခါလ္ၚုဟ်ယဝ်အပါအဲန္ဒွံဒ္ဒုံင်တော် ယဝ်ဂ္ၚံချပ်စကိုအပါအဲတော် မုစိဒးကိုကိုအဲကိုဏေါဝ် အသဝ်ဂုဏ်အပါအဲ ယောအပါန္ဒွံ အဲဟွံစွံဒးသတိဂ်ုဂိ ကွေံရဂိုဟ်ကွေံရ ကွေံကွေံတော် နူကိုအပါအဲ ဗွဲမဂွိုင်ဂ်ု အဲဒးဂွံထေက်ရ။

တ္ဂၚိုအေး

နဲပဏ္ဍိတ ‹ကျာဝက်›

ပံက်ယုတ်မာကိုဂတာံတၠပညာ

ပ္ဍဲလောကဏံညးလ္ၚိုတံဂှ် ဟွံဖေက်ဒှ်ဒဏ် ပစ္စုပ္ပန်ပရလိက်၊သိုက်မပတိုလဝ် မရ်လောဘ ဒေါသတဲ့၊ ဇကုပဟောင်ညံင်ဂွံဒ္ဒြဝ်၊ဂကူဇကုပဟောင်ညံင်ဂွံတ်တက်၊ ဂကူဇကုပဟောင်ညံင်ဂွံ ခလိုချိုက်ထောံဂကူညးသ္ဒာင် မာန်ဂှ်၊နကိုနဲတဲပြယာယ်ဓတ်တ်ကြင်င် သုင်စောဲမံင်၊ ပတိတ်လ္ပဵုမံင်အိုတ်ဏောင်ဂှ် ကောန်ဂကူတံ ဂွံဆိုညာတ် ကောတ်မာန်ရ၊ယဝ်ရသတိပညာအောန်မ္ဂး အဲကၠာဲပိုဒ် တံစိုကို၊ဂကူပိုညံင်ဂွံကေၠံခ္ဍမ်အာလ္တူဂြဴးတံါဏံဂှ် သ္ၚာသ္ၚဲ တိတံ၊သ္ၚာကနာင်တံ၊သ္ၚာရပ်စပ်ဝါဒ ဂကူဇ္ၞော်တံချိုက်ထောံမာန်မံင်ဏောင်၊နကိုနဲ လိစ္ဍာဲနာနာသာ်ဂှ် ဇ္ၞာပ်ချင်ဇ္ၞာပ်ကွာန်ဇ္ၞာပ်ဌာန်ဒေသမန် ပိုဒးဘဲမာန်မံင် ဇ္ၞာပ်အခိင်ကာလဏောင်ဂှ်ကောန်ဂကူတံကိုဂွံသတိ အိုတ်ညိ၊ဟိုတ်ဂှ်ရညံင်ဟွံဂွံဒးအလိ၊ညံင်ဟွံဒးဗ္ဂိုက်တ္ဂိ အာနကိုဍာ်ဍာဍာဂှ်သွက်ပ္ဂတ္တုံဗဒ်သတိပညာတဲ့ အဲတ္ၚ ဂုဏ်လ်ထ္ၜးဏာပုံအာဂိုသ္ၚတ်ဝွံရောင်။

အတိက်တေံပ္ဍဲသပိုဟ်ဂြိုပ်မွဲ ဗောဓိသတ်ပို ဒှ်ဒေဝ တ်ဆုဗလဲမနိသဲကိုကၠာဒက်မှုံယ္ၚုဟွံပြာကတ်မွဲရ၊ကာလ ဂှ်လစမွဲသ္ဒာင်ဟွံဇ္ၞော်လောန်ဂှ်နှံတ် ပ္ဍဲဌာန်မဟွံသ္ၚဲ လောန်နူကိုကၠာဒက်ဂှ်ရောင်၊ပ္ဍဲလစသ္ၚတ်ဂှ်အခိင်ကညင်ဍာ် အောန်တဲ့ကဗ္ဒဲမဂ္ဂိုင်မန္ဒှံတ်မံင်ရောင်၊ ကာလဂှ်ပံက်မွဲညာတ် ကဂမ္ၚိုင်ဂိုတဲ့နဍပ္ဍါယ်မွဲလိစ္ဍာဲကဂမ္ၚိုင်တဲ့စကေ္ဂံဖအိုတ်ရ၊ ရသာ်ဝွံသိုက်မချပ်ဗ္ဒာတ်တဲ့အာဇရေင်ဩင်ဍာ်လစဂှ်တဲ့ ငှုင်ဒှံင်ရ၊ ကာလဂှ်ကဂမ္ၚိုင်ညာတ်ပံက်တဲ့။

"ယွံတ္ၚ တ္ၚအဲဗိုလ်ချပ်တဲ့ငှုင်ဒှံင်ရော"ရသာ်ဝွံသ္ၚာန် အိုတ်ရ။

"အဲချပ်မံင်ကုဓေ့တံတဲ့ငှုင်ဒှံင်ရ" ရသာ်ဝွံဟိုရ။

"ယွံနာဲပိုဗိုလ်ချပ်ကုပိုတဲ့ငှုင်ဒှံင်ရော" ကတံသ္ၚာန် တ်အိုတ်ရ။

"အင်လ္ပာဝွံဍာ်အောန်မံင်စ္ဍအောန်မံင်ကတ်ကတာန် ဍ္ဍာတ်မြဟ်တ်ရ၊ လ္ၚုဟ်ကဂမ္ၚိုင်ဝွံဗိုလ်ဂွံသ္ၚရော" ရသာ်ဝွံ အဲချပ်ဒှံင်ကုဓေ့တံတဲ့ငှုင်ဒှံင်ရ။ ။တဲ့......

"ယဝ်ဓေ့တံဗက်စဂလာန်အဲမ္ဂးအဲယိုင်ဏာဓေ့တံ မွဲမွဲနဍ်အဲတဲ့ ကြက်အာဗလးပ္ဍဲကၠာလစဇ္ၞော်မကြောပ်ဗ္ဒန် လဝ်နဒက်မှုံသာ်မသုန်ရ"။

"ယွံနာဲ ပိုပတ္တုံနူတမ်ကဝ်တေံပံက်ဂွိင်စံင်တူမံင်ကု ကဂမ္ၚိုင်ဟွဲမွဲလေ့ တ္ၚအဲမိက်ဂွံစကေ္ဂံ ပိုမွဲတဲ့မွဲပ္ၚန်ဟာ" ရဝ်ကတံသ္ၚာန်တ်အိုတ်ရ။

"အဲကြက်ဟွံစဓေ့တံရ၊ လစဇ္ၞော်နှံဟွဲဓေ့တံဟွံပတော် စအဲအိုတ်မ္ဂးကမွဲတ္ၚဟ်နအာရံင်အင်လ္ပာဗက်အာအဲညိ" ပံက်ဂှ်ဟိုတ်ရ။

ကဂမ္ၚိုင်ပတော်ဂလာန်ပံက်အိုတ်တဲ့ကဝွံပ္ဍဲဍာ်ကိုပ္ဍဲဒ် ကိုကသ္ၚဟ်အစောံရောင်၊ ကဝွံရင်တ္ၚုင်ဏာညိ၊ရဝ်ကို ဏာကလမ်စံက်ဇ္ၞော်မွဲရ။

ပံက်ရင်တ္ၚုင်ဏာကဇ္ၞော်ဂှ်တဲ့ဗလးဖျေပ္ဍဲအင်လ္ပာတဲ့၊ အလုံအင်လ္ပာမွဲထ္ၜးတဲ့ မွဲလေ့ပ္ၚန်ရေင်တ္ၚုင်နင်တဲ့ဗလးစုတ် ပ္ဍဲဇရင်ကဂမ္ၚိုင်ဂှ်ရ၊ ကဇ္ၞော်ဂှ်ဟိုထိုင်သးပရုဍာ်ကၠာချိုက် ပေင်ကုကဂမ္ၚိုင်ရ၊ ကဂမ္ၚိုင်မိင်ဂလာန်ကဇ္ၞော်ဂှ်တဲ့ မမိက် အာအိုတ်ဂှ်ဒှ်တိုန်တဲ့...

"ယွံနာဲ ပိုနှိုဟ်သန်ရ၊ ကောတ်ဏာ ပိုအိုတ်ညိ "ရ ဝွံဟိုအိုတ်ရ။

ပံက်ဂှ်ဗွဲကိုပ်ကၠာကောတ်ဏာကဇ္ၞော်လမ်စံက်ဂှ်တဲ့ ထ္ၜးကုံအင်လ္ပာတဲ့ အာချုန်ပ္ဍဲတှ်ဗလဲဗ္ဒါအင်လ္ပာကဇ္ၞော် ဂှ်စွံပ္ဍဲအကြာဂါပ်ဆုတဲ့ဓံက်ဂစိုတ်ကေ္ဂံနဍ်တဲ့စကေ္ဂံဖျုန်၊ ဇုတ်ဂှ်ထောံဖျေပ္ဍဲတမ်ဗလဲ၊မွဲလေ့ပ္ၚန်ကၠုင်တဲ့။

"ကဂှ်အဲဗလးကေ္ဂံပ္ဍဲအင်လ္ပာတဲ့ရ၊ ကတ္ၚဟ်ကၠုင်မွဲ ပ္ၚန်ညိ "ရဝ်ဝွံဟိုတ်ရ။

နနဲဝွံပေင်မွဲတဲ့မွဲပ္ၚန်စကေ္ဂံကအိုသိုတဲ့မွဲလေ့ပ္ၚန် န ကြိကလေင်ကၠုင်နေဝ်အယာံမာတ်ကမွဲကိုလေဝ်ဟွံညာတ် ရ၊ ဂတာံမွဲသ္ၚဟ်ဒှံင်ပ္ဍဲကၠာဂှ်ရ၊ပံက်မိက်စဂတာံဂှ်ပ္ၚန်တဲ့...

"ယွံဂတာံ...ကဂမ္ၚိုၚ်အိုသီအဲဃိုၚ်ဏာတဲ့ဗလးကော်ပွဲလစဖ္ဍော်မကြေပ်ဗ္ဒန်လဝ်နဒက်ရ...ကျုၚ်ညိ...ကြက်ဃိုၚ်ဏာကိုတ္ၚအဲရ "ပံက်ဟိုတ်ရ။

"ဗိုလ်တ္ၚအဲဂွံဃိုၚ်ဏာအဲဂှ်ရော "ဂတာံသ္ၚာန်တ်ရ။

"အဲကိတ်တဲ့ဃိုၚ်ဏာရ "ပံက်ဂှ်ဂးတ်ရ။

"တ္ၚအဲနကြိဃိုၚ်ဏာမြဲသော်ဝွံနေဝ်အဲကြက်ဒတုံဓေ်ရ၊ အဲဟွံဂံၚ်ဗက်တ္ၚအဲရ "ဂတာံဂှ်ဟိုကိုပံက်ရ။

"လ္ၚဖေက်...အဲဃိုၚ်ဏာတ္ၚအဲနိဟ်ဟ်ရ "ပံက်ဂှ်ဂးကိုဂတာံဂှ်ရ၊ကာလဂတာံဂှ်ချပ်...

"ပံက်ဝွံ...ဍေံကေတ်ဏာအဲတဲ့ဗလးစုတ်ဗ္ဒါကၟာမ္ဂးဂှ်ဟွဲရ၊ယဝ်ဍေံဗလးအဲမ္ဂးနိဟ်သန်ရ၊ ယဝ်ဍေံဟွံဗလးမ္ဂးအဲသကေပ်ကြေဝ်ကော်ကံတဲ့ဖအိုတ်ကော်လမျိုဍေံရ "ရ်သော်ဝွံချပ်ရ၊ကာလဂှ်ဂတာံဟိုကိုပံက်ရ။

"ယွံရဲပံက်တ္ၚအဲဃိုၚ်ဏာနွံဂှ်ပွံဒးဗိုရ၊ အဲသကေပ်ဍုၚ်အာမ္ဂးဒးရးသန်ရ၊ နငာၚ်ဂွံသကေပ်ဍုၚ်အာကံတ္ၚအဲမ္ဂးအဲအာရ"

ပံက်ဟွံတိဒဒ်ဂတာံဝိုစ္ၚဲတဲ့နိဟ်ရ ရ်ုဝွံဒုၚ်ဝန်ရ။

ဂတာံဂှ်နငာၚ်ဇကုညံၚ်ရ်သကေပ်ပသဲမမာတ်ကိုကေပ်လဝ်ကံပံက်ရ၊ ပံက်ရၚ်တ္ၚုၚ်ထ္ၜးလစအၚ်လ္ၚာဂှ်တဲ့အာတ္ၚရှကိုတွံဗလဲရ။

"ယွံနၚဲပို အၚ်လ္ၚာန္ၚလပါတော်ရောၚ်၊ မူဟိုတ်နၚဲပိုရေၚ်တ္ၚုၚ်နၚ်လပါဝွံရော "ဂတာံဂှ်ဟိုကိုပံက်ရ၊ ကာလဂှ်ပံက်ဂှ်ဍ္ဂၚ်ဟိုကိုဂတာံဂှ်ရ။

"အဲနၚဲဗော်တာံဟွံသေၚ်၊ဗော်ကောန်ဒေံဗြဲအဲဟွံသေၚ်၊ဇတ်ကပွဲတမ်ဗလဲဂှ်ဗော်ရုံၚ်ညိ၊ ညံၚ်ရ်အဲစကော်ကဂမ္ၚိုၚ်အိုသီကိုဗော်လေဝ်အဲကြက်စကော်ရ။"

"ကဂမ္ၚိုၚ်ဂှ်ဟိုတ်ဒိဟ်တဲ့မှ္ၚဝွံစအိုတ်ရ၊ အဲတုန်...ဟွံကို ဗော်စအဲကြက်သ္ၚကိုမ္ၚအာစိုပ်လိုလ်ရောၚ်၊ ဂလာန်ဂှ်စ္ၚတ်သန်မ္ၚဟိုတ်နူဒိဟ်ဓိအဲဝိုစ္ၚဲဗော်ဗော်ဟွံတိ၊ ဓိန်ရဒးချိုတ်လေဝ်သိုညးဓါပေါၚ်ဒးချိုတ်ရ၊ အဲဍေပ်ဗပိုတ်ကော်ကံဗော်တဲ့ကြက်ဒတုံဓေ်ပွဲတိရ" ရ်သော်ဝွံဂတာံဟိုကိုပံက်ဂှ်တဲ့ညံၚ်ရ်မဍုံနသကေပ်ကိုဍုံကံပံက်နငာၚ်ဇကုရ၊ ပံက်ပါၚ်ဟာဍုံရမတ်ဓနူလေၚ် မဖေက်ဘဲဂစိုတ်ဂှ်ဒဒ်တဲ့...

"ယွံတ္ၚအဲ...အဲဟွံစဗော်ရဗော်ကိုလမျိုအဲညိ "ရ်သော်ဝွံဟိုရ။

"ယာဝ်ဟွံဓမ္ဂးအာ္ၚဖျေပွဲလစတော်တဲ့ဗလးအဲညိ "ရ်ုဝွံဟိုကိုဗ်က်ရ၊ပံက်ကျေၚ်အာဓေ်ပွဲလစတော်တဲ့ဗွံလဝ်ဂတာံပွဲညြိဗ္ဒါလစရ၊ဃောမဖျေဂှ်ပေါၚ်ညံၚ်ရ်သကေပ်ကြေဝ်ခေပ်ဗပိုတ်တဝ်ဒက်ကို ဂတာံခေပ်ဗဗိုတ်ကော်ကံပံက်တဲ့လုပ်အာပွဲဍုံရညာတ်အမ်သဝ်ဂှ်တဲ့ဒေဝတာပ္ၚင်တုံဆုဗလဲသိုက်သာဓုကာသိုမက်ဗြုလလောၚ်အာပွဲပြိုပ်နရမျာၚ်မသာယာရောၚ်။

တုပ်တ်နနဲသော်ဝွံကိုရ၊မွဲအခိၚ်တော် ပိုမန်ဒးကျုၚ်အလိဂကူသ္ၚာၚ်ဂိုၚ်ကိုဝါဂိုၚ်ကိုအလန်တဲ့ရ၊ လ္ၚုဟ်လေဝ်ဒးမံၚ်အလိဖိုဟ်ဏီ၊ ဟိုတ်နူဒးအလိဂိုၚ်ကိုနဲတဲ့အရေဝ်ခြာပို၊လိက်ပတ်ပို၊ယေန်သ္ၚာၚ်ပို၊ အခိုက်ကၠာပြဝေဏီ ပိုဒ်တမ်၊စ်ကိုတိဍုံ ပိုဒးကော်ဗ္ဒန်မံၚ်၊ ဒးလိုလ်ကော်ခ္ၚံၚ်မံၚ်သိုက်က်ဏောၚ်ဂှ်ကိုဂွံတ္ၚးပွဲဇညာဏ်အိုတ်ညိ၊ တိဂိုတ်ဂှ်ဂကူဟွံကၠက်၊ မ္ၚိဟ်ဂိုတ်ပေါၚ်ဂကူကၠက်မာန်ရောၚ်၊အထေၚ်ဇ္ၚော်ကိုအဲကၠဲညးတ္ၚဟ်တဲ့ဝိုတ်ကၠဟ်ထော်အဲကၠဲဇကုပ္ဍန်ငှုဟ်မးဟွံမာန်ဂှ်လ္ၚကိုဒ်အိုတ်ညိ၊ သ္ၚဂှ် ကိုပြေၚ်ဂှ်ဓိန်ရစဗ္ၚချေဲကၠတ်မွဲဗွံကိုလေဝ်ဟွံဆက်မိတ်ဒါန်၊ဟွံရၚ်ကာန်ဒ္ဂတ်မေထုန်ကေုာံရၚ်သ္ဂံအိုတ်ရ၊ ဗောဓိသတ်ပိုဂငှေဝ်တ်သံသာ ဒ်ဂကူဗွဲမဂိုၚ်မပ္ၚံဘဝကျိုး၊ဘဝကျဲ၊ဘဝဒြဲ၊ဘဝဂစေံခ္ၚော် ဘဝလိုညးဒ်ဒ်၊ ဂကူညးဒ်ဒဒိက်မ္ဂးလဆောဝ်သ္ၚးအဝယ်ကာယ၊ လဆောဝ်သ္ၚးလမျိုတဲ့ညးမၚ်မွဲကျုၚ်တ္ၚိဂှ်ရန်ကိုဓာတ်မသုန်ကော်မသုန်ဇော်တာံမ္ဂးပြာကတ်တ်ဗွဲမလောန်ရောၚ်၊ လ္ၚုဟ်ပိုကျုၚ်ဒ်ဘဝမ္ၚိဟ်မပြိုပြိုတဲ့ဟိုတ်နူထ္ၚေန်စပ်ကိုဒြပ်ရတ်၊ အဲကၠဲဂကူသ္ၚာၚ်မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ့ယဝ်ရပိုပတ်အိၚ်ထံၚ်ကိုဂကူသ္ၚာၚ်ဏောၚ်၊ ဗိုတ်ကၠဟ်ထော်အဲကၠဲဇကုမပ္ၚံအရေဝ်ခြာတံတဲ့ပဇ္ၚော်ကိုအဲကၠဲဂကူသ္ၚာၚ်မပ္ၚံကိုအရေဝ်ခြာတံမ္ဂးပဟိုတ်ကိုဇကုမွဲတဲ့မသပိုမန်ထပ်တော့ဝ်ဂှ်အလိုဇကုပိုဍုံပလေံထော်တုပ်တုပ်ရ၊ အဲဂကူဍ္ဂတလေၚ်ဏောၚ်စ္ၚတ်သမ္ၚိထော်ညိ၊ ဆိဍိက်ဂှ်ကၠာတ်တဲ့ဆိနၚဲညံၚ်ဂွံစိုပ်ကျုၚ်ခန္ဓသန္တာန် ပိုဂှ်ပ္ၚိတ်ဓြဟတ်အိုတ်ညိ။

ပုံအာဂိုမထ္ၜးကျုၚ်တဲ့ဏံဂှ်ယဝ် ပိုဗစာရဏာမ္ဂးမုဂွံညာတ်ရော၊ကဂမ္ၚိုၚ်ဂှ်ဟိုတ်နူအောန်ကိုပညာ၊ဟိုတ်နူလညာတ်ဍုာတဲ့ဒးဒ်စ္ၚပံက်၊ဒးလေၚ်ဘဝရောၚ်၊ဂတာံဂှ်ဟိုတ်နူမုံကိုသတိပညာ၊လ္ၚိဂံၚ်သကာတဲ့ဂွံဗ္ၚးနူဘဲဍုာ်ကဂှ်ဒ်ဒဒိက်၊ဂွံအာစိုပ်လစဒက်ဗွဲတသိုက်ရောၚ်၊သ္ၚာၚ်နူဂှ်ပ္ၚန်ရန်ကိုပူဂိုသမ္ၚိမန္ၚံစိုတ်စ္ၚဲလေပ်ပ္ၚေၚ်ကော်ဂကူသတ်ဍုာ်ဇကုဂှ်ဗွံလဝ်ဟွံထေက်ရ၊ပ္ၚောပ်စိုတ်ရ်ုဝွံတဲ့ဗွဲမဂံၚ်သကာကုတ်တပိုတ်ကော်ကံပံက်တဲ့ ဂွံဏာပေါဲအံၚ်ဖ္ၚးမဇ္ၚော်ရဟွံသေၚ်ဟာ၊ဗိုဂတာံအာဇနယ်ဂှ်ဒးဟံၚ်ပြာ်ဂကူဏောၚ်ပိုစ္ၚတ်သမ္ၚိအိုတ်ညိ။

နဒဲသိုင်တိ

သုတေသန

အရေဝ်သုတေသနဂှ် ညးညးအဲအဲဟိုမံင် သုင်စေဝ်မံင်ရ။ သုတေသနဟိုတော် သုတေသနပရေင်ပညာ၊ သုတေသနနှ်ပရေင်တော်လွှိ၊ သုတေသနပရေင်ထတ်ယုက်၊ သုတေသနပရေင်ဗြေဲဗြဟ်၊ တုဲသုတေသနနွံဗွဲမဂွိုင်ရ။ ရိုဟ်လွိဟ်ဟွံမာန်ရ။ ဟွံဂှ်တော်ကြောန် သုတေသနဂရှုဂကူမွဲမွဲမ္ဂး မုညးဟွံစရော။ မနုဿဗေဒသုတေသနကော်ခ်စရ။

မွိဟ်ဂမွိုင်မုဒှ်သွးကြောန် သုတေသနရောယင်ရဟွံမ္ဂးမုဒှ်မံင်၊ သွက်ဂွံတီပရူပရာမွဲမွဲ၊ တီပရူဂှ်တုဲသွက်ဂွံဆက်ကြောန် အာဌာန်ဂတတော်၊ သွက်ဂွံခမံက်ပ္တိုန်မွဲမွဲတုဲ သွက်ဂွံကြောန်အာဂွံတ်တက်တိုန် လ္တူနွံဒုင်လ္ပုဟ်ပေင်သွးကြောန် သုတေသနရ။

သွက်ဂွံတီ၊ သွက်ဂွံကြောန်ဏာပရူဟွံကျုင်လ္တူတော် မွဲမွဲဂှ်ဟွံလောဲတုဲကြောန်မ္ဂး ဝါတ်တ်ဗွဲမလောန်ရ။ ဗိုန်ဂှ်ကိုလေဝ်နက်နဲသိပ္ပံ၊ သ္ဘာဝ်ဍုံဍုံ၊ ပ္ဍိုဟ်ထွးမာန်၊ ထံက်ထွးမာန်ဂှ်ကြောန် သုတေသနတုဲမှ ဟွံမာန်ဗွဲမဒးရး၊ ဗွဲမဍုံပြုရောင်။

ကာလကြောန် သုတေသနမွဲမွဲတော်တင် တဝ်ကွိုပ်ဂှ် ဖျေလဝ်တုဲမှ ကြောန်ဂွံ၊ ကြောန်မာန်ရ။ ဥပမာမွဲယဝ်ရဟွံထွးမ္ဂး တုဲဏာအခိင်ဏာသ္ပတ်မန်တံ ဗွဲမဂွိုင်ဟွံအရေဝ်မန်ဟွံလေပ်၊ မ္ဂံချူလိက်မန်ဟွံလေပ်ဂှ် ဟွံဒုင်သီညးအဲရ။ ဍုံမံင်ဂှ်ညးဍုံတီရ။ ဆဂးဌာန်ဒေသလုံ၊ ညးသ္ပတ်တံတ္ၚဂလိုင်လုံ၊ လ္ပိုပ္ပဟ်ဂလိုင်လုံ၊ ဟိုတ်နူလုံဟွံဟွံအရေဝ်မန်၊ ဟွံလေပ်အရေဝ်မန်ဂှ် ချိုတ်ချိုတ်ပ္ဍိုတ်တ်၊ ခိုင်င်ကွိုက်က်ညးမွဲလေဝ်ဟွံဟိုမာန်ရ။ ယဝ်ရမိက်ဂွံဟိုမ္ဂးသွးကြောန်သုတေသနရောင်။ သုတေသနမွဲခဝ်ပေင်ဟိုထွးကုမာန်ရ။

သွက်ဂွံဟိုထွးခိုင်င် ကွိုက်က်မာန်ဂှ်သွးကြောန်သုတေသနမွဲမွဲမ္ဂး ဝါတ်ဒုင်ဟာံ၊ ယဝ်ရသ္ပာန်ကျုင်မ္ဂး၊ ကြောန်ဟွံဝါတ် လောဲသွာ ဗွဲမလောန်သွးဟိုသာ်ဂွံရ။ သုတေသနဟိုတော် သုတေသနသ္ဒိုင် (Basic Research)၊ သုတေသနသွက်ဂွံစကာ၊ သွက်ဂွံနိသောဲ (Applied Research) နွံဝါသာ်ရ။ နူသ္ဒိုင်ဆက်တုဲဆက်တုဲကြောန်အာမ္ဂး သွက်ဂွံစမံက်ထွး စကာအာဌာန်ဂတာဂှ်စိုပ်ကျုင်မာန်ရောင်ညးကြောန်သုတေသနတံဒုင်ကေတ်လဝ်ဗွဲစုတ်ရ။ ယဝ်ရဒးထွးဥပမာမ္ဂးဌာန်ဒေသလုံ၊ ဟိုတ်နူသာ်လုံကောန်သ္ပတ်မန်တံဟွံဟိုအရေဝ်မန်၊

ဟ္ဂံလေပ်အရေဝ်၊ လိက်မန်တံဂ့် ပိုဒးကျောန်သုတေသနသ္ဒိုင်ကၠာတဲ့ထွးမာန်မ္ဂး မွဲအဆက်ခဝ်သာ်လို ဂွံကျောန်ကို၊ သာ်လိုဂွံသောင်ကလးကိုမာန် ဂ့်လေဝ်၊ ဂွံတီကောတ်မာန်ဗွဲစွတ်ရ။

မွဲသာ်ပှ္နန်ဂ့် သုတေသနကျောန်လ္ဂိုန္ဂံကၠုင်၊ ဂ့်မွဲ (Retrospective)၊ ဌာန်ဂတံတော်မုဒ့်မာန်ဂ့် စ္ဂိတဲ့ကျောန်အာဂ့်မွဲ (Prospective)၊ နွံဝါသာ်ရ။ ပဃွံနူကိုလိက်၊ စရင်နွံဒွံင်တဲ့တဲ့ဂ့်ပကောံတဲ့ကျောန် အာဂ့်ဒ့်သုတေသနတြောံတြဟ်ရ။ စ္ဂိတဲ့ကျောန်အာဂ့် အခိင်ကာလကျောန်သုတေသနဂ့် ဂွံဆိုညာတ်၊ ဂွံတီညာတ်အခိင်လှုတ်အခိင်ကျောန် သုတေသန ဂ့်တဲ့ ဗွဲကြိသာ်လိုဂွံကျောန်အာဂ့်သွက်ဂွံဖျေံသ္ဂုတ် သွာတ်သွက်ဌာန်ဂတမာန်ဟောင် ကျောန်ဏာဂ့် အခိင် ကာလလှုပ်ကျောန်ဒွံင်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ရ။ ယဝ်ရထွး ဥပမာ မ္ဂးကျောန်သုတေသနတဲ့ သုတ်ကောန်မန် လှိဟ်စိုတ် ဂလိုင်လိုနွံဂ့် ဟိုမာန်တဲ့၊ ဟိုတ်နူသာ် လိုဟ္ဂံဂွံလေပ် လိက်မန်ဂ့် ချိုတ်တ်ပွိုတ်ဟိုထွးမာန် တဲ့သာ်လိုဂွံ ကျောန်အာဂ့် ဖျေံပရောင်ကမှောန် မာန်ရ။

ယဝ်ရ ကျောန်လဝ်သုတေသနဟ္ဂံမွဲတဲ့ ဂတဏံမုစိသ္ဒာံ၊ ကောန်မန်တံဟ္ဂံလေပ် လိက်မန် သာ်လိုဂွံဟိုရော၊ ဟိုဝါတ်ဗွဲစွတ်ရ။

ဟိုတ်ဂ့်ရ သုတေသနဟိုမ္ဂးနဲသိပွံစော်စော်၊ နကိုအစိဇန်ချိုတ်တ်ပွိုတ်တ် ကျောန်ဏာဂ့်ဟိုတ်နူ ကိုဗွဲလဝ်တင်တဝ်ကၠိုပ်၊ တင်ရန်တုံတဲ့၊ ဂွံနေင် ပရူပရာတံဂ့်ပကောံထောံမ္ဂး မုဒ့်မံင်မုဟိုတ်ဟိုမာန် တဲ့ဆက်ဏာကိုသွက်ဂွံကျောန် အာကမှောန်ရောင် တုပညာတံပံက်လဝ်အခိပွါယ်ရ။

ဗွဲကြိယဝ်ရဂွံအခေါင်မ္ဂး အဆံင်သွက်ဂွံ ကျောန်၊ ဗိုဂွံကျောန်သုတေသနဂ့် ပ္တိုန်ထွးကို ပှ္နန်ရောင်။ အခိင်ဏံဟိုမံင်ကြာန်ကြာန်၊ ဟိုမံင်ဗို ဒးစိုတ်ဟ္ဂံဂွံရ။ ကျောန်သုတေသနတဲ့မှ ဟိုညိ၊ ဟိုတ်ဂ့်ရပရူဇကုစော်စိုတ်ဂ့် ကျောန်သုတေသနညိဂ့် ပ္တိုက်ဖအောဝ်တဲ့ ချူထွးဏာပရူသုတေသနရအ်။

နဲသိင်တီ

နိသောဲနူကိုလိက် –

1. Polit, D.F, and Hungler, B.P, 1991, Nursing Reserach, Principles and Methods, 4th ed, J. B Lippincott company, New York, United States of America, P.P, 1 - 46.

သ္ဂဟ်ကိုမာန်မှ မိဏံဆာန်ကော

သိုကိုန်ချင်နန် ကေ့ဗ္ဒန်မံင်ဂှ် မုဒ်ဟွံဂွဲ
ဓာတိတ္ဂနဲ ဒးက္ဂဲမံင်ဂှ် မုဒ်ဟွံဗ္ဒာ
ဆီကောန္ဒမံင် အရံင်သဟ်ဗ္ဂေတ် ဓေတ်တ်ရဟာ
မုဝါသနာ ခက်ပါကျုင်တဲ့ ထုဲမံင်ရောနဲ။

ပွဲသန္တာန်ကော က္ဍိုင်ဋ္ဌမံင်ဟာ ချပ်ဗ္ဂာရံင်စမ်
ဂွံဇိုဟ်လလမ် မ္ဂေျက်ံဟာနဲ ဂွံပါမံင်ဝိုင်
မတ်ကောန္ဒေါ ကွက်အာမံင်ဟာ ဟွံဗ္ဂာဟွံဘိုင်
သ္ဂက်ညးဂမ္ဂိုင် ဗြိုင်စိုတ်ဟွံကေ္ဂာန် အောန်စိုတ်မ္ဂေျကမ်။

စိုပ်ကျုင်ပွန်ရ သမယပြ တဲ့ဂကူမန်
မုဒ်ဟွံကေ္ဂာန် ဟွံယောန်ဗက်အာ သာသ္ဂအ်မံင်ရော
ဂကူဟွံဆာန် ဟွံဗာန်ပွဲသြိုဟ် ဟွံကြိုဟ်ဟာကော
ချင်နန်ဟွံစ် ဟွံက္တဲငှုင်ကွပ် ပွံချပ်ဟွံဖန်။

ကောဂ်ဒ်ကျုင် ပွဲချင်လိုဲရော တိတ်မံင်ဟာ
ဗ္ဂောင်ကုချပ်ဗ္ဂာ စကာကောင်ကွဟ် စ္ဂဟ်တဲ့ဗ္ဂောင်ရံင်
သ္ဂက်မန်ဟွံကေ္ဂာန် ယောန်အာယောန်ကျုင် တိက်ငှုင်ဗ္ဂူကွ်ေင်။

ဗိုဏံယဝ်မံင် လ္ပရံင်မုက်အဲ ဟွံမွဲမေတ္တာ
ဂလာန်သ္ဂာန်မိ ညိသ္ဂဟ်စွံမာန် လ္ပဆာန်ညိကော
မေတ္တာမိအ် နွံတဲကိုလေဝ် ပြေမံင်စိုတ်ရ
ယဝ်မိက်ဂွံဆာန် ဂ္ဂါန်ကေ္ဂာန်သ္ဂက်ချင် မိဒုင်တဲရ
သ္ဂက်ချင်မည ဂွံသုတ္ဂမာန် ဂ္ဂါန်ညိလေဝ်ကော။

မိဟံသာထဝ်
က္ဂာန်ကွာဝက်

“ပျှော်တရင်”

ဘဝမ္ဂးဂ့်
အတိုင်ပိုဖန်ဖက်ဖန်ဗဒ့်ဒဲ့ဒ့်ရ။
ကွာတော်လေဝ်အတိုင်ဏာ်
လက်ကရ်လေဝ်အတိုင်ဏာ်ရ။

(၁) ပွဲ့ကို့ရင်ဂဥ်ုမွဲ၊ ညးယဲကၠုင်မှိုဟ်ယဲဓါ၊ စိုပ်ဒှ်ုင်ပွဲ့ ခဒမ်ဍုန်ဍုန်မွဲ့ရ၊ ခဒမ်ဂ့်ဍုန်ကေွ့ကေွ့တဲ့၊ သွက်ဂွံဗိုကျောဝ်ရုံင် မှုးပျှော်တရင်နွံမွဲဍောတ်ခဝ်ရ။

ပျှောဝ်ကို့ညးယဲကၠုင်မှိုဟ်ယဲဓါဂ့်၊ မှိုဟ်ယဲမွဲဂ့် စိုပ် ဒေါဝ်တဲ့မ္ဂးနူကို့ဖျုန်ကာသအ်သွက်ဒးဓွေါတ်ပတိတ်ချ်နွံတဲ့ ဂွံအခေါင်သွက်ဂွံဂဇအ်ဇိုတ်မွဲနာဍိရ၊ခါတ်မှိုဟ်ယဲဂ့်နွံဒှ်ုင်က ရပ်ပျှော်တရင်ဂ့်ရ၊ ပွဲ့ကိုခါတ်မွဲလပါတော်မှိုဟ်ယဲကၠုင်ဂ့် ဟိုမ္ဂးကျိုဟ်တဲ့ လက်တငှာတပ်ဗှာပ်မံင်ရ။

စိုပ်ဒေါဝ်တဲ့ဟိုမ္ဂး၊ မှိုဟ်ယဲနွံကရပ်ပျှော်တရင်ဂ့် ဂွံ အခေါင်ဂဇအ်ရ ခံဂွိမွဲဓါမတဲ့ညးတော်ဒလာဂွိတဲ့ဂွံဂဇအ် မ္ဂး၊နူကို့ပျှော်တရင်ဂ့်ညးတော်ဟာမီရုံင်အါမှုးတော်တဲ့၊ဇိုတ်ညး တော်ဆိုညာတ်ဂ့်ညးတော်ဟိုလ်ထွးကို့မှိုဟ်ယဲကရပ်ညးတော် တပ်ဗှာပ်မံင်လက်တငှာဂ့်တွ်ုရ။

---

(၂) ဟာမီကျောဝ်ရုံင်အာနူကို့ပျှော်တရင်ဂ့်မ္ဂး၊ မှုးတော် ဂွံဆိုဥချာန်ကဲ့ပ္တွ မွဲရညးဟို၊ ပွဲ့ကို့ကဲ့ပ္တွ ဂ့်ချ်ကွာလေဝ်နွံမွဲရ၊ ပွဲ့ကို့ချ်ကွာဂ့်အဒါတာ်၊ အဟာန်တာ်ဇိင်ဒှ်ုင်ချ်၊ ဓေင်ဒှ်ုင်ချ်ရ၊ ကောန်ငှ်တာ်လေဝ်ကျုင်ကရပ်အဒါတာ်၊ အဟာန်တာ်တဲ့၊ ကျဟ်ဗွ့ကို့နွစအိုတ်ရ၊ ကောန်ငှ်လှုဂ့်ကျောန်ဍုင်ကို့စကျော တဲ့ဗဟီဖျေ့ပွဲ့ချ်ကွာဂ့်ရ။

သွတ်ဝုတ်၊သွတ်ဗှာဲတာ်လေဝ်၊ကဝေင်ညးကိုညး၊ဓါ မွဲတောဲတာ်င်တဲညးသ္ကံတဲ့ကွ်ကြေဝ်ဝေင်ဒှ်ုင်သွဝ်တဲ့ဆုတာ် အိုတ်ရ၊ ပ္တ သံတာ်လေဝ်ရာင်ကချိုပ်ဍကေွ့ရ၊ ဍုးချောဲသာ် ငေကဂ့်လေဝ်မွဲမတ်ရ၊ ပွဲ့ကိုဍုးချောဲဂ့်ကောန်ငှ်ဝေင်တောအ် မံင်ဗဝ်လေဝ်နွံရ၊ ရုံင်အာမှုးကဲ့ပ္တွ ဂ့်ပ္ဍန်မ္ဂး၊ လ္တုအစေါန်တဲ့ ဆုတာ်မံက်တိတ်မံင်သိုတိုက်သ္ဍုင်သ္ဍုင်တာ်လေဝ်ဂွံဆိုရ၊ လ္တု တိုက်တာ်ဂ့်ဍုးအကားအုပ်လဝ်ကို့သာ်ချိကောဝ်ဖြုင်ကေွ့ရ။

(၃) မှိုဟ်ယဲတိက်လငှာမံင်တပ်ဗှာပ်မံင်ဂ့် အတိုင် မှိုဟ်ယဲဂွံအခေါင်ဂဇအ်တဲ့ဟိုထွးတာ်ဂ့်သေ့ဝ်ကငွေင်တဲ့ညံင် ရ်အလုံဇကုဂွံဆိုကိုပောင်ဂွံဒုင်စသိုင် ဂွံဒုင်စအရိုရ၊ ကောန် ငှ်မွဲကြပ်ဗတဲ့စေ့ပွဲ့ချ်ကွာတာ်လေဝ်ကို၊ သွတ်ဖြလှုဗွိုက် လွှက်ဒဲ့တာ်ဂတာပ်ခေတ်တဲ့ရုံင်ဗိုစနိုဟ်ကေွ့ကေွ့တာ်လေဝ် ကို၊ ဗိုလောကမှုးကတိဒ့်မံင်အလုံအိုတ်သိုညံင်ရ်ဂွံညာတ် မံင်ကိုပွဲ့အရိုတော်ဂွံဒုင်စရ။

---

(၄) အနေန်မံၚ်မံၚ်ဗှိ၊ ဗှိုဏံ ဒေါဝ်တဲတဲ ဥတုရာသီ သာယာမွဲတဲပ္ဍဲကၞပ်ညးတံလချပ်မွဲလုပ်ကၠုင်ရ၊ မိဟ်ယဲ မွဲဂှ် ဂွံမံၚ်ကရပ်ပ္ဍဵုတရၚ်တဲ ဗှိဍေံဒးကံဂွံကျာ်ဗှ်လော ကမှ်းမာန်၊ အလေံအဲပုဟိတ်ဍေံတံဟွံစွံအဲကရပ်ပ္ဍဵုတရၚ် ဂှ်ရော၊ မိဟ်ယဲတိက်လၟာမံၚ်ဂှ်ချပ်တိန်ရ၊ "ပွမချပ်ဗှိဗှိဏံ ဂှ်၊ ဒှ်ဟွံထေက်ရ၊ လချပ်ဏံဂှ်လချပ်လိုဟ်လိုဟ်ရ၊ ကဆံၚ် သဝ်ကေံရ "လေဝ်ညးတံဂွံတိန်သတိတဲဂွကော်ဇကုဇကုရ၊ "လချပ်ဏံဒးဝိုတ်ထေံါဏောၚ်" လေဝ်ညးတံဂစါန်ရ၊ အကြာဂစါန်ပလေံမံၚ်လချပ်ဂှ်စိုတ်မိက်ဂွံကျာ်ဗှ်လော ကမှ်းဂှ်မံက်၊ မံက်တိန်ကၠုင်ရ၊ တဲစိုတ်ဓါတ်သွက်ဂွံသ္ဂဲ ဒှ်ဂှ်ညးဒါတ်မြဟ်တိန်ကၠုင်ရ "ဗှိလ္ဂံဒှ်ဒှ် ဒးသ္ဂဲဒှ်တဲတ္ဂဏောဝ် နဲလ္ဂံဂွံဂွံဒးကောတ်ဒှ်ဂှ်တ္ဂဏောဝ်" ဒှ်ဏံညးတံချပ်ကၠုင်ရ။

(၅) ပ္ဍဲကိုမွဲဗတံ၊ ဆဃာညးတော်ငှေမံၚ်ဖျာန်ကိုရၚ်ဂၣ်၊ မိဟ်ယဲခါတ်လပါတော်ဂှ်ခၞက်တိန်မွဲလစုတ်ခဝ်ရ၊ ခၞက် အဆက်ဟွံပိုတ်တဲဂှ်ကိုက်တိန်ရ၊ သွက်ဂွံကောါအ္စာမ္ဂော် ကျာန်စွံလဝ်(ခဍူကဵ်)နွံမွဲတဲ၊ မိဟ်ယဲဂှ်ဂှ်ဂှ်မံၚ်(ခဍူကဵ်) ဂှ်၊ ညးတော်တိမံၚ်ကိုလေဝ်၊ ညးတော်မံၚ်ကၞပ်ထော်ရ၊ မိဟ်ယဲမွဲလပါတော်ဒှ်ကိုညိၚ်အာညးတော်မၚ်မံၚ်ရ။

တဲယးဂှ်၊ အ္စာမ္ဂော်တံစိုပ်ကၠုင်တဲ၊ မိဟ်ယဲဂှ်ချိုတ်အာ ဍုရက်ဂွံဆက်တဲယိုက်ပတိတ်ဏါဇ္ဂဂှ်သိုတ်သိုတ်ဖြဖြရ၊ "အိန်ရိဟွံလိုကေံလေဝ်" ညးတော်ချပ်မံၚ်ရ၊ ခြာဟွံလအ် "ပြိၚ်ကိုအဲကရပ်ပ္ဍဵုတရၚ်ဂှ်ဟွံဂွံဟာ" ညးတော်အာတ်မိက် ကိုအ္စာမ္ဂော်ဟာဂှ်ရ။

ဗိုဂှ်ပေၚ်-ညးတော်ပြိၚ်စိုပ်အာခါတ်ကရပ်ပ္ဍဵုတ ရၚ်ဂှ်ရ၊ အ္စာမ္ဂော်တံဖျေံကိုဒှ်အဲညးတော်မွဲမဒးရးနိဟ်မိုဟ်ရ၊ ဂိဂေၚ်အေအာန်အိုတ်ညံၚ်ဂွံဒှ်ထဓတဲဖျေံကိုဒှ်အဲဗွဲမချိုတ်ပိုတ် ရ။

---

(၆) အ္စာမ္ဂော်တံတိတ်အာနူကိုခဒမ်ဟာဂှ်၊ ညးတော် ထံက်တဲညးတော်ကောတ်ဖြဟာတ်ကိုတၚ်တဲတဲညးတော်ဂစါန် ကတိုဂဓံရ၊ ဗိုတ်ဂိမခေါတ်ကေံကိုလေဝ်ညးတော်ကိတ် ငှေက်တဲဇကုညးတော်ညံၚ်ဂွံဂဓံမာန်ဒုၚ်ဂိတဲဂစါန်ကတိုရ၊ တဲညးတော်သေ္ဂဝ်ကျာဝ်ဂမီရံၚ်အာမှးတော်မ္ဂး။ ...

မှးတော်ကၠာၚ်သ္ဂၚ်သ္ဂၚ်မွဲပေၚ်စိုလဝ်ဂှ်ညးတော်ဂွံဆိုရ။

ဆာန် ကော် အာယုက်

ဆာန်ဂှ်မတ်ဟွံမွဲ။

ဆာန်ဂှ်သ္ဇာဝ်ဥပဒေဟွံမွဲ၊ ဆဂးဂှ်သတ်ဗြိုပ်ဆာန်။ စပ်ဖျပ်ကိုကဝေင်မ္ဂးသ္ဇာဝ်ဥပဒေနွံရ၊ ဒးအေင်လဒမ်မင်မွဲတအ် ဒးဝေင်တးပါတအ်နွံရ။

အခိင်စိုတ်ဆာန်ကွတ်ပါကျုင်မ္ဂး ဆာန်မွဲဟောင်ရတီ၊ ညးမွဲကော်ညးမွဲသွက်ဂွံပတ်အိန်ထံင်လေဝ် ဟွံရန်တုံဏီ၊ မွဲတ္ၚကိုမွဲတ္ၚ ထပ်တဲကေတ်ညးသကအ်ရောင်ကတိလေဝ်ဟွံသွ၊ ကဝေင်သ္ဂိညးဓါ ပွဲကိုဘဝကဝေင်လောန်စက်အာဗ္ဂိုင်ပယျုဆာန်ရ။ ညးဓါသ္ဂိဓါလ္ပာ်ဂပ်ဝ်နွံပိုက်၊ အတိုင်ဆန္ဒဂပ်ဝ်နွံပိုက်ဂှ်ပံင်ဖက်အာညးသ္ကံအ်ရ၊ မွဲအလန်ကိုဒ်၊ ဗ္ဂိုင်ကိုအလန်လေဝ်ကိုဒ် သုတ်ဗြဒးပံင်ဖက်ဂှ် ဂဝ်ဂှ်ယဲဒိုက်နွံကျုင်ရ။

ပရောဂဝ်ဂှ်ယဲဒိုက်နွံကျုင်ချပ်ဂှ်နပံက်ဟိုလ်ကိုကဝေင်တြဲုဇကုရ၊ ကဝေင်တြဲုဂှ်ဗ္ဂိုင်ဖေက်ဂမံက်တုဲ သွက်ဂွံထပ်တဲစာန်စးဂးကျုင်ရ။ မူလတော်သွက်ဂွံထပ်တဲဂှ်ဟွံရန်တုံ၊ ထပ်တဲကေတ်ညးသ္ကအ်ရောင်လေဝ်ကတိဟွံသွလဝ်၊ အိုတ်ကွောတ်ကြိတဲမှိုဟ်တြဲုဂှ်ပါဟဋ္ဌေတ်အာရ။

ပွဲညးလိုတာလျိုင်နွံဂှ်ရော...? သာ်လိုဂွံအာတ်အရှ်အဗင်ဂှ်ရော...? ညးလိုမွဲဂွံကိုအရှ်အပင်မာန်ဂှ်ရော...?

"ညးနွံပိုက်ကိုခဝ်ညီသုဟ်ဂှ် အလိုဇကုဇကု ဒးသ္ဒးဇုးလဝ်ရောင်" "မိက်ဂွံဒုင်အာတ်အရှ်အဗင်ကိုသ္ဇာဝ် ဥပဒေခဝ်မ္ဂးနကိုတဲ သ္ဒးဇုးဟောင်ဒးအာတ်ရောင်"ရုဂွံအရေဝ်ဝေါဟာ ဂကူရောမတအ်ဟိုလဝ်နွံမံင်ရ။

ခမံက်ထ္ဂးလဝ်ကဝေင်ဓါတ္ၚ ကိစ္စပ္ဂမဒ်လိုဂ်သ္ဂိညးဓါ သ္ဂိဓါလ္ပာ် ဟိုတ်နူခဝ်ဒ္ဂေတ်လ္ဂေတ်ဇကုယောင်လိုတဲ ဒးကတိုဒ်ညံင်တဲလ္ပုဟ်ဏံရ။ အလိုဇကုဇကုနူခဝ်ဒ္ဂေတ်လ္ဂေတ်ဇကုယောင်လိုဂ် ဒ္ဂေတ်စာရိတ္တနူမလိုလာ်ကျုင်တဲ သွက်ကိစ္စဂွံမံက်ကတဝ်ကျုင် အရှ်အဗင်သ္ဇာဝ်ဥပဒေဂှ်ဂွံဟွံမာန်ရ။ သ္ဂိညးဓါဒုဟ်နွံရ။

ရုဂွံနူဂအုပ်ရင်သ္ဇာဝ်ခဝ်၊ နဲစီရေင်သ္ဇာဝ်ခဝ်ရး နိဂိုဇ္ဇာပွဲမုက်လိက် ၁၀၂၁–၁၉၆၆ သ္ဇာံတော်စန်ဒက်သ္ကုတ်သ္ဂာတ်ဇွံလဝ်ဂှ် သွက်ဒးတီလဝ်ထေက်ရ။ သွက်ဒးစင်ခြင်ဇွံသးတိလေဝ်ထေက်ရ။

ဖွဲ့တွေင်သွတ်ဖြဂမ္ဒိုင်အမိကသွက်ဒး စင်ခြင်ထိင်ဒဝ်သီဒက်မာန်ထေက်ရ၊

လတူကဝေင် ကိုလဝ်ကတိဆာန်တအ်ရ။ ကြဲတဲကတိဆာန်တအ်ဂှ် ဖံက်ပလိုထော်အိုတ်ရ။ ဓိုန်ကေတ်ဒုဟ်ကိုသ္ဒောဝ်ဥပဒေ ဟွံမာန်ကိုလေဝ် ဓိုန်စုံဒနာကိုသ္ဒောဝ်ဥပဒေဂွံ ဟွံမာန်ကိုလေဝ် သွက်ဂတိပါင်ထစ်တဲကေတ်ညးသ္ဒအ်ရောင် ယဝ်ဖံက်ပလိုထော်မ္ဂး ကေတ်ဒုဟ်မာန်ရောင်။ တင်သ္ဒောဝ်ဥပဒေထ္ဒးလဝ်ဂမ္ဒိုင်တင်တာဒနာတအ်ဂှ် သွက်ဂွံဒးတီလေဝ်ထေက်ရ။

ပွဲဒ္ဒဲါဟိုပရေင်ဆာန်ကိုသွတ်ဖြမ္ဒဲဂှ် သွတ်ဖြဂှ်ဟွံဒုင်တဲ၊ အကာဲအရာဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုက်ပွမကလေင်ပလန်စုံကိုဟွံထ္ဒးဏီမ္ဂးအခေါင်ဟိုပရေင်ဆာန်နွံမံင်ရ။ သွတ်ဖြဂှ်ဟွံဒုင်တဲ၊ ထ္ဒးကျုင်အကာဲအရာဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုင်မ္ဂး တန်ဒေါ်ဂှ် ဒေါ်ထော်ညိ။ သွတ်ဖြဂှ်ဟွံသ္ဒိုက်မ္ဒိုင်ရ ဆက်ဂတတဲ့ဇကုဒးတဲစိုပ် ယဝ်ဟိုဒုံင်ပရေင်ဆာန်ဏီမ္ဂး မာံဗွာဲကောန်သ္ဒိုင် ပိုဒ်ဆိုက်သ္ဒောဝ်ဥပဒေအရာဆောင်စပ်ကိုဒုဟ်(၃၅၄) သွက်ပ္ဒိဖ္ဒော်လုက်စုက်ဒးအိန်ရီကာယသွတ်ဖြမ္ဒဲဂှ်တဲ့နကိုသ္ဒောဝ်ဥပဒေဒးဒုင်ကေတ်ဒုဟ်ရောင်။

ဓ္ဒာပ်သွတ်ဖြချိင်လဝ်ညံင်ဟွံဗက်ဒးအာဒ္ဒဲါ ဒတာန်ဌာန်ဒေသဒ္ဒဲဂှ် ကိစ္စဇ္ဒော်ဒုံင်ရောင်သွတ်ဖြဂှ် ကျုင်ပွဲကိုခန်သတိက်ဒ္ဒဲညိချိင်လဝ်ရ၊ သွက်ကဝေင်ဒ္ဒဲဂွံကျုင်တင်သ္ဒးအခေါင်ဒ္ဒဲလေဝ်နွံရ၊ စိုတ်လေဝ်တုပ်ရ အလုံဇကုဒ္ဒဲလဝ်ကျုင်ညိကော်ဒုံင်ဂှိုင်ကိုအလန်ရ။

ကာလုပ်ပွဲကိုခန်သတိက်သွတ်ဖြချိင်လဝ်တော်ဂှ် ညးအုပ်ခုပ်မိမတအ် ဟွံကိုအခေါင်မ္ဂး၊ ဟွံတုပ်စိုတ်မ္ဂးဂဗုတ်လိုန်ဓက်သ္ဒိ (ကွတ်တိုန်သ္ဒိ)ဂှ်ဒုဟ်ဒးဒုင်ကေတ်ရ။

တင်မ္ဒဲပ္ဒန်ဂှ်ဓ္ဒာပ်သွတ်ဖြတုပ်စိုတ် အခေါင်ပံင်ဖက်ဟွံမ္ဒဲရ။

သွတ်ဖြအယုက်ဟွံပေင်(၁၄)သ္ဒာံဏီညးဓါတ္ဒ စိုတ်တုပ်တဲ့ယဝ်ပံင်ဖက်နရ်မ္ဂးပြဝပ္ဒံင်ဝးအနိုင်အထက်(မုဒိမ်းမ္ဒူ)ဒုဟ်ဒးဒုင်ကေတ်ရ။

ကောန်ဝုတ်အယုက်ဟွံပေင်(၁၄)သ္ဒာံဏီသွက် ဂွံထပ်တဲဂှ်ညး အုပ်ခုပ်မိမဂမ္ဒိုင်တအ်လေဝ်စိုတ်တုပ်ဂှ်ဟွံဂွံရ။ ကောန်ဌာ်ညးသွတ်ဂမ္ဒိုင် ပွမသ္ဒမ္ဒိုထပ်တဲ သ္ဒောဝ်ဥပဒေပရေင်တာဒနာဂှ် ဟွံကိုအခေါင်ရ။ အခေါင်လေဝ်ဟွံမ္ဒဲရ၊ ညးသွတ်ဖြအယုက်ပေင်(၁၄)သ္ဒာံတဲ့ ညးအုပ်ခုပ်မိမတအ်စိုတ်တုပ်မ္ဂးအခေါင်သွမ္ဒိုထပ်တဲပံင်ဖက်နွံရ။

စပ်ဖျပ်ကိုသွတ်ဖြသွဝ်အယုက်(၁၄)သ္ဒာံယဝ်ကွတ်ဒရိပ်ဏါကိုဒ်၊ စိုတ်ထေဲကိုမိမတဲ့ဂြိပ်ဇ္ဒေ်ကျုင်နူသ္ဒိ–ဖွံစေတနာဂတတဲ့အရာနွံပ္ဒိက်မိက်ဂွံအာဂှ်ယဝ်ဗက်ပလံင်ဏါလေဝ်ကိုဒ်၊ ဖ္ဒံဏာံယဝ်ဟွံကျုင်ကွတ်ဒ္ဒဲမ္ဂး ဒ္ဒဲဂစိုတ်ထော်ဇကုရောင်ဟိုမ္ဂးဂွိင်တဲ့ယဝ်ကွတ်ဒရိပ်ဏါကိုဒ်၊ သွတ်တြဲဂှ် မ္ဒိဟ်ဖြကွတ်ဒရိပ်ဏါကိုဒ်၊ ဟိုတ်နူပရေင်သာ်လိုက်ကိုဒ်၊ သွက်မ္ဒိဟ်တြဲနကိုဂဗုတ်ကွတ်မ္ဒိဟ်ဒးဒုင်ကေတ်ဒုဟ်ဂှ် ဟွံဗ္ဒးချိုတ်ပ္ဒိုတ်ရ။

အေ–ဗိုဏာံယဝ်ဒးဒုင်ကေတ်ဒုဟ်မ္ဂး အဇ္ဒက်အမက် (ဆင်ခြေ)ဗိုလိုလေဝ်စုံဒနာဟိုဂးဟွံဂွံရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ မ္ဒိဟ်တြဲဂမ္ဒိုင်အရာဒးစ္ဒံသတိ၊ သွတ်ဖြအယုက်သွဝ်(၁၄)သ္ဒာံဂှ် ပွမကွတ်ကေတ်ပံင်ဖေက်ညံင်ဟွံသွဒး၊ ပွမထပ်တဲညံင်ဟွံသွဒး၊ ကွတ်ဏါမ္ဂးညံင်ဟွံဗက်ဒးအာ ဒးကိုဏာသတိရောင်။

(**တင်ဒုင်ဝန်**) သွတ်ဝုတ်ဗွာဲခေတ်လ္ဒုဟ်ဂွိင်ဖေက်လုတ်ဒုဟ်ဂဗုတ် ပွဲအရာပရေင်ဆာန်တဲ့ "အချစ်နဲ့အသက်" ဦးခင်ဇော်(မာရမ်းကုန်း) ချူလာ် ၁၉၉၅–ခု ဇွန်လ အတွဲ(၆)၊ အမှတ်(၅၇) တကာယ်ဖြစ်ရပ်မှုခင်းမဂ္ဂဇင်း၊ စာမျက်နှာ(၁၄)ဂှ် ကံက်နူက်ချူကြွာဲပတိုန်ထ္ဒးဏာရောင်။

ဖွဲ့စေတနာပေင်

သာင်နနှ (ရမျာင်ဓိုဝ်)

ချင်မတ်မလို။

သဘင်ပတိုန်ဂုဏ်စရဲကုအ္စာမန်

ဗညာသာင်မန် (ကာအ်ဗိန်)

ပတိုန်ဂုဏ်စရဲဟိုဂ်-ပူဂိုတဲတဲ,မှိုဟ်တဲတဲ-ပတိုန်ဂုဏ်စရဲဂွံဖအိုတ်ဟွံသေင် ပူဂိုမွဲချိုက်ပေင်ကိုပိုဒ်ဂုဏ်တေင်ဝိသေသ ဒယှ်တ်ုစိစောန်ပွဲအရာမမိက်ကိုမွဲမွဲဒှ်ဒှ်, ချိုက်ပေင်ကိုအစော်သတ္တိဗျတ္တိဓဲဗာလ-စိုတ်ဓါတ် ပူဂိုအာဓနဲမွဲဒှ်ဒှ်ဗွဲတေင်ပိုဒ်ဂုဏ်တေင်ခြာနူညးသ္ဒာင်ဂှ်ထေက်ကိုသ္ပသဘင်ဒးပတိုန်ဂုဏ်စရဲထေက်ရ။

အ္စာဗညာသာင်မန်ဂှ် နကိုဂကောံကောန်ကွးတအ်ဂမှိုင် ပတိုန်ဂုဏ်စရဲအ္စာဏောဝ် တုံရန်ချပ်လဝ်ဂှိုင်ကိုတဲ့ဂိတသ္ပံရ၊ဗိုန်ချပ်တုံရန်လဝ်ဂှိုင်ကိုတဲ့ဂိတသ္ပံကိုလေဝ်သဘင်ပတိုန်ဂုဏ်စရဲအ္စာ ဟိုဂ်ဒေုဟွံဒှ်ကျုင်ရ၊ဟိုတ်နူတင်ဝါတ်ဂါတ်ခက်ခဲနာနာသာ်တုဲဒေုဟွံဒှ်ကျုင်ရ၊တဲ့ဏံကောန်ကွာန်ကာအ်ဗိန်မစိုပ်ဒှ်ုင်ချင်ခြာတအ် ဒက်ပတန်လဝ်ဂကောံမန္ဒယှု-"ဂကောံလညာတ်တိုဲ"တအ်ချပ်ဂှ်န်သီကိုကောံသ္ပဟ်ညီညာတဲ့သ္ပသဘင်ပတိုန်ဂုဏ်စရဲအ္စာဗညာသာင်မန်ရောင်။

သဘာင်ပတိုန်ဂုဏ်စရာဲအ္စာကေ္ဒှဟ်မန်ဒယ်ဗညာ သာင်မန်ဂှ် သက္ကရာဇ်–၁၃၆၁–သ္ဇာံ ဂိတုဇ္ဍဲ(၈)စွက် တဲ့အဒိုတ်(၆–၆–၉၉)ပွဲကိုဲ့ဖြပ်သဘာင်ခဝ်ဘာတိုက်လိက် မဟာဝိဟာရပရိယတ္တိ–ကွာန်ကအ်ဗိန် ပွိုင်ချင်ကအ် ကြိုက်–တွ်ုရးချင်ကရေင် ပဲ့အခိင်နူဂယး(ရး၀၀)နာဍိ၊ ပဲ့အခိင်ဂှ်အခိုက်ကွာဗုဒ္ဓဘာသာကွာန်မန် ဇ္ဍာပ်တဲ့သိ– ဒကာဘာဗ္ဒော်ဗ္ဒော်ဍောတ်ဍောတ်သ္ဂတ်ကွးဘာတအ်ညးဂ မှိုင်ပြာပ်တိတ်ကျုင်ဘာဌာန်ရတ်ပိတဲ့ အာတ်ဒဂိုန်ကေတ် သီအိုတ်ရ တဲ့ဝွံဒှ်တဲ့သိ(၈)စွက်တဲ့ဒကာဘာဂမှိုင်ညး ညးအဲအဲကောံဂွေါတိတ်ကျုင်ဘာ–ဒဂိုန်သိပေင်က္ဍတ်တ် မွဲဖြပ်သဘာင်ခဝ်ရ။

တ္ဂဂုဏ်အ္စာဘာဒန္တဝိသာရဒ(ဒိယနိကာယ ဓမ္မာစရိယ ပါဠိပါရဂူ၊အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ၊ပဏ္ဍိတ)ဂှ်ကိုသိ ကုဒကာဘာဂမှိုင်တဲ့သင်ရိုဟ် တွံထွးခဝ်ရ၊မွဲအဆက်ခဝ် ပေင်နူကိုဂကောံလညာတ်တို–ကောန်ကွာန်ကအ်ဗိန်နူ ချင်သ္ဍာ့င်တအ်စ္ဍးဂကောံဂှ်နာဲဗ္ဂာဲသ္ဂိုင်သ္ဂကမ္မကထတဲ့ပံက် အသေအဟာန်သဘာင်ပတိုန်ဂုဏ်စရာဲကုအ္စာမန် ဗညာ သာင်မန်ရ။

ပွဲအသေအဟာန်ဂှ်တ္ဂဂုဏ်အ္စာဘာဒန္တဝိသာရဒ(ဒိယ နိကာယ ဓမ္မာစရိယပါဠိပါရဂူ၊အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ)ဂှ်မြော်ဂလာန်သြဝါဒကထာရ၊ပွဲသြဝါဒကထာ ညးဂှ် ပူဂိုအာဇာနဲမ္ဂးဂှ်ဇ္ဂပ်ဌာန်ဒေသန္ဂတ်ဟွံသေင်–မဟ္ဂံ ရှ်သာ်ဝွံတွံကြိုဏ၊ဖွဲတြးရ၊အတိုင်လ္ဍေင်အစိဇန်ညးစ္ဍး ဥက္ကဋ္ဌ ဂကောံဃံင်ကွာန်ဥက္ကဋ္ဌဂကောံကမ္မတီလိက်ပတ် ယေန်သ္ဍာင်မန်–ပွိုင်ချင်ကအ်ကြိုက်၊ညးစ္ဍးဂကောံလ ညာတ်တိုနာဲဗ္ဂာဲသ္ဂိုင်–ဟိုသောင်ထွးဏါပရူပရာ ပတိုန် ဂုဏ်စရာဲရ။

မွဲအဆက်ခဝ်အ္စာမန်ဗညာသာင်မန်လေဝ် ဟိုဏါဂ လာန်တင်ဂုဏ်ရ၊ပွဲဂလာန်ညးတင်ဂုဏ်ဂှ်ဒဒှ်ရ ညးဂှ်ဒှ် ဇာတိကွာန်ခယျး၊ကျောန်ကလောန်ပရေင်ပညာနဒဒှ်အ္စာ ဘာမန်ဗ္ဍောန်လိက်ကွာန်ကအ်ပလိုင်၊ပဒတ်မံင်ကွာန်ကအ် ဗိန် လက်ကြိုဏအ်ဒှ်အာတွ်ုလုပ်အာကွာန်ကအ်ပံက်ရ။

ရဲဂကော်လညာတ်တွိုကို ရဲကွာန်ကအ်ဗိန် သ္ုိဖ အိုတ်ကို ဒ္ဒ်ရပတိုန်ဂဏ်စရဲကုညးဂှ်မိပ်စိုတ်တင်ဂဏ် ဇွဲမလောန်ရဂှ်ညးဟိုဏါတဲ့ ညးဂမ္ဂိုင်ဟိုဂးဒ္ဒံင်အ္စာကေ္ၚဟ် ဒယှ် ကြိုထိုင်သးဒ္ဒံင်ဂှ်နကို်စိုတ်ညး ညာတ်ဂးဟွံဒယှ်တှ် ရဆဂးဂှ်ညးချူကျုင်လိုက်လုက်(၄၃)သ္နံပြင်တ်ရ၊ဝါသ နာညးချူလိုက်ဂှ်ဇ္ၜော်တ်တဲ့နကို်ဓဲလ္ပ္ပ ဓိုန်အယုက်ဇ္ၜော်ဇူ ထကျုင်ကိုလေဝ်ချူတ်ဒ္ဒံင်လိုက်ရညးချူကျုင်လိုက်သ္နံ လအ်ကျုင်တဲ့ပုရိသာတ်ဗှ်လိုက်တအ်တိယူညးဂို်င်ရ၊ဟိုတ် ဂှ်ရညးသ္ဓာင်အထေင်ဇ္ၜော်လတူညးကိုလေဝ်၊ပ္ဍဲအရာချူ လိုက်ဂှ်ဇကုညးတော်ညးတော်ဟွံထေင်ဇ္ၜော်ရ မပတံသာ်ဂွံ ဂးဏါရ။

"ရာဇဝင်အ္စာဗညာသာင်မန်(ကအ်ဗိန်)ဇွဲခမ္ဓောန်"

၁။ ပွမကတို်ဒ္ဒ်မို္ပဟ်

(က) သက္ကရာဇ်-၁၂၈၈-သ္နံဂိတုပထမဒဂိုန်(ရ) မံက်တဲ့အင္ဂာ(၁၆-၆-၂၆)

(ခ) ယူ္ု=ယူ္ုမိမဓါခုတ်လဝ်ယူ္ုယောန်သ္နာင်မန်ဟွံ သေင် .... မာံစာန်ယိုင်၊

(ဂ) ယူ္ုမိက်ိုမဓါ=နာဲညဳ+မိပျးအုံ

(ဃ) ဓာတိကွာန်=ကွာန်ခယျးပ္ဍဲ ပ္ဍိုင်ချင်ဘာအင် တွ်ုရးချင်ကရေင်။

(င) ဌာန်ဒ္ဒံင်=ပထမ-ကွာန်ကအ်ဗိန်၊ဒုတိယကွာန် ကအ်ပံက်။

(စ) ပရေင်သိုက္ဂိုန်=ကွ္ဍဝ်အာစာ-မိကောန်တောတ် (ဓာတိကွာန်ခယျးပ္ဍဲ)

၂။ အသဝ်ဂဏ်ပညာ။

(က) သက္ကရာဇ်-၁၂၉၉-သ္နံအံင်တန်စတုတ္ထ၊ပ္ဍဲ ဘာတန်မူလ-ဒုင်အထံက်အပင်အလိုအသီ(ခေတ်ကောလို နီ)ကွာန်ခယျးပ္ဍဲ။

(ခ) ပရိယတ္တိဘာသာဗှာ .... အလိုအသီတန် အဒေါဝ်။ .... (၁၃၁၀)

(ဂ) ဂကော်ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မပါလ ... ချင်မတ်မလို ကဆံင်စတုတ္ထ။(၁၃၁၀)

(ဃ) ဂကော်သုသမာစာရ-ချင်မတ်မလို-တန်အ ဒေါဝ်။....(၁၃၁၁)

(င) လိက်ဗှာ .... တန်သတ္တမ။....(၁၉၆၃)

(စ) လိက်မန် .... လိက်ဂတ်ိုဇ္ၜော်မန်အိုတ်။

၃။ ရင်တ္ဂုင်ပရေင်ကမ္မောန်။

(က) နဒဒ္ဒ်အ္စာထ္ဝးလိက်မန်-ဘာတန်မူလ-ကွာန် တဝ်ကြိက်(အလှ်)ပ္ဍိုင်ချင်ပံင်(၂)သ္နံ။

(ခ) နဒဒ္ဒ်အ္စာထ္ဝးလိက်မန်-ဘာတန်မူလ-ကွာန်က အ်ပလိုင်၊ပ္ဍိုင်ချင်ကျာ်မြဟ်(၂၉)သ္နံ။

(ဂ) ၁၃၄၈-သ္နံ အယုက်ပေင်(၆၀)သ္နံ စလာဝ် ဇူ။

(ဃ).. (၁၃၁၆-၁၃၄၈)ရင်တ္ဂုင်ပရေင်ဗ္တောန်ပညာ။

၄။ ပရေင်ဗ္တောန်လိက်မန်ဗိုဂွံအခေါင်ဗ္တောန်။

(က) ပတံနူသက္ကရာဇ်-၁၃၁၆-သ္နံလုပ်ကမ္မောန် ဗ္တောန်လိက်မန် ပ္ဍဲခေတ်အလိုအသီ(ဖ-ဆ-ပ-လ)ဂွံ အခိင်ဗ္တောန်-မွဲတန်မွဲအခိင်-ပတံနူကိုတန်ကောန်ငှ်စိုစိုပ်တန်စတုတ္ထ။

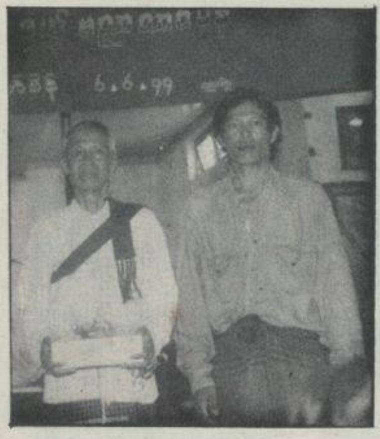

(ခ) ပတ်နှသက္ကရာဇ်-၁၃၂၄-သုံ့ပွဲခေတ်အလိုအသီပရေင်ပွန်ဂတား ဂွံအခိင်ဗွောန်လိက်မန်နူတန်ကောန်ငှ်စိုစိုပ်တန်ဒုတိယ(တန်မူလကဆံင်သ္ဂစ်)

၅။ ဝါသနာချူလိက်။

(က) ပတ်နှသက္ကရာဇ်-၁၃၁၆-သုံ့ဂွံအယုက်(၂၈) သုံ့လုတ်ကျုင်လိက်မန်ပရေင်ကွာဲဘာသာ။

(ခ) ပတ်နှသက္ကရာဇ်-၁၃၁၇-သုံ့စိုကိုု၁၃၂၃-သုံ့လုပ်ပြိုင်ချူလိက်မန်-သဘင်ပြိုင်ချူလိက်ဗော်ပရေင်ကောင်ကာမန်(မွန်ရေးရာအဖွဲ့)မပတံကို ကွာဲဘာသာ။ဝတ္ထုခေတ်၊လိက်လကာ်။

(ဂ) ပတ်နှသက္ကရာဇ်-၁၃၂၀-သုံ့စိုကိုစိုပ်-၁၃၆၀-သုံ့လုပ်ပြိုင်ချူလိက်ပွဲသဘင်တဲ့ကောန်ဂကူမန်-ဌာန-ချင်လှုင်၊ချင်မတ်မလိ၊ချင်မုဟ်ချင်၊ချင်ပံင်၊ချင်ရေဝ်ဒ္ဒတမ်။ ကွာဲဘာသာ၊ဝတ္ထုခေတ်၊လိက်ပရေင်၊ကဗျလကာ်။

(ဃ) ပတ်နှသက္ကရာဇ်-၁၃၄၀-သုံ့စိုကိုစိုပ်-၁၃၅၀ သုံ့သဘင်ပြိုင်ချူလိက်မန်ပွဲတဲ့တွ်ုရးချင်မန် လိက်ပရေင်၊လိက်ဝတ္ထု၊ကဗျလကာ်။

၆။ ယျုကေ္ဆုဟ်။

(က) ဗညာဆီမန် (ကအ်ဗိန်)

(ခ) ဗညာသာင်မန် (ကအ်ဗိန်)

(ဂ) မံသာင်အိန်ကို (ကျာ်မြဟ်)

(ဃ) မံမြမောဝ်ဇေတ် (ခယျုး)

၇။ ပွမချူခွံလိက်ကွပ်။

(က) ဝတ္ထုဝင်ခေတ်တို

(ခ) လိက်ဗွဟ်မန်တို-အုပ်ပထမ၊အုပ်ဒုတိယ၊အုပ်တတိယ၊အုပ်စတုတ္ထ၊အုပ်ပဥ္စမ၊အုပ်ဆဋ္ဌမ၊အုပ်သတ္တမ။

(ဂ) လိက်ဗွဟ်မန်တိုအုပ်အဋ္ဌမ(ဟွံဖျံတက်ဏီ)

(ဃ) လိက်ကွပ်ပွံက်သဒ္ဒါ-အရေဝ်မန်လိက်မန်။ (တက်တဲ့)

တင်သမ္တိ=ဇွာပ်ဇွာပ်သဘင်ပြိုင်ချူလိက်မန်-မပတံကိုကွာဲဘာသာ၊ကဗျလကာ်၊ဝတ္ထု၊လိက်ပရေင်တအ်ဂှ် ကောင်ဂွံလစ်လာပ်ပထမ၊ဒုတိယ၊တတိယ၊ဇွာပ်ဇွာပ်ဘာသာဇွာပ်ဇွာပ်ဌာနရ၊ပွဲကိုလိက်မဂ္ဂခြေန်မန် မပ္တံကိုလ္ဂီဟံသာ လဂ်ါအာဇာနဲ၊ဇ္ဂုရာမာန်၊အနာဂတ်မန်၊ရမျာင်ဗိုပ်ထဝ်၊ ဥဒျာန်ဟံသာလိက်ကွပ်တွ်ုရးချင်မန် တအ်ဂှ်လေဝ် ဗိုင်ကရိုင်ချူလဝ် လိက်ပရေင်၊ဝတ္ထု၊ကဗျ၊လကာ်၊ဒဗျ တအ်ကိုရ။

ပွဲကိုသဘင်ပတိုန်စရဲအ္စာ ဂကောံလညာတ်တို တံအ်သ္ပပူဇ်ဏါအ္စာဗညာသာင်မန်-ဩန်ဝတ္ထုဗ္ဒတ်(၃၀၀၀၀-)ဒကောဝ်ကိုရ၊ပွဲကိုသဘင်ပတိုန်စရဲအ္စာဂှ် ဗ္ဒ ဖျုင်ဒုင်တ္ဂုင် သိုဖအိုတ်-ဩန်အိုတ်အာဗ္ဒတ်-၄၃၀၀၀-ဒကောဝ်ရောင်။

အခိင်လ္ဂုဟ်သ္ဂက်ဘာသာ-ဂကူ-လိက်ပတ်ချင်ကွာန် "ဇုတ်သ္ဂေက်သ္ဂေက်ဍာ်ခန်ခန်"ဂစာန်လ္ဂီပရာချူအာ အကြာပရေင်ထတ်ယုက်ကွာထက်ကိုဟွံထတ်ဂှ်နကိုစိုတ် ဓါတ်ဆတန်ဂကူဓဲလ္ဂီဟွံယအ်မွဲဟ်ဗိုန်ဗျုကိုလေဝ် ကွေဟ်ဟွံဗျုဏီချူအာဒှ်ုင်စိုတဲ့ဏံဏီရ။

သာင်နန္ဒ(ရမျာင်ဗိုဝ်)
ချင်မတ်မလိ

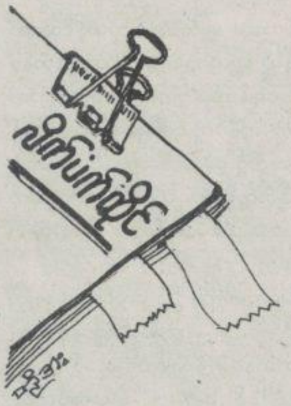

လိက်ပ်က်ထိုင် –

ဗစိုပ်ဇရေင်အ္ဓာထွးလိက်မန်တို့တိုဂမှိုင်။

နူ––အ္ဓာမန်(ကအ်ပလိုင်)

ညးချူလိက်ဝွံကောင်ရေင်တ္ၚုင်လဝ် အ္ဓာထွးလိက်မန်တို့တိုတအ် ဝွံကို့ဂ်ုဟ်အာပွဲပရေင်ဗ္ဗောန်လိက်မန်ညိဂး တဲကို့ဏာပရင်တဲနဲဗ္ဗောန်လိက်မန်ဗွဲခမ္ဓောန်ရ၊ညးချူလိက်ဝွံ ဟိုတ်နူအံင်လဝ် နဒ်ဒ္ဓါအ္ဓာထွးလိက်မန်တဲ ရပ်က လောန်ဗ္ဗောန်တ်လိက်မန် ပွဲဘာတန်မူလ အတိုင်အခိုင် ယန်ဗ္ဗောန်လိက်မန်မဒ်လိက်ကောန်ချုင်အရင်ရ၊ကိုပ်ကျာ အိုတ် နဒ်ဒ်အ္ဓာထွးလိက်မန် ဇေ်တာလျိုင်ပွဲဘာအလုံ အသီတန်မူလ အလှ်တဝ်ကြိက် ပ္ဂိုင်ချုင်ပံင်ဗှတ်ဓါသှ်ာ ရ၊နူဂ်ပြ်ုင်ကျုင်ဘာအလုံအသီတန်မူလကွာန်ကအ်ပလိုင် ပ္ဂိုင်ချုင်ကျာ်မြဟ်ရ၊ဃောကာလရေင်တ္ၚုင်ဒ္ဓံင်တာလျိုင်ပွဲ ဘာအလုံအသီတန်မူလကွာန်ကအ်ပလိုင်ဂ် ပတံနူကောန် ငှ် မျှော်မှိုဟ်ဂမှိုင် ကော်ခ်ဒ္ဓံင်ကုညးချူလိက် အ္ဓာမန် အ္ဓာမန်ရ၊အ္ဓာမန်ဟိုဂ် တီဒ္ဓံင်အလုံကွာန်ကအ်ပလိုင်ညြင် ပလိုတ် ပ္ဂိုင်ချုင်ကျာ်မြဟ်၊ကအ်ပလိုင်ညြင်ဗှံက် ညးကော် စကအ်ဗိန်ကွာန်ဝါပ္ဂိုင်ချုင်ကအ်ကြိက် ဖအိုတ်ရ။

စပ်ကိုကိစ္ဓဗတောန်လိက်မန်ဂ် ဇဖန်အာကျုင်ဝွံကောင် မိင်ကျုင်အ္ဓာမန်လို့ဗ္ဗောန်တ်လိက်မန်အတိုင်လှေင်ဗ္ဗောန် နဲဓြိ ဟွံဗဗွဲကိုခေတ်ဂ်ရိဟ်ဝွံမိင်ကောတ် စိုတ်မိက်ဝွံ သောင်ထွး၊ချိဒရာင်ဒ္ဓံင်၊ဂြိုဟ်ယာ်ဒ္ဓံင်ရ။ ဆဂးဟွံဝွံအခေါင် တဲ သွက်ဝွံစီပျုးဏာ နကိုပါင်တိုက်ဂ် မွးအောင်ဒုင်လဝ် ရ၊ယဝ်ရသောင်ထွးဏာနဲကဲဗ္ဗောန်လိက်မန်မွး ညးမွဲလှ် ဂ်ဒုင်တဲဟွံမာန်မွး“လေပ်ဂလိုင်လိုရော ဝွံကျုင်ပဒ္ဓံင်အ္ဓာ” ဂွိင်ဖေက်ဟိုဒး ဂွိင်ဖေက်ဒးဒုင်ဟို တဲဟွံဂံင်ဟိုရ၊ပွမဟို ထွးဏာကိုဏာနဲကဲဝွံ ညးဒုင်တဲမာန်ဂ်ကောတ်ညိ၊ညးဒုင် ဟွံမာန်ဂ် လွကောတ်ညိ၊မိက်ဝွံဟိုဏာဗိုဏအ်ရ၊ဆဂးကု ညးပသုတေသနလတုလိက်မန်တအ် သေ္ကာ်ပါဝါ၊ဝွံဒ္ဓိတ် သော္ဂတ်ဂးတဲ ပတိုန်ထွးဏာဂံင်င်ရ။

ပွဲအရာဗ္ဗောန်လိက်မန်ဂ် နဲညးကိုညးဗ္ဗောန်တ်ဒ္ဓံင် အိုတ်ရ၊ပွဲပရေင်ဗ္ဗောန်လိက်မန်ဂ် ဆဇိုတ်လုတ်ဝွံ နဲ ဓြိ၊နဲတို၊နဲဖန်ဗှဟ် သာ်ဝွံတိတ်ဒ်ပိနဲ ပိရဲဂ် သေ္ကာ်လုတ် ကောတ်ရ၊ပွဲကိုလိက်ဂတိုဇ္ဓော်မန်ဝွံ ခန်ဗ္ဗောန်ခန်လုတ်ဂ မှိုင်သရောပ်ဟိုဏာမွး သွ်ုမန်(၁၂)မ၊ ဗျဉ်မန်(၃၅)မ၊ အခဝ်ကုက်(၁၀)အခဝ်ကွက်ဟာ(၈)မ၊ ဂစိုတ်စ် ဗွဲလှေင် လှေင်သ္ဒးလုတ်အာရ၊ပွဲလှေင်ဗ္ဗောန် ကိုဗ် ဗျဉ်ပံင်ကိုသွ်ု (၁၂)မဂ် ကအမာ၊ကကွာတဲ၊ကိသရိကျိုပ်၊ကီရေဝ်ဒဝ်၊ ကုဇက်ဗိုင်မွဲ၊ကူဇက်ဗိုင်ဓါ၊ကေသဝေမူ၊ကဲသဝဲမှန်၊ကော ခေ့ါကွာ်တဲ၊က်လလ်ကျိုပ်၊ကံခွံကျိုပ်၊ကးသရးကျိုပ်၊ကွ်ဏ အ်ဂ် ဒ်လှေင်ဗ္ဗောန် နဲဓြိရ။

နဲတိုဟိုဂ် ဗျဉ်ကိုသွ်ုပံင်မွး၊

က+အ=က။	က+အာ=ကာ။	က+ဣ=ကိ။
က+ဤ=ကီ။	က+ဥ=ကု။	က+ဥူ=ကူ။
က+ဨ=ကေ။	က+အဲ=ကဲ။	က+ဩ=ကော
က+ဪ=ကော်။	က+အံ=ကံ။	က+အး=ကး-

ရ်သာ်ဝွံဗ္ဗောန်ကျုင်နဲတိုရ။ပွမဗ္ဗောန်ရ်သာ်ဝွံ ညးကော်စနဲ တိုရောင်မိက်ဝွံဟိုရ။

နဲဖန်ဗှက်ဗ္ဗောန်လိက်မန်ဂ် သာ်လိုရောဟိုမွး က၊ ကကွာတဲဒ်ကာ၊ကသရိကျိုပ်ဒ်ကိ၊ကသရိကျိုပ်ရေဝ်ဒဝ်ဒ်

ကီ၊ကစက်ဖိုင်မွဲဒ်ကု၊ကစက်ဖိုင်ဓါဒ်ကူ၊ကသဝေမူဒ်ကေ၊ ကသဝဲပှန်ဒ်ကဲ၊ကခွေါက္ခာတဲဒ်ကော၊ကလလ်ကျိုပ်ဒ်ကာ၊ ကခံ့ကျိုပ်ဒ်ကံ၊ကသရေးကျိုပ်ဒ်ကား ဗိုဗိုဏအ်လေဝ် အွာမန် လှိုတအ်ဖွောန်တ်ဒှ်င်ဂှ်ဂွံမိင်ဂွံညာတ် ကေတ်ကိုရ၊ဗိုလို ဟိုဟိုနဲလိုဖွောန်ဖွောန် လေပ်လိက်ဂှ်ဒ်အမိကရောင်ဟွံ သေင်ဟာ၊ကေတ်လေပ်လိက်ရဏောင်၊ဆဂးဂှ်ပွဲကိုအခဝ် ကွက်စိုဂှ်တုန် နကိုနဲဓတြဲဖွောန်ဏာမ္မးသွက်ကွးဘာတိုတို ကှယ်စတ်တ်တအ် ဂွံကျိုပ်ဝါတ်ညီဏောင်မ္ဒးခယျ ကေတ်ရ လေဲကိုဝါတ်မ္ဝာဝ်ဓါပြကာဂ် လေဲဂှ်ဖါပ်မှိုဟ် ဒးစိတ်ရဟွံသေင်ဟာ။

ဃောပိုဒ်ဘဝကွးဘာ အဝဲမံင်ဘာဝေ တဂုဏ်အွာ ပိ-နာ-ဖွောန်လဝ်ဇလွှင်ဖွောန်မ်ဗိုဏအ်ရ။

ကနက္ကကွက်န၊ကမကူကွက်ဗ၊ကယကယျကွက်ယ ကရကရကွက်ရ၊ကလကဠကွက်လ၊ကဝကဝကွက်ဝ၊ရ် သာ်ဂွံလေပ်ကျင်နကိုခေတ်ဓတြဲဟိုဂွံရဥပမာ ဖွောန်ဏာ မ်ဏာ၊(ကနက္ကကွက်န)ဂှ် ရမျာင်အခဝ်ကွက်ဟွံတိတ်ပြာ ပြာကတ်ကတ်ရ၊အမိကရမျာင်ဗျဉ်ကွက်သွက်ဂွံသမ္တိဂ် နွံ တ်ဒှ်င်အဒေါဝ်တဲ နဒ်ကွးဘာဟွံချက်ကေဝ်ကိုလိက် မန်ဏိ ကှယ်စတ်စတ်တအ်ဂ် ကျိုပ်ဟွံလေဲသွာရ ထေင်။ဥပမာနကိုနဲကဲခေတ်တိုဂွံဖွောန်မ္ဒးကျိုပ်မအခဝ် လေဲညီဏောင် နဲဖွောန်မ်အခဝ်ကွက်ခေတ်တိုဂ်တုန်-

ကကွက်နက္က (က+န=က္က)

ကကွက်မကူ (က+မ=ကူ)

ကကွက်ယကျ (က+ယ=ကျ)

ကကွက်ရကြ (က+ရ=ကြ)

ကကွက်လက္လ (က+လ=က္လ)

ကကွက်ဝကွ (က+ဝ=ကွ)

ဗျဉ်ကွက်တအ်ဏအ်ဂ် ဖွောန်ဏာလအဲဖွဲလတူ ဝေမ္မးရမျာင်ဒ္ဒေမအခဝ်ဒ္ဒေ ဂွံညာတ်ကေတ်ပွဲမဲတ် ဒှိက်က်ပေင်င်တဲ သမ္တိလေဲကျိုပ်လေဲရပွဲအရာမဖွောန် ဏာနဲဓတြဲဂ် ကနက္ကကွက်န၊ကမကူကွက်မ၊ကယကယျ ကွက်ယ၊ဒ်တမ်ရမျာင်ဗျဉ်ကွက်တအ်ဂ် ဂှုက်ဒှ်င်၊ဂှုက် ဒှ်င်၊တိုပ်ဒှ်င်အကြာဂ်တဲကျိုပ်ဝါတ်ရ။

ညးချုလိက်ဂွံ ပဟိုတ်နူလေပ်လဝ်ဆဂတ်ဖွော်မန် အိုတ်တဲဝေ့ လှိုန်ကာလ ချုလုတ်ဒှ်င်၊သွတ်ဒှ်င်သုတေ သနလတူလိက်မန်တဲ ဖွောန်ကျင်ကွးဘာဘာသိုင်တန်မူ လ ဂြိုပ်(၃၀)သွာံပြင်ရနိသဲကေတ်ကသပ်ဉာဏ်အာစာ ဟ်ို လှိုလှိုတအ်ဂ်တဲ ကျိုပ်ကျင်ပရေင်ဖွောန်လိက်မန် ဖွဲမဗဖွဲကိုခေတ်ရ၊ခေတ်ဂွံ ခေတ်ကွိခေတ်ဂှုင်ဟွံသေင်ရ၊ ဒ်ခေတ်ကွိခေတ်၊ခေတ်ကွင်ကျာရ၊ဟိုတ်ဂှ်ရ ဗက်အလိုက် ခေတ်တဲ ကွးဘာတအ် ညံင်ဂွံလေပ်ပြဟ် မ်လေဲဂ်ပိုဒး ဖန်ဗှယ်ကိုရောင်။

ကနက္ကကွက်န၊ကမကူကွက်မ လွှင်ဖွောန်နဲဓတြဲ ကောံ ကကွက်နက္က၊ကကွက်မကူ လွှင်ဖွောန်နဲတို ဓါ ဏအ်သွရံင်သုတေသနစမ် နဲလိုလေဲ တဲကျိုပ်ပြဟ် နဲလိုဝါတ်ဂ် စမ်ရံင်နတဲညီ၊တဲပှန် ဗိုပိုလေပ်လဝ်နဲ ဓတြဲဂ် ဗျဉ်ကွက်ကွက်ငညဥ၊ဧတအ်ကို ဗျဉ်ကွက်ဟာကို ဖ္ဒေါတ်ကျင်ဗိုဏအ်ရ၊ကကွက်င၊ကကွက်ည၊ကကွက်ဥ၊ ကကွက်ဧ၊ညကွက်ဟာ၊ဏကွက်ဟာ၊နကွက်ဟာ၊မကွက် ဟာ၊ယကွက်ဟာ၊ရကွက်ဟာ၊လကွက်ဟာ၊ဝကွက်ဟာ-ရ်သာ် ဂွံရမျာင်ဗျဉ်ကွက်ဟွံတိတ်ရ၊က္ကဏအ်ဂ် ဗိုပိုဂွံဖွောန်ကျင် အခိုက်နဲဓတြဲရ။

ဗျဉ်ကွက်တအ်ဂ် နကိုနဲခေတ်တိုညးချုလိက်လုတ် ဂွံလဝ်ဂ်တုန်(ကှ)ဗိုဗ် ကကွက်ငကှ၊(ဍ္ဍ)ဗိုဗ်ကကွက်ည ဍ္ဍ၊(က္ဍ)ကကွက်ဥက္ဍ၊(ကွ)ကကွက်ဧကွ၊(ညှ)ဗိုဗ်ညကွက် ဟညှ၊(ဏှ)ဏကွက်ဟာ၊ဏှ(နှ)နကွက်ဟာနှ၊(မှ)မကွက် ဟာမှ(ယှ)ယကွက်ဟာယှ။-----

ရကွက်ဟာရှ၊လကွက်ဟာလှ၊ဝကွက်ဟာဝှ ဇဖန်ဗ်ဏါ ဖ္မောတ်ဏာရပ်ရာဒ္ဒေမံက်ကျင်ရမျာင်တိတ်တဲညာတ်မအ ခဝ်ရ။

ပွဲကဏ္ဍကွက်စိုဂ် ဗိုပိုလေပ်လဝ်နဲဓတြဲဂ်ကာလချု လိက်မ္မးသက်သီဒ္ဒေမံက်ကျင်သိုမှိုဟ်ကျိုပ်အမှူရ၊ဟွံဇေ ကိုသဘာဝလိက်မန်ရမျာင်မန်ရ၊တုပ်တ်ညံင်ရ်သာ်ဂွံ လဝ်ဂှိက်မွဲဂဝေ့ခဝ် အာကလေဝ်ဂှိက်ဏအ်၊အာဘာကွာ လေဝ်ဂှိက်ဏအ်ရဟိုဝေ့ ဒ်ပူဂိုကဆံင်ဒိုက်ဝါတ်ရ၊ဒဒ် ရဇကုဒ်မှိုဟ်ဒိုက်ဂတ်မှိုဟ်ဂမှိုင်တိအာအဖေ့လှိုဟ်ဇကုရ၊ ဟိုဍုံဍုံဇေတ်တ်ဝေ့ လိက်ပတ်မန်ပိုဂ် ဒ်လိက်ပတ် ဓတြဲတြဟ် မံက်ဒ်ကျင်ကွာလိက်ကောန်ဍုင်အရင်တှယ်

သ့ၣ်ဏီတဲ့ သွက်ဂ့ၤသှိၣ်ဆၢန်နိၤ်ညီဟ့ၣ်သ့ၣ်,ကျဲၥ် လၢၥ်ကျဲၥ်ဂၢါ၀်ဖှဲမလၢာ်ရ,အရၢ်ဝၢါဟာမန် ပလိၣ်ကဲ့ၤ်ပှၢ်တ်ပါဏအ် အခိၣ်ပွဲါနှဲတၢၣ်ခြာဒ့ၣ်ရ, ယၥ်ရမိကွဲ့ချ့အဓိပွါယ်ပလိၣ်, ဒိၤ်ပလိၣ်မ့ၤ အခၥ် ပက္ဂၤလသရိၤ်ကိုပ်ဧက်ဓိၣ်ဂဓိၣ်ကတ်(ပှိၤ်)ချုတ်ရှဲ ဟ့ၣ်စှၤ်ကိၤ်သဘၢဝလိက်မန်ရမှၢ်ၣ်မန်ရ.

ဟိၣ်နှံတၢ်ဖိလ်ဒ့ဲဒးနံ့တှ့ရ,ဟိၣ်ဒှဲၣ်-နၣ-ဖိဏအ် ရထံၣ်,ယ့ၢ်ရဖ့ၣ်ကိုဖုလိက်ဂတ့ၢ်ဖ့ၣ်မန် ကုကွၤဘၢ တအ် ကလကဋ္ဌ,ခလခဋ္ဌ,ဂလဂလ,စလစဋ္ဌ,ဆလဆဋ္ဌ, ဇလဇလ,တလတဋ္ဌ,ထလထဋ္ဌ,ဒလဒလ,ပလပဋ္ဌ ဖိဖိ ဏအ်ဂ့ၢ်ရ,အခၥ်ပက္ဂၤလဂ့ၢ် နက်ိၤ်ရမှၢ်ၣ်(ပှ)ဟ့ၣ်ဖ့ၣ်ကိၤ် နက်ိၤ်ရမှၢ်ၣ်(ပဋ္ဌ)ကိၤ်ဖုလၥ်ဂ့ၢ်ရ(ပှိၤ်)မ့ၤဂ့ၢ်(ပလိၣ်)လၢၥ် ဖိုဂ့ၤ,ချုဂ့ၤ(ပှိၤ်)လၢၥ်ဖိုဂ့ၤချုဂ့ၤ သမ့ၢ်ဏအ်ဖှၢၥ်လုပ်အၢ ပှဲကှဟ်ကွၤဘၢတအ်တဲ့ ဟိက်နှံတၢ်ဖိလ်ဒ့ဲမံက်ကျ့ၣ် ရၢၣ် ဂ့ၤညၢတ်ကၢတ်သၢ်ဂ့ၤရ.

ပှဲဂ့ၤမိက်ဂ့ၤပတိၣ်စၢဒနၢလၢၥ်ပတိၣ်ဂ့ၤမံၣ်,ဝၢါဟာ မန်(ပလိၣ်)ဏအ်ဂ့ၢ် ချု(ပှိၤ်)ဟ့ၣ်ဂ့ၤဟာ,မူပညးဂမှိၣ်ချု ဒ့ၣ်ဂ့ၢ်ရၢဂးလၢၥ်ဂးမာန်ရ,အခၥ်ပက္ဂၤလဇကလၢပ် လၥ်(ပဋ္ဌ)တၢ်,(ပလိၣ်)ဂ့ၢ် ချု(ပှိၤ်)ဂ့ၤမံၣ်,ဆဂးဟ့ၣ်စှၤ် ကိၤ်သဘၢဝလိက်မန်ရမှၢ်ၣ်မန်ရ,ယၥ်ရဖိုဂ့ၤချုဂ့ၤဒ့ၣ်ဟိၣ်မ့ၤ အခၥ်ကူက်တအ်ဂ့ၢ် ဒးဖိထၢၣ်ဒ့ၣ်ရ,ညံၣ်အှ့ၢဗၢဒ,ဟိကိ ရ,တ့ၣ်ဗၢဒၣ်ဂ့ၢ်ဒ့ၣ်မံၣ်မှိဟ်တ့ၣ်ဂ့ၢ်ရတ့ၣ်ဟ့ၣ်ဒ့ၣ်-စှၤ်အၢသဘ်သၢ် ဝ့ၤရ.

ဟိၣ်ဂ့ၢ်ရ ကၢလဖ့ၣ်အခၥ်ကူက်ဂ့ၢ် ပိဒးပသတိရ, ပှၢ၀်ကိၤ်ကူက်ဂမှိၣ်,ကျ,ချ,ဂျ,ပျ,ဖျ,ဗျ အခၥ်ကူက်ကွက် ယကိ,ကြ,ခြ,ဂြ,ပြ,ဖြ,ဗြ,အခၥ်ကူက်ကွက်ရကိ,ကွ,ခွ,ဂွ, ပွ,ဖွ,ဗွ, အခၥ်ကူက်ကွက်လကိ,ကွ,ခွ,ဂွ,အခၥ်ကူက်ကွက် ဝကိ အခၥ်ကူက်(၂၁)မဏအ် နက်ိၤ်လွဟ်အကာ်အရၢ အခၥ်မှဲမခၥ်ဒးဖိပတိၣ်ရမှၢ်ၣ်ရၢၣ်,မိက်ဂ့ၤပတိၣ်ရမှၢ်ၣ် ဓါမယၥ်ဒ့ သွက်ဒးကွက်ဟ့ၣ်မှဲရ,ဒးချုပရးလၥ်မဒ့ဲမဧ့ဲ ရ,ပသၢ်ရၢ-ဥပမၢ-က+လ=ကွ ပှဲဂ့ၤ နက်ိၤ်နဲသနီ့ ပၢ်ၣ် ဗစပ်လၥ် ဗျၣ်ဓါမ သ့ၣ်မှဲမခၥ်တဲ့ ရမှၢ်ၣ်ဗျၣ်ဓါမဖိပတိၣ် ရမှၢ်ၣ်ဟ့ၣ်ဂ့ၤရဂ့ၢ်ဒးတိလၥ်ရၢၣ်.

လိက်ပတ်မန်ပိဂ့ၢ် ခါလှူဟ်ကၢန်ကိၣ်ချ့ၣ်တှဟ် သ့ၣ်တအ်ကတ်လှတ်ဒ့ၣ်ရ,ပှဲကိၤ်ခၢတ်ဏအ် ဒ့ၣ်ခၢတ်ပိရ, ပှဲအရၢဖ့ၣ်ဖှဲလိက်မန်ဂ့ၢ်ညံၣ်ဂ့ၤဖိုလၢာ်,ညံၣ်ဂ့ၤလၢၥ် ပြဟ်, ညံၣ်ဂ့ၤတူအ်ဖ့ၣ်လှတ်ဂ့ၢ်,ပိဒးဖန်ဗဒ့်ကိၤ်ထၢက်ရ, တုပညၢမအခၥ်(အကွ္ၢရၢဗၢဒ)တအ်ဂးလၥ် လိက်ဗ့ၢ်ဂ့ၢ် မူဒ့ၣ်ဟ့ၣ် ကၢတ်မအခၥ်ပျုရၢ,မူဒ့ၣ်ဒးစိတ်မအခၥ်မန်ရၢ, မအခၥ်လိက်ပျုဂ့ၢ်ချိဒရၢၣ်ပလၢၥ်ပလၢတ်ကျ့ၣ်အၢန် တဲ့ချုဝါတ်, မအခၥ်မန်ဂ့ၢ် မှဲခၢတ်ကိၤ်မှဲခၢတ် ချိဒရၢၣ် ကျ့ၣ် အယ့ၢၣ်အလၢပြံၣ်သ့ၣ်ကျ့ၣ်တဲ့ ချုလၢ်ဂ့ၢ်ရဒး ကၢတ်နိသဲကၢတ်မအခၥ်မန်ရဂး.

ဒ့ံမံၣ် မအခၥ်မန်ပိဂ့ၢ် မှဲခၢတ်ကိၤ်မှဲခၢတ် ချိဒရၢၣ် ပြံၣ်သ့ၣ်ကျ့ၣ်ကဆံၣ်ကိၤ်ကဆံၣ်ဂ့ၢ် လိက်တူအ်မန်တအ် ဒၣ်ပဒ့ၣ်သက်သိရသ့ၣ်ဟာ,ဟိၣ်ဂ့ၢ်ရ နက်ိၤ်ဂလၢန်အှပ် နိဂိဟိဏၢညိရ,ကၢလဖ့ၣ်အခၥ်ကူက်မ့ၤဒးပသတိဖိ လိၤ်ရၢ သွက်ဂ့ၤသမ့ၢ်ဂ့ၢ် ဥပမၢ(က+န=ကှ)ကကွက်နကှ ပှဲဂ့ၤဗျၣ်ဓါမ နိသဲလၥ်သ့ၣ်(အ)မှဲမခၥ်လၥ်ကိၤ်ဒ့ၣ်ကွၢရညံၣ် ရ့ၢ်(က+ယ=ကျ)ကကွက်ယကျ ရမှၢ်ၣ်အခၥ်မှဲမခၥ် တိတ်ဟ့ၣ်မာန်ရ,ဗျၣ်ကူက် မပတံကိၤ် ကျ,ချ,ဂျ,ပျ,ဖျ,ဗျ တအ်ဏအ် ဒးဖိပတိၣ်ရမှၢ်ၣ် ဗျၣ်မှဲမခၥ်ဏၢၣ်ဂ့ၢ်ကိၤ် ဂ့ၤကိုဟ်ကၢတ်အိၣ်ညိ ဗျၣ်ကူက်(၂၁)မဟိတဲ့ကျ့ၣ်ဖှဲလ တူတၢ်ဂ့ၢ်နက်ိၤ်ရမှၢ်ၣ်ဗျၣ်အကာ်အရၢ မှဲမခၥ်ဟ့ၣ်(ဝါ)ဒး ဖိပတိၣ်ရမှၢ်ၣ်မှဲမခၥ်ဂ့ၢ် ဂိၣ်သမ့ၢ်အိၣ်ညိအ်.

အ့ၣ်မန်(ကအ်ပလိၣ်)

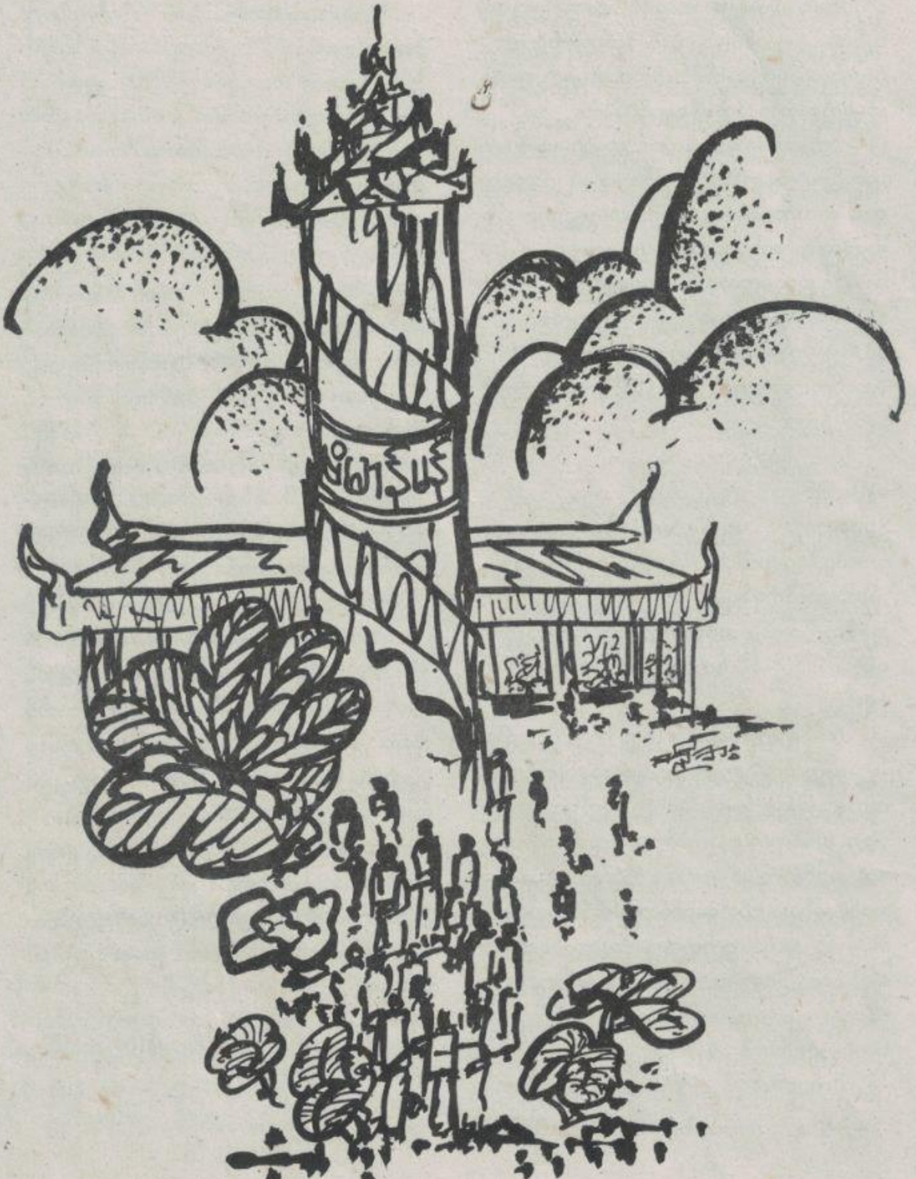

(၁) နပၢ်ကျိၥ်ဟ့ၣ်ဂ့ၢ်စံၣ်ကတၢၢ်တၢ်လၢလၢအံၤဒ်းဟ်တ့ၢ် ဂ့ၢ်စိၤတ့ၢ်၃၀-သ့ၣ်ရလၢ်,တၢ်နီၢ်ကူၣ်နၤကတၢၢ်,မံၤပှဲၤဘၣ်လၢကျိၥ် တၢ်နီၢ်ဘၣ်,ဂ့ၢ်ကၡၢလၢၣ်,ဂ့ၢ်ဖြ,ဂ့ၢ်ကၣ်ဝီၤ,လူၤပှၤ်ဖိနၤကလၢၣ်ရ ဂ့ၢ်ကၣ်ဝီၤစံမ့ၢ်ရ,ဟ့ၣ်ဒီးစံၣ်ကတၢၢ်မ့ၢ်လၢၢ်,ပှိၤ၄၀-သ့ၣ်ဂၤဝဲ ဂၤမံၤပှဲၤကိၢ်သံသၢဒိၣ်က်လၢကီၢ်အံၤ,အၢယုက်ဖ့ၢ်ကူၣ် တ့ၢ်,စံၤသ့ၣ်တၢ်နီၢ်ကတၢၢ်ရ,စံၤသ့ၣ်တၢ်နီၢ်ဘ၀နၤချၢတ်ချၢတ် တၢ်,ခဲလၢ်အခိၣ်ဏံၤစံ၀ၤကတၢၢ်မ့ၢ်ဝဲတ့ၢ်ခိဟ်ရချ်ၥ် တ့ၢ်နၤကျိၥ်,လုၢ်အၢဒၣ်ၢ်သတိၢ်ရ။

---

(၂) နပၢ်ကျိၥ် ဖိနၤကလၢၣ်အလိၢ်အသိဂ့ၢ်လ၀်တၢ်ပှဲၤချၢ် ဒဂ့ၣ်တၢ်သ့၀်ကျ့ၤပှဲၤဂအၢၣ်ရ,ဒ့ၣ်ဂ့ၢ်သိၣ်လ၀်သိမ့ၢ်ချၢတ်, ကၣ်ဝီၤဓါက်ခဲ့မ့ၢ်ကၣ်ဝီၤစံမ့ၢ်မံၤ,မံၤဂ့ၢ်ရ,ဂ့ၢ်ညီၣ်ပၢၣ်စၢၣ် (Pension) ဒိတ်ကြ့ကံၤဒကၢ၀်ကိတ့ၢ်,သိကၣ်ဝီၤ သိခဲ့ ဒးစၢ်ကွၢ်ကလၢၣ်ဖအိတ်ရ,တၢ်တၢ်းတ့ၢ်ကၣ်ဝီၤဖှၢ်က် ဖြဒ့ၣ်စၢ်ကလၢၣ်,ကၣ်ဝီၤဝုတ်လၢ၀်အၢကလၢၣ်,သ့ၣ် မံၤကၣ်ဝီၤစံက်နပၢ်ကျိၥ်တၢ်ဖြကိတြၢ,မ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒးမံၤမ့ၢ်ထိၣ်ဒက် မံၤကၣ်ဝီၤစံဂ့ၢ်ပၢၣ်အခိၣ်အိတ်အၢဟ့ၣ်တိရ,လိၢ်လၢ၀်အၢ ဟ့ၣ်မၢၣ်,ကတၢၢ်ပဟိဏီ,ပှဲၤချၢ်လှၣ်ရ,ခြၥ်မၣ်မုစိၥ်ဟ့ၣ်မၢၣ်ဂ့ၢ် တၢ်လၢလၢအံၤရ,ထိၣ်ပၡ့ၢ်လၢ၀်ပၢတ်မံၤကိတ့ၢ်,ခဲလၢ်, မံၤလၢအံၤ,လၢအံၤအၢ,ကတ့ၢ်အၢမုစိၥ်ရဏၢ၀်။

---

(၃) ပှဲၤကိခဒမ်နပၢ်ကျိၥ်ဒိတ်နၤဂယး တြံနၢ်ဒိၣ်ဂ့ၢ် နၤကိနၢ် ဒိရမှၢၣ်ဗၡ့ဟ်ဖြတၢ်နီၢ်(တိ-တံၣ်-တိ-တံၣ်)ဖဲမသၢယၢရ, နပၢ်ကျိၥ်ကတ့ၢ်လၢၣ်မုက်တၢ်စ့ၢ်ကူၣ်ထၥ်သ့၀်ဂ့ၢ်ကၣ်ဝီၤခ အံၤမၣ်မံၤတၢ် “အပါသုၣ်ညါကါဖိဂ့ၢ်ရ,အဲပၡ့ၢ်လ၀်ပှဲၤခဒမ် စသုၣ်ရအပါ ”ဟိကူၣ်ရ။

နပၢ်ကျိၥ်လုၥ်သုၣ်ညါကါဖိတၢ်ဂ့ၢ် ကၣ်ဝီၤဖှၢ် “မံၤ ဗညၢဂံၣ် ”လုၥ်ကူၣ်တၢ်ဟိတၢ်နီၢ်ရ။

“အပါ-အဲပတိတ်လ၀်ကၢတၢ်ရ,အၢစိအံၤ ”

နပၢ်ကျိၥ်လၢ၀်တၢ်နီၢ်အၢထၥ်အတူသိ,လုၥ်အၢခ ဒမ်ကျိၥ်,ကလၢအံၤဖျံၤချိၥ်တၢ်,စ့ၢ်ကူၣ် ချိက်ကါတၢ်တိတ် ကူၣ်ရၣ်ကွိပှတ်ရ။

“ကၣ်ဝီၤဖှၢ် ဆက်လ၀်ဖုၣ်(Phone) ကိနပၢ်ပါၣ် အံၣ်တၢ်ရဟၢ ”

“ယွံ-အပါ ”

“၉-ခိဟ် အပါလုၥ်ဖိပှဲၤခြၥ်မၣ် မ့ၢ်ချိၣ်ခဏၢဏၢ၀် လၢ၀် တၢ်မုစ့ၢ်ကတၢၢ်ဏၢ၀်,မိၣ်ဟၢ,အပါ,လၢအံၤဂိၣ်အိတ် ပိတၢ်ရ,တၢ်အပါစံတ့ၢ်အပါဆက်နၣ်ဖုၣ်ဏၢ၀်,မိၣ်ဟၢ ”

“ယွံ-အပါ ”

---

(၄) နပၢ်ကျိၥ်စိၥ်ကူၣ်ရၣ်ကွိပှတ်နၤဂယး ရး၀၀နၢဒိရ, လုၥ်အၢရၣ်ကွိပှတ်ဗက်မှိဟ်ဖိဟ်အၢဟ့ၣ်ရ,ဗလးလ၀်ကျၢ ဗဖိဟ်(Air-Con)သိမ့ၢ်ရၣ်ရ,ရမှၢၣ်ဒွက်ဖ့ၢ်မဖိဟ်ညြိဟ် လၢ၀်ပံက်လ၀်ရ,စက်ထ၀းရၥ်ဓါတ်(T.V)လၢ၀်ပံက် ထး၀လ၀်ပၣ် မသုန်မ မှိဟ်အၢတရံတၢ်လ့ၢ်ဂဇအံၤမံၤကိ ခုၣ်တၢ်ဖိမံၤရၥ်ဓါတ်,လ့ၢ်လုၥ်အၢဆၢ၀်စသုၣ်,လ့ၢ်ဖိကျၢ၀် မံၤလိက်အုၥ်ပှဲၤဆၢ၀်သ့ၢ်လိက်,နပၢ်ကျိၥ်လၢ၀်အၢကျၢ၀် ရံၣ်ဒ့ၣ်သ့ၢ်ဖ့တ်တၢ်ကွိပှတ်ဂ့ၢ်ရ,ကၣ်ဝီၤငှၢ်ဖြမ့ၢ်,ဖ့ၢ်မယၢၣ်သ့ၢ်ၣ် သ့ၣ်တၢ်နီၢ်ရ။

“နပၢ်အၢအလိၢ်ရၢ ”

“အဲမိက်ဂ့ၢ်အၢမတ်မလိလၢ၀် ”

“ဂ့ၢ်အနပၢ် ကွိပှတ်ဂ့ၢ်ဒစိတ်နၢဒိတ့ၢ်တိတ်ဏၢ၀်အ နပၢ်မိတ်ဂ့ၢ်အၢကိကဆံၣ်လိၢ်ရၢ,ယၡ့ယၡ့ဟၢ,ကဆံၣ် ပထမဟၢ,ကဆံၣ်ဒုတိယဟၢ,ဂ့ၢ်မံၤဖအိတ်ရအနပၢ် ”

“၉-၉ ကိအနပၢ်ကဆံၣ်ပထမမ့ၢ်တၢ်းညိ ”

ကၣ်ဝီၤငှၢ်ဖြဂ့ၢ်တက်စုတ်ပှဲၤ “ကၣ်ဝီၤပျူတၢ ” (Computer) မ့ၢ်မ့ၢ်သၢ်တၢ်သ့ၣ်ယှုရ,တၢ်ကၣ်ဝီၤငှၢ်ဖြဂ့ၢ် ဒုၣ်ကိစကွၢ်မ့ၢ်ကရၢက်ရ။

“ဓါစ့ၢ်ဒကၢ၀်မဒ့ၢ်ရအနပၢ် ”

နပၢ်ကျိၥ်ဒုၣ်ကိညြိဓါစ့ၢ်ဒကၢ၀်တိတ်ကူၣ်နၤ ကိဒ့ၣ်ဂ့ၢ်တၢ်အခိၣ်သ့ၣ်မံၤညိဏီဂ့ၢ် နပၢ်ကျိၥ်လုၥ်အၢဆၢ၀် စသုၣ်ရ။

ဆၢ၀်စသုၣ်ပှၣ်လၢ၀်သွၤဖိး,ခုၣ်ဂဇအံၤတၢ်ပှၣ်ခိဟ် မိဟ်ကၢ့ၢ်ရ,နပၢ်ကျိၥ်လုၥ်ဂဇအံၤ ပှဲၤခုၣ်သ့ၣ်မံၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် ကၣ်ဝီၤ ငှၢ်ဖြမ့ၢ်ကူၣ်သ့ၣ်ရ။

"အနာဲ မုမိက်ဂွံစသုင်ရော"

"အဝ်-၉-ကိုအနာဲကါဖီ (Coffee) မွဲခေါ်ကို ကွာင်မွဲ"

ကောန်ငၞာဲဗြဲက်ကျုင်ဖျေံကိုစ္မစ ဗွဲမယေန်သ္ဂာင်တဲ့ ဒုင်ကိုစက္ဍောမွဲတ္ၞးရ၊နာဲကျော်ဝ်ံမုံရဲင်ဂှ်ဒ္မိင်တ္ၞးလိက်သွက် ဂွံသောင်ဩန်တက်လဝ်ကိုကောန်ပျူတာဗွဲမချိုတ်ပ္ဍိုတ်ရ၊ ကါမီဓါဒကောဝ် ကွာင် မွဲဒကောဝ် အပံင် ပိဒကောဝ်မဒ်ရ၊ နာဲကျော်ဝ်သောင်ကိုတဲ့ကောန်ငၞာဲဗြဲက်တိတ်အာရ။

နာဲကျော်ဝ်၊သုင်ကါမီ၊စကွာင်တဲ့ဂဇအ်ဗိုမံင်ရင် ဓါတ်(T.V)ဂှ်ရ၊အခိင်ဂှ်၊နူကိုစက်သ္ဂောဲရမျာင်ကညာင် မံင်မွဲနူမွဲနရ၊ကွိုပ္ဍတ်လို့တိတ်ဏောဝ်၊ကွိုပ္ဍတ်လိုဂှ်လုပ်ကျုင် မံင်ပွဲဂွံင်ရောဏောဝ်ဂှ်တဲ့ကွိုပ္ဍတ်မတ်မလိုသွက်ဂွံတိတ် ဂှ်ပှ်ပှ်မိင်လလောင်တြးဏီတဲ့နာဲကျော်ဝ်မံင် မံင်ဇိုဟ်ဇိုဟ် ဩိုဟ်ဟ်ရ။

ခြာဟ်ွလအ် နူကိုစက်သ္ဂောဲရမျာင်၊ရမျာင်တိတ် ကျုင်ရ။

ကွိုပ္ဍတ်သွက်ဂွံတိတ်အာမတ်မလိုစ္ဍတ် ပိသုညပန် ဂှ်လုပ်ထပက်ပွဲကိုဂွံင်စ္ဍတ်မွဲရ၊နူဂယးဒစိတ်နာဍိုဂှ်မ္ဂးကွို ပ္ဍတ်စတိတ်မတ်မလိုရောင် ဟိုတ်ဂှ်ရညးအာမတ်မလိုတံ ဂမ္ဂိုင်လုပ်ကောတ်ဒ္ဂဲမာန်ရဂှ်လလောင်တြးဏာရအ်။

နာဲကျော်ဝ်လေဝ်မိင်တဲ့ဒဇက်ထိုင်ဇကုလုပ်အာပွဲ ဂွံင်စ္ဍတ်မွဲဂှ်ရ၊စိုပ်ပါင်တြင်ကွိုပ္ဍတ်ဒ္ဂဲတန်ပထမမ္ဂးပါင်တြင် ဒဍောဝ်ဂှ်အလို့ဓ္ဍေဲဓ္ဍေဲပံက်အာရ နာဲကျော်ဝ်လေဝ်လုပ်ဂဇအ် ဒ္ဂဲသ္ဂးမွဲဒ္ဂဲရ၊ပွဲခဒမ်ကွိုပ္ဍတ်တန်ပထမဂှ်ကိုခုင်ဂဇအ် (Sofa) ဆိုဗာ၊ဗလးလဝ်ကျာဗဇိုဟ်၊ပံက်လဝ်ဒ္ဂက်ဗွဲမဇိုဟ် ဩိုဟ်ရ။

ခြာဟ်ွလအ်၊ဏက်ဒစိတ်နာဍိုကိတ်ကိတ်ဂှ် ကွို ပ္ဍတ်ဂှ်တိတ်ကျုင်နူကိုဍုင်လ္ဂုင်ညံင်ရ လ်ဗလးတိတ်နင်နူ တ္ၞကိုရ။

---

(၅) ကွိုပ္ဍတ်ဂတာပ်ခေတ်၊အသိင်အာမွဲနာဍိုဓါက်ကို လို(200.kilo)ဂှ်ညံင်အာမံင်ဟ်ွတိကောဏါနာဲကျော်ဝ်ရ၊ အခိင်လို့ကျောံအာဒဒန်မုတ္ဍမ မတ်မလိုဟ်ွဂွံတိအခိင်ကွို ပ္ဍတ်ဒေါမှ အဝ်-စိုပ်အာမတ်မလိုရသ္ဂံဂွံတိရ၊နူကိုခဒမ်ကွို ပ္ဍတ်နူဂဇအ်မံင်ဂှ် ရံင်အာမ္ဂးတော်မ္ဂး ရင်ကွိုပ္ဍတ်မတ်မလို ဂှ်ဂွံဆိုလဝ်ရ၊နာဲကျော်ဝ်နေဲနူကွိုပ္ဍတ်ဗက်ရံင်အာဂှ်၊နကိုလိက်

ဘာသာမန်၊ဘာသာအင်္ဂလိက်၊ဘာသာဗ္ဂာ၊ပိဘာသာချူ လဝ်ပွဲကိုဆောင်ဆဂှ်၊ဂွံဆိုကောတ်ရ၊ဆောင်လိက်၊ဆောင် စသုင်ပေင်ထါတ်မံင်ရ၊နာဲကျော်ဝ်ကျာဝ်ရံင်နာဍိုဂှ် တက် ၁၀-နာဍိုရ။

နာဲကျော်ဝ်တိတ်နူပ္ဂေါ်ရင်ကွိုပ္ဍတ်ဗက်ဂှ် ကောန်ငၞာဲ တြုံမွဲကျုင်တံင်ဏောတ်ထိုင်နာဲကျော်ဝ်ဗဲ့ဟိုတ်ရ။

"နာဲကျော်ဝ် သောင်ဟာ၊အဲ၊မံသာဍာရ၊နာဲပါန် အံင်ဗလးနင်ကိုကျုင်ဒုင်အနာဲမဒ်ရ၊နာဲမါန်အံင်တံ နာဲ လေန်ဂျိတံမင်မံင်ပွဲဗီမာန်မန်ရအနာဲ"

"၉ နိုဟ်-နိုဟ် အာစိုအ်"

---

(၆) "ဗီမာန်မန်"

ပွဲကိုကွာင်တိုက်ဂှ်ပောင် နကိုတ္ၞးဟရိုဟ်ပုတ်လဝ် ရ။ ကါစိုပ်ပါင်တြင်ဗက်ပါင်တြင်ပံက်အာနအလို့ဓ္ဍေဲတဲ့ ကါင့်က်လုပ်ကျုင်ရ၊တတ်ကျောံအာကွံပ္ဍမွဲဍောတ်ဂှ်စိုပ် တိုက်ဗီမာန်မန်ရ နာဲပါန်အံင်ကိုနာဲလေန်ကျိ နေဲကျုင်ဒုင် နာဲကျော်ဝ်တဲ့ဆက်ဂလာန်အိုတ်ရ။

"နာဲကျော်ဝ်မံင်မိပ်မံင်ရသောင်ဟာ ဟ်ွဂွံဆိုညးဏံ လံရ ကျုင်ကျုင်"

နာဲကျော်ဝ်လုပ်အာဂှ်ဆိုခဒမ်မွဲ ကောန်ငၞာဲဗြဲမွဲကတို သ္ပရှေ်သော့်ရံဂ်ရ။

နာဲပါန်အံင်ဂှ်တံင်တဲနာဲကျော်ဝ် ကိုဂဇအ်ပွဲခုင် ဆဝ်ဗါ (Sofa)တဲ့ဂးတိုန်ရ"ကောဝ်-နာဲကျော်ဝ်မံင်ဇိုဟ်ဟ် ဩိုဟ်ဟ်ညိဟ်ွဂွံစိုပ်လေဝ်လံရသောင်ဟာ အခိင်လို့မိက် ဂွံစကွာန်ရော၊ဟို-ကါဗီမာန်မန်ပိုန်မင်ဂှ်ဗက်ပလံင်ကို ဏောဝ်"

"နိုဟ်ကျော်ရနာဲပါန် ဇိုတ်ဖိုင်သဝ်တဲ့ညိမှအဲက လေင်လေဝ်"ယောဂှ်နာဲလေန်ကျိုလုပ်ဟိုတိုန်ရ။

"ဟး နာဲကျော်ဝ်မွဲ မံင်ကျာရလေဝ် ဗ္ဍဂှူစသုင်တဲ့မှ စ်ဂွံဏောဝ် မုရောအဲဆက်လဝ်ဖုင်ကိုသိုနာဲကျော်ဝ်တံတဲ့ရ သောင်ဟာ"

"ပောဝ်...ပောဝ်...နိုဟ်လေဝ်...ကောဝ် မရော ဗီမာန်မန်ဏံလ်ထွးကိုအဲညိစမ် အဲလေဝ်မိင်ဂှ်မိင်မံင်ရ လ္ပုဟ်မုဂွံကောင်ဆိုနမတ်ရ"

"ဟး...ဟး သိုက်သိုက်လေဝ်နာဲကျော်ဝ် ဇူကျာတဲ့ မှအဲဗက်ထွးကိုဖအိုတ်ဏောဝ် ဟး...ဟး"နာဲပါန်အံင် မွဲ ဂြိုင်မံင် ဟး...ဟးရ။

(၇) "တ္ၚဏံ ဒ္ၚဲဒုင်တ္ၚုင်ရ မွိဟ်ဖြဲ ဒးရပ်ကောန် ပျုတာ စရင်မွိဟ်ကိုပရိုင်ကိုဒးရပ်သိုဖုင်(Phone)သိ ဖေတ်(Fax)၊နွံဏံရ၊ခဒမ်လွါပလိုတ်ပိုခဓံမံင်လ္ၚုဟ်ဂှ်ဒ္ၚဲ က္ၚဲဍုတ်မွဲနုရ၊ပွဲထပ်ပထမခဒမ်ရင်အုပ်ခုပ်နွံရ၊က္ၚုင်အာ စိုအ်ုဲ"

နၠဲပါန်သိုဟိုသိုကတ်ုတဲ၊နၠဲကျော်ကတ်ုဗက်ရ၊ သိုနၠဲလေန်ဂျိမ္ၚိဟ်ပိလုပ်အာပွဲခဒမ်ဖိုင်က္ၚိန်စက်(Lift)ရ၊ ပါင်ကြင်က္ၚာတ်အာအလိုင်ဲ့တဲနၠဲပါန်ညှိခလုက်ဗက်ဖိုင် က္ၚိန်တိုန်အာသာသာရ၊ပါင်တြင်ပံက်ဗက်အလိုင်ဲ့ဂှ် မွိဟ် ပိတိတ်နုဂှ်ရ။

"က္ၚုင်လပါဏံ "နၠဲပါန်ကော်တဲနၠဲကျော်ဗက် အာလက်ကရ်နၠဲပါန်ရ၊စိုပ်ပွဲဂတခဒမ်မွဲနၠဲပါန်လုပ်အာ ဂှ်ဗက်လုပ်အာရ၊ကောန်ငှ်တြဲ့ဓါဂတ်ုသွရှေ်သေ့်ရ်ဂ်ဂှ်နၠဲ ပါန်ထွးကိုတဲကိုဂဓအ်တဲဂတးလပါနၠဲကျော်ဟိုတိုန်ရ။

"နၠဲကျော် က္ၚုင်ဂဓအ် တ္ၚဏံခဒမ်ရင်အုပ်ခုပ်ရ၊ ဓကောန်ငှ်ဓါဏံဂှ်ကောန်ရင်မဒ္ၚ်ရ၊ကေဝ်နၠဲကျော်သုင်မွဲ မွဲလေဝ် ဖော် မၠံဓွေဝ် ပလေဝ်ချ်လ္တက်လေဝ်"

"ကေဝ် လ်ထွးညိက္ၚာလေဝ်ပရောဗိမာန်ဂှ် "နၠဲ ကျော်အေင်ဟွံမာန်ဟိုတိုန်ဂှ်နၠဲပါန်ကော်တိုန်ရ။

"ဖော် မၠံဂံင်သ္တာယျေ ပံက်စက်တဲလ်ထွးကိုပ ရောဗိမာန်ပိုကိုနၠဲကျော်မွဲစုတ်လေဝ်"

"ယွံ-အနၠဲ"

မၠံဂံင်သ္တာ ပလေဝ်ပလေတ်တဲ"အနၠဲ ဏံဗိုဂွံရ" ဟိုတိုန်ရ ပွဲကိုစက်ထဓးရပ်ဓါတ်ဂှ်၊ဗိုဗိမာန်မန်မံက်တိုန် ရ၊တဲနၠဲပါန်ဟိုတိုန်ရ။

"ပရောဗိမာန်မန်သိုဖအိုတ်ဂှ်တက်လဝ်ကိုစက် တက်ရပ်ဓါတ်(Viodeo)တဲသောင်ကလေးကိုဓောါဝ် နၠဲကျော်သေင်ဟာ၊မွဲအခန်တဲမွဲအခန်မၠံဂံင်သ္တါဂှ်သောင် ထွးကိုကေါဝ်" "ကေဝ် မၠံဂံင်သ္တါ လ်ထွးကိုအနၠဲဓွဲ့ညိ လေဝ်"

"ယွံ-ယွံ"

မၠံဂံင်သကာကတ်ုကိုလေံမွဲတ္ၚုင်တဲထံက်ထွးပွဲ ဗိုဗိမာန်တဲ။

"တ္ၚဏံ ထပ်သ္ၚဝ်အိုတ် အနၠဲစိုပ်က္ၚုင်နုက္ၚင်ဂှ်ရ၊ ဠာန်ဒုင်တ္ၚုင်နွံမံင်ရ၊တဲစက်တက်လိက်(Off-Set)နွံပိ မရ "ဂ္ၚးတဲဗိုစက် တက်မံင်လိက်ဂှ်မံက်က္ၚုင်ပွဲ(T.V)ရ၊

"တ္ၚဏံ ထပ်ပထမ ခဒမ်ရင်အုပ်ခုပ်နွံ၊ခဒမ်ကေဝ်ာ ဓရိနွံရ၊ဠာနထိင်ဒက်ညြန်စရင်ညြန်လေဝ်နွံဏံရ၊ကမ္ၚောန် နၠာနၠာသာ်ဂှ်ကောပ်ကာဲမံင်နုဏံရ"

"တ္ၚဏံ ထပ်ဒုတိယ သိုမွဲထပ်ဂှ်မဒ္ၚ်ဠာနလိက်ပ ရိုင်ရ၊တဲတော့်နၠဲတိုန်ဗိုဂွံမာန်မံင်ရ၊လိက်ပရိုင်ပတိတ်ရိဟ် တဲ၊"ဓိုပ်ပဝ်"ဂှ်ကျောန်ဗဒ္ၚ်မံင်နုဏံရ၊မွိဟ်ဒါန်လိက်မွိဟ် တက်လိက်သ္ၚာကလောန်သိုဖအိုတ်နွံဓိုတ်မသုန်ဓော်ရ၊ သ္တိုပ်ဠာနဂှ်နၠဲဂိုတ်လွိလေဝ်"

မၠံဂံင်သကာဂးတဲဗိုအပွဲထပ်ဒုတိယဂှ်ချိဒရိုင် မံင်မံက်တိုန်ပွဲတီဗီရ၊နၠဲဂိုတ်လွိတံ နၠဲရာဓာတံဂွံဆို ကေတ်ရ၊

"တ္ၚဏံထပ်တတိယသိုမွဲထပ်ဂှ်မဒ္ၚ်ဠာနလိက် ပတ်ရ၊မွဲသတ္တာဟာမွဲဝါပ္တိတ်မံင်"ဂျာနေဝ်ဓိုပ်ပဝ်"မွဲဂိတုမွဲဝါ ဂှ်"မဂ္ဂဇြေန်လွိဟံသာ"တဲပွန်အတိုန်ကမ္ဘတီလိက်ပတ်ဖျေ သ္ဂုတ်သွါတ်လိက်အုပ်မပ္တံ ဝတ္ထု၊ကဗျ၊လိက်ကိုပညာ ပရေင်ပိုန်ဒြပ်၊ပရေင်ထက်ယုက်၊ပရေင်ဆက်ဆော်၊ ပရေင်မွိဟ်၊ပရေင်နၠာနၠာသာ်တံလေဝ်တိတ်နုဏံရအနၠဲ၊ နုကိုကမ္ဘတီလိက်ပတ်ဏံ မွဲသ္ၚာံမွဲဝါ ဖျေဒွံင်လာဘ် ကေက်သ္တါလိက်ပတ်ရိဟ်သ္ၚာံရ၊သ္တိုပ်ဠာနဂှ် နၠဲဗညာ သာင်မန်ရ"

အဓွေန်ဟိုဂှ် မၠံဗညာဂံင်ပံက်ထွးရပ်ဗိုပြင်အပွဲ ခဒမ်တံဂှ်ရ၊တဲဆက်လ်ထွးပွန်ရ။

"အထပ်ဏံဠာနယေန်သ္ၚာင်မဒ္ၚ်ရ၊ခန်ထွးပျုးက ပေါတ်ယေန်သ္ၚာင်ဓြေါ်တြဲဟ်လေဝ်နွံရ၊ခန်ဗ္တောန်က္ၚိင် က္ၚိုက်လေ့်ဒယေ့်လေဝ်နွံဏံရ၊တဲပွန်ဠာနဖ္ၚောပ်ရမျာင် (STUDIO) လေဝ်နွံဏံရ၊ဠာနဏံဂှ်စပ်ကိုယေန်သ္ၚာင် မန်ညံင်ဂွံဂိုလဟိုညံင်ဂွံထွးပျုးကို၇းတိမာန်စိဓန်လဝ်ရ၊ ဒတောဝ်တ္ၚောဝ်တ္ၚိလေဝ်ဆက်တဲဝိပ္တိတ်မံင်ရ၊ဂကောံသ္ၚာ ဒ္ၚက်ယဝ်ရမိက်ဂွံလိင်မ္ၚးလေဝ်ဒုင်မံင်တဲရဲညးသ္တိုပ်ဠာနဂှ် နၠဲက္ၚိင်ရလေဝ်၊နၠဲတိမံင်သေင်ဟာ"

မာ်ဂံင်သကာသောင်တဲ့သ္ဘာန်တိုန်နာ်ကျေဝ်ရ၊တဲ့ မ္ဂန်ပံက်ထွ်းရုပ်ဗိုပြင်အပ္ဍဲခ္ဒမ်ရ။

"ဏ္ဍာဏာံ ထိပ်ပဍ္ဍမရ၊ထပ်ဏာံပံက်လဝ်တိုက်ဗ် လိက်ရ၊သိုမွဲထပ်ရ ဌာနလိက်သ္ဂရိုတ်၊လိက်တုံ လိက်ဂ တာပ်ခေတ်တာံန္ဂံဖအိုတ်ရ၊ခန်ဗ်လိက်ပွဲမသ္ဘောဲလးစီဖန်လဝ် ရ၊သ္ကုိပ်ဌာနဂ့်နာ်အံင်ကျဝ်မဒ့်ရ"ဂးတဲ့မာ်ဂံင်သကာပံက် ထွ်းရုပ်ဗိုပြင်စီရေင်ဖွံလဝ်လိက်အုပ်တာံဂမ္ဂိုင်ဗိုဒ္ဂဲညးဗ် လိက်ဂမ္ဂိုင်မံက်ကျုင်ရ။

"ဏ္ဍာဏာံထပ်ဆဌမ၊ထပ်အတူအိုတ်လေဝ်ဟိုမာန် ရ၊ထပ်ဏာံပံက်လဝ်ဆောင်စသုင်ဇ္ဂအဟာရတာံဂမ္ဂိုင်ရ၊ဌာန် ဇ္ဂုလေဝ်ဒ့်ရ၊ဍုာ်ကူာလေဝ်နွံရ၊အနာဲ"မာ်ဂံင်သ္ကာသောင်တဲ့ ပံက်ထွ်းရုပ်ဗိုပြင်တာံမ္ဂန်ရ၊နာ်ကျေဝ်လေဝ်မွဲမသိင်သာဂွံဆို ညာတ်မံင်ဂ့်လဟိင်တ်ကဲ့ရ။

"ကေဝ် နာ်ကျေဝ်ကျုင်ပိုဂွံတိုန်အာထပ်အတူ တော်" နာ်ပါန်ဂးတဲ့တာံင်တဲနာ်ကျေဝ်ကတ်ိတိတ်ရ၊စိုပ်မ္ဍးဂ့် နာ်ရာဍာတာံ၊နာ်အံင်ကျဝ်တာံ မိင်ဂရိုင်နာ်ကျေဝ်စိုပ်ကျုင် တဲ့ကျုင်ဆက်ဂလာန်အိုတ်ရ၊နာ်ကျေဝ်တာံဍိုက်ဗက်တိုန် ဖိန်တိုန်စက်တဲ့စိုပ်ကျုင်ထပ်အတူအိုတ်ရ၊သိုမွဲထပ်ဂ့် ဒ့်ညံင်ဂ့်ဖလးကိုဍုာ်ကူာ၊ကိုတုံဆုပ္ဍသြတာံဂ့်တဲ့သာယာ ကဲ့ရ၊ဆောင်စသုင်တာံလေဝ်လမျိုလုပ်ဒ္ဂံင်အိုတ်ရ၊အခိင် လေဝ်စိုပ်ကျုင်ဖိုင်သိင်တဲ့ဒ့်အခိင်ဖူကလောန်တဲ့သ္ဘာက လောန်တာံဂမ္ဂိုင်ကျုင်ဖူတ်စသုင်မံင်ဂ့်ဂွံဆိုမံင်ရ၊လ္ဂိုလေဝ် ဗိင်ဝေင်ဒ္ဂံင်ဍုာ်ဂ့်ဆိုညာတ်မံင်ရ။

ကောန်ရဲဆောင်စသုင်မွဲဆိုနာ်ပါန်တဲ့တိတ် ကျုင် ဆက်ဂလာန်ရ၊

"အနာဲတာံ ဂဇဟ်မွဲဒ္ဂဲဟာ အဲအာစီရေင်လဝ်ဒ္ဂဲ ကျောန်ကျာဂ့်ဏောဝ်"

"ဉ-ခိုဟ်ကဲ့ ကွဲန္ဂဍျင်လ္ကုင်လေဝ်စိုပ်မံင်မွဲဖေ်ာ ဗိဒးရုးဂ့်ဖန်လေဝ်"

ကောန်သွတ်ဂ့်ဖျေါကိုဒ္ဂဲကျောန်ဖိုင်ကျာဂ့်တဲ့နာ် ကျေဝ်တာံလုပ်ဂဓံကေတ်ဒ္ဂဲရ၊ခြာဟွံလအ် ဇ္ဂစသုင်ဂမ္ဂိုင် စိုပ်ကျုင်ရ၊နာ်လေန်ကျိဂ့်ပံက်ပလင်တဲ့စတ်ကိုနာ်ကျေဝ်တာံ ရ၊တဲ့ဟိုတိုန်ရ။

ကေဝ် နာ်ကျေဝ်နူကိုဗိမာန်မွဲပိုဏာံဒုင်တျုင်ရ၊ဂးတဲ့ စသုင်ညးသ္ကံမိဝ်မိဝ်ဖြိပ်ဖြိပ်အိုတ်ရ၊ကျာလေဝ်ဖရိဒ္ဂံင်သာ သာတဲ့အလုံအကာသမွဲဒ့်အခိင်သဍ္ဍာအရံင်စုင်စုင်ညံင်ရ် ပက်စုတ်လဝ်အပ္ဍဲအာကာသရံင်သိုဟွံဖဲရ၊ဂွံတိုန်ဓါပိခေါ် တဲ့နာ်ကျေဝ်ကတ်ိကွာ်ဓေ်အာကျောန်ဖိုင်ကျာဂ့် နာ်လေန် ကျိကတ်ိဗက်ရ။

နာ်ကျေဝ် ပိုတာံဂ့်အာယုက်လေဝ်ဖ္ဂော်ရ၊ပရေင် ထက်ယုက်ဂ့်ဒးပဂရုဏောင်ကလိတ်ဓေ်ဂ့်တော့်ဒ့်ဟာဒိုက်ရ ကျုင် ကျုင်ဂဇက်မံင်ဂ့်ခိုဟ်ရလေဝ် နာ်လေန်ကျိဟိုတိုန်ရ။

ဟး-နာ်ဏာံမွဲ အဲထတ်မံင်ဏိလေဝ် အဏာံရံင် နာ်ကျေဝ်အနေန်ဟိုဂါထွ်းဖိုင်မွဲဒိုဟ်ဂ့် ဖိုင်မွဲဒိုဟ်ဂ့် ကလိတ် တဲ့ ဓေ်အပ္ဍဲဍုာ်ကျာဂ့် နာ်လေန်ကျိလေဝ်တာံင်ဟွံဂတာပ် ရ၊

---

(၈) "အပါ ကတ်ိကူာလေဝ် ဏာံမြဟာဇူမံင် ရံင်စမ် ဂိုက်ဍျက်အိုတ်ရ ကတ်ိကတ်ိ"ကောန်ဗ္ဂဲနာ်ကျေဝ် မာ် ဗညာဂံင်ကျုင်ဗငှုဟ်မ္ဂ နာ်ကျေဝ်လကိုတ်ငှုဟ်တိုန်တဲ့ ကျောဝ်အာလပါတော် လပါဏာံ တဲ့ကျောဝ်ရံင်အာလပါ ကိုစိင်ဂ့် မြဟာဇူမံင်"တော်...တော်"ဂ့်ဂွံဆိုတဲ့တဲဂ့်ဂွာံစိုပ် အာလပါဂိုက်ရ။

"ကေဝ်-အပါ တက်မသုန်နာဍိရ တဲ့ယးအာ မတ်မလိုဂး တဲ့ဏာံဒးအာဒုင်လဝ်ဇ္ဂတ်တဲမုဂွံဏောဝ်အပါ အပါကတ်ိလေဝ်"

မာ်ဗညာဂံင်ဟာရိက်နာ်ကျေဝ်တဲ့ဆဝ်ဗုဟ်မံင်ရ နာ်ကျေဝ်လေဝ်သပေါတ်မုက်မတ်ဇကုတဲ့ ရံင်အတော် ရံင်အဏာံ ဘိင်ဘင်မံင်ပောင်။

ကောန်ရတ်

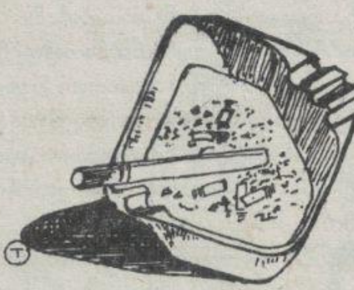

ဝဟောဝ်ဂလာန်ဝိုင်ဝုဟ်

ကာလမွဲတၞံအသိင်ကသ်ုဘဝဟွံအိုတ်ဏီတၞံ၊အနာ်တိဝင်ကိုကောန်ဗ္ၚဲမာံယိုက်ဍေၚ်ဆ်ုဂဗညးသ္ကံတၞံ၊ကော်ခရီတက်ကျာပံက်မက်ဓါညာဏ်လညာတ်ချပ်ဗ္စာရဏာ ပါပါရေၚ်သ္ကံရ။

မာံယိုက်ဍေၚ်။ ။ယွံအနာ်တိဝင်ယဝ်ရံၚ်ကေတ်အကါ အရာမ္ၚးအာယက်ဂှ်လေဝ်ဇ္ဍော်ကၠုၚ်ရဂေါ်ဆ်ုညာတ်ကၠုၚ် ဗွဲမဂှ်ုင်ရ၊နာမာံယိုက်ဍေၚ်ဏံသ္ဒးဆ်ုညာတ်မံင်ခေတ်ဏံ ဒ္ဂှ်ခေတ်ဝိပ္ပတ္တိတၞံ၊မပ္ဍိုတ်ပူဂိုလ်သမ္ၚိဒိုဟ်စိုး၊ဝိဝိင်၊ဟွံတီကျာ်၊မရ်၊သၚ်၊မိမဇကုအရင်တံဂှ်သ္ဂောံဂှ်ုင်ဒှ်ုင်ဗိုရဲအာဗိုပေါ် သဘင်မိပ်ဂှ်ရောအနာ်တိဝင်။

အနာ်တိဝင်။ ။ဒုံစုတ်ကေ့ံရ၊မာံယိုက်ဍေၚ်ကောန်ရောင် ဒုင်ယၟုဗိုဏံဟိုမ္ၚးဂှ်နူဘဝဍောတ်ဂတာမိုၚ်ကြီဓါလပေ္ဍာ်တံ မိမသ္ၚိုက်ဆတန်တၞံ၊ဖျိုပုင်ဖျုင်ကိုကွာ်စ္ကအာဟာရတော့ၚ်လ္ၚိုပ ရာကၠုၚ်ကောန်တံဂှ်ဂွိင်တ်ကိုကောန်ရ၊ဆဂး၊မာံယိုက်ဍေၚ် ဗိုမိမဂွိင်ကိုကောန်ဓါတ်ဂှ်လ္ဂာံတရ်သာ်ဂှ်ကောန်ဓာတ်ခေတ် ဏံစိုတ်ဓါတ်ဝိဝိင်ဍုကြောပ်ဗ္ဒန်တၞံ၊နကိုက္ဍ၊ဖ္ဂံက်သာမ် လောမ်ဖံက်ဂှ်ကေတ်ဌာပနာကျာ်၊ကွတ်ဝတ္တု၊ဩန် သဘင်မရ်၊ကွတ်ဒြပ်ခမီသၚ်၊လက်ကိုဂွိုဂွိုက်ဘဲလ္ၚုမိက် မစိုကိုဍိုရမတ်ညးဒးပြဟ်ဒတံဓ္ၚိဂှ်ဂွံဆ်ုညာတ်မံင်ပ္ဍဲခေတ် ဏံရမာံယိုက်ဍေၚ်။

ဗီုတွောင်နိုဟ်ပ္ဍန်ဂှ်ကောန်တ္ၚပညာနူၚ်ထဝ်၊တိဝင်နာ်၊ ဆတန်ဂကူ၊သ္ၚိုက်မ္ၚိုက်ဘာသာ၊သာသနာ၊ဂကူ၊တိက္ဍိုဟ် ခ္ၚင်ဂိုတ်ဂစာန်ဗ္ဂိတ်ဖြဟတ်ယိုက်ဍေၚ်သ္ၚိုၚ်ဝန်၊ကောန်ဗို ဏံဂှ်ဗိုန်လမျိုအိုတ်အာတၞံလေဝ်၊ဝင်ဆတ်နူကၠုၚ်အကြာ ပါင်ပူဂိုလ်လောကဝိဒူဏံဏီရမာံယိုက်ဍေၚ်။

ယိုက်ဍေၚ်။ ။ယွံအနာ်တိဝင်၊မ္ဂိဟ်လ္ၚိုစိုတ်တပ်တး၊ လ္ၚိုဂှ်စိုတ်တံက်စ္ၚာ၊မှောဝ်ကိုမ္ဂိဟ်ဓါဂကူဏံဂှ်မ္ဂိဟ်တပ်တး လ္ၚုဂှ်ဟောင်ကိုက္ဍာ်တရ်မ္ၚးချုင်လိုက်ပိုဏံမိပ်သပဝ်ညံင် သဘင်ပေါ်သ္ဂဝ်တာဝတိရအနာ်တိဝင်။

တိဝင်။ ။ဗိုဏံလေဝ်မ္ဂိဟ်ပရေံ၊မ္ဂိဟ်နိုဟ်ဓါကာံဂှ်နူကၠုၚ် နူလက်ထက်ကျာ်တြဲဂေါတမရ၊ဗိုန်ဂှ်လေဝ်မ္ဂိဟ်ယုတ်ပ ရေံတံဂှ်ညးဟွံချူလဝ်စရင်၊ဟွံဖ္ဍောပ်ဝိုင်ရ။

ယိုက်ဍေၚ်။ ။တၞံချုင်နန်ထဝ်ဟိုဂှ်ဒးဒမှုသ္ၚိုင်ရာဟုတၞံ ကေ့ံဗ္ဒန်ဟာ၊လ္ပးသ္ၚိုင်ဂိတု၊သ္ၚိုင်တၞံဟွံပျးထ္ၚးနင်တၞံကေ့ံဗ္ဒန် ဟာအနာ်တိဝင်။

တိဝင်။ ။ဟွံသေင်ရမာံယိုက်ဍေၚ်၊ပိုမန်တံသ္ၚိုင်ဝန်ဟွံမရ် ညီသာဟွံနိုင်က္ဍိုက်တၞံဟောင်ချုင်နန်ထဝ်ဂှ်သ္ဒးကေ့ံဗ္ဒန်အာ ဏောင်မာံယိုက်ဍေၚ်၊အိုကောန်ဗ္ၚဲဗ္ၚာပ်မန်တံယဝ်စိုတ်စ ရိုတ်ဂွိင်၊ဓဝိင်မရ်သောကဂှ်ုင်ကိုဂကူမန်၊ချုင်နန်ဟိုမ္ၚးဗွဲ စုတ်က္လိုဂွံအခေါင်အလိုအသီတ္ဂိုရ၊ဒေံဟွံဗ္ဂေတ်ရ၊ဟွံဒးအာ ရံၚ်စကာတၞံ၊ဟွံဒးကျောက်ဖေဒင်ရ–ကောန်ဍောတ်။

ယိုက်ဍေၚ်။ ။နူဘဝအနာ်တိဝင်ဍောတ်တ်တော်၊ကိစ္စစပ် ကိုဂကော်မွဲမွဲမပ္တံကိုဂကော်လိက်ပတ်၊ဂကော်တၞံကောန် ဂကူတံဂှ်မ္ဂိဟ်မပါလုပ်တံကွတ်စိုက်ဖျဏာဩန်ဂကော် သ္ဂက်ဗုင်ဂွဲဇကု၊ဗြသမ္ဘာဆါန်၊ကောန်ဓာတ်တံဂှ်နွံမံင်ကို ဟာ။

တိဝင်။ ။ဆဇိုတ်အဲတိအခိင်က္ဂာတော်ကွတ်ဂွံက်စဟွံ မွဲရ၊မ္ဂိဟ်ခေတ်သမ္ဗတ္တိတော်ဂှ်ညးတက်ကျာပရှအဘိမရ်၊ ပရှဂုဏ်ကျာ်၊ဂုဏ်မရ်၊ဂုဏ်သၚ်၊ဂုဏ်မိမအ္ဂာတံဂွံမိင်မံင် တ္ဂိုရမာံယိုက်ဍေၚ်။

ယိုက်ဍေၚ်။ ။ပ္ဍဲခေတ်ဏံဂကော်မန်နွံတ်ဗွဲမဂှ်ုင်ရအ်၊ ခတ်လဝ်ယၟုလေဝ်ခိုဟ်ကေ့ံရ၊ဆဂးပူဂိုလ်ကမှောန်ကိင် ကာမပ္တံဥက္ကဋ္ဌ၊ညးရေင်တ္ၚုင်ဖိုလ်၊ညးတာလျိုင်ကိင်ကာ၊ ညးထံင်ပရိုင်တံဂှ်နူဂယးပြဟ်စိုကိုသဝ်တၞံမူဟိုတ်ဒးအာ တိုန်ဒှ်ုင်ရင်ဂဗုတ်အမူတ္ဂိုဂှ်ရောအနာ်တိဝင်။

တီဝင်။ ။ကူဏံဂ့်ဆာန်ဂကူကိုရမှျာင်သ့ူးယဝ်ညာတ်ဒး ဩန်မ္ဂးကွတ်ဂွိစိုက်ဂ့်ရသ္ဒးအာစူတ်သိုရင်အမှုမ္ဂိုဟ်ဗိုဏံ ဂ့်နံ့ဂွိုင်လေဝ်ဟ္ဂံတွေင်ရမာံယိုက်ရှေင်။

ယိုက်ရှေင်။ ။အနာ့်တီဝင်လာညာတ်အဲနံ့မွဲသာ်ရ၊မ္ဂိုဟ် ဂကူခေတ်ဏံဂိုတ်ဂစာန်ပ္တိတ်ခြဟာတ်သွက်ဂကူမန်မ္ဂးသွက် ဇကုထိင်ဒက်မင်မွဲဒြပ်ဏံဒြပ်ညးဂမ္ဂိုင်ရယဝ်ချပ်ဗ္ဒာနံ့မ္ဂး ဇ္ဂာပ်ကမ္ဂောန်ဂကောံသာ၊ခိုဟ်ဒးအံင်ဇ္ဂးစိုပ်တိုင်ပ္တတ္ဂို ရောင်။

တီဝင်။ ။ယွံလေဝ်မ္ဂိုဟ်ပုကုဇန်၊ဝေနယျ၊ဒုက္ခိတ၊သုခိတ အိုတ်ညးဖဲသ္ဒိသိုက်လောဲပိုန်ဒြပ်ဗွဝ်ထဝ်၊ဗွဝ်ဩန်ဂွိုင်သေ ဠီတံကိုအိုတ်ညးဇိက်ဗုဝါ၊ကွအ်၊ဂုညးဝါတ်ကျာတ်တံ ကိုသိုမ္ဂိုဟ်အာယုက်ဇ္ဂော်၊ဝုတ်တ်ဗ္ဂာဲဗ္ဂာဲ၊ဖြကွာဲလထ်ဒဒိုက် ဗုင်ဂ္ဂ၊ကျိုင်ကျဝ်ဒေသမန်တံဂ့်၊ဂှ်ငတရ်ပရဟိတဂုဏ်ဖိုလ် သွက်ကောင်ကါဖိုလ်ဍုင်ဂ့်ပေါင်ပဓာန၊သာစကေဗွဲကိုပ် ကာထ္ဒးကိုသတ္တိ၊ဇျတ္တိ၊ဂစာန်လွီပရာအာသွက်ဍုင်နာ့်မွဲ ဝါညိကောန်ခေတ်တုံဏံတံအ်၊အဲအနာ့်တီဝင်ဏံမိက် ဂွံဆိုပ္ဂိုက်စိုတ်ဓါတ်ကောန်ခေတ်တုံဏံကေ့ရအ်။

ယိုက်ရှေင်။ ။ပရေင်ဍုင်၊ပရေင်ဂကူဟိုဒ္ဂိုင်ရမှျာင်ဟ္ဂံပိုတ် သ္ဒုတ်ဗ္ဂံ၊တုံတံဂ့်မူဟိုတ်ပူဂိုလ်ပုထုဇန်ပိုမန်တံသ္ဒးငှုင်ငှ ဗန်တဲဗန်ကွ့်င်ဏီဂ့်ရောအနာ့်တီဝင်။

တီဝင်။ ။ဍုံမံင်ရ်လေဝ်မာံယိုက်ရှေင်၊ကျာ်တြဲဂေါ်တမ ပိုလေဝ်ကွ္ဂိုဒ္ဂ်တြဲအာဇနယ်၊ဒ္ဂ်အ္ဇာမ္ဂိုဟ်၊ဒေဝတ်၊အိန် ဗြဲတံ တုံရ်ေသ့်ပူဖဒ္ဂိုင်စိုတုံဏံဏီရ၊ပိုမန်တံဒ္ဂာနူပိုန်ကုသိုလ် ကံဟ္ဂံစိုပ်ဏီဟာ၊ဒ္ဂာနူဝိပက်သော့ဇက်မံင်ဏီတုံသိုကွိုင် နန်ထဝ်ဟ္ဂံကောင်မိင်ကျုင်ဃောဗုင်စံင်ကွ္ဂ၊ဂ္ဂအဲအနာ့်တီဝင် ဒးဍောင်ဇိုတ်ဂ့်ဒဒိုက်ဇ္ဂော်ကေ့ရမာံယိုက်ရှေင်။

ယိုက်ရှေင်။ ။တုံဆုစ္ဂန်ထဝ်၊ကြက်စ္ဂန်သ္ဂ၊မောဝ်ဖ္ဂးအာ ပေါင်ရ၊ဂကူပိုမန်ဍုံခေတ်ရတော့်စ်ကိုအာယုက်အိုတ်၊ဂမျိ ဗ္ဂိုက်၊စိုတ်ဓါတ်ဒုင်သ္ဂိုင်ဝန်လ္တုဆိနန်ထဝ်ပ္တိတ်ခြဟာတ် ဂစာန်တ္ဂိုရောင်မ္ဂး၊ဇိုန်ရမ္ဂိုဟ်ဂ့်ရပ်ပရ်ဟ္ဂံကျေ်ဝလေဝ်၊ဝင် ကျာ်ညိမ္ဂိုဟ်ဂ့်ကျေဝ်ဂေါဝ်မံင်ဗိုတုံကြက်စ္ဂန်ဏီရ၊ဗိုဏံ ဟ္ဂံသေင်ဟာအနာ့်တီဝင်။

တီဝင်။ ။သာဓုရမာံယိုက်ရှေင်၊ပတိုဟ်ဍုံမ္ဂးဒးရန်ဂစာန် တီတ်နူတိဇ္ဂော်ဏံရ၊မ္ဂိုဟ်တီဝင်ဂကူကို၊ယိုက်ရှေင်သွက် ဖိုလ်ပရဟိတဍုင်ကွာန်ကိုတံဂ့်သ္ဂုဝင်နာ့်တံဒးပြေးဇးတီတ် အာအလုံဍုင်ကွာန်၊သ္ဒးအမ်သဝ်ထေက်တန်ရကောန် ဗ္ဂာဲ။

ယိုက်ရှေင်။ ။ယွံလေဝ်အနာ့်တီဝင်၊ကောန်ဟ္ဂံမွဲကိုမိမ ဓါဂ့်ညးသ္ဂးစကောန်ကွင်လွိုန်ဟာအနာ့်တီဝင်။

တီဝင်။ ။ယ္ဂုနာမပညဝ်ဍုင်မ္ဂိုဟ်ဏံဂ့်ကောန်ကွင်ဂ့်ယ္ဂု ဟ္ဂံစာ်စ္ဂးနူရမှျာင်ညးဍုင်ကွာန်ဏီရ၊ဆဂးကောန်ကွင်တံဂ့် လေဝ်ဍေ့ကိုဍေ့ခရ်ညိသာ၊မေတ္တာ၊ကာရုဏာ၊မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာယဝ်ခါရမွံဍိုက်ပေင်တ်မံင်မ္ဂး၊ညးကောန်မွံကိုမိ မတံဂ့်လေဝ်ဒးသွထိုင်သးဒးအမ်သဝ်မံင်ညးကောန်ကွင် တံဂ့်ဏီမာံယိုက်ရှေင်။

ယိုက်ရှေင်။ ။တုံကောန်ဝုတ်၊ကောန်ဗ္ဂာဲမိမဇံင်လွိလဝ်ရပ် ကျေဝ်ဂေါဝ်တံအာကျောန်ကောင်ကာဍုင်သေံ၊ဍုင်ရဏံင် တံဂ့်မူဟိုတ်ဒးမိင်မံင်ပရိုင်ပရူသံ့င်မင်မွဲဍုင်တံရပ်ဂွံစုတ် ထံင်သိုစာတ်၊ဍေ့တံညာတ်သွတ်မန်အဘိရူပါဝုတ် ကျေဝ်ဝ်တံဂ့်မိပ်စိုတ်၊ဍုံကအ်ဍေ့တိတ်၊ညးလိုမွဲလေဝ် ဟ္ဂံဂွံဂိုဗင်၊ဒးလင်ဇ္ဂောဝ်ဍုံရမတ်ကိုဘဝဇကု–ဇကုဒ္ဂ်ကျုင်ရ ဂလာန်ဏံလေဝ်အနာ့်တီဝင်ဂွံမိင်ကျုင်လဝ်ရဟ္ဂံသေင်ဟာ၊ မာံယိုက်ရှေင်ဒးဂိ၊ဒးဂွဒးငှုင်ငှကျုင်၊ကာလဆိုဝုတ်မန်ရဲအာ ဍုင်သေံတံမ္ဂးဗော်တံဂ့်ပွဲဂှုးတိလောကဏံခရ်ဒးဂွ၊ခရ်ဒးထိင် အိဒြိယမ္ဂိုဟ်ဗြဲတံဂ့်နူမိမဇံင်သ္ဂးတိတ်ဂ့်ဟ္ဂံပါကျုင်ပုဟ်ဟာ ဟ္ဂံဒးကူချပ်ဗစာပုဟ်ဟာမိက်ဂွံဟိုဗိုဏံရအနာ့်။

တီဝင်။ ။ဝတ်ဒွေတ်ဒးပ္တဲ့လွ္တုမိမဟာအနန္တဂုဏ်(ဝတ် မသုန်ပြကာ)တံဂ့်ယဝ်ကောန်ဂိုတ်လွိပရာကျောန်ဇိုတ်ဍိုက် ပေင်မ္ဂးဍုင်လိုအာအာမုကွ္ဇဝါရာင်ဆာဲဗ္ဂးဘဲယဲအန္တရာဲတ္ဂို ရကောန်အာဲရတ်၊နာ့်အနာ့်တီဝင်ဏံသာ်ဏံဂံင်ကြိုထ္ဇး ပျုးဏာဏီရ၊ယဝ်ရဆောတ်ယောင်ယာအာမ္ဂးဒေဝတ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပ္ဂောပ်စိုတ်တုံကောန်တံသ္ဒးကွ္ဂိဒ္ဂ်ဒဒိုက်ဂွိုင်ကေ့ရ၊ ကောန်ပိုန်ဒြပ်လေဝ်ဟ္ဂံတန်ကြန်၊တိုင်ပ္တလေဝ်ကေ့ရ၊တိုင် ပ္တဟိုမ္ဂး–ယဝ်ကိုဥပမာတော့်၊ဗိုညးကောန်ပ္တန်သဘင်မွဲမွဲကို မ္ဂိုဟ်နူဌာန်တော်၊ဍုင်ကွာန်ဏံဒးကောံလုပ်ကျုင်ကိုဖြဟာတ် ရ၊ကောန်ဟံသာခေတ်ဏံထုံကိုထ္ဇးရပ်ရ်မွဲမွဲသာ်မ္ဂးညံင် တ္ဂပညာတံဒးကောတ်စနဲကဲမာန်ဂ့်၊မ္ဂိုဟ်ကောန်တွေင်ဂ့် တြဲအာဇနယ်ရမာံယိုက်ရှေင်၊ဟိုက်ဂ့်ရညာတ်မံင်ရဟ္ဂံ ဂံင်ဇူ၊ဆိုမံင်ရဟ္ဂံဂွံပိုင်ပြဲတံဂ့်တင်တွေင်ဏံလေဝ်ဇ္ဂာပ်ပိုမန် စွံခဝိင်ခရ်ညိသာမေတ္တာတုံ၊ရန်ဂစာန်အာကိုတိုင်ပ်သွက် ဖိုလ်ကောန်ဂကူညိဂ့်မိက်ဂွံပိုင်ပုဟ်ဏာရမာံယိုက်ရှေင်။

ယိုက်ရှေင်။ ။ယွံအနာ့်၊တင်ဂုဏ်ဗွဲစူတ်ရ။

နာ့်အံင်သိုက်(ကွာန်အနေင်)

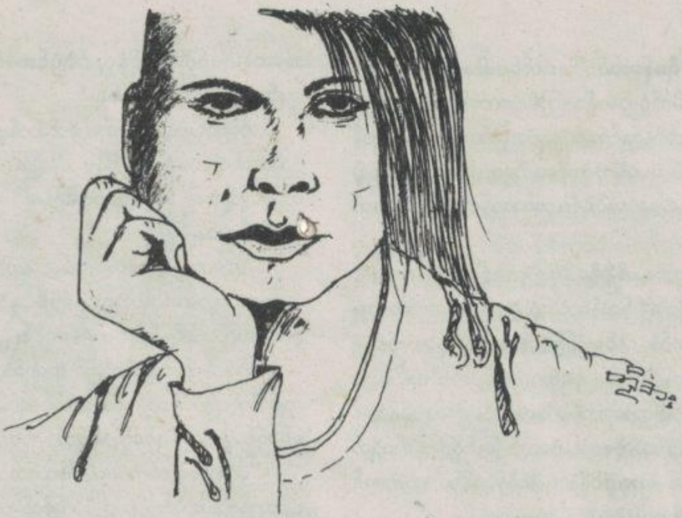

အီမိပ်စိုတ်အကြာဘျာ်ရမတ်

သာင်နန္ဒ

''အီမိပ်စိုတ်အကြာဘျာ်ရမတ်''

ပွဲချင်လှူင် ပွိုင်ချင်ကွာရတ် အံရာပ်သာယာ ဂွ်င မိစ်ဗုဏံသိုကြေဝ်ကောန်ဓာတ် အိန်ထံင်နဲပိုန်သျှင်တအ် မံင်ကျှင်ဂွံပွိုင်-၂၅-သွ့ံပြင်ရ၊သိုကြေဝ်ညးတအ်ဂှ်အလုံ အရာပ်မွဲရှ်ေသေ့်,ဆာန်ကိုန်,အထေင်ဇ္ဍော်ဒှ်ငညးတအ်ဖ အိုတ်ရောင်ယဝ်ဟိုမ္ဂးလေဝ်ပွ်ဲဇေ့တ်သက်က်ရ၊သိုနဲပိုန် သျှင်တအ်ဂှ်ကောန်ဓာတ်ပွ်ံဂွိုင် နွံနဲပိုန်သျှင်သမ္ဘာညးမိ ဖြုင်ကောဝ် ကောန်ဝုတ်မွဲတှ္ခဝ်ပောင်မှုံယှူမိအိန်ရီမန်တအ် ပံင်သိုဖအိုတ်မှအလုံမွဲသိုနွံ ဆမွိုဟ်ပိခေဝ်ရ။

နဲပိုန်သျှင်ဂှ်မွိုဟ်သွာစေဝ်ပ္ဒောန် ဒုံဒုံပြုပြုကျောန် လေပ်သ္ဒလေပ်ရ၊ဟိုဂးစလေဝ်လေပ်ရ၊ဆောင်စပ်ကိုအရာပ် မ္ဂးဩဓာတိက္ကမလေဝ်နွံရ၊လညာတ်ပရောင်ချင်ကွာန်လေဝ် နွံရ၊သမ္ဘာညးမိဖြုင်ကောဝ်ဂှ်ဒှ်မွိုဟ်အရေဝ်အောဒ့်န် မံင်စ လေဝ်ဖိုဟ်ဖိုဟ်သြိုဟ်သြိုဟ်ရ၊ဆဂးဆောင်စပ်ကိုသွက်ပ ရောင်အရာပ်,ပရောင်ကွာန်,ပရောင်ဂက္ကူ,ပရောင်ကုသိုမ္ဂး သို စိုတ်သိုစရိုတ်ရိုဗင်ဘိုင်ကရိုင်လေပ်ရ၊အိန်ထံင်နဲပိုန်သျှင် တအ်တင်တုပ်သွ့ဟ်ရောင်သ္တအ်ဂှ်တြုံဖြုံသိုညး၏ဆာန် ကောန်ဝုတ် မိအိန်ရီမန်မွဲ ညံင်ရှ္ဗမ်ငိုတ်စွံလဝ်ပွ်ံကဆာန် ကျှင်ကောန်ဝုတ်ရ။

အိန်ရီမန်ဂှ်မိမဗက်အလိုက်ဂွိုင်လောန်အာ သွက် အိန်ရီမန်မ္ဂးမှလေဝ်ပွ်ံကိုယုတ်ဒေက် မုက်မတ်ပွ်ံကို ဍောတ်,အိန်ရီမန်ဒးစိုတ်မှဂြုဟ်ကျှင်မ္ဂး အယံမာတ်စက္က ဗီဇနာပွ်ံလခဲခြာဇဖန်ဂှ်ပောင်စီရောင်ကေတ်ကိုညံင်ဂွံစိုပ် တဲလှူဟ်ရောင်၊မိမ၏ခိုတ်ဏံဗက်ကျှင်အလိုက်ကောန် ဂုဏ်ရ၊ဇွစသုင်မ္ဂးလေဝ်ဇွစသုင်,ဗွိုက်လ္တက်မ္ဂးဗွိုက်လ္တက် မှကေတ်မှရာန်မှဒးဂွပ်ဂှ်ညံင်ယုတ်ဒေက်ပွ်ံမွဲ ဗပေင်ကို ဒှ်ငသွက်ကောန်ဝုတ်မိအိန်ရီမန်လှိုန်ရ။

အိန်ရီမန်လေဝ်တီကေတ်မိမဓါဗက်ဒ္ဂုင်အလိုက်လောန်တဲ့မိက်ဂွံသ္ပမာန်သ္ပကြမ်ရ၊ကောန်ဝုတ်သ္ပမာန်သ္ပကြမ်ကၠုင်၊နာဲပိုန်သၠုင်တအ်ဂှ်ုင်တဲ့ဒးစိုတ်ဒးဂွပ်ကၠုင်ရ၊ဆာန်ကောန်ဝုတ်လောန်တဲ့ဂွံဟီုဓေတ်ဗ္တောန်ဂှ်လေဝ်ဟွံမွဲ ပွ္ဂဲကြုတ်ပ္ဍိုဟ်တော်ညံင်ရဲချိုဒတဝ်ဆာန်တဒ္ဂုင်ကောန်ဝုတ်ဇကုရ။

နွံမွဲသာ်ရ၊အိန်ရီမန်ဂှ်လိက်သ္ဂောက်သ္ဂာရ၊နူတန်ကောန်ဍ်စ်ုကိုစိုပ်စ်ုတန်ဝေါမွဲသ္ပာ်မွဲတန်အံင်ဆက်ဆက်ရ၊ကဆံင်လေဝ်ဟွံသဝ်ရ၊ဂွံကြာတက္ကသိုတဲ့သ္ပာံလက်ကရ်အိုတ်ဂှ်သ္ပက်ဂွံဆက်တိုန်မဟာသိပ္ပံဂှ်စ္ဂတ်သီပေင်မံင်ရ၊ကောန်ဝုတ်ဂွံကြာဏောဝ်ဟီုလေဝ်သိုကြောဝ်နာဲပိုန်သၠုင်တအ်မိပ်အိဒ္ဂုင်သိုက်ဍောင်ဟွံလေဝ် မြဟ်စိုတ်အိုတ်တ္ဂိုဟ်ညံင်ရတောဝ်ချိုဒးကေ္ဂာင်ဒ္ဂုင်ရ–မိအိန်ရီမန်ဂှ်ဟီုအာတ်ကၠုင်အခေါင်ကိုအပါနာဲပိုန်သၠုင်ရ။

“ကြာဒီဂရီလောန်မွဲမွဲညံင်သ္ဂော်ဂွံဂှ်ကောန်ဝုတ်ဆက်တိုန်ဘာပ္ဍန်ရောင်အပါ “ပ္ဍိက်ကောန်ဝုတ်ဂှ်မွဲအာယုတ်ဗက်ကၠုင်အလိုက်တဲ့နာဲပိုန်သၠုင်–ညိလေဝ်ဟွံစာန်စးဟွံတးပါ ဇဖန်ဂှ်ပေါင်ကိုဏါသ္ပဟ်ရ။

“ဆန္ဒကောန်ဝုတ်မိက်ဂွံတိုန်နွံဒ္ဂုင်တဲ့ မိက်ဂွံဆက်တိုန်ဘာပ္ဍန်မ္ဂးလေဝ်တိုန်ညိကောန် အပါစွံကိုဏောဝ်” ဗီဏံပေါင် အိန်ရီမန်မွဲ ကြာမဟာဂှ်ဂွံမိန်ဗန်ကေတ်ပွ္ဂဲဂှ်ညိဟ်ဇကုမာန်လောဲလောဲသ္ပာသ္ပာရ၊ကလိဂွံကြာမဟာတဲ့ဟီုမ္ဂးအိန်ရီမန်မိက်ဂွံလုပ်ကေ္ဂာန်ပွ္ဂဲကမ္ဂောန်ရ။

“အပါကောန်ဝုတ်မိက်ဂွံလုပ်ကေ္ဂာန်ပွ္ဂဲကမ္ဂောန်မွဲမွဲဏောဝ်အပါ”

“ကောန်ဝုတ်မိက်ဂွံကေ္ဂာန်မ္ဂး ကေ္ဂာန်လေဝ်ကောန်ဝုတ် ကောန်ဝုတ်ဂှ်ပညာလေဝ်ဒ္ဂိုက်ပေင်၊အဝဲလေဝ်စိုပ်ကၠုင်ကိုရဟီုတော် အတိုင်ပ္ဍိက်စိုတ်ဆန္ဒကောန်ဝုတ် ယဝ်မိက်ဂွံလုပ်ကေ္ဂာန်ကမ္ဂောန်မ္ဂးလေဝ်ကေ္ဂာန်ညိ “ကောန်ဝုတ်လေဝ်မုကိစ္စဒ်ဒ်ချပ်ဂ္ဍန်ကိုဲ..ပါလ္ဂိုန်ရ၊အပါပ္ဍန်လေဝ်မုပရောင်ဟွံဟီုဗိုပ္ဍိက်စိုတ်ကောန်ဝုတ်ရ ဗက်အလိုက်ကြိုက်ဂွပ်အတိုင်ဆန္ဒကောန်ဝုတ်ရောင်၊တိုင်ကိုပ္ဍော်ဖံက်ညိဒ္ဂုင်ရောင်ဟီုစဂွံရ။

အိန်ရီမန်ဂှ်ဖျုန်ဇကုဗုဇတ် ရပ်သာ်လေဝ်ကျောဝ်ဂေါဝ်–အိန်ရီမန်ခါလုပ်စိုပ်အာဗ္ဂိုင်ကမ္ဂောန်တော် ယဝ်ဒးဟီုအရေဝ်တဲ့ဏံမ္ဂးဒ်အာကျောဝ်အိုတ် (STAR)မွဲကိုရ၊က္ဍိုန်ရာသီခိုဟ် အပံင်အဖက်သ္ကအ်ရဲလေဝ်ဂှ်ုင်အဆက်

အဆေန်လေဝ်ဂှ်ုင်ကၠုင်နွံသ္ကအ်ရဲပွ္ဂင်အပံင်အဖက်တအ်ကၠုင်ဓေင်သိုဟွံပိုတ်သ္ကုတ်ရ။

သိုကြောဝ်နာဲပိုန်သၠုင်တအ်စိုတ်ဆာန်လ္ဂုကောန်ဝုတ်ဂှ်ညိလေဝ်ဟွံယအ်အာကောန်ဝုတ်ဗိုတ်ကော်နင်ကၠုဂှ်ဝတ်ကၠုညံင်ဂွံဒ္ဂိုက်ပေင် ဒုင်တၠုင်ဗ္ဂဖျုင်ကၠုရအရေဝ်နာဲပိုန်သၠုင်ကောင်ဟီုလဝ်နွံမံင်ရ။

“ကၠုကောန်ဝုတ်လေဝ်တုပ်ကၠုအပါတအ်ကိုရ၊ ပွ္ဂဲအကြာဏံပ္ဍောဝ်မိဿဟာဲသ္ကအ်ရဲဗ္ဂိုဗ္ဂိုင်နာဲပိုန်သၠုင်တအ်ပုဂ္ဂိုဒးဂွပ်ကိုအိန်ရီမန်ဂှ်သ္ပက်ဂွံစီရောင်စကိုကောန်ဗ္ဂဲညးတအ် ဍုဟ်ဂွံဓွောဝ် ကေ္ဂာန်ကိုဖြုင် အရေမ်သာ်ဏံလေဝ်ဟိုကၠုင်အိုတ်ရ၊နာဲပိုန်သၠုင်လေဝ်အတိုင်ဝတ်မိမတအ်နွံ က္ကိစမ်ဓေင်ဆ္ဂီ သ္ပာန်ရံင်ကောန်ဝုတ်ဇကုရ။

“ကောန်ဝုတ်သ္ပက်ဂွံပတ်အိန်ထံင်အဝဲလေဝ်စိုပ်ကၠုင်ရ၊ကောန်ဗ္ဂဲညးလ္ပိဒးဂွပ်ရော ဗီပ္ဍိက်စိုတ်ကောန်ရ အရေဝ်နာဲပိုန်သၠုင်ဟွံအိုတ်ဏီဂှ်အိန်ရီမန်တတ်ဟီုဏာရ” “အပါ…ကောန်ဝုတ်ဟွံမိက်ပတဲအိန်ထံင်ဏီရအပါယေချုပ္ဍိက်စိုတ်ကောန်ဝုတ်ယဝ်ခါဆိုခိုဟ်မ္ဂးလ်သမ္တီကိုအပါရောင်အပါ”နာဲပိုန်သၠုင်မွဲသိုစိုတ်ဟွံမိပ် ဟီုဒးအာဂှ်ဗိုကိုစိုတ်ကောန်ဝုတ်ကၠုခ္ဍက်ဟွံမိဟ်အာဒ်တဲ့ဒးကလေင်လေ့ပရေစိုတ်ကောန်ဝုတ်ရ။

“အေလေဝ်…ကောန်ဝုတ်…လက်ကရ်အပါဟွံဟီုရ”

ဆေင်စပ်ကိုပရောပရာဏံတဲ့နာဲပိုန်သၠုင်ဗ္ဂမ်လင်ဍုာ်ကၠာတ်လဝ်ပါင်မံင်ကၠုင်လအ်အာဗ္ဂတ်မသုန်ဂိတုကြဲဂိတုကိုရ။ ပွ္ဂဲကိုမွဲတဲ့ ……

နာဲပိုန်သၠုင်မွဲဂွံဒ္ဂုင်ပွ္ဂဲသိုကျာဂတမုက်သိုတဲ့ယောဗ်ဒ္ဂုင်လိက်ပရိုင်ဂှ်အိန်ရီမန်မွဲပြာပ်လုပ်ကၠုင်ဂွံကာရပ်အပါရ၊ တဲ့ကော်တိုန်..“အပါ” “မုရောကောန်ဝုတ်ကောန်ဝုတ်မုမိက်ဂွံဟီုရော…? ဟီုလေဝ်”

“ကောန်ဝုတ်မိက်ဂွံပတ်အိန်ထံင်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရလ်ကိုအပါရောင်” နာဲပိုန်သၠုင်ဂွံမိင်ကေတ်အရေဝ်ကောန်ဝုတ်ဗက်ဂှ်ဂ္ဂောဝ်ဇကုဗိုကိုဟွံမိက်ပတော်အံသမ်အာဗ္ဂဲမလောန်ရ၊ ကိုညးလ္ပိ…ကောန်ညးဂှ်ရော…ဟီုဂှ်…ပွ္ဂဲစိုတ်မိတ်ဂွံတီတော်တိုန်စိုပ်ကၠုင်ကေ္ဂာတ်အထောတ်တော်ရ။

“ကောန်ဝုတ်မွဲ မုပရိုင်လေဝ်ဟွံကိုမိင် မုလေဝ်ဟွံကိုတီဏီဗ္ဂဲပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်ဂှ် ကိုညးဂှ်ရော…ကောန်ညးဂှ်ရော မုဂကူရော …?”

"ညာံမံင်ရအပါ..ညးကိုကောန်ဝ့တ် ဆ်ုညာတ်ညး ဍုအ်ဂှ်ဗ္ဒတ်ဇိုတ်ဓါဂိတုခဝ်ရဒးထပ်တဲပြဟ်ပြဟ်မုဒ်ရောင် သေင်ဟာ "ဟိုတ်နူအရေဝ်ကောန်ဝ့တ်ဂှ်နာဲပိုန်သ္ဂုင်စိုတ် ဒ်မ၀ိင်ဂွိင်စံင်တုဏ္ဍ်ဒ္ဍ်ကျုင်တဲ ညြိဟ်တော်လေဝ်ဖြုချိုကျုင် ဒုတ်ဒုတ်ရ။

"မုဒ်ဗိုလ်ရောကောန်ဝ့တ်...ကိုညးဂှ်ရော...ါဟိုစမ် မ္ဂိဟ်ပွဲကိုကရော်အပါတအ်တိရဟာ...ဆန္ဒကောန်ဝ့တ် ဂှ် အပါဆလအ်ကေင်တးပါကျုင်ကိုရော""အပါ...ညး ထပ်တဲကိုကောန်ဝ့တ်ဂှ် ဒ်ဂကူမန်ပိုဟွံသေင်ရ အပါ ကောန်ချင်မူးဂကူသ္ဍာင်ရောင်၊ ညးဂှ်ခြာဟွံလအ်ဒးက လေင်စ်ချင်ညးတဲသာ်ဂှ်ရ-ကာညးဟွံစ်ဏီ" အရေဝ်အိန် ရှိမန်ဟိုစ်ုကိုအိုတ်နာဲပိုန်သ္ဂုင်သိကလင်ဟွံမာန်ဂွံဆက်က လင်ပ္ဂန်ဂှ်လေဝ်ဟွံသ္ဂဟ်အစောံရ၊"မု...မုဟို...ကောန် ဝ့တ်"နာဲပိုန်သ္ဂုင်မုဂွံဆက်သ္ဂပ္ဂန်ဂှ်လေဝ်ဟွံတိ ဗိုမဂတိုဟ် ဒတုံစေ်ပွဲပ္ဂတ်၊ဒေါသတိတ်လောန်တဲ အလုံဇကုမွဲချိုဒတဝ် ဒ္ဂံင်တတတ်တတ်ရ၊အယောဂ်ကရေဲကော်သမ္ဘာဇကုမိဖြုင် ကောဝ်ရ။

"ဗိုကောန်ဝ့တ်ဓေ်သ္ဂဂှ်ရံင်စမ်...မွဲအာယုက်ပိုဗိုန်ဗက် ကျုင်အလိုက်ဂလိုင်လိုကိုလေဝ် တဲဏံဒိုဟ်ကေ္ဂံရမ္ဂာဲ... ကောန်ချင်မူးဂကူသ္ဍာင်ဂှ်ဂွံကောတ်မ္ဂာဲ...ဂွံဒးစိုတ်ဂှ်"နာဲပိုန် သ္ဂုင်ဗိုန်ဒ်မ္ဂိဟ်တြဲမွဲကိုလေဝ်က္ဂိုင်သိုဓါလ္ဂာ်ညာ်ရမတ်တအ် ဇ္ဂောဝ်ပြဟ်စေ်ကျုင်တော်တော်ရ၊မိဖြုင်ကောဝ်မွဲနဂိုတော်မံင် ဇိုဟ်ဇိုဟ်ညြိဟ်ညြိဟ်ကိုလေဝ်၊နကရော်ကုနာဲပိုန်သ္ဂုင်မွဲ စ္ဂံတဲကရိကရောတ်လရိအ်ယာံ၊ပွဲသ္ဂန်ပါင်တော်လေဝ် ဟွံ ရူဟွံဒေ်ါဟိုပတိတ်ဒ္ဂံင်မွဲဒမြိပ်ဝ့တ်ဝ့တ်ရ။

"ဒ်မုဒ်ဏး...ကောန်ဝ့တ်...ပွဲကိုချင်လ္ဂုင်ဏံ...တြဲ ကောန်ဝ့တ်ကောတ်ဂှ်ဟွံမွဲတဲကောန်ချင်မူးဂှ်ဂွံရဲစ်ဂွံဒးစိုတ် ဟာ မ္ဂိဟ်ဒးစိုတ်ဒးကအ်ကိုကောန်ဝ့တ်ဂလိုင်ပြုပြေင်စီ ရေင်စကိုပိုညိ..ဆက်ဆက်မ္ဂိဟ်ကျုင်ဂြဟ်ဟိုဒ္ဂံင်မွဲဍုအ်၊ ကောန်ဝ့တ်ဂှ်ဒ်ညးလေပ်ပညာ-လေပ်စင်ခြင်ချပ်ဗ္ဂာအဝဲ စိုပ်ဂးတဲဆန္ဒကောန်ဝ့တ်ဟွံပါမ္ဂးဟွံဂွံကိုစရောင်..အပါ တအ်ဖျေလဝ်သ္ဂုတ်သ္ဂာတ်ရကောန်ဝ့တ်..လ္ဂုဟ်ဂှ်ကောန် ဝ့တ်ဍိုက်ထွးချေံကိုခါ်သိရောင်ဟွံသေင်ဟာ..ကောန်ဝ့တ် ..ကောန်ချင်မူးဂှ်လ္ဂူနူဂကူမန်ပိုမုခိုဟ်ဂို့င်တဲဂွံစောဲလာံ ထ္ဂန်စပ်ကိုဓ္ဂေံရော...ကောန်ဝ့တ်ယေျ..ဟိုစမ်..ကောန် ဝ့တ်ဂှ်အရာဂွံစသုင်ဗိုက်လ္ဂက်..ဂွံမံင်စံင်မုဒးဂွိင်နှ်ကိုရော ကောန်ဝ့တ် "အိန်ရှိမန်မွဲညိလေဝ်ဟွံချိုဒရာင်မံင်ဒ္ဂံင်ညံင် ရပ်တုံ..နာဲပိုန်သ္ဂုင်သိုကိုဆိုအ်ဗပေင်ညြိဟ်အောန်စိုတ်ဂှ် ဆက်ဟိုပ္ဂန်ရ"ကောန်ဝ့တ်...အပါတအ်မွဲအာယုက်ဗက် ကျုင်လဝ်အလိုက်ပ္ဂိုက်စိုတ်ကောန်ဝ့တ်သ္ဂးဟိုဂှ်ကောန်ဝ့တ် တိမံင်ဏး..ဆဂးကိစ္စလ္ဂုဟ်ဂှ်အပါတအ်ညိလေဝ်ဟွံတုပ် စိုတ်ရ၊ဗက်လေဝ်ဗက်အလိုက်ဟွံမာန်ရ..ဗိုလိုချင်ဇကု၊ ဂကူဇကုယေန်သ္ဂာင်ဇကုဂှ်ဆာန်ဟွံမာန်ကောန်ချင်မူး ဂ ကူသ္ဍာင်သေ္ဂံသ္ဂံဟွံမာန်ဂှ်ဂွံဆာန်ဂွံကောတ်ဟာ..ကိစ္စဏံ.. နဒဒ်ကိစ္စကောန်ဝ့တ်မွဲခဝ်၊အခေါင်ဗ္ဂးဓးမ္ဂိဟ်မွဲခဝ်ရောင် ထေင်မ္ဂးဗ္ဂတ်ဏောဝ်ကောန်ဝ့တ်..ဗ္ဂတ်အာဏောဝ်..ညာံ ညာံဂှ်ကိစ္စဆောင်စပ်ကိုဂကူအလုံအိုသိုမွဲရောင်ကောန်ဝ့တ်

လ္ပှ်ဟ်ညံင်ရ်ကောန်ဝုတ်ချပ်ဂှ်ဂကူမန်ပိုလေဝ်ချပ်ဂှ်ိုင်ကျုင်တဲ့နူမှိဟ်မွဲဒှ်ကျုင်မှိဟ်ကဵုမ္ဂးချုင်ရးကွာန်အပါပိုတအ်မုဒှ်ကျုင်ရောဂကူအပါပိုတအ်မုဒှ်ကျုင်ရော... သိုက်သိုက်ဂှ်ဂကူမ္ဒးကေုံအာမာန်ရောင်ကောန်ဝုတ်အိုတ်ကျောတ်ကြတဲသိုချုင်ကေုံအာမ္ဗာန်ရောင်ကောန်ဝုတ် ကောန်ဝုတ်ကေတ်ကောန်ချုင်မှုးဂကူသ္ဘာင်တဲ့ပြသ္ဂာဆက်တောဲလက်ကရ်နွံတ်ဗွဲမဂှိုင်ရောင်ကောန်ဝုတ်..ဇွးကောန်ဝုတ်..အပါတအ်လေဝ်ဂွကေုံရကျာန်ဝုတ်..အတိုင်ပ္ဂိုက်စိုတ်ဆန္ဒကောန်ဝုတ်..ဓိုတ်ဒှ်ယဝ်သ္ပဏါမ္ဂးပ္ဍဲလောကဏံလေဝ်အပါတအ်ဟွံဂံင်မံင်ရမံင်လေဝ်ဟွံခိုဟ်ရကောန်ဝုတ် ပ္ဂိုက်စိုတ်ဆန္ဒကောန်ဝုတ်ဂှ်ကလေင်ချပ်ဗ္ဒာရံင်ကဵုအိုတ်ညိကျာကောန်ဝုတ်ယေျ..ကောန်ဝုတ်ဂှ်အပါတအ်မိက်ဂွံကိုဒှ်ဂှ်သ္ဂတ်ဖြနိဟ်မွဲ နဂကူမန်ဓိပ်ဓိပ်ဂှိပ်ဂှိပ်..ပ္ဂမထိုင်ဒက်မင်မွဲဂကူဇကု ကောန်မှုံကဵုစိုတ်ဆာန်ဌာန် ဆာန်ချုင်မိတိမ..မိက်ဂွံကိုဒှ်ရောင်ကောန်ဝုတ် ကလေင်ချပ်ဗ္ဒာဖြိုဟ်ဖြိုဟ်နက်နက်ညိကျာကောန်ဝုတ်.."

အိန်ရှိဆာန်မွဲ ကျှိုပ်ဒစိုင်သဝ်ဇ္ၚေအာရ လအ်မွဲခဏာမုလုပ်ရံင်နာဲပိုန်သ္ဂုင်ကဵုမိဖြုင်ကေဝ်တဲ့ရမျာင်မအရေဝ်တအ်ကလေင်တိတ်ကျုင်နူသ္ဂုန်ပါင်ရ။

"အပါကော်မိ..ကောန်ဝုတ်ဇ္ၚေတ်မှာအာရ၊ဇ္ၚေတ်မှာအာကေုံကေုံရညံင်ရ်အပါဟို..ကိစ္စဏံ..ကောန်ဝုတ်ဟွံဂွံချပ်ဗစာဖြိုဟ်ဖြိုဟ်နက်နက်ဂှ်ဒှ်ဍာံပြမံင်ရ၊ဂွံဆိုဂဗဆက်ဓဝ်ကဵုကောန်ချုင်မှုး ဂကူသ္ဘာင်မွဲချိုန်ခဏာဍောတ်ဂှ်အထေင်ဇ္ၚေအာညးရ၊ယဝ်ကေတ်ညးမ္ဂးကောန်ဝုတ်လေဝ်မှိဟ်ဂမှိုင်ဂွံဒုင်အထေင်ဇ္ၚေကဵုရောင်-ထေင်ကေတ်ရအပါ၊လ္ပှ်ဟ်ဏံကောန်ဝုတ်ဂွံလညာတ်ဍာံရအပါ ညံင်ရ်အပါတအ်ဟို၊"ဂကူဇ္ၚေတ်မု ဆာန်ဂကူလေပ်ရောင်"ဟိုဂှ်ကောန်ဝုတ်တိကျှ်ဟ်ကေတ်ကဵုရ၊နဒှ်ကောန်ဝုတ်သွက်ဂွံမင်မွဲထိုင်ဒက်ဂဏ်ဂကူ၊ဂဏ်ဇာတိဂှ်တာလျိုင်နွံဒှ်င် ဟိုဂှ်ဂှိုင်တိုန်မွဲကဆံင်တဲကောန်ဝုတ်ကျှ်ဟ်ကျုင်ကဵုရ အပါ။

"ကောန်ဝုတ်လေဝ်ဟွံထပ်တဲကဵုညးရ ဒုင်ဝန်ကဵုဂတိပါင်ရောင်အပါအပါကော်မိ မံင်ကဵုဂွံဒှ်တသိုက်ညိတဲ့ပ္ဂန်ပ္ဂိုက်ဆန္ဒကောန်ဝုတ်သမ္ဒိုဟ်ဏံဟိုဒးအာဇ္ၚေတ်ဂှ်လေဝ်သ္ပးအခေါင်ညိအ်..အပါကော်မိတအ်ညး၊ဝါကောန်ဝုတ်ဖျေံကျှိုပ်ဂွံသဝ်အောပ်မာလ္ပာဝ်ကလအ်အာတ်ဏါပါန်အခေါင်ရအ်"

အရေဝ်ကောန်ဝုတ်အိန်ရှိမန်ဟိုဂှ်နာဲပိုန်သ္ဂုင်ကော်ဂှ်ဖြုင်ကေဝ်တအ်ဂွံမိင်ကေတ်တဲ့မုက်မတ်အိမြတိုန်ဗိုညးဗိုညးရ၊ကျာတော်ပ္ဍဲကိုင်သမ္ဘာတ္ၚသိုတအ်ညး၊ဝါ သိုဝါလွပ်အောန်စိုတ်ဖြပေါ်ဍာ်ရမတ်ပြဟ်ဒတံဇ္ၚေကျုင်ဒှ်င်ဂှ်-လ္ပှ်ဟ်နဒှ်ဍာ်ရမတ်အိမြ၊ဍာ်ရမတ်မိပ်စိုတ်ပြုင်လုာ်ဇ္ဍာဝ်ဇ္ၚေအာမံင်ရောင်။...။အိမိပ်စိုတ်အကြာဍာ်ရမတ်ရသေင်ဟာ။

(နကိုဝတ္ထုဂွံဟောင် လ္ၚေင်စေတနာ ကဵုဏါသတိသ္ဂတ်ဝုတ်မန်ပိုအိုသိ ကဵုဂွံညာတ်ကေတ် လညာတ်ဍာံ အိုတ်ညိအ်)

သာင်နန္ဒ(ရမျာင်ဓိုပ်)
ခေတ္တလ္ဂုင်ဘာသိဂိုတ္တရ
(၂၇-၈-၉၉)

ဝေင်ပါ

လညာတ်ဟွံတပ်
ကသပ်ဟွံဆတဲ
နာဲတ္ၚဟွံစိုကျး
ကွးဟွံသ္ဍေက်သ္ဍာ
အ္စာဗ္တောန်ကဵုဟွံဍာံ
ဇ္ပာပ်ပယျာံတဲ့
ညးအဲဝေင်ပါကဵုသ္ၚဲညိ။

ရာမည မာံဝန်စဝ်(ကအ်ဒုန်မြင်)
ခေတ္တ...ဘာဗိုလ်လိုဲ(ချုင်လ္ဂုင်)

နၢဲတိထဝ်

ဂဏၢးမုၢ်ကညီၡၢၣ်တဝိၣ်သၣ်ကၢ်

ပှဲကိုစရင်စိုစုတ်လဝ်ဆီဂ့်ယဲအေအာင်ဒီအိတ်နဲ့မံင်တဲ့နၢဲသ့ာ်ထဝ်ကိုမိကျော်တံဒးဂွဒုင်စွးကိုကောန်ဗှာဲဇကုမာ်ထဝ်ရတ်ရ၊ကောန်ဗှာဲဇကုသွက်ဂွံရပ်ကိုစကိုမိထဝ်လျးဂ့်သွာန်သူကဲလဝ်တဲ့အိတ်ရ၊လပါကလောမသမိထဝ်လျးတံမုစိကိုန်ဒးကိုဂ့်ဗိုန်ရဟွံသွအမိကကိုလေဝ်၊ယဝ်ရစိုစုတ်ကိုယဲဗွဲကိုပ်ကွာမှုးပေါမ့ိုထပ်တဲဏံကြက်ကျောန်ဖျုကိုဏေါင်ဂ့်ကိုလဝ်ကတိကဝတ်ရ။

ပှဲကိုစရင်စိုစုတ်လဝ်ဆီဂ့်ဒ်ကဲတာတံဂွံဆိုလဝ်ယဲ AIDS တဲ့၊ထဝ်ရတ်လေဝ်ဂွဂျေ့ကိုရဲကွာန်ဇကုလောန်နုချင်လှုင်ဏံ ဂျေ့ကေတ်လဝ်ညြန်ရဲဇကုတဲ့နကိုဂွံင်ချာန်ကမှတ်ကုတ်တိတ်အာသေင်ကါပေါဝ်တော်ပှန်ရ၊ပရိင်ထဝ်ရတ်ကုတ်တိတ်အာသေင်ကါပေါဝ်ဂ့်ဗွဲကြဏံပြးပေင်အာကွာန်တဲ့၊မာနကလောမသထဝ်ရတ်တံပွှုလဝ်စိုကိုသှုင်တာဂ့်ဒေါကျိုင်ဓေ့အာနကိုလဗိုတ်ကျာယဲအေအာင်ဒီအိတ်ထဝ်ရတ်ရ။

အခိင်ထဝ်ရတ်နဲ့မံင်သေင်ကါပေါဝ်တော်မွဲ့တဲ့ ဒဝ်လာသေင်ကါပေါဝ်-၅၀-ပြင်ဂွံမံင်တဲ့ မွဲဂိတာမွဲကိုငှ်ပြင်ကိုပြင်ဖျမံင်သို့တဲ့၊ယှုမှုး ထဝ်ရတ်ဂ့်လေဝ်စမံင်ခေတ်ပှဲသှုန်ပါင်ဝတ်တံရ၊ကောန်သှုင်ဗွိဒီယ်ကိုလေဝ်ယှုဟွံမြဟ်ဇိုတ်ထဝ်ရတ်ရ။

ပှဲကို ချင်သေင်ကါပေါဝ်တော်ဝတ်ဖီလေပ်ပေန် (Philippine)တံ၊အေန်ဒိုနိရာတံဂ္ဂိင်၊စွံကဝေင်လေဝ်လောဲတဲ့ နူဂ့်ယဲကျော်ကွာန်ကျုင်ထေင်ကေတ်ရ၊ဟိုတ်ကွံကျော်လောဲဂ့် ဝတ်ဖီလေပ်ပါင်တံကျောဝ်နူကိုဝတ်မောဒ်လ်ချင်လှုင်ဏိ၊ဝတ်အေန်ဒိုနိရာပှန်လေဝ် ဟိုတ်နူဒ်မံင်မောသသလေမ်တဲ့ ဇကုဇကုခြေ့တံ ငှုဟ်မးဟွံမွဲ၊ယဝ်ရကလိလောန်အာကိုခြေ့တံမှုး ခြေ့တံပှန်ဒးကလေင်ဒုင်ဂုဏံဇကုရ၊ဟိုတ်နူဟိုတ်တံဂ့်တဲ့ မာ်ထဝ်ရတ်မွဲဒ်အာယဲအေအာင်ဒီအိတ်လောဲလောဲရ။

ဒှေတ်ပဋိပတ်ဂ့်ဒ်ငှုဟ်မးဘဝမှိသ်ဟာ၊ညြန်ထဝ်ဂ့်ဒ်ငှုဟ်မးဘဝမှိသ်ဟာ၊ညးလှိုတံဟိုစဘွမှုးဂ့်လှုဲရ၊လှုဲဂ့်ဘွရ၊(Life is money, money is life) အရေတ်ဏံယဝ်

ရဒၢ်မူးထဝ်ရတ်ဟ့ဒးကၠတ်တိတ်သေင်ကါပေါဝ်နကိဲ့ၣာန် ကမ့တ်ရ၊ညြန်ထဝ်ကိုပြင်ဖျ်နင်သို ပ္တေၢ်ပ္တေဝ်လဝ်တံဂ့် သွက်ထဝ်ရတ်မုၚ့ဟ်မးနွံဏီရောၤဍာန်တိုပ်သုက်ဇကုမ္ဲ ဘဝ့ဏံဟ့ဂၚ်ကလေင်စ်ရဟ့သေင်ဟာ၊"ပဍိုပတ်ဂ့်ဆတဲ ဒ့်စရဲဇန် "ရှေဝ်မန်ခြေဲဒ္ဒေဲဗ္တောန်လဝ်လွဝိုတ်စညိ ကလောတံ။

ဟိုတ်နူပ္ဂထဝ်ရတ်ပရေဲပရေဲတဲ့ အလုံကလောမ သ ဒးဂ္ဂရှေဲကိုညးက္ဂာန်တံရါခဝ်ဟာဝဟာလေဲညးတံက္ဂာတ် ထောံနကိုညြန်ထဝ်ဟ့ကေ့ဲ၊ဖ္ဒစိင်ကြောပ်ကိုက္ဂဲဟ့ဂွ်ရ၊မိ မထဝ်ရတ်တံ ဟ့ဂၚ်တိတ်ဂၠင်အောပ်မံင်ပ္ဂဲသိုရ၊ဖိုတ်ပင် လဝ်မုက်သ္ဒုင်ဂ့်တဲ့ဏံဒးသဝ်စေ့်ရ။

သ္တအ်ရဲထဝ်ရတ်တံလေဝ်တိဒဒ့်ရဲဇကုဒ့်မံင်ယဲAIDS တဲ့သဲတိတ်မံင်ဂြ၊ဂြ၊ငြီ၊ငြီ၊ရ၊ဂဍဲ၊လွိဗလးကိုယဲဏံ ဟ့တိတ်ကၠုင်ဏီမူးဘဝထဝ်ရတ်ဒးတိုပ်အာပွဲကတိုင်ၣာၣာ ရ၊ယဲဏံဒ့်ယဲကပ်တဲ့ဂွ်ဂွဲဆိုဂဍဲ၊ဟ့လောဲကေ့ဲကေ့ဲရ။

ယဲအေအာင်ဒီအိတ်ဂွ် ပြးပေင်မံင်အလုံချုင်က္ဂာန် တဲ့ ဖွဲတေ့ၚ်ပြးကၠုင်ရဲစ်ကၠုင်နူသေံ၊သေင်ကါပေါဝ်၊မလေ ရှာတံရ၊ ညးမစိုပ်မံင်ချုင်တံဂ့်ဂွ် သုင်ဘိင်၊ထပက်ဘိင်၊ ဗက်တြဲ၊ဗက်ဖြဲဂ္ဂိုင်တၣ်ဖ္ဂဲမလောန်ရ၊ဟိုတ်နူညးတံတဲ့ ကောန်ဂကူပိုဒ့်အါစွယဲဏံဖ္ဂဲမဂ္ဂိုင်ရ၊ယဲဏံဂွ်ဒ့်ပြသ္ဂာ ကောန်ဂကူပိုပ္ဂဲအနၠာဂတ်တေဲဖ္ဒေၢ်ဖ္ဒေၢ်မ္ဲဏောင်ဂွ်ညာတ် ကေတ်ရ၊ပြသ္ဂာဏံညင်ဂွ်အိတ်အာပ္ဂဲဂကူပိုမာန်ဂ္ဂင်ၣာန် တံဂ့်နူကိုလ္ဂုဟ်ဏံပိုဒးဂ္ဂဲလဝ်ဟာတဲ့ရ၊ၣာ်စိုပ်ကအ်မုက လအ်ကျာ်ခဝ်သင်လွကိုဒ့်ညိ၊ညးဟ့မ္ဲကိုဒုသ်တံဒ့်မံင်ညံင် မွိသ်ဟ့တိမ္ဲဒုင်လဝ်တဲကမ့တ်ကို ပါခလေတ်ဟ့ဗ္ဒးရ။

ညြန်ထဝ်လေဝ်ဒးဂွဲ၊စရဲဘဝလေဝ်ဒးမင်မ္ဲရ၊မွိသ် ခလိုဂွ်ညြန်ထဝ်ဂ့် ဖိုန်ရဒ့်သေဍိမာန်ကိုလေဝ်၊ညြန်ထဝ် ခလိုဂွ်မွိသ်မူးဘဝဒးလိုရ၊ဘဝထဝ်ရတ်ညြန်ထဝ်ဂ္ဂိ၊- ညြန်ထဝ်ဂ့်ခလိုဂွ် ဗက်ဖ္ဍောံဖြဲဟာတ်ဖ္ဒေၢ်တောၢ်ဆဟ့လေပ် ကိုဒးငေ့ပ်ရ၊ယ္ဒု၊လိုတဲ့ဂျိုင်လမျိုဟ့တေ့ၚ်ကူချပ်ဗိုဏံတဲ့ မုဒ့်ဒ့်ထပ်ဗက်ဖြဲဂ္ဂိုင်နူဂ့်ဏီ၊ဖ္ဂဲကြဲကာလက်သန်ယဲဂ့်ပံက် ကၠုင်ခန္ဒကါယ ဍုက်ခဝါန်ညံင်ကသံက်ဟာဠာဟ့ ဂၚ်အာ အကြာမွိသ်ဟာလိုင်ရ။

မိထဝ်လျးလေဝ်နူက္ဂာဟ့ဂွ်သ္ဒာန်သ္ဒုက်လဝ်ဏိဂ့်

ကလိလောန်လဝ်ကိုထဝ်ရတ်ကိုဟာဂ့်မိမကလောမသတံ ဒ့်မံင်ခဝိင်ဟ့ဍောတ်ရ၊ က္ဂတ်သ္ဒာန်ဍေဲဂ့် ဍေဲဟိုဟ့ဂွ်ကလိ လောန်ရ၊အရာတံဂွ်ဂပ်ဝ်ထေက်ကိုလ်ဟိုဟ့သေင်တဲ့ လမျိုဗတ်ဒးအိတ်လေဝ် ပ္ဂုက်လဝ်စိုချိုတ်ရ၊သ္ဒါင်နူဍေဲမ္ဲ တဲ့ညးကိုသ္ဂဟ်ပုစ္တာပဟောဍိဏံမာန်ရောၤဟိုတ်နူဆာန်တဲ့ ဗက်လဝ်အလိုက်စိုတ်ထဝ်ရတ်ဟာ၊ဒုင်ဒဝ်ဘဲညြန်ထဝ် ရတ်ဟ့မာန်တဲ့ဒးဗက်ကၠုင်အလိုက်ထဝ်ရတ်ဟာ၊စိုတ် လောဲမူးကောန်အပါဟ့မ္ဲသ္ဒုးဟ့က ဒ့်ကပရန် အေအာင် ဒီအိတ်မာန်ရ၊ ထဝ်လျးဂ့်ရပ်သၢ်တုပ်မောဒ်လ်ဂ်တဲ့၊ လညာတ်ဂမြင်ညာဏ်လေဝ်ဒ့်မံင်မောဒ်လ်ကိုရ၊ ကောင် တိုန်လဝ်ဘာတက္ကာသိုမေဂျာပရေင်ပိုန်ဂြပ်ပ္ဂဲချုင်လ္ကုင်တဲ့ ဗဟ္ဂသုတကဆံင်ဟ့သဝ်ရ၊ ဟိုတ်နူလညာတ်မိထဝ်လျး တဲ့ထဝ်ရတ်ဒးစွိစ္ဂတ်ဆိ၊ နူဂ့်ဒးငြိပ်ဒ်လလ်ဖိုန်၊ နူဍာန်တိုပ် သုက်ဇကုခြေဲရ၊လညာတ်မိမကလောမသမိထဝ်လျးတံ စပ်ကိုပရေင်ထတ်ယုက်ဂ့်ကဆံင်ဟ့သ္ဒုင်၊မိက်ဂွ်ဒုင်လဝ်တဲ ထဝ်ရတ်တ္ဂာလအ်ဟိုစဂွ်ရ။

"ကါလဒ့်ယဲအေအာင်ဒီအိတ်မှ က္ဂာန်ပိုကောလွ ကလေင်စ်ကၠုင်"

"ကါလဒ့်ယဲအေအာင်ဒီအိတ်မှ ညိလွကၠုင်ဆာန် ပို"

နာဲတိထဝ်
(၂၀၊၈၊၉၉)

"ချိုတ်အာဂ့်ပြဲဏီရ"

❖ ဆ်ညးတှယ်နိုဟ် ဟွံအိုဟ်တ္ဂိုဟ်စိုတ်
စိုတ်ညိဟွံဒး ညာတ်ညးတှယ်ကျောာန်
မင်ဒေါန်ဂရိုဟ် ဟွံဂိုဟ်ကျာပါင်
ရမျာင်ဟွံသ္ကုတ် ဟိုပျုတ်ပဒေက်ဒှယ်
က္ဍုဟ်မွဲညးတှယ် ဇကုဟွံဒ်ကျောာန်
လက်ဗျိုဒေါန်သွး ဟွံဒးဇ္ဂေတ်မံင်
ဂွါရံင်ဒှယ်[illegible] နာ...မှိုဟ်ဗိုဏ်း
မံင်လ[illegible] ဂျိုင်ခွံင်ပုင်အိုတ်
ချိုတ်[illegible]

❖ [illegible]မာန် ဂးဆာန်ဂကူ
ဂံ[illegible]တဲ့မှး တဲ့တွးတဲ့ပ္ဂိုတ်
ဖအ်[illegible]ထောံ့အခိင် လဟိင်ကိုပိုန်ဒြပ်
ချ[illegible]ပွေင်ညးတှယ် ဝေင်ဂရိုဟ်ဒှယ်ခ်အှာ
နာ...မှိုဟ်ဗိုဏ်း မံင်လအ်တိဖြိုင်
ဂျိုင်ခွံင်ပုင်အိုတ် ချိုတ်အာဂ့်ပြဲဏီရ။

ရမ္မဝတီသာင်ရတ်(ကအ်ဗိန်)

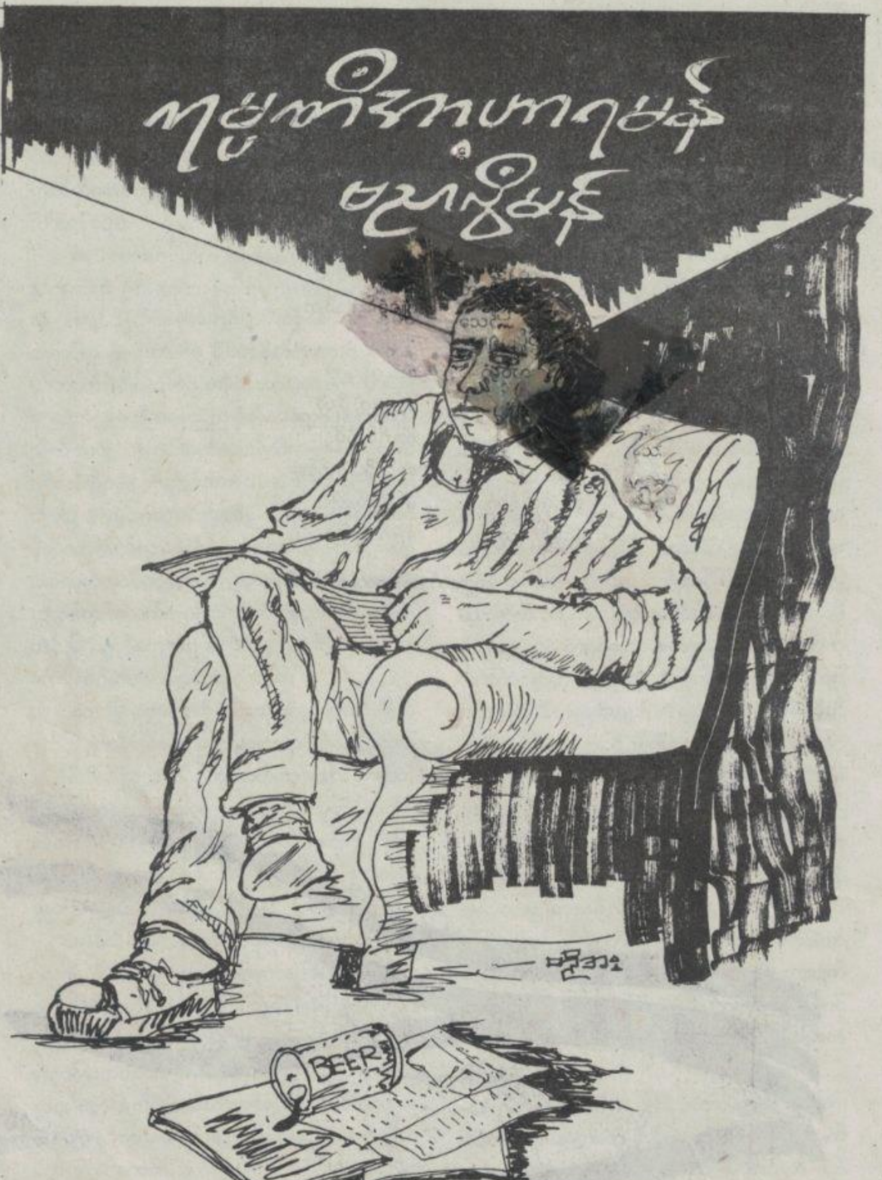

ကုမ္ပဏီအာဟာရမန်

ပွဲခုင်သဘာပတိဂ် မာန်ဧေပ်ဂျေန်-ဒါရာ်တ[illegible] မေသသတာဟာင်သိုက်၊ပွဲခုင်သ[illegible]ပ်ကော်ခရိဂ် သက်ကရေတ်တာရီ မေသ်ကျာ်ညီ ပွဲခုင်ညးစုတ်သမ္တိကော် ခရိဂ် မေသ် မိကျေဝ်ဂေါဝ် ကေတ်လဝ်ဒ္ဂါအိုတ်ရ၊ပွဲခုင်မွံရေင်သ္ဘာဝ်လပါပုင်ဂမ္လိုင်ဂ် ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရမန်နူလဇေ်ဌာနပ္ပိုင်ဍုင်ပ္ပိုင်ခရိုင်,တ္ဂုံရး,ကွိန်ဍုင်,ဒေသပယျိုတံ ဂဇံဒ္ဂုင်အိုတ်တဲ့ ပွဲခုင်မွံရေင်သ္ဘာဝ်လပါပါဂမ္လိုင်ဂ် ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရဍုင်သအာင်ဂမ္လိုင် ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဒ္ဂါဖွဲမွးရးအိုတ်ရ၊ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရသေံ မေသသတာညီကာဲတီသက်ကော် ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရဂျပေန် မေသသတာအိုဟီရာတံကသေဲကုဝ်မံင်ညးသကံဂ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊မေသသတာလီကောန်သုညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရ သင်ဂပဝ်ဂ်ဒ္ဂါနူဂွံအခေါင် တိုန်စိုပ်ကော်ခရိဂွံတဲ့ မိပ်ဒ္ဂုင်စိုတ်,အိဒ္ဂုင်ဖျိုဖျိုရ၊ဗ္ဗာပ်ညးတော် မအိတ်ဟောင် ငေက်ထဝ် ညးတော် မံက်တိတ်ကၠုင်မံင်ဖျုဖျုတဲ့ ဒ္ဂါနူမိက်ဂွံထွးစငေက်ထဝ်တဲ့ အိဒ္ဂုင်ဒိုကို အိက်ငေက်ကုဒ်ဂွံရောင်-ညးစွးမတိုန်စိုပ်ကော်ခရိဂမ္လိုင် ထေင်သ္ဘဟ်တဲအိုတ်ရ။

“သက္ကရာဇ် ခရေတ် ဂေတ်ကၠုင်စိုပ် ၂၀၂၀-သွံ၊ ဂိတုဂျာနူဝါရီ၊တ္ငဲ(၂၀)၊ပေါ်ကော်ခရိသိကၠုပညီပညဝ် ကေတ်ကာသပ်ချပ်ဂှ်နကိစ္စဖမှော်သ္ဂဲပတိတ်ရင်ကမှောန် ဂမ္လိုင်ကော် ပေါဲဓိင်လိက်ကာသက်ဂမ္လိုင် - -“

မပ္ဍဲမြသာ်ဂွံ သက်ကရေတ်တာရီ မိကျာ်ညီ လလောင်တရးဏာ နကိုဘာသာအင်္ဂလိက်အမေရိကာန် အက်သေန် ဒဒ်ရစပံက်အခန်ကွာရောင်မ္ဂး ညးစွးမတိုန်စိုပ်ကော်ခရိဂမ္လိုင် တက်တဲသ္ဂစုတ်သမ္တိဂြဂြဂြိဂြိအိုတ်ရ၊ လတူရမျာင်အင်္ဂလိက် မတိတ်ကၠုင်နူသ္ဂန်ပါင် မေသ်ကျာ်ညီ ဖွဲမပြာကတ်ပိုတ်သကုတ်,ပြဟ်ပြေဟ်သာပညာဂ်လေဝ် ညးတံထေင်ဖ္ဂော်တိုန်အိုတ်ရ၊ဒ္ဂါနူသက်ကရေတ်တာရီမြသာ်ဂွံ နွံတဂ်ရ ကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဂွံဖ္ဂော်မောဝ်တိုန်ကၠုင်ဂတမတ်ရောင်ဂ် ညးတံကၠိုဟ်ခ္ဂင်ညာတ်အာအိုတ်ရ၊ဟိုတ်နူတိုန်စိုပ်ကိုဒြဟတ်ပေါ်ကော်ခရိ ကုမ္ပဏီပိုယ်တဲ့ လုပ်စစိုတ်ကိုကမှောန်ပိုယ်ဂ်ရ တင်ဂုဏ်လတူညးစွးဍုင်သအာင်ဂမ္လိုင်ဖွဲမလောန်ရ၊တုပ်သာ်ဂ်ကို ဒ္ဂါနူဂွံဆိုကေတ် ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရမန်နူလဇေ်ဌာနဂမ္လိုင်တဲ့လေဝ် အဲသ္ဂးမိပ်တ်စိုတ်ဖွဲမလောန်ပွန်ရ၊သွက်ဂွံဒ်ဒတဲ့ ဖိုကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဂ် ဩဝ်--လုပ်သိကၠုတ်အိုတ်ညိဂ် အာတ်ပါန်ဏာအခေါင်ရအ်--နမပ္ဍဲမြသာ်ဂွံ သဘာပတိ ကော်ခရိ ဟိုဏာမြော်ဂလာန်ညိညတဲ့ အတိုင်အစီဇန် သက်ကရေတ်တာရီမေသ်ကျာ်ညီ မဒုင်လဝ်ကိုညးမွဲမွဲ တုးဂ်ဟောင် ဆက်သိကၠုအာအိုတ်ရ၊ညးစွးကုမ္ပဏီအာဟာရ သင်ဂပဝ်မေသသတာ လီကောန်သုတ္ဂန် -

“ဂွံတိုန်စိုပ်ကော်ခရိဏံဂ် စွးကုမ္ပဏီပိုယ် အဲကေတ် ဂုဏ်စရဲရ၊ဂွံဆိုကေတ်ကောန်ရှင်မွံကို အစောန်စရဲ ပွဲကုမ္ပဏီဏံတဲ့ ဂွံဒြဟတ်ကွေံရ၊ကောန်ရှင်ဂမ္လိုင်ဂွံယဝ်ရ ပံင်တောဲကို သင်ဂပဝ်မ္ဂးညးမွဲကိုမွဲ လှာဲဂတးပညာမာန် ဏောင်အဲထေင်၊ဒုံဒုံတော်ဍုင်မန်ကိုသင်ဂပဝ်ဂ် ဟွံ ကၠာတ် မံင်ညးသ္ကံရ၊ချက်ကောဝ်ဒဒေ်ဒယ်ကၠုင်မံင်ဂ္ဂိုင်ကိုလို သွံတဲရ၊လ္ဂုဟ်အဲကၠုင်စိုပ်ဍုင်မန်ဏံဂ်သွက်သ္ဂံခမံက် ပတိုန် ဝင်သံယောဇိုန်မန်ကိုသင်ကပဝ်ရ၊ဍုင်သင်ကပဝ်ဂ် ဒ်ဍုင်သ္ဘဟ်ကွ်ရောင်ဂ် အဲဟွံဟိုဖွဲတြးရ၊အဲမိက်ဂွံဟိုဂ် ကုမ္ပဏီအာဟာရမန် ယဝ်ရဆက်ဆောံကိုကုမ္ပဏီ

အာဟာရသင်ဂပဝ်မ္ဂး တုပ်ကိ ဆက်ဆောံကော်ဂှ်ဂှ်ဿကဝ် တုပ်ပ်ရ၊လဆိုဂဗဗွဲမဂှိုင်ပါကျူင်အကြာပရဲညြန်ထဝ်ဂမှိုင် ရောင်ဂှ် အဲပတော်ရ။"

သ်ဂွံလုပ်သီကို့ရ၊ပွဲလအိတ်အရေဝ်ညးစ္ုးသင်ဂပဝ် ဂှ် ညးစ္ုးကုမ္ပဏီ အာဟာရသေံဩကာဲတီသက် ကိုရှ် သေ့်ကုသဘာပတိတဲ့ ဒ္ဂိုက်ကတ့်နူခုင်ရ၊ဗွဲစ္ုတ်တုန်ဟွံဒး ဒ္ဂိုက်ကတ့်ရ၊မာက္ကရိုဖုန်ဂှ်ဂဓံတဲ့ ဒးဟိုရ၊မေဿတာဩ ကာဲတီသက် ကလေင်ဂဓံတဲ့ ဟိုရ၊ညးဂမှိုင် သွထောံ ပ္ဍဟွံညာတ်ရ။

"ချင်သေံကိုချင်မန်ဂှ် ပယျိုဆက်စပ်မံင်မွဲဓဝ်ဟွံက ဝင်လေဝ်ထပ်မံင်ညးသကံရ၊ကုမ္ပဏီပိုယ်ဂှ်ကေတ်လဝ် အဆက်ကိ ဟဝ်တောဝ်မ္ဂုံလတုချင်သေံဗ္ဂတ်(၅၀)ပြင်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ပိုယ်နွံပိုက်မံင်ကပေါတ်အပြော်ဗွဲမဂှိုင်ရ၊ယဝ်ရ ဒးဟိုမံက်မံက်ဂတဝ်ဂတဝ်မ္ဂး လိက်ကသုက်ဇိုင်လဝ်အ ခေါင်ရပ်ကဇုံပွဲချင်မန်အာယုက်အိုတ်အာကို၊ဥပဒေသ်စိုဒ္ဂါရပ်ကဇုံနက် စက်ဂတာပ်ခေတ်ပွဲဇီသေံမံက်တိတ်ကျူင် ကိ အခက်အခဲပိုယ်မံက်တိတ်မံင် ညံင်ရပလင်ဒေါဂှ် ဟွံခမံက်ပတိတ်လေဝ် ညးဂှ်းကဝ်တံတီမံင်ရ၊ဗွဲတော့င် ညးတာလျိုင်ကုမ္ပဏီအာဟာရမန်တံတိဂှိုင်ရ၊အခေါင်အ ရာဏံ သုင်စောဲ,ဟွံသုင်စောဲဟောင် တန်တ်မံင်ပွဲညးတာ လျိုင်ကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဂမှိုင်ရောင်။"

ညးစ္ုးကုမ္ပဏီအာဟာရဂျပေန်မေဿတာအ်ဟိရာ လေဝ် ကေတ်အခေါင်ပွဲအကြာရမျာင်မေဿတာဩကာဲ တီသက် ပိုတ်အာတဲ့ လုပ်ကျူင်ပွဲဝိုင်ဟိုအရေဝ်ကိုရ။

"ဂွံမိင်ကေတ် ပရုကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဇ္ဍော်မောဝ် ရာင်ဆာဲမံက်ကို၊ဂွံတီကေဟ် ပံက်ရင်ကမ္ဂောန် ပွဲချင်သ အာင်ကို၊ဂွံတိုန်စိုပ်ပေါါကောံခရိ ပွဲဂဥုပ်ရပ်တိုဏံကိုမိပ် တံစိုတ် ဗွဲမလောန်ရ၊ပွဲတင်သီကိုမတဲ့ကျုင်တော် ဆောင်စပ် ကိုကဇုံဟောင် ဂွံမိင်ကေတ်ရ၊ဆောင်စပ်ကိ သေ့ဝ်ကောဝ် တဲ့ ဟွံဂွံမိင်ဏီ၊တ္ကုဏံလေဝ် ဒ္ဂါနူ ပဝ်လသီကုမ္ပဏီ ဏောင် အဲကိုဟ်ခ္ဍင်၊အဲမိက်ဂွံကိုကသပ်မွဲဂှ် ကဇုံမွဲခဝ် ဟွံကသေ့ဝ်ကောဝ်လေဝ် ကျောန်ပတိတ်ကိုအာဟာရမာန် မ္ဂး ကုမ္ပဏီအာဟာရမန် လတုနူဏံဘိုအ်ဂွံ ဇ္ဍော်မောဝ်နွံ အဲညာတ်ရ၊ပွဲချင်ဂျပေန်ပိုယ်ဂှ် တိဂုအောန်တဲ့ သေ့ဝ်ကောဝ် ဟွံရမ်ဂပ်မွဲလေ့ရ၊ကုမ္ပဏီပိုယ်ဂှ်အပွဲချင်မွဲဓဝ်ဟွံက သွက် ဒေ[illegible]ဂွံဟာတ်ကာရေန်သီဂှ် မပ္ဂံအမေရိကာန်တံဂှ်လေဝ် ပလံင်ဗစိုပ် သွမံင်ရှေပ္ဂန်ဏီရ၊သေ့ဝ်ကောဝ်လိုဒ္ဒ် ဥပမာ- ခအီဒ္ဒ်ကဝေဝ်ဒ္ဒ် မွဲသ္ဂံတာန်ဗ္ဂတ်(၂၀)ပြကောတိကိုင့် ယဝ်ရကုမ္ပဏီအာဟာရမန် သွက်ရှေပ္ဂန်မ္ဂး ပိုယ်သ္ဂောံမိပ် စိုတ်ရောင်၊ဒးဟိုနွံညိရ၊ကောင်ကျောန်ပတိတ်ကပေါတ် သေ့ဝ်ကောဝ်ဟွံမွဲဏီတဲ့ ဒ္ဒ်အခက်အခဲကပေါတ်ကြိုယာဗာ ကော်နယ်ကဲ ပညာဂမှိုင် ဒ္ဒ်ဂွံရ၊အခက်အခဲတံဂှ် ပိုယ်ရိ ဗင်ကိုမာန်၊ကပေါတ်ကြိုယာဗာဂမှိုင်ကို၊နယ်ကဲပညာတုင် ဇ်ပ္ဍောပ်စေဝ်ကျောန်ပတိတ်ကပေါတ်ဂမှိုင်ကိုအခိင်ဟွံရဲ ပိုယ်ဖျေနင်ကိုမာန်ရောင်ဂှ် စ္ုးကုမ္ပဏီအာဟာရဂျပေန် အဲဒုင်ဝန်ကိုကတိပါင်မာန်ရ။"

အယောဂှ် မေဿတာနာဲဥာဏ်နူကုမ္ပဏီအာဟာရ မန် ညးစ္ုးပယျိုကြုက်ဂှ်ဗပါလုပ်ဝိုင်ရ၊ပွဲချင်ကြုက်တော် ဒဒ္ဒ်ရ ဂှ်ါဂ်တော့်ဖျာမွဲမာန်ဂှ်ညးတော်ပတိုန်ထွးရ၊ပ္ဍောဝ်ညး စ္ုးကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဂမှိုင်ဂှ် မေဿတာနာဲဥာဏ်ဂှ် ဒ္ဒ်ညးဟိုဂလာန်ကျာအိုတ်ရ၊မေဿတာနာဲညာဏ်ဂှ်ဒ္ဒ်ညး ဇမှိုင်အရေဝ်ဟွံသေင်ဂှ် ညးဂမှိုင်တီမံင်အိုတ်ရ။

"ကုမ္ပဏီပိုယ် ဝိုတ်ထောံချင်ကြုက်ဟွံဇထေက်၊တ္ဂိုရး ယောန်နာန်ဂှ်နွံမံင်လတုတိကုန်ရ၊ချင်ခေါန်မေန်လေဝ် လ တုနူကေတ်အဆက်ကို ပါဂျေန်ဂှ်ကေတ်အဆက်ကိုပိုယ် ဟောင် ပြေပြင်ဂှိုင်ဂှ် ညးတံညာတ်ရ၊ဆက်ဆောံကိုပိုယ် ဂှ်ခရိတ်အိုတ်သာမံင်မွဲသ္ဂံဟွံအောန်ရ၊တဲ့ပ္ဍန် ငှုဟ်မကဇုံ ကို၊အစောန်စရဲကဇုံကို ပိုယ်ဂွံလဝ်ယ္ဂုနိဟ်လတုနူ ကုမ္ပဏီ ဇုရာဝတီကော်ဗန္ဓုလတံဏီရ၊ယောဇမ္ဂော်သ္ဂဲပ တိတ်ရင်ကမ္ဂောန်ချင်တ္ဂဟ်သအာင်ဂှ် ကော်ချင်ကြုက် လေဝ် ဇမ္ဂော်သ္ဂဲပတိတ်ထေက်ရ၊ယဝ်ရကုမ္ပဏီပိုယ် စိုတ် လုပ်စမ္ဂး စွံလျိုင်အဲ၊ညံင်ဂွံဒ္ဒ်ပံက်ရင်ကမ္ဂောန် ပွဲချင်ခေါန် မေန်မွဲဂှ် အဲကေတ်တာလျိုင်မာန်ရောင်။"

ပွဲလအိတ်ဂလာန်မေဿတာနာဲဥာဏ်ဂှ် ညးစ္ုးဂ

မှိုင် ဂညိက်ကျိုပ် အိုတ်ရပွဲအရေဝ်မေဿတာနှဲဥာဏ်ဂှ် ပက်ချာ်ပှံလုပ်ရ၊သဘာပတိကော်ခရီမေဿတာဟံင် သိုက်လေဝ် ပေင်ဂွပ်စိုတ်ဗွဲမလောန်ရ၊ဒှ်ါနူမေဿတာ နှဲဥာဏ် ပြိုင်ပကာန်ကို ညးစွးချင်သအာင်ဂမှိုင်မာန်ဝ့ သာတဲမိပ်စိုတ်ရ။

"ဒှ်ါနူလုပ်သီကှိုက်ကို ကသပ်ချပ်ဂွန်ပွဲကော်ခရီကို၊ ဒှ်ါနူစွံစေတနာလတူကုမ္ပဏီအာဟာရမန်ဗိုယ်ကိုတင်ဂုဏ် တ်လတူမျှော်မှိုဟ်ဂမှိုင်ဗွဲမလောန်ရ၊တင်ဂွင်ပတိုန်ထွးလဝ် ဂမှိုင်တံဂှ်လေဝ် ၊ပိုယ်ချပ်ဗ္ဗာရဏာဗွဲမဖြိုဟ်နက်ရောင်ဂှ် ကိုသမ္တီရ။"

မပွ္တသာ်ဝွံ ဟိုဏာဂလာန်တင်ဂုဏ်ဒှ်ဝန်တဲ အုပ် ကေ့်နီဂိုဂြိုထော်ဂလာန်ဥန်ချုန်ရ၊ယောဂှ် သက်ကရေတ် တာရီ မေသ်ကျာ်ဿီထပ်ထရးကိုလိက်မွဲတွးပှန်ရ၊ပွဲလိက် တွးဂှ် ချူလဝ်ဒှ်ါဌာန၊အခိင်၊ပရူပရာဗွဲမချိုက်ပေင်ရ၊ခ္ဒန် ကေ့်မွးပေါ်ချူက်လိက်ကသုက်၊ဌာနဇှူရာမညၜ-စက်စဲ၊ အခိင်-ဂိတုဇနွာဝါရီ(၃၀)သာ်ဝွံမဒှ်ရ။

"လေ့ှင်တရ်တိဂို ၃၀၃ ဂှ်ဆောဝ်လံဆိုအ်ညောန် ရော?" "၁၀:၃၀ အေ-အာမ်၊ဗော(သ်)"

ပွဲဇှူမမင်ညးဆိုက်ညောန်နူဥုးကဝ်ဂှ် မေဿတာ ဟံင်သိုက်၊သမ္မာမိအိန်ရီကော့ သက်ကရေတ်တာရီမိကျာ် ဿီတံ မင်ဒ္ဒုင်ကျဲချင်မွးရ၊ကွင်ကျာသေံတိဂို ဟွံစိုပ်ဏီတဲ ညးတံဂွံအခိင်တက်ကျာရေင်သကံအိုတ်ရ၊ဟွံသေင်မွး ညံင်ရ်လေံနာဒ္ဒိ ဒးချိမံင်တေတ်တေတ်ဒးဂေတ်မံင်ကှိုဟ် တဲ့ရ၊ပွဲလညာတ်ညးဂမှိုင်ဂှ် ဒှ်ါနူဂွံချိုက်ကွိပါဇရ်၊ဝါဂုန်ဂ တာပ်ခေတ်ဂမှိုင်ကို၊ဒှ်ါနူဂွံမံင်သိုတိုက်ကဆံင်သ္ဒုင်ဂမှိုင် ကို၊ဒှ်ါနူဂွံချိုက်ပ်ကမ္မောန်ဗွဲမဂိုင်ကို ဒှ်မံင်တသိုခ်ရောင် ထေင်သ္ဒေဟ်တ်အိုတ်ရ၊ဗွဲတော့င်ဒှ်ါနူသက်ကရေတ်တာရီ မျှော်မိကျာ်ဿီနွံဗွဲါဇကုတဲ ဇကုဒ်တသိုခ်စိုတ်ဂိုင်ရောင် ထေင်သ္ဒေဟ်တ်အိုတ်ရ၊ဗွဲစုတ်တုန် မေဿတာဟံင်သိုက် ဟွံဂွံဒုင်စသိုင်မွဲသာ်ရ၊ကမ္မောန်ဒးကော္ဒန်ပ္ဂိုင်မွဲတဲ့၊ပ္ဂိုင်မွဲ သတ္တာဟ၊ပ္ဂိုင်မွဲဂိတုတံဂှ် နှံမံင်ပွဲဖိုင်လိက်မေသ်ကျာ်ဿီ ရ၊ခ္ဒေ့ကိုကသအ်မွး ဒးဂေတ်မံင်ညံင်စက်နာဒ္ဒိရ၊အတိုင် အင်ခ္ဒေ့ ဒးကော္ဒန်ဗက်ရ၊လ္ပူဟ် ဒးဒုင်ကျဲချင်မွးရောင် ခ္ဒေ့သ္ဒးတဲ ဒးကျုင်ရ၊ဆဂးဂှ် အလန်ဏံမေဿတာဟံင် သိုက်ကျုင်မိပ်ပ်ရ၊ကျဲချင်မွးဟိုကိုလေဝ် ဂကူမန်ပေါင်ရ၊ ဂကူမန်မွဲခဝ်ဟွံက ရဲဝေင်ကျုင်ပုင်ဗောတ်ကိုဇကုမွဲစွံတဲ မေဿတာဟံင်သိုက်စိုတ်ပြဟ်မံင်သွက်ဂွံဆိုကျဲဂှ်ရ၊ဒှ်ါနူ ဂှ်ပေါင် အတိုင်လတူတော် သ္ဒာန်မံင်သဂသ်ကရေတ်တာရီ မိကျာ်ဿီဆောဝ်လံကွင်ကျာမစိုပ်မဒှ်ရ။

"အိန်ရီ...ပိုယ်ကျုင်ဒုင်ညးဂှ်ထေင်ရော"

"ဒေါ်လေဝ်...ကိုဇကုအဲတက်ကျာဟွံခ္ဒေ့ပုဟ်၊ဂြိုဟ် ဇကုကြုတ်ဇကု၊အခိင်ဇကု၊ကိုလဝ်သက်ကရေတ်တာရီ ဖအိုတ်ဟွံသေင်ဟာ၊အဲမိက်ဂွံတိတော် လက်ကြအဲသ္ဒာန် ကေတ်ခ္ဒေ့ပွန် ... ။"

"ကျဲဏံ ကျဲဟွံသေ့ဗဲနူပိုယ်ညး၊ဓါရဏး၊ဟွံမိက်တိ ဟာ"

"အှ် ... ကောန်ဗ္ဗာဲပိုယ်ဟာ"

"အှ် ... No. No. ကောန်ဗ္ဗာဲဗိုလ်ဂွံစ်ကျုင်ရော၊ ဘာလေဝ် ဟွံတဲဏီအိ ... ခက်ခ္ဒင်ရမ္ဗာဲ၊အင်္ဂလိက်(၃၀) ဏံမွး ဒးချူက်လိက်ကသုက် ပွဲစက်စဲဏောင်၊ယဝ်ရ ပံက်ရင်ကမ္မောန်တို့တော့ ဒးစွံမှိုဟ်နိုင်င်မွဲဏောင်၊ယဝ်ရ ကောန်ဘာတဲတော့ ဒးဂစပ်မံင်ဖိုဟ်ရ၊ကောန်ဗ္ဗာဲဍောတ်ဂှ် လေဝ် လဆိုဂဗအောန်မံင်ညိဏီ။"

"ဇိက်စိုပ်အာ အလိုအိုတ်ရော၊လံတော့ ဝါတ်အိုတ် ဏောင်၊ပါနူကမ္မောန်တဲ မုဟွံမွဲပွဲကွ်ပ်ရ၊ကော့ညးဂှ်ကျုင်၊ ကောန်ဗ္ဗာဲဟွံသေင်တော့ညးဂှ်ရော?။

"အဝ် ... အေ၊အံက်ဆာန်လေဝ်"

"ပေ...အံက်ဆာန်ဟာ၊အှ်ယဝ်ရတိတော့ နူသို တော်..."

"ဟး ဟး ... နူသိုတော်ကျိုင်နင်ကယျိုင်ဒိခြာင် အိတာလီယာန်သတဲ(Style)ဏောင် ဂးသာ်ဂှ်ဟွံသေင် ဟာ၊ဒိခြာင်ဖရီဏံလေဝ်ဗိုစနိဟ်မံင်ရ၊ဒဒိုက်မိခ္ဒေ့ ကျာ် ဿီဗိုကေတ်ရ။"

ဂွံမိင်အရေဝ်မွး"မိခ္ဒေ့"တဲကျာ်ဿီဂစိုင်ထော်ရ၊ ပရောကျာ်ဿီကို ကောန်ညးဗ္ဗာဲဆာန် ဂွံမံင်အဆက်

သ္ပိတ်တ်ဂှ် ညးတံတီအာအိုတ်ရဟာ ကျာ်ညီချပ်ရ၊ဟွံတီ– ကျာ်ညီစေံစိုတ်ရ၊လိက်လုပ်လိက်တိတ်ဒ္ဒတ် ကျာ်ညီ ပေင်ဖန်ဖက်မံင်ရ၊လိက်နူ USA ကျုင်မ္ဂးမွဲတ္ၚးမဝ် ဟွံ ကျုင်ဂှ် ညးတံဟွံတီရ။

"အလန်ဏံ ဒးကေတ်ဖ္ၚးအံက်ဆာန်မွဲတဲဏောင်၊ နူစပြေးညးသကံတော်ဂှ်၊ဟွံတိတ်ချင်မုးမ္ဂး ဟွံဒှ်ကမ္မောန် ညးတော်ကေင်ဟိုရ၊လ္ဂုဟ် – အဲကေ္ဂာန်ထ္ၚးကိုတဲရ၊ရင်က မ္မောန်အဲ စိုပ်သေံ၊သေင်ဂပဝ်ဏောင်၊ချင်ကြ္ဂက်၊ဂျပေန် လေဝ် အစီဖန်နွံရ၊ကမ္မောန်အဲစိုပ်ချင်မုးကိုလေဝ် မူစိအ လန်အဲစိုပ်ချင်မုးကိုလေဝ် မူစိအလန်အဲစိုပ်ချင်မုးကိုရော၊ အဝ်... အိန်ရီသတံက်(Stock) ကုမ္ပဏီပိုယ်ငှ်ုဟ်တိုန်မံင် ဂှ်လေဝ် ဒးလ်စရ၊လ္ဂုဟ်...သတံက်ရုဝ်ယျာဇိုတ်ဓါဂအံ ဂှ် နွံမံင် ပွဲတဲအဲရ၊မွဲဂအံပေင်နွံပွဲတဲ ပါတနာတ္ၚဟ်ရ။"

အဃောညးတံ ကျာနိုဟ်ဂှ်ပေင် ၁၀:၃၀ နာဍီ တက်အာတဲဒဒ္ဒ်ရက္ဒင်ကျာသေံ တီဂျီစိုပ်ဏောင်ဂှ် မ အက္ခရ်ပွဲဂတ်လလောင်တရးဂှ်ထ္ၚးမံင်ရညးဒုင်ကၠုနူဟပ် တောဝ်ဂမ္ဂိုင်၊ညးစ္ၚးကုမ္ပဏီဂမ္ဂိုင်၊မိမကောဒေံဂမ္ဂိုင် ဗိုညးကို ညးကမ္မောန်ယုက်တိုန်အိုက်ရ၊ဝုတ်ဟ်ုလဝ်သကာတ်ညံင် စာင်ကွ္ဂင်ထာတ်ဂမ္ဂိုင်လေဝ် ရပ်လဝ် ဖိုသတာမချူလဝ် ယ္ဂုကၠုမကျုင်စိုပ်ဂမ္ဂိုင်တဲကံဒ္ဒ်ကံပံက်ရ၊ရင်ဇ္ဂုတ္ၚဟ်လေဝ် နက်ုကယျိုင်ယူနီဖုမ်(Uniform)ညးကိုညးမင်ဒုင်မံက်ကို လိက်ပြုဂမ္ဂိုင်၊မေဿတာဟံင်သိုက်တံလေဝ် ကေတ်လဝ် ဒ္ဂါမွဲဒ္ဂါတဲမင်ဒုင်တ္ဂုင်မံင်ကၠုဇကုကိုရညးတံဟွံဒးကေတ် ဂတ်ရအရေဝ်အင်္ဂလိက် ဟိုဂှ်ပြုမံင်ဒ္ဒ်ခပ်ုရ၊တိက်မကျုက် မံင်ဗတ်အင်္ဂလိက်ဏီရ၊ကောန်ရင် ကုမ္ပဏီအာဟာရမန် ဂမ္ဂိုင်ဂှ်ဒးလေပ်ဘာသာအင်္ဂလိက်ရောင်ဂှ် ဖျေလဝ်စေဝ် ပ္ဂောန်ရ၊ကြပ်ညောန် ကျုင်ကိုအခိင်ဒးဆိုညးသကံဗိုဏံ မ္ဂး ပြုဟ်ညးတံချိုမံင်အိုတ်ရ၊ အဃောဂှ် ပ္ဂောဝ်ကၠုဂမ္ဂိုင် ကၠုမွဲကျုင်ရပ်တဲဇကုတဲမေဿတာ ဟံင်သိုက်အမ်သဝ် အာရ၊အကြာမင်ရံင်မံင်ကၠုဇကုဂှ်မ္ပိဟ်ဏံကျုင် ပယုက်မံင် ဂးတဲဂစိုတ်လဝ်မတ်ကို ညးမရပ်တဲဇကုဂှ်ရ။

"ဟး ... အဍံက်၊မ္ဂသမ္တီအဲဟွံဒးပုဟ်ထေင်၊ဟးဟး ...ဣုဏံဂှ် ဣုပြုတ်ထေင်ရ။"

"အဝ်...သဝ်ရီ...ရဲ၊ရဲဖုဇတ်ကျုင်ကွေံကွေံရ၊ဒးဍာ်သွ ချင်ဂျပေန်ထေင်ရ၊ဒးဍာ်သွချင်ဂျပေန်ထင်ရ အေ...ဒး ဆက်ကိုမိတ်ညိရ၊ဣုဏံဂှ်အိန်ရီလေဝ် ယောဍောတ်တ် တော်တေ့် ဣုပြုတ်၊နာဣုဏံဂှ် သက်ကရေတ်တာရီအဲ မိကျာ်ညီ...။

မေသ်ကျာ်ညီဂညိက်ကို္ဂပ်တဲဒုင်ကိုတဲရ၊မေဿတာ အံက်ဆာန်တံင်တဲကျာ်ညီတဲ ဆက်မိတ်ရ၊တဲမ္ဂးဆက် မိက်ကိုမိဿဟာယ်ဇကုဂမ္ဂိုင်ရ။

"ဣုဏံဂှ် မေဿတာ တာကိကုဇ"

"ဂွံချက်ကောဝ်ကို ဂကူမန်ဂှ်မိပ်မံင်စိုတ်ရ၊အပါနေ်ာ ပိုယ်ဂှ်ဂကူမန်ယ္ဂုညးနာဲပါန်လု၊ဒ္ဒ်မံင်ပါမောက္ခတက္ကသိုလ် မေယ်ုလေဝ်မွဲအခိင်တော်။"

"အဝ်... ပိုယ်ဂွံတက်ကျာကိုကောန်စ်အ္ဂာဒံက်တာ နာဲပါန်လုဏောင်သွံ မိပ်မံင်စိုတ်ရ။"

"အဲဂှ် ကောန်ကို္ဂန် ဒံက်တာမာံတောန်မန်၊ပွဲချင်ပိုယ် ဏံ ပညာဒီသာင်ဍန်မံင်တဲ အဲဂေတ်ထော်ဂွးတိမွဲလတုန်၊ ဂွါပညာဒီသာင်၊ဟိုအရေဝ်မန်ဟွံဂွံဂှ် အောန်မံင်စိုတ်ရ။"

"ဟာ... ကိစ္စဟွံမွဲပုဟ်၊မုအရေဝ်ဟိုဟို... ဂွံဖအိုတ် ရ၊အရေဝ်မ္ဂးဂှ် ကျိုဟ်ရအခိက။"

"ကေ့် ... အဍံက်၊လက်ကြ်အိုတ် ဆက်မိတ်ကို ကောန်ဗ္ဂာဲအဲမေဿတာ အံက်ကီသု။"

"ဂွံဆိုညးသကံဂှ် မိပ်မံင်စိုတ်ရ၊ဟ ... မိဍေံရော။"

"ဂျပေန်မ္ဂော်ဂှ် ဟွံသ္ၚးပုဟ်ဂးအဍံက်ယေျ၊စ်ကျုင် ဂှ်ကွတ်ကျုင်အကြာဏမ္မောန်ဏောင်၊ကျုင်သိဓါတေဟ် ကမ္မောန်ယုက်မံင်ပွဲဂျပေန်တော် ဒ္ဒ်ဝါတ်ဏောင်၊ဟာဂှ်ရဍေံ ဂှ်စ်အာ၊အဲဂှ်စ်ကျုင်၊ဟး...ဟး...ဟး။"

"ပိုယ်သကံရဲမွဲစွံ ယဝ်ရဂွံကော်ညီညီမွဲတဲတော့် ဟး... ဇိုတ်လ်ုနိုဟ်ဟွံတီရ၊အမေန်မွဲလေဝ်ကေ့်ရ။"

"အမေန်... ဟွံကေ့်ပုဟ်၊အဲမု ဂဗဆိုမံင်ပွဲကွ္ဒင်ကံက် ဏီ၊သတ်ဏံဒ္ဒ်မံင်ကောန်ချင်အင်္ဂလာန်ဣုယျ၊ဆိုမွဲဏီ... မရံက်လေဝ်၊ဟာဲ...ယ္ဂုညးတော် မရံက်ဟွံသေင်ရမ္ဂ၊မေ ဿတာရောန်ဂးရ၊ဂွံဆိုကေတ် ဂကူမန်ပိုယ်တဲဏံ သွဲ လးကွေံကွေံရ၊အဲကော်ဖျဲနင်ကောန်အဲဏံမု ဒးချပ်တ္ဂာ ဂလိုင်ရ၊ဟိုအရေဝ်အိုတ်တ်တော့် သွတံနူသိုဍာ်တဲ ဒ္ဒ်ကို စိုပ်ဆက်မိတ် အဲဂွိင်ကျုင်မံင်ဖေက်ဟွံပြေပြင်၊လ္ဂုဟ်...ဂွံ

ဆိုကေထ်ရဲတဲ ယေန်သွာင်ဂတာပ်ခေတ်မံင်တဲ့ ဂကူမန် ပိုယ်လေဝ် စိတ်ပှ်ံသဝ်,ကဆံင်ပှ်ံသဝ်ဂံင် ကြိုစရ။"

"အမ်...သွက်သ္ဂောံပြင်လှ်ာကဵုလညာတ်ကောန်ဂကူမဍုန်ဂြက်ဂှ် ဒးဂစာန်ပှ်ံသံက်သာလးလး၊ဟိုတ်ဂှ်ရ ပ္ဍဲကုမ္ဘဏီပိုယ် ဟိုအရေဝ်မန်ပှ်ံဂွံ၊ပ္ဍဲရင်မ္ဂး ဒးသုင်စောဲ အရေဝ်အင်္ဂလိက်ဏောင် အဲဖျေံလဝ်အမိင်၊သ္ဇတ်ဝုတ် ကျုင်အာတ်ကမ္မောန်တံဂှ်လေဝ် ယေန်သွာင်ဆက်မိတ် ၇ုးကဝ်မပ္ဍဲတံင်တဲ,မိန်,ဆုင်တံဂှ် ဒးကိုလှ်တ်လဝ်ဒတဲ့ရ၊ ဟိုတပ်တပ်တော် သ္ဇတ်ဝုတ်ညံင်ရှ်သက်သရေတ်တာရီအဲ အောန်မံင်ရဲအဝ်...သိုဖအိုတ် အဲဘိက်ပိုင်ဏာရ၊ဂျန္နာဝါ ရိ(၂၉)တော်မ္ဂးကောံကျုင်သိုအဲဏး၊(၃၀)ဂှ်မ္ဂးအဲကိုပါတီ ဏောင်။"

"ယဝ်ရ(၃၀)တော် အမေန်တံဂျောန်တံလေဝ် စိုပ် မာန်ရ၊ဍေံတံစကျုင်လပါပယျုတော်လေဝ်၊အလန်ဏံ မိပ် ဗြိပ်နိုဟ်ဟ်မွဲတဲဏောင်ပေါံ။"

ညးမစိုဒှ်ပါပရေင်ဇ္ဍော်မောဝ်ဂှ်ဒှ် ညးမဖံက်သစ္စကို အနာဂတ်ရ၊ညးမကလေင်အာအတိတ်ဂှ် ဒှ်ညးမဒစိုဒစး အနာဂတ်ရ၊ပရေင်ဇ္ဍော်မောဝ်၇ုးကဝ် ပြင်လှ်ာဲဟိုဇ္ဍောဝ်မံင် နကိုအဲသိင်မသကာတ်ဂှ် ပှ်ံဒုင်ဂိုင်ကေတ်တဲ ဒစးဓိင်မ္ဂး ဒးဗှိုက်ဍုဲဝဲရောင်၊ယဝ်ရဒးထ္စးဥပမာမ္ဂးဂကူရက်အေန်ဒီ ယာန်တံဂှ် ဒှ်ကောန်ချင်အရင်ချင်ယူအက်(စ်)အေရ၊ဒှ်ါ နူလညာတ်ဍေတ်ံတြပ်ဟ် ခလိုဂွံလဝ်ကှ်ဟ်တဲ ကှ်ဟ်ထောံ အခိုက်ကှ်ာဍေတ်ံတြပ်ဟ်ပှ်ံမာန်တဲ ဂကူရက်အေန်ဒီသာန် တံ ပှ်ံဇ္ဍော်မောဝ်မွဲသာ်ရ၊ကာလမှိုဟ်ဗုတံ ကျုင်ပုတန်ချင် လတုတိဍုဲဇကုဂ် စိုဒှ်ါပှ်ံမာန်ရ။

ဂကူဍာံဗုတံလေဝ် ကေင်ဒှ်ကၠုင်ကိုလ်နဳ အဂံလိက် တံရ၊ဗွိုန်ဂှ်လေဝ်လိက်အဂံလိက်ပေင်ဒှ်လိက်သုင်စောဲပ္ဍဲ ရင်ရ။ဗွိုန်ရဟီုမံင်အရေဝ်အဂံလိက်ကိုလေဝ် ကာလသ္ဂာန် ညးတံ မုဂကူရောမ္ဂး ပိုယ်ဂကူအဂံလိက် ရုဲညးမွဲဟွံဟီု၊ ပိုယ်မေရိတာန် သ်ဂွံပေင် ဂးတ်အိတ်ရ၊ ဂကူမန်ပိုယ် တုဲဏံဟီုပရောဆာန်ဂကူဟွံမွဲဓါရ၊ကာလမင်မွဲဂကူဂှ် မွဲ သ်ဟွံဒှ်ဒေံရ။

မေသသတာဟံင်သိုက် ဂွံဒှ်မနောဒေါသ သ်ဂွံဂှ်ရ၊ နူကဏေံဏံ ဂုဏ်ဒးလုပ်သွဝတ်ကုအာစာတ္ၚရ၊ကောန်ကၟး တံ ပရေင်ပိုန်ဒြပ်ဇ္ၚော်မောဝ်ရာင်ဆာဲမံင် ဂွံတိုဂွံမိင် ကေတ်တုဲ ဗွဲဒှ်အာစာမွဲ မိပ်မံင်စိုတ်ရ၊ဆဂးဂှ် ကောန် ငာ်တံဂဟ်အခိင်ဒေံတံသ္ဒးကိုမံင်ဘာကညင်ကိုကာလဂှ် မှ ဒေံတံဂွံဂွံစလိက်မန်ညိညိ၊ဂွံတီစပရောဗုဒ္ဓဘာသာညိ ညိကို သ်ဂွံ ကိုကျာင်သတိကိုဟံင်သိုက်ရ၊ဒှ်မံင်လဒေါဝ် ပရိသာတ်ဂမ္ဂိုင်တုဲ ဟံင်သိုက်ဂွရ၊အတိုင်အရေဝ်ညးမ္ဂး ကောန်ဇကုမွဲသ်ဟွံတီ ဂွံအမိပ္ပါယ်ရ၊ကောန်ငာ်ဇကုဂှ် စိုတ်ကောန်ငာ်ကျာင်ဖ္ဂိတ်မံင်ကွိဇကုဂမ္ဂိုင် ဟွံဒှ် သ်ဂွံ ညံင်ရမဟီုတုပ်ပ်ရ၊ဗွဲစွတ်တုန် ကောန်ငာ်ပ္ဍဲကွာန်ဂွံ ကဆံင် ဟွံသ္ဂုင်ကျာင်နူလက်ထက်ဟံင်သိုက်တံဒ္ဂောတ်တ် ဓဝ်ဏီ ဟံင်သိုက်ဂွံဆိုကေတ်ရ၊အလုံမွဲကွာန်သုင်စောဲသိုဂှ်ဟွံ လေပ်ဏိဂှ်လေဝ် ထွးမံင်သက်သီရ။

ကောန်ဂကူမန်တံဂှ် ရှ်ေသေ့ရဂ်ဗုဒ္ဓဘာသာဖြိုဟ် နက်တုဲ ဒွါလ္ဂိုတင်ယုတ်ဒေက်နွံမံင်ရောင်ဂှ်ညးလ္ဂိုညာတ် ရ၊ဟံင်သိုက်ဂှ်ဒှ်ကဆံင်ဂှ်ဟွံညာတ်၊သုင်စောဲဇြကျာ်ဟွံ လေဝ် သ်ဂွံညာတ်ရ၊လောကီကိုလောကုတ္တရာ ဗ္ဂလ္ဂိုဒှ် ဒေံပါဟွံလေပ်မွဲ၊ဂကူမန်လ္ဂို ရပ်လဝ်လွဟ်တုဲ မိက်ဂွံ တိုန်မံင် ချင်သွဝ်အိုတ်ရ၊ဂကူမန်လ္ဂို ကုက်မံင် မခတောန် ဖိုဟ် မိက်ဂွံဂွံချင်အိုတ်ရ။

ဟံင်သိုက်ပတာန်လဝ် ကုမ္ဂဏီအာဟာရမန်လ္ဂုဟ် ဂှ်လေဝ် မှိဟ်ဟီု ဒုဟ်ပွံအောန်ရ၊ကမ္ဂာန်ဏံဟံင်သိုက် ကျာန်ကိုဒှ် ဟွံကျာန်ကိုဒှ် ဂကူမန်မွံမံင်ပ္ဍဲပြင်ဇီတံဂှ် နူဂျိုင်ဂွံ ဒိုက်ချိုတ် ပါမ်စမံင်ကင်္ဂပေင်ရ၊ဟံင်သိုက်ဟွံ ကျာန်မ္ဂးကင်္ဂတံဂှ် စိုပ်အာတုဲညးတုဟ်တုဲညးတုဟ်ကား စသော်ကျင်မတ်ဂကူမန်တံပေင်ရ၊ဗိုန်ဂှ်လေဝ် “ဍာ်ကာအ် ပါင်လွစ္ဍုမံင်ကိုကာ၊ဂြပ်ဒေံမွဲဘဝရ-ဒေံဂွံစသုင်။ချိုတ် တော် ဒးဒုင်ဏောင် “သ်ဂွံစောဒနာမံင်ဂှ်လေဝ် ဂွံမိင် ကေတ်ရ။

ဒါနူကုမ္ဂဏီဏံတုဲ ဂကူမန်ဇ္ၚတ်ဂလိုင်လ္ဂိုဂွံကမ္ဂာန် ရော၊ဘဝဂကူမန် ဗိုတ်လိုကဆံင်သ္ဂုင်ကျာင်ရော ညးတံ ဟွံကျိုဟ်ခ္ဂင်ရ၊သ္ဒးထေက်ကိုလုပ်စစိုတ်ဏောင်ဂှ် ညး တံဟွံတိရ၊ဗွဲစွတ်တုန် လတူအကာဲအရာနူကဏေံတော်ဂှ် ဒ္ဂိထတ်ဏံ ဟံင်သိုက်ဒှ်ဒဒိုက်စိုတ်ဟွံထေက်ရ၊ဒှ်မံင်ပ္ဍိ ပက္ခကိုမှိဟ်ဟွံကျိုဟ်ခ္ဂင်တံဂှ်မ္ဂးဆက်အာကမ္ဂာန်ဂတတော် ဂွံဟွံသေင်ရ၊အတိုင်လညာတ်ညးတံဒုင်ဂိုင်ကေတ်မ္ဂး အလ်ဇကု ဂွံဒှ်မာန်နေဝ်ဂျေန်ဒါရ်တာမွဲဟွံသေင်၊ဂွံဒှ်ပါ တနာမွဲဟွံသေင် ပ္ဂးလးဗိုက်ဖျာဒ္ဂိ ချင်သအာင်မာန်ဟွံ သေင်။

“Boss ... ကွဲ့စိုပ်မံင်ရ။”

အဝ် ... မိတ်သဟာယ်တံကျာင်စိုပ်ရသွ၊ဆက်မိတ် ရေင်သကံညိတုဲ ဗလးကို ကျာ်ဩဳပလံင်ကိုကျာ်ခ္ဂီရ၊အ ယောအာကျာ်ခ္ဂီဂှ် လုပ်သုသာန်မဟာမိတ်ဂွံရ၊ဗတံဏံ မ္ဂး ကိုညးတံဇ္ၞပ္ဍဲဇ္ၞုဒေဝစ္ဍရာတုဲ တုဲယးပယာံဒေါဝ်တုဲမ္ဂး အာဒုင်နင်ညးတံတုဲ စဟာပ်စ္ၞဒေါဝ်တုဲရ၊တက်ကျာဖဲလဲ ဟုံဍုက်အော်ဇးကယျိုင်တုဲဒှ် ပယာံဗိုတ်(၅)နာဍဳသဝ်တုဲမ္ဂး အာစက်စာဲရောင်၊မိက်သေ့ာကိုရဲဂမ္ဂိုင်အမ်သဝ်တုဲ ပရူ ချက်လိက်ကသုက်ဂှ် ဟွံလဲဗ္ဒလဝ်ရ၊စိုပ်တော်မှသွစ္ဂတ်သမ္တိ မိသဟာယ်ကောံခရိကော့ံ စ္ဂတ်သမ္တိပေါ်၊ချက်လိက်က သုက်အံင်ဇ္ဂးတုဲ ဒဒှ်ရကျာန်ကိုပါတီရောင်ဂှ် မိကျာ် ဩဳလလောင်တရးကိုရောင်မဒှ်ရ။ အစီအဖန်ဗိုန္ဂပ္ဍဲစိုတ် ဟံင်သိုက်ဂှ် မိကျာ်ဩဳ ဖ္ဂိုက်ဗပေင်ကိုရောင် မဒှ်ရ။

“နူကဏေံတော် အာကျာ်ခ္ဂီမိပ်ဖြိပ်ကွေံမှာဲ ပ္ဍဲဒ္ဂါဂှ် ယဝ်ရဂွံသိုင်ဟဝ်တောဝ်မွဲမမ္ဂး ဟွံပရေံပုဟ်။”

“ဗိုဒှ်ဏံ အမေန်ကေ့ံမံင်ပ္ဂိုင်(၂၀) သ္ဂာံပြင်ဂှ် အာ လုတ်မံင်ပရူဟဝ်တောဝ်ကျးကျးရောင်ဒှ်၊ကော့…ဗိုလ်…လဆို ဂဗချင် အဂံလေန်ဗိုလ်လိုလ်စမ်။”

အမေန် အိခ္ဂော်တိုန်နက် လံင်နွံနွံတုဲ ယိုင်တိုန်စံက် လာန်ဒါန်မွဲတ္ဂုင်ရ၊တုဲမှ ဗိုကျာင်ဟံင်သိုက်ကော်ဂး အခ္ဂက် ကော့ံ သကံရဲဂမ္ဂိုင် နက်မတ်သံသယရ၊အမေန်ဗ္ဂော်ပ် မံင်ကီပ္ဍဲဝိုင်အရေဝ် ဏောင်ဂှ်ညးမတီအစောန်ညးတော် အိုသိုတ်မံင်ရ။

“အဟာမ်…အဲဂှ် ယ္ဂုမေသသတာ ဂျောန်သမေတ်၊ ပ္ဍဲချင်လာန်ဒါန်တော်တော့် မှိဟ်ဗက်ဂဗုတ်ယ္ဂုဒယ်ရ၊လ္ဂုဟ် … နူကိုဂကော် ဂ္ဂုက်ပရိုင် “သကတ္တလာန်ယာတ်”တော် ပအပ်လဝ်ကိုဂဗုတ်မွဲရ။ဂဗုတ်ဂှ်”

ဂွံတ္ၚဳပရူအမေန်မ္ဂးအမ်သဝ်အာအိုတ်ရ၊မ္ဂၚ် က ဆံင်ဇိုတ်ၚံစိုပ်အာမာန်ဂႝးတဲ့ ထိုင်သးမံင်သိုတ်သိုတ်ရ၊ ဒှ်မာန်ရ၊နူဍောတ်တ်တော်ပေင်ဥာၚ်မ္ဂၚ် ကျာ်ဖျော်ဒးဒ ယ်တဲရ၊တဲ့ပ္ဍန်...ညးကၠိုပ်အမ္ဂုဂှ်နွံလပါလိုရော၊ဗိုလ်အမေန် ဗ္ဂဂွံဗက်ရောဂ် ချပ်အာဂတတဲ့ အလုံမွဲဝိုင်သိုတ်ခြဟီသွပ် အာပွဲအရေဝ်အမေန်အိုတ်ရညာတ်အမေန်ဒေါ်ဗပိုတ်လဝ် အရေဝ်တဲ့ ဟွံဂွံကိုစိုတ်ရ။

"ဆက်ဟိုစမ်၊ဗိုလ်မ္ဂဗက်ဂဗုတ်ဂှ် လ္ပုဟ်...ခမံက်ဂွံ ရပှာ"

"ဗိုလ်အဍိက်၊ရံင်မုခ်မတ်တုပ်ညံင်ဟွံပတော်စအဲ...။ အေ...မ္ဂတံ ဒှ်ရဲအဲဏောင် အဲကိုမံင်ဓယံက်အရေဝ်ညိညိ ဂှ်..."

"ပိုယ်ပတော်ရအ်...လ်ညိရ။"

"အရေဝ်အဲဟိ...ပတော်ၚား။"

"ပတော်ဟိုတော်...ဃရတ်မံင်ၚဳ လ်ရ။"

"အမ္ဂုဂဗုတ်ဂှ် အမ္ဂုဂဗုတ်ဘိင်ဏောင်၊အဲဗက်ကျုင် မံင်ဇက်ဍေဲလအ်ကွေံရ၊အိုတ်တ္ကုင် ဘိင်မလုပ်ကျုင်ချုင် အင်္ဂလာန်ၚံဂှ် ဒှ်ရကျုင်နူချုင်အဖဂါန်နေသဿတာန်ကော့ ကိုန်ချုင်မန်ဗ္ဂာတံဂှ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊ဘိင်ကျုင်နူချုင်ၚံဂှ် ဗိုလ်စိုပ်အာအင်္ဂလာန် ဟွံမိက်တိပုဟ်ဟာ။"

"အေကွေံမ္ဂဟိုမှ အဲဂွံကျး၊ဗိုလ်စိုပ်အာလ်ထွးစမ်။"

"လောန်ကျုင်ဇိုတ်(၂၀)သ္ဂာံပြင်တော် နူခရေတ် (၁၉၉၆-၉၇)တော်ဂှ် ဘိင်ၚံ တတ်တွုံရးကချေင်ကိုန်ချုင် မန်ဗ္ဂာၚံတဲ့ ကော့အာအေန်ဒိယာတွုံရးအဿာမ်၊နူဂှ်စိုပ် ပါကေသဿတာန် နူဂှ်ပံင်တောဲကိုဘိင်မကျုင်နူအဖဂါန် နေသဿတာန်တဲ့ စိုပ်အာအင်္ဂလေန်ရ၊လ္ပုဟ်ဂွံင်ဂှ် ဟွံသေင် ရပေါ်၊သင်ဂပဝ်သွက်ဂွံဒှ်ဂဥုပ်ဌာန်ဂှ် တ္ကုင်လအာနွံရ၊ နူဒတန်ဌာနသင်ဂပဝ် ဘိင်လုပ်ဂွံချုင်အေန်ဂလေန် ဓါပိ အရိုက်တဲ့ဗ္ဂရဂှ် နူရင်သကတ္တလာန်ယာတ်တော် ကိုလဝ် ဇှော်နပ်ပိုင်ရ။"

"ဂဥုပ်ဌာန်ဂှ် ဗ္ဂာဲသိုင်တံ ဟွံလုပ်စွံစွတ်ပုဟ်ဟာ။"

"ဍုက်ကေဝ်ကေဝ်ဂှ် ကိုကိုထော်ဂွံမံင်ဟာ၊ကွာင်ဗာင် ဍေဲဒးရံင်မံင်ၚဳ၊ကာလဂှ်မှ ပိုက်တမ်ဂွါရိုဟ်တးပါဂဍုံ ၓိၓိင်တံၚံမာန်ရ၊တဲ့ပ္ဍန်ရဲကျောန်ကမ္ဂောန်ဒုစရိုတ်တံၚံ ဂှ်ရဝ်အလံင်နိုဟ်မံင်၊လ္ပုဟ်ဂဥုပ်ရဝ်သင်ဂပဝ်ဂှ် သွပ္ဍ ကုမ္ပဏီအာဟာရသင်ဂပဝ်တဲ့ ကေတ်မံင်အဆက်ကို ချုင် ၚံရောင်ဂှ် ဂွံတိကေတ်ရ၊အစီဇန်ညးကံဂှ် စုတ်ဘိင်ဗုပ္ဍဲ ဗုင်ကကိုဒှ် စုတ်ဘိင်ဗုပ္ဍဲစေဝ်ကကိုဒှ်နကိုနယ်ကဲမွဲမွဲသာ် ချိုဒရာင်အာရောင်မဒှ်ရ၊နူဂှ် ကေတ်လဝ်အဆက်နွံမံင်ကို ကုမ္ပဏီချုင်ၚံရ၊ကုမ္ပဏီချုင်ၚံဂှ် ဒးဒှ်ကုမ္ပဏီအဆက်နွံ မံင်ကို ပယျိုကြုက်ဏောင်၊ပ္ဍဲဂိတု ဂျနွာဝါရီ(၃၀)ၚံ ညးတံထပက်စွတ်တဲဏောင်၊အမိပ္ဂါယ်ဍေဲဂှ် ဘိင်ဂှ်ဟွံ အာလပါအဿာမ်တော်တဲ့ ဇေကျုင်တွုံရးချုင်မန်ၚံ ဏောင်နူဂှ် ဆက်အာသင်ဂပဝ်ဏောင်၊တာလျိုင်ကုမ္ပဏီ ၚံဂှ် ပလံင်ဗ္ဂိုဝ်ၚာ သင်ကပဝ်မ္ဂးတဲ့ရ။"

ဟံင်သိုက်မုခ်မတ်ဗုးအာရ၊ကုမ္ပဏီအာဟာရသင်ဂ ပဝ်ဂှ် ဒှ်မံင်ဂဥုပ်ဌာနဘိင်ဏောင်ဂှ် ဟွံတိရဒ္ဂါနူကုမ္ပဏီ ဂှ်တဲ့ ယ္ဂုကုမ္ပဏီပိုယ်ဒုင်ပလိုယ္ဂုဟွံမာန်၊အကုသိုချိုချိုက် မ္ဂး ဒးဒုင်ရဝ်မာန်ရ၊ဗွဲဒှ်မိဿဟာယ်အာတ်အရိဗင်ပ္ဍဲ အမေန်ၚံမုတိတ်ဗုးနူဘယ်ဝိဝဲၚံမာန်ရောင်ဂှ်ဟံင်သိုက် ဒးဝေင်ထော်ကွဟ်ညိရ။

"အဲဒးတတ်အရေဝ်ညိရ၊အရေဝ်ၚံစွံအၚံ၊ ကုမ္ပဏီ ဆိင်လဝ်ဇိင်လိက်ကသုက်ကို ကုမ္ပဏီအာဟာရ သင်ဂပဝ်ဂှ် ကုမ္ပဏီအဲရဲဏောင်ရဲ၊ဆဂး-အဓိုင်ရဲတံ ထေင် ပိုယ်ဟွံကေတ်ၚာဘိင်မွဲလ္ပုဟ်၊ပိုယ်ကေတ်ၚာ စမ်ရံင်ကမွဲဓါဝါပေင်ရ။"

"အဝ်...ဍုံဍုံတော်ဂါစ္စၚံဂှ် ကျုင်ဆက်စပ်မံင်ကိုရဲ ဏောင်ဟာ၊ညိလေဝ်အဲဟွံတိ၊တဲ့ၚံအင်္ဂလိက်(၃၀)ရ ဏောင်၊တဲ့ၚံမ္ဂး ဒးဇိင်လိက်ကသုက်ရ၊သ္ဂာတံင်ပရိင် လိက်ကသုက်ဂှ် အဲဟွံသေင်ပုဟ်၊တိုရေတ်မွဲဏောင်၊ လ္ပုဟ်-ညးတော်စိုပ်မံင်ဇ္ဂုရာမညရဏောင် အဲထေင်၊ဒေါ် ကွာၚဳပေါဲဇိင်ကသုက်ဂှ် တဲ့ၚံ တြနာဍီစဏောင်ဗ္ဂံၚံ ရဲကိုပါတိကိုပိုယ်ဏောင်ဂး။"

"အဝ်..ပေါဲဇိင်ကသုက်ဂှ်တဲ့မှကိုပါတိဏောင်ဆိင် လဝ်။"

ဂွံတွံပရူအမေန်မ္ဂးအမ်သဝ်အာအိုတ်ရ၊မ္ဒဏံ က ဆံင်ဇိုတ်ဏံစိုပ်အာမာန်ဂးတဲ့ ထိုင်သးမံင်သ္ဂိတ်သ္ဂိတ်ရ၊ ဒ္ဂိမာန်ရ၊နူဍောတ်တ်တော်ပေါင်ဉာဏ်မ္ဒဏံ ကျာ်ဇ္ၜာ်ဒးဒ ယ်တဲရ၊တဲ့ပ္ဍန်...ညးကၠိုပ်အမ္ဂုဂ်နွံလပါလ်ရော၊ဗိုလ်အမေန် ဏ္ဍဂွံဗက်ရော
ချပ်အာဂတတဲ့ အလုံမွဲဝိုင်သ္ဂိတ်ဇြဟီသ္ပဝ် အာပွဲအရေဝ်အမေန်အိုတ်ရညာတ်အမေန်ဒေါ်ဗပိုတ်လဝ် အရေဝ်တဲ့ ဟွံဂွံကိုဝ်စိုတ်ရ။

"ဆက်ဟိုစမ်၊ဗိုလ်မ္ဒဗက်ဂဗုတ်ဂှ် လ္ဂုဟ်...ခမ်က်ဂွံ ရပှာ"

"ဗိုလ်အဍုက်၊ရံင်မုခ်မတ်တုပ်ညံင်ဟွံပတော်စအဲ...။ အေ...မ္ဒတံ ဒ္ဂိရဲအဲဏောင် အဲကိုမံင်ခယံက်အရေဝ်ညိညိ ဂှ်..."

"ဗိုယ်ပတော်ရအ်...လ်ညိရ။"

"အရေဝ်အဲဟို...ပတော်ဏး။"

"ပတော်ဟိုတော်...ဃရတ်မံင်ဏီ လ်ရ။"

"အမ္ဂုဂဗုတ်ဂှ် အမ္ဂုဂဗုတ်ဘိုင်ဏောင်၊အဲဗက်ကျုင် မံင်ဇုက်ဍေ်လအ်ကေွံရ၊အိုတ်တ္ဂုင် ဘိုင်မလုပ်ကျုင်ချင် အဂ်လာန်ဏံဂှ် ဒဒ္ဂိရကျုင်နူချင်အဖဂါန်နေသသတာန်ကော် ကိုန်ချင်မန်ဗ္ဂာတံဂှ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊ဘိုင်ကျုင်နူချင်ဏံဂှ် ဗိုလ်စိုပ်အာအဂ်လာန် ဟွံမိက်တိပုဟ်ဟာ။"

"အေကေွံမ္ဒဟိုမှ အဲဂွံကျး၊ဗိုလ်စိုပ်အာလ်ထွးစမ်။"

"လောန်ကျုင်ဇိုတ်(၂၀)သ္ဂာံပြင်တော် နူခရေတ် (၁၉၉၆-၉၇)တော်ဂှ် ဘိုင်ဏံ တတ်တ္ဂိုရးကချေင်ကိုန်ချင် မန်ဗ္ဂာဏံတဲ့ ကော်အာအေန်ဒိယာတ္ဂိုရးအသသာမ်၊နူဂ်စိုပ် ပါကေသသတာန် နူဂ်ပံင်တောဲကိုဘိုင်မကျုင်နူအဖဂါန် နေသသတာန်တဲ့ စိုပ်အာအဂ်လေန်ရ၊လ္ဂုဟ်ဂွံင်ဂှ် ဟွံသေင် ရပော်၊သင်ဂပဝ်သ္ဂက်ဂွံဒ္ဂိဂဥုပ်ဍာနဂှ် တ္ဂုင်လအာန္ဂံရ၊ နူဒတန်ဍာနသင်ဂပဝ် ဘိုင်လုပ်ဂွံချင်အေန်ဂလေန် ဓါပိ အရိုက်တဲ့ဏ္ဍရဂ် နူရင်သကတ္တလာန်ယာတ်တော် ကိုလဝ် နှာန်ပ္ဍိုင်ရ။"

"ဂဥုပ်ဍာန်ဂှ် ဗ္ဂာဲသ္ဂိုင်တံ ဟွံလုပ်စ္ဂိုစ္ဂတ်ပုဟ်ဟာ။"

"ဍာ်ကေဝ်ကေဝ်ဂှ် ကိုကိုထော်ဂွံမံင်ဟာ၊ကၠာင်ဗာင် ဍေ်ဒးရံင်မံင်ဏီ၊ကာလဂ်မှ ပိုက်တမ်ဂွ်ါရိုဟ်တးပါဂဥ် ဇိဇိင်တံဏံမာန်ရ၊တဲ့ပ္ဍန်ရဲကော္ဂာန်ကမ္ဂောန်ဒုစရိုတ်တံဏံ ဂှ်ရပ်အလံင်ခိုဟ်မံင်၊လ္ဂုဟ်ဂဥုပ်ရပ်သင်ဂပဝ်ဂှ် သ္ဂပ္ဂ ကုမ္ဒဏီအာဟာရသင်ဂပဝ်တဲ့ ကေတ်မံင်အဆက်ကို ချင် ဏံရောင်ဂှ် ဂွံတိကေတ်ရ၊အစီဇန်ညးကံဂှ် စုတ်ဘိုင်ဗုပွဲ ဗုင်ကကိုဒ္ဂိ စုတ်ဘိုင်ဗုပွဲစေဝ်ကကိုဒ္ဂိနကိုနယ်ကဲမွဲမွဲသာ် ချိဒရာင်အာရောင်မဒ္ဂိရ၊နူဂ် ကေတ်လဝ်အဆက်နွံမံင်ကို ကုမ္ဒဏီချင်ဏံရ၊ကုမ္ဒဏီချင်ဏံဂှ် ဒးဒ္ဂိကုမ္ဒဏီအဆက်နွံ မံင်ကို ပယျိုကြုက်ဏောင်၊ပွဲဂိတု ဂျန္ဂာဝါရီ(၃၀)ဏံ ညးတံထပက်စ္ဂတ်တဲဏောင်၊အဓိပ္ပါယ်ဍေ်ဂှ် ဘိုင်ဂှ်ဟွံ အာလပါအသသာမ်တော်တဲ့ ဇေ်ကျုင်တ္ဂိုရးချင်မန်ဏံ ဏောင်နူဂ် ဆက်အာသင်ဂပဝ်ဏောင်၊တာလျိုင်ကုမ္ဒဏီ ဏံဂှ် ပလံင်ဗ္ဂိုပ်ဏာ သင်ကပဝ်မ္ဂးတဲ့ရ။"

ဟံင်သိုက်မုခ်မတ်ဗ္ဂးအာရ၊ကုမ္ဒဏီအာဟာရသင်ဂ ပဝ်ဂှ် ဒ္ဂိမံင်ဂဥုပ်ဍာနဘိုင်ဏောင်ဂှ် ဟွံတိရ၊ဒ္ဂိါနူကုမ္ဒဏီ ဂှ်တဲ့ ယ္ဂုကုမ္ဒဏီပိုယ်ဒုင်ပလိုယ္ဂုဟွံမာန်အကုသိုချိချိုက် မ္ဂး ဒးဒုင်ရပ်မာန်ရ၊ဗွဲဒဒ္ဂိမိသသဟာယ်အာတ်အရိုဗင်ပွဲ အမေန်ဏံမုတိတ်ဗ္ဂးနူဘာယ်ဝိဝဲဏံမာန်ရောင်ဂှ်ဟံင်သိုက် ဒးဝေင်ထော်က္ဂဟ်ညိရ။

"အဲဒးတတ်အရေဝ်ညိရ၊အရေဝ်ဏံစွံအဏံ၊ ကုမ္ဒဏီ ဆိင်လဝ်ဇိင်လိက်ကသုက်ကို ကုမ္ဒဏီအာဟာရ သင်ဂပဝ်ဂှ် ကုမ္ဒဏီအဲရဲဏောင်ရဲ၊ဆဂး-အရှိုင်ရဲတံ ထေင် ပိုယ်ဟွံကေတ်ဏာဘိုင်မွဲလေ့်ပုဟ်၊ပိုယ်ကေတ်ဏာ စမ်ရံင်ကမွဲဓါဝါပေါင်ရ။"

"အဝ်...ဍာံဍာံတော်ဂိစ္ဂဏံဂှ် ကျုင်ဆက်စပ်မံင်ကိုရဲ ဏောင်ဟာ၊ညိလေဝ်အဲဟွံတိ၊တဲ့ဏံအဂ်လိက်(၃၀)ရ ဏောင်၊တဲ့ဏံမ္ဂး ဒးဇိင်လိက်ကသုက်ရ၊သ္ဂာတံင်ပရိုင် လိက်ကသုက်ဂှ် အဲဟွံသေင်ပုဟ်၊တိုရေတ်မွဲဏောင်၊ လ္ဂုဟ်-ညးတော်စိုပ်မံင်ဇ္ဂုရာမညရဏောင် အဲထေင်၊ဒေါ် ကၠာဏီပေါါဇိင်ကသုက်ဂှ် တဲ့ဏံ တြနာဍိစဏောင်ဗ္ဂံဏံ ရဲကိုပါတိကိုပိုယ်ဏောင်ဂး။"

"အဝ်..ပေါါဇိင်ကသုက်ဂှ်တဲ့မှကိုပါတိဏောင်ဆိင် လဝ်။"

"အစ်..အစ်..ကော်စွံလစ်ကၠာ၊အဲဟွံကၠးမံင်စိုတ်လ တုရဲနွံညိရ၊ဏ္ဍပြုတ်ဂှ်ကဝေင်ဗ္ဂဲဗုဟွံသေင်ဟာ၊မူပ မ္ဂွံဂွံ ဏာ။"

"ဟာ..အယောကိစ္စဖ္ဍော်မံင်ဏံ ပရူတံဂှ် စွံလစ် ကၠာ။"

"ဗီုဏံရဏောင်၊အဍံက်၊မ္ဂိဟ်မ္ဂးဂှ်ကအ်ညးတ္ၚဟ် ပိုဲတ်အာဂှ် ကိစ္စဟွံဖ္ဍော်စိုတ်ကၠုပ်ဇကုဂိပုဟ်လေဝ်၊ပရူတံဂှ် သွက်မ္ဂကိစ္စဟွံဖ္ဍော်ကိုလေဝ် သွက်အဲကိစ္စဖ္ဍော်မံင်၊ဂွံပရူ တံဂှ်မှ အဲဟံင်မ္ဂမာန်။"

"မ္ဂိဟ်ထပက်မလူလစ်အဲနွံမ္ဂဟိုဟာ"

"ညးဂှ်ဒှ်ဒှ် ဆက်စပ်မံင်က်မ္ဂတော် အဲဒးကေတ်လစ် ဖအိုတ်ရ၊သွတံနူသမ္ဘာမ္ဂ အဲစွံသံသယဖအိုတ်ရ။"

လ္ဂုဟ်မှ ဟံင်သိုက်ဂွံသတိရ၊ဒ္ဂါနူဟံင်သိုက်ကေတ် ထော်အိန်ရီတဲ ဗ္ဂဲဗုကၠုတ်ထပက်မလူဟာ၊မ္ဂဏံ ဒ်ုထတ် ဏံ အဆက်ဟွံမွဲရ၊ဒ်ုလ္ဂုဟ်သွမံင်အ္စာဘာဏီရ၊ဟိုသာ် ဂှ်တော် အိန်ရီ၊ဒ္ဂါနူဗိုင်တဲလောန်အာညးသကံတဲ ဍဲဒး ကေတ်အဲဏောင်ဂှ် အဲတီရ၊ခန္ဓကာယဍဲအဲပိုင်လစ်ကို လေဝ် စိုတ်ဍဲအဲဟွံတီရ၊ဍဲပ္ဍန်တဲက်ိုအဲဟာ၊ဍဲလေဝ်..။

"ကော်..တဲဏံဆိင်လစ်သွတဲမ္ဂုဒ်အာဆဆ်ုရ၊ဟွံ တောင်ပုဟ်၊အဲလ်စက်ုရဲတံက်ိုဖအိုတ်ရ၊ဍုံဍုံတော်အိန်ရီဟွံ ဆာန်အဲပုဟ်၊ဍဲဆာန်ဗ္ဂဲဗုဏောင်၊ဆဂး ဗ္ဂဲဗုဂှ်စေတနာ မိက်ဂွံကိုခ္ဍော်ပ္ဍမွဲဍောင် ဂွံရာင်ဆာဲဂှ်နွံပိုက်မံင်ဖြဟ်တ် ဟိုင်သာဲတံရောင်ဂှ် တီမံင်ရ၊ဟာဂှ်ရ အဲသုင်စောဲအခေါင် နိဟ်တဲ ဒုင်စသိုင်ခ္ဍော်ပ္ဍ၊မဝဲါဂှ်ခ္ဍော်ပ္ဍဂှ် တင်ဂုဏ်က်ိုအဲ ကိုလေဝ်အာဍုံဗမ္ဂိုင်ဂှ် ဍဲဟွံဝိုတ်ကော်ပ္ဍင်ဥဍာန်ဍဲ ပုဟ်...ရဲတံ၊အဲဟိုစိုတ်ဏံ ရဲတံကၠုဟ်.."

အယောဂှ် ဂွံဆ်ုကေတ်သက်ကရေတ်တာရီတဲ အရေဝ်ပိုတ်အာရ၊ဒဒ်ုရကၠုဲစိုပ်မံင်မွဲကိုု၊ကိုလုပ်ထေက်ဟွံ ထေက်ကို သက်ကရေတ်တာရီဂှ် အာတ်မိက်မံင်ကသပ် နူဗော(သ်)ဍဲရ၊ကၠုဲနူလ်ုရော၊တ်ုရေတ်အဆက်အမေန်ဟာ ဗှဲသိုင်ဒမှုက်ဟာ၊မေသသတာ ဟံင်သိုက်ဒ်ုမံင်သံသယရ၊ ဖြိုင်မံင်စိုတ်ဗ္ဂဲမလောန်ရ၊ဗ္ဂဲဒဒ်ုကေတ်ကသပ် ဟံင်သိုက် ရံင်္ဂကျောဝ်အာအမေန်ရ၊အမေန်ဂညိက်ကၠုပ်မ္ဂး ဟံင် သိုက်ကလေင်ဟိုက်ုသက်ကရေတ်တာရီရ။

"က်ုကၠုဲဂှ် လုပ်ကၠုင်ညိ။"

မုကၠုဲမလုပ်ကၠုင်ဂှ် ဟံင်သိုက်မိက်ဂွံတီပြဟ်ဟ်ရ၊ ကၠုဲဂွံ က်ုသ္ဂုတ်သ္ဂာတ်ကိုဘဝဟံင်သိုက်မာန်ရ၊ဟံင်သိုက် ...ဟွံညိင်၊မွဲလေ်ုရာဟုဟွံဒက်ုဗီုဏံဏီ ရာဟုဏံဂှ် ပါ ကၠုင်ကရော်ညးတ္ၚဟ်ဟွံသေင်၊ရဲဇကုပေင်ရ၊အမေန်...။ ပတိုန်ဒုဟ်ကိုအမေန်လေဝ်ဟွံဂွံ၊တော်ရံင်မ္ဂးဒးတင်ဂုဏ် ရ၊အစ်...ဂကော်မမံက်ပရိင်သကတ္တာလာန်ယာတ်ဂှ်ဗ္ဂဲမ ကြိုက်က်ုယှုဒယ်မ္ဂိဟ်ကျေင်ကၟဟ်နိဟ်ဟ် ကော်မံင်ရသွံ၊ သုင်စောဲမ္ဂိဟ်စုင်၊ကျေင်ကၟဟ်စုင် အလုံဂွးကဝ်ဂှ် ယှုဟွံ မြဟ် မံင်ဟွံဂွံ။

အယောဂှ် ကၠုဲဂှ် လုပ်ကၠုင်ရ။

"ဟး...မှ..."

ဂွံဆ်ုကၠုဲဂှ်မ္ဂးဟံင်သိုက်အမ်သဝ်အာရ၊မေသသတာ ဂျာန်သမေတ်၊ဂျာန်၊အံက်ဆာန်၊အံက်ကီသုတံလေဝ် ယံင်ဗက်ဟံင်သိုက်ကိုရ၊ကၠုဲဂှ်ကၠာဲလစ်ထိုင်ရာမညမွဲမရ၊ ထိုင်ဏံဂှ် အသာ်ဟွံမွဲ၊ဗုမံင်အိုတ်ရ၊ကၠာတော် ရဲနာင်သ္ဂုင် တောက်မံင် ဂွံတီကေတ်ရ၊ယောဂှ်အံက်ဆာန် သ္ဂးရ။

"ကၠုင်..သိုက်ဆာန်၊အာဲ..ဗ္ဂဲဗု"

ကၠုဲဗ္ဂဲဗုအာတ်ဂဇဲခုင်ရ၊ကာလဂှ်မှ ဟံင်သိုက်ဂွံသတိ လပါဗ္ဂဲဗုရ၊မုခ်မတ်ဗ္ဂဲဗုဂှ် ဓိုဟ်ဟ်ညြိဟ်ဟ်ရ၊ဂွံဆ်ုကေတ် မိသသဟာယ်ဇကုနူဍောတ်ဍောတ်ဂမ္ဂိုင်ဖဲ မိပ်မံင်စိုတ် သိုတ်သိုတ်ရ၊ကသပ်ဇကုမချပ်လစ် ဂမ္ဂိုင်ဍိုက်ပေင်ရောင် ဂှ်စိုညာတ် အာတဲအီခ္ဍော်မံင်ဏီရ။

"တဲဏံဂွံဆ်ုကေတ်ရဲတံသီုဖအိုတ်ဂှ် မိင်မံင်စိုပ်ရ၊ ကသပ်အဲမဂိုတ်လစ်ဂိုင်က်ုသ္ၚံဂှ် တဲဏံအဲပံက်ထ္ဝးက်ို ရဲတံဏောင်။"

ဟံင်သိုက်ဆက်အောင်ဒုင် ဟွံမာန်ရ၊တဲဏံရဲတံမိက် ဂွံဍိုဍိုက်ဇကုတဲ ကော်ကၠုင်ဏောင်ဒ်ုဂွံရ၊ဟံင်သိုက်ကတ်ု ခြာဟ်တဲ။

"အမေန်...ဂွန်ဏံ ဂွန်မ္ဂဖအိုတ်ရ၊ထံင်မုဂွံဒးတော်ဒး အဲအောင်ဟွံမာန်ရ၊မ္ဂတံ ကၠုင်သိုအဲတဲ ဍိုဍိုက်အဲဟွံသေင် ဟာ...ဏ္ဍဏံ၊မ္ဂတံ မ္ဂိုဟ်ပလိုဘဝအဲဏောင်၊မ္ဂတံ မ္ဂိုဟ် ပလိုဘဝအဲဏောင်၊မ္ဂတံ မ္ဂိုဟ်ပလိုကမ္မောန်အဲဏောင်၊ အာစာဘာ...သွအာစာဘာတော် မံင်ဗီုအာစာဘာ၊မူ ပ...ဂွံကျာင်ပယှုက်အဲရော...ရဲတံမွဲဟွံနိဟ်ပုဟ်။"

ဟံင်သိုက် ဒ်တိုန်ရမျာင်ဖျော်ကံလှဲ့ရ၊မိအိန်ရီကော့ သက်သရေတ်တာရီမေသ်ကျာ်ညီတံလေဝ်ဂြိပ်လုပ်ကျုင် ဖိုင်ကျဲုအိုတ်ရ။

"အာထော်စမ်၊ဓိုတံလေဝ်ဟွံနိုဟ်ပုဟ် မှိုဟ်ကိုမံင် ပရိုင်ကိုဒပ်ဒမ္ဂုက်ပရိဂ် ဓိုတံရ၊နူဓိုတံ မွဲအဆက် ပ အာစာဘာဏံနူအာစာဘာဏံ စိုပ်အမေန်သေင်ဟာ၊ ကော်...မမိက်ဂွံဟိုမံင်ဏီရော"

"ဟောန်...ဗွဲဗုလေဝ်စိုပ်မံင် ဒ္ဂါဏံဟာ၊လ်ကိုအဲကို လေဝ်ဟံင်သိုက်၊မုဒ်မံင်အိုတ်ငရော။"

"အဝ်...မုဒ်မံင်ရော...ဂး၊ဓိုတံ ပလိုမံင်ကမ္ဂောန် အဲဖျေံမံင်ထံင်ကိုအဲလေဝ်...တိရပဟာ၊ဟောန်...အိန်ရီဓို မိက်ဂွံပ္ဂန်တဲကိုအဲတော် နယ်ကဲတွဟ်နွံဗဝ်ရ၊မူပဗဒ်ပရိုင် တဲ ပလိုဘဝအဲရောမှာဲ။"

မိအိန်ရီလေဝ် ရပ်ဖိုင်ရပ်တဲဟွံဒးရ၊ဗွဲဗုလေဝ် ညံင် ဂွံကျိုဟ်ခွင်အရေဝ်ဟံင်သိုက်ဂ် ဂစာန်ကလင်မံင်ရ၊ကျဲု တွဟ်သအာင် စိုတ်ဟွံမိပ်မွဲရ၊အမေန်မွဲဂ် ဗွဲမွးဂုပ်စိုတ် ဗိုမံင်ဟံင်သိုက်ရ၊ညံင်ရလွ ဂဗဆိုပ်ဗိုင်ဒြဲကို။

"ပေါံ...အာစာဘာ၊အဲကျောန်မံင်ကမ္ဂောန်ကဍုဂ် မှတံဟွံဒးစိုတ်ပုဟ်သေင်ဟာ၊မှတံရောမုကိုကမ္ဂောန်ကိုရဲ ကွာန်မာန်ရော၊မှတံညြန်ဟွံမွဲတော် မုမှတံကျောန်ရော၊ မှတံဆာန်ဂကူ၊ဘာသာ၊သာသနာကျေဲရ၊ကညာင်ကရဲ မံင် ကောန်ဖြမှတံဗက်အာတြုံဂကူသအာင်၊ဘာသာ သအာင်ဂ် မုမှတံစိုဒ္ဂါမာန်ကိုရောပညာမှတံ ကိုမံင်ရဲ ကွာန်ဂ် မုပညာရော၊လ္ဂုဟ်စေတနာအဲဂ် ဒ်အာဝေဒနာ အိုတ်ရ၊အဲဟွံမိက်ဗို မုခ်မှတံပုဟ်"

"အဝ်...ထွေင်မံင်ကျဲုက္ဂုရဟာဟံင်သိုက်...ယဝ်ရရဲ ပါမံင်မှိုဟ်ဗိုမုခ်ဟွံဓိုမ္ဂးမံင်ပွဲစက္ကဝါဏံလေဝ်ဂွံဟွံသေင်ရ၊ ညးဒးစွံယောနိသောမနသိကာရ လေပ်ဏောင်။"သာ်ဂွံ အမေန်သ္ဂးရ။

"အဝ်...ကျာံညာ်ရမတ်မဇုသေင်ဟာက္ဂုဏံ၊ဟောန် ...မှ လေဝ်အဲဒးဟိုညိရ၊ဒ်ဂကူမန်မွဲတဲ့မူပဂွံရေင်တ္ဂုင် ဗိုဂကူညးတွဟ်ရော။"

"အဝ်...ဟံင်သိုက်အိက်မတ်ညးတွဟ်ဟောင်ညာတ်၊ အိက်မတ်ဇကုဟွံညာတ်ပုဟ်သွံ၊မှရော...ဒ်မံင်ဂကူမန် မွဲဖိုဟ် မူပဟွံသုင်စောဲလိက်မန်ပွဲရင်ဇကုရော။"

"လိက်မန်ဂ် ညးဂ်သုင်စောဲပွဲရင်ကိုရော။"

"မှဂကူမန်မှဟွံသုင်စောဲတော်ညးတွဟ်မုပဂွံသုင်စောဲ ရော၊ကော်ဟွံလေပ်လိက်မန်မ္ဂး ဟွံဒုင်ဘဲပုဟ်ရဲဟိုစမ်၊သ္ဂာ ကမ္ဂောန်ရဲအိုသိုဒးဗ္ဂောန်ကျုင်လိက်မန်ဏောင်၊အာစာ ဘာညံင်ရဗ္ဂဗုတံလေဝ် မိပ်ကျုင်စိုပ်ဟောင်ရ၊မွဲအခိုင်တော် ပွဲနန်ဗကာံ ဗှာတံသုင်စောဲကျုင်မံင်လိက်မန်ပွဲနန်ဗှတ် (၁၀၀)သ္ဂာံရ၊ကျာဂ်ညိမ္ဂး အလုံတိုက်အာရဂွံသုင်စောဲကျုင် လိက်မန်ရ၊လိက်မန်ဒ္ဂါနူမန်ဟွံသုင်စောဲရ၊သုဥ်ဂြာံကျုင် မံင်၊ဗွဲတွေင်အဲနွံအင်္ဂလေန်ကိုလေဝ် ဂကူမန်ညံင်ဂွံဒ် အင်္ဂလိက်မွဲတဲဟွံစန်ဒက်လဝ်ပုဟ်၊ရဲဂ်နွံမံင်လတူချင်မန် ဖိုဟ်ဖေက်ဂကူမန်တံ ဟွံဒ်အင်္ဂလိက်တိတ်ဟွံလိုင်မံင်ဟွံ သေင်ဟာ၊ကော် ကောန်ဗှာဲရဲမွဲရောလေပ်အရေဝ်မန်ကို ဟာ၊လတူနူဟွံလေပ်အရေဝ်မန်ဂ် ရဲအာစွံထော်ယူအက် (သ်)အေပ္ဂန်၊သေ့မံင်ကောန်တံဂ်လေဝ် ဘာပုဂ္ဂလိက မှာန ဘာသာအင်္ဂလိက်ဟွံသေင်ဟာ၊ အခိုင်ကွာတ် ဘာမှ အပ်စွံလဝ် ပွဲမှာန ILBC (International league and Business cnetre) ပ္ဂန်ရ၊ကော်... ကောန် နဲ..."

"မှဒေါ်လေဝ်...ကောန်အဲ၊အဲဟွံအပ်ပွဲဘာတံဂ်မ္ဂး ကိုစဝေင်မံင်တိ ပွဲရးတံဂ်ဟာ၊ကိုဗ္ဂောန်ဂါထာလျောဝ်ကျာ် ကွးကွးရဟာ၊ဟိုဒးကလအ်ရ၊သင်တံအာစာဘာတံဂ် ဗိုတ်လိုသ္ဂုင်ပတိုန်လညာတ်ကိုကောန်အဲမာန်ရော၊ကော် ...မှရောမူပဟွံဖျုနင်ရော။"

"ကောန်အဲ...ရဲဂွံဆိုဏောင်လေဝ်၊လ္ဂုဟ်ဂွံလဝ် တဆိပ်P.h.D နကိုသုတေသနဘာသာမန်ရ၊အံက်ဆာန် ကောန်မှ...မုဂွံလဝ် တံဆိပ်ရော...ဟိုလေဝ်၊ဂွံလဝ်တံဆိပ် နကိုဘာသာမန် ပွဲတက္ကသိုမေယိုသေင်ဟာ၊အာစာဘာ ဗွဲဗုလေဝ်ဂွံလဝ်ကောန်ဝုတ်မွဲ ဂွံလဝ်M.A နူတက္ကသိုလ္ဂုင်နကိုဘာသာမန်ပ္ဂန်ရ၊သ္ဂုတ်ဝုတ်ဂ်ညးဂ်ဟံင်သိုက် ထေင်ရော၊သက်ကရေတ်တရီမှော်မေသ်ကျာ်ညီရ။"

ပရောဒဒ်ဇကုမဒ်မံင်ကောန်အာစာဘာဗွဲဗုဂ် မံက်တိတ်အာတဲ့မိကျာ်ညီစိုတ်ဟွံမိပ်ရ၊မိနော်ဇကုဂ် ဒ်မံင်ရဲ ကွာဝက်၊ဂျိုင်ကျုင်ပွဲကွာဝက်၊ဇွော်ကျုင်ပွဲကွာဝက်တဲ့ဒ်မံင်ရဲဒဒန်ချေတ်(ဝါဒန်ဖိုင်)ဂ်ညးမွဲဟွံတိရ၊ဂွံတိကေတ်ပရှုဒဒ်တံဂ်မ္ဂး ဟံင်သိုက်အမ်သဝ်အာရ။

"အဝ်...အစီဇန်တံဏံ ကျုင်နူသကတ္တလာန်ယာတ်ဖအိုတ်ရဟာ"

"အဝ်...ဟံင်သိုက်၊မ္ဒဍိုက်လဝ်ဍိုပ်ကမှောန်ဇွော်မံင်စိုတ်ဏံမှ ယိုတ်မံင်ဏီ၊အစီဇန်ဏံဂ်နာ...ကျုင်နူအံက်ဆာန်ဏံ။"

ကာလဂ် အံက်ဆာန်ဂြိုင်တိုန်ဟီတဲ့ဒဒ်ရ အာစာဘာဗွဲဗုအာတ်အရှိဗင်တဲ့ ဒးစီဇန်လှေင်ပရေင်ဏံဂ် သောင်ကလးဏာရ။

"ယှုကောန်နာဲပြုင်လဝ် အံက်ကီသုဂ် အံက်မန်ဗိုဏံလ်စကိုလေဝ် အံက်ဆာန်၊အီ...အဲလေဝ်ဒးဒုင်ဂုဏ်ရဲ တံညိရ၊ကိုပ်ကွာဓေံအဲသွးထော်အိန်ရိုဂ် ရန်တုံသွက်ဂကူဘာသာသနာဏောင်၊အိန်ရိုဂ် စိုတ်ဓာတ်လပါဂကူနွံတဲ့ယဝ်ရဇေ်ဒ္ဒါကို ဟံင်သိုက်မ္ဂး သွက်လှေင်ကမှောန်သ္ဂှံပြေပြုင်အာန္ဂဂးတဲ့ အဲဒုင်ဖှုဟ်ဍေ်၊ပှောတ်ပ်ပှောပ်ပွဲဂ်ညိုဟ်ဟံင်သိုက်အတေင်ရ၊အာဲ...လက်ကြဏံ အိန်ရီ ဗ္ဂုအာပွဲပိုန်ဒြပ်ထဲ စိုတ်ဂတးအာမွဲဗို၊ဂိစိုတ်ကိုအဲလေဝ်ပါရ၊လပါအိန်ရီသွက်သ္ဂှံစှိုစဟွံမွဲ အဲလ္ဂီကေတ်ကောန်ဝုတ်အဲရ၊ဂွံဍေ်တဲ့မိဍေ်ဒးထော်အာဂ် မှတံတိမံင်ရသေင်ဟာ၊ဍေ်ဂ်မံင်ပွဲကွာဝက်ကောန်အဲဏောင် ညးမွဲဟွံတိ၊ဍေ်ဒ်သက်တရေတ်တာရီ ပွဲရင်ဏံတဲ့ လက်ကြဏံ စိုတ်ဒ်အာမွဲဗိုရ၊မုဒ်စိုတ်ဍေ်ဂွံဒ်အာမွဲဗိုရော ကာလစှိုစုတ်ရုံင်မ္ဂး ဟးဟးဟွံတှေင်"

"အပါဏာ......လ်စဟွံဂွံပုဟ်"

"အဲဆိင်လဝ် ကိုစန်ဒက် ဟံင်သိုက်သွက်သ္ဂှံဒ်ဒတဲ့ဖိုဂ်ဂိုင်ညိဂး၊ကောန်နာဲဟံင်သိုက် စန်ဒက်ဂွံအာကောန်ဝုတ်အဲပှန်၊အဲသွက်ဂွံသွဟွံမွဲဒးကေတ်အဆက်ကိုရဲဂမှိုင်ရ။"

"ဟိုသာ်ဂ်တေ် ပရှုအမေန်ဟိုလဝ်ကွာဂ် ကေွံကေွံဟွံသေင်ဗဟ်သေင်ဟာ၊အမေန်...မှဟိုစမ်။"

"အေ...မှ၊ပရှုတံဂ်အဲမိင်နူလိုမှထေင်ရော၊အဲမိင်နူအိန်ရီလေဝ် ဟွံသေင်ပုဟ်၊နူကျာ်ညီလေဝ် ဟွံသေင်ပုဟ်၊အဲဆိုနူလိက်ပရိုင်ရ၊လိက်ပရိုင်ဍုင်မုးဂ်ဍိုက်ပေင်မံင်ရဲ၊အဲတီလဝ်ဖိုဟ်ရဲပှုက်လဝ် မိက်ဂွံချုတ်ဝေင်ရဲတဲ့အဲဟိုပရှုဝ်င်ရ၊ဟးဟးမုခ်မတ်ရဲဇိုတ်စာင်ဇိုဟ်ရ၊ဆဂးပေါ်ယှုက်အာ အဲလေဝ်ထိင်ကြပ်ဟွံမာန်ရ။"

"အာပး-မှပှဲမှိုဟ်ကွးကွးရ၊ရဲတံ စီဇန်လဝ်ဟွံသေင်ဟာ။"

"ပွဲအစီဇန်ပိုယ်ဂ် ပရှုဏံဟွံပါပုဟ်၊သောင်ကလးလှာဲလညာတ်ညးသကံ ဇိုဟ်ဟ်ညိုဟ်ဟ်ရ၊ဟးဟးကုသိုဒ်ဒိုဟ်မံင်ရပေံ၊ဗိုဂ်ဟွံသေင်တေ် ပိုယ်ဒးဂြိပ်မံင်ရဏောင်။"

အမေန်ဟိုတဲ့မ္ဂး ဂြိုင်ရ၊ဟံင်သိုက်လေဝ် စိုတ်ဇိုဟ်အာတဲ့ အီမာန်ကျုင်ရ၊အိန်ရီလေဝ် လှုဟ်မုဂွံကျိုဟ်ခုင်အာတဲ့ ဗိမံင်ကျာ်ညီရ၊အဝ်-ကောန်ဝုတ်ကောသိုက်ဆာန်ဏောင်ဟာ၊ကုတ်ဂွံမံင်အဆက်ကိုကောန်ဗှာဲဏောင်ထေင်၊အလန်ဏံမ္ဂးဂွံဆာပ်ဂုဏ်ကောသိုက်ဆာန်ရလေဝ်။

"ဗွဲဗု-ရဲစေတနာဇွော်လဝ်လတုအဲဂ်အဲဟွံဝိုတ်ရ၊နူကွာဏံရဲဟိုလဝ် ကိုကသပ်မွဲဏောင်ဂး။"

အာစာဘာနာဲဗွဲဗု ဂွံက်ပတိတ်နင်လိုက်သကုတ်ဒုင်ဒါန်တဲ့ကောန်ဂကူမန်ရ။

"အဝ်-တဲ့ကောန်ဂကူမန်ဟာ၊ မရနက်ကို မုစိဝါရရော"

"အဝ်-ရဲ၊ချူလဝ်နွံမံင်ရ၊ မရနက်ကို ရ၃-ဝါလေဝ်၊ ဓါသ္ဂှံပှန်တေ် သွသဘင်ရတ်ဗိုတ်ဂွံရ။"

"အဝ်-နူမွဲအခိင်တော်ပွဲသဘင်ရတ်ထဝ်ပိုယ်ရဲဂမှိုင်ကောင်ချီဒရာင်ကျုင်လဝ်မွဲစွံရ၊ပ္ဍိုင်(၂၀)သ္ဂှံပြုင် ပိုယ်ရဲဂမှိုင်အတိုင်ဍာ်သံင်လိုက်ဟီဇ္ဂောဝ်ဂ် ပြုင်လှာဲအာအိုတ်ရ၊ကေ်-တဲ့ဂ် ကိုတဲ့ထော်ရ၊အာဂတနူဏံမ္ဂး ပိုယ်ပံင်တောဲအာညးသကံပှန်ရလေဝ်-။"

နဲ့ဟာင်သိုက် ကလေင်ဗ်ုသ္ဍာပရှပရာအတိက်တဲ့ ကိုကျာ်ငကတိပါင်ဗွဲမဗြိုဟ်နက်ရ၊ဂွံမိင်ကေတ်အရေဝ်နဲ့ ဟာင်သိုက်မ္ဂး အိုသသိုဂွံမိပ်စိုတ့်ရ။

"ဂွံမိင်ကေတ်အရေဝ်ရဲဂှ် ပိုယ်မိင်မံင်စိုတ်ရ၊ဇ္ဍပ် ကောန်ဂကူသ္ဒးမင်မွဲဂကူဇကုရ၊ပွဲအရာမင်မွဲဂကူဂှ် ဒးဒုင် သ္ဒးပရေင်နာနာသာ်ရ၊ဒးကေတ်အရှိဗင်နာနာသာ်ရ၊သ္ဍာ ပရေင်ချူင်ကွာန်ညံင်ရ်အမေန်၊သ္ဍာဝင်ညံင်ရ်ကောန်အံက် ဆာန် အံက်မန်၊သ္ဍာပိုန်ဒြပ်ညံင်ရ်ဟာင်သိုက်၊အာစာဘာ ညံင်ရ်ပိုယ်တံဏံ ဒးန္ဒဖအိုတ်ရ၊ဒ္ဂါညးကိုညး န္ဒပိုက်သို ဖအိုတ်ရ၊ယဝ်ရထ္ဍးဥပမာမ္ဂးကောန်မန်ဓံင်တိတ်ကျာ်ငမွဲမ္ဂး အဲမင်ကိုမံင်ပညာဂတာပ်ခေတ်ဏောင်၊ဟာင်သိုက်မင်ကို မံင်ကမ္မောန်ဏောင်၊အံက်ဆာန်တံမင်ပတိုန်မံင်အရံင် စိုတ်ဓါတ်ဇာတိမာန်ဏောင်၊အမေန်တံမင်အုပ်ဓုပ်ကို ဏောင်ယဝ်ရဟိုမ္ဂး ဗိုတ်လိုန်ဟ်ရော။"

"အရေဝ်ဗွဲဗုဟိုဒး၊နူလောန်ကျာ်ငသဘင်ရတုထဝ် တော် ယဝ်ရပိုယ်ကော်ခရိုညီသာတဲ့ ချိဒရာင်ကျာ်ငမ္ဂး အခိင်တဲ့ဏံ ကြပ်ညောန်ကို သဘင်ရတ်ပိုယ်ဏံဂှ် ဂကူ မန်ပိုယ်ကဆံင်သ္ဍုင်မံင်အိုတ်ရ၊လ္ဍုဟ်ညးမွဲမွဲဂှ်င် မံင်တ္ဂုဟ် ခြာမံင်တဲ့ဗိုတ်ထေက်ကိုဖ္ဂော်မောဝ်ဂှ် ဟွံဖ္ဂော်မောဝ်၊ဂကူ ပိုယ်မ္ဂးသေ့ဇက်မံင်လက်ကြညးတ္ဂုဟ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ရ၊အယာံမတ် ကုမ္ဂဏီမွဲမွဲ၊ဂကော်မွဲမွဲဖ္ဂော်မောဝ်ခဝ်ဂှ် အလုံဂကူမွဲဖ္ဂော် မောဝ်ဟွံသေင်ဏီ၊သ္ဂတံနူတဲ့ဏံတဲ့ ပွဲရင်ကမ္မောန်အဲ ပါနူညးတာလျိုင်တဲ့ ဟွံဒးလုတ်ဘာသာအင်္ဂလိက်ရ၊ ဖ္ဍါကောန်ရင်လိက်မန်ချူဒး ဗ်ုဒးမှ ဒုင်တဲဏောင်၊မေသသ တာ,မေသ်တံဂှ်ကလ်ုပတိတ်တဲ့ သုင်စောဲအာနဲ့,မိ–တံ ဏောင်။"

"အရေဝ်မန် ယဝ်ရသုင်စောဲအာပွဲရင်ကမ္မောန်မ္ဂး ဝေါဟာရစင်ကျာ်င်တဲ့ ဂတာပ်ကျာ်င ခေတ်ဏောင်၊လိက် မန်ဂတာပ်ကျာ်ငခေတ်မ္ဂးဂကူမန်တံလေဝ် ကဆံင်သ္ဍုင် ကျာ်ငဏောင်၊လညာတ်မပြုပြတံဂှ် ဗိုန်ကိုကောန်ဂကူတံ မာန်ရလေဝ်။"

"ဗော(သ်)...မသုန်နာဍိ"

"အ်ုိ...သက်သရေတ်...အဲ...အဲညးရေင်တ္ဍုင်ဖ်ု လ္ဂကော်အဲဗော(သ်)ရ၊ကော်အမူကိုဒ်အာစာကိုဒ် ဂွံရ။"

"ယွံ...ယွံ"

"ကေ်...ပေါါပါတိတဲ့ဏံပလိုထော်ရ၊ဆဂးဂှ် ဒုင်ကွဲ နကိုအခိုက်မန် ဏောင်၊အိမ်...ယဝ်ရဂွံကယျိုင်မံန်တော် ခိုဟ်ရ။"

"လ္ဂဗြိုင်စိုတ်၊ကယျိုင်မန်ရဲတံညးဓါပအပ်လဝ်ကို အဲက္ဍာတော်ဂှ်အဲကေတ်နင်လဝ်ရ၊တဲ့ဏံ ယဝ်ရရဲတံ ဟွံဒုင် တဲအရေဝ်ပိုယ်မ္ဂး သ္ဂက်သေ္ဂာံကွဟ်ထော်ရ၊လ္ဍုဟ် ရဲတံ ညးဓါ ဗိုက်ဟ်ုလတက်ညိ။"

"ရဲတံရော"

"ပိုယ်ဂှ် န္ဒမံင်လ္ဍိုန်ရ။"

မွဲခဏဝ် သာ်အရံင်ဍဲဗုဂမ္ဂိုင်ဓလိုဂွံအာဖိုဟ်ကွဲရ၊ မိအိန်ရိုကိုမိကျာ်ညိဟောင် ဟွံဂွံတိတ်ကျာ်ငနူဖိုင်အပွဲဏီရ၊ ဂွံမွဲခဏ မိန်အိန်ရိုမွဲဟောင် တိတ်ကျာ်ငတဲ့ ဒ္ဂါနူကယျိုင် မန်ဟွံမွဲတဲ့ ဒဒ်ရ မိကျာ်ညိဟွံမိက်အာဂှ် လ်ထ္ဍးကိုနဲ့ဟာင် သိုက်ရ၊အခိင်ဟွံမွဲတဲ့ ရာန်လေဝ်ဟွံဂတာပ်သ္ဂက်သေ္ဂာံ အာအတိုင်ဂှ်ဂှ် နဲ့အံင်သိုက်သ္ဂးရ၊မိကျာ်ညိဟွံအာတ္ဂို တဲ့ဒးအာဂ္ဂါကယျိုင်မန်ခဝ်ါဂှ်ရ၊ဇ္ဍတ်(၁၅)မိနေတ်မှ ဂွံနင် ကယျိုင်မန်နူဆေင်တဲ့ မိကျာ်ညိဂွံကျိုင်ရ၊ကျိုင်ဃရက် ဃရေက် ဃဗေက်ဃဗေက် ပရ်ုတိတ်ကျာ်ငဒိုင်နူဖိုင်အပွဲ ဂှ် အရာမွဲမွဲ လလုဲခ်ေအာဂှ်မိကျာ်ညိဟွံဂွံစွံသတိရ၊နဲ့ ဟာင်သိုက် ကပ်ုကေတ်တဲ့ ဗ်ုရံင်မ္ဂးအိတိုန်ရ၊ဒုင်ကိုနဲ့ သိုက်ဆာန်ရ၊နဲ့သိုက်ဆာန် ဗ်ုတဲ့အိရ၊ဒုင်ကိုမိအိန်ရိုရ၊ မိအိန်ရိုဗ်ုတဲ့ ဒးအိပ္ဂန်ရ၊ကာလစိပ်လတူကွိစက်မှ ထ္ဍးကို မိကျာ်ညိတဲ့အိဒ္ဂံင်ရ၊မိကျာ်ညိဂွအာတဲ့ ဂစိုင်ခ်ေရ၊မိအိန်ရို မိန်ကေတ်မိကျာ်ညိရ၊မိကျာ်ညိလေဝ် ပအပ်ပ္ဂုက်လဝ် မ္ခ်ပွဲဂွံညိဟ်မိအိန်ရိုမဒ်မိ ဗွဲဆာန်တံရ၊အဃောမမိန်လဝ် မိကျာ်ညိဂှ် သံယောဒိုန်မွဲသာ် ဟီဖ္ဂောဝ်လုပ်အပွဲဂွံညိဟ် မိအိန်ရိုရ။

အဝ်...ကောန်သိုက်ဆာန်ဟိုတော် တုပ်ကိုကောန် အဲကိုရလေဝ်။

ကိုစက်ရေင်ဂမ္ဂိုင်ဂှ် ဇြိပ်မံင်လတူဂွံင်ခြပ်ဗုကို ကျာ် ခ္ဍိ ဗွဲမသာယာရာင်ဆာဲရောင်။

ဗညာလှိုမာန်
(၂၁–၁၂–၉၇)

ကၢ်ကျၢၤကူၣ်ဖၢၤပါသူၣ်ဘၣ်လီၤခဲလၢာ်တဂ့ၢ်

ဗ္ဍၢ်သရၢ်ထၢဖိမုၢ်(ကြၢၤဘိၣ်)

မှၢ်ဃုာ်တၢ်အလၢ်ပထမ၊ ဒုတိယ အဃဲ မကတၢၢ်ဒ့ၣ်တၢ်ကွၢ် သ့ၣ်အကြၢကြၢတၢ်ဂ့ၢ်အကၢ်အစၢ ဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ် ဒ့ၣ်အၢမ့ၢ်ဒီးရ၊ မှၢ်ဃုာ်တၢ်ညီၣ်ဝတၢ်ဖှိၣ်တၢ် အၢတၢ်၊ အဃဲချၢ်အမေရိကၢၢ်ကၢ် သိမိယိတ် ကတၢၢ်ဒ့ၣ်မံၤသ့၊ ပွ့ၣ်မံၤတၢ်ညၢ်၊ ထွဲမံၤဝါဒညါသ့ၣ် ညါနီၢ်ဟ်အဲနီၢ်ဟ်ဂ့ၢ် အကၢ်အစၢဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ် ဒ့ၣ်အၢမ့ၢ် ဒီးရ၊ ပှဲသက္ကရၢၢ်ဖဲ ၁၉၉၂–သ့ၣ် ဝါဒသ့ၣ်ရှဲၣ်လတၢ် လီလၢၢ်အၢတၢ် စံၢ်ကွံၢ်အခီၣ်တၢ်ဖၢဂ့ၢ် အကၢ်အစၢဃုာ် တၢ်ပီၣ်ထၢ်ဒ့ၣ်အၢမ့ၢ်ဒီးရ။

ဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ်ဂ့ၢ်ပြၢ်လၢၢ်အၢသ့ၣ်တၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးဂ့ၢ် တၢ်တၢ်ပှဲအစၢ အကၢ်အစၢပရၢၢ်ချၢ်ကွၢ်ကွ် ပရၢၢ်မှၢ်ဖွဲမဂ္ဂၢၢ်ရ။ ပရၢၢ်ချၢ်ကွၢ်ကွ်ပရၢၢ် မှၢ်ပြၢ်လၢၢ်မ့ၢ် ဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ်ပြၢ်လၢၢ်မၢၢ်ဟ့ဂၢၤစဂ့ၢ်ရ ဟ့တၢ်နၢၣ်စရၢၢ်ချၢ်ကွၢ်တၢ် ဝါဒဒီမဝံကရၢၣ် သ့ၣ်ရှဲၣ်လတၢ်တၢ် မံၤကၢ်ဂတၢဝံကွၢ်ပှဲဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ်ရ။

နၢၣ်ဂ့ၢ်တၢ် အကၢ်အစၢဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ် ပြၢ်လၢၢ် ကွၢ်အစၢစၢရ ဝါဒသိၣ်ပဒေသရၢၢ်ဖဲတၢ်ကူကွၢ် မ့ၢ်အခဲတ်ရ အတီၣ်ဂ့ၢ်စ့တ်ကောၢ်ညါချၢ်ကွၢ်တၢ် ဒီကၢ်ပေၣ်ကွၢ်ဟ့ဂၢၤမၢၢ်မၢၢ်ရ။

ဟ့တၢ်နၢၣ်မှၢ်ဃုာ်တၢ်အလၢ်ပထမ၊ ဒုတိယ တၢ် အကၢ်အစၢဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ်ပြၢ်လၢၢ် ကွၢ်မ့ၢ်ဒီးရ နၢၣ်ကၢ်အကၢ်အစၢပရၢၢ်ချၢ်ကွၢ် စီဟ်သြီဟ်ညီၣ် ဝတၢ်ဂ့ၢ် ပှတၢ်ဂံကွၢ်ပေၣ်ချၢ်ကွၢ်ရဖှၢ်ဖှၢ်ကွၢ် ရသၢ်ကလီကၢ်ကမံ ကတၢၢ်ဒ့ၣ် ဘဲကဝံအီၣ်တၢ်ရ ပရၢၢ် မံၤစံၤဘဝကောၢ်ညါချၢ်ကွၢ်တၢ်ပြၢ်လၢၢ် အၢစိပ် ဘ့ၣ်နရၢၢ်ရ ညၢ်ရဲဖဝံကြၢၢ်မရၢၢ်ဒးလတၢ်ပံကွၢ် ဟၢ်ဖြဲလှလှၢ်အလံၣ်ဃုာ်တၢ်ပီၣ်ထၢ်ရ။

ချင်အမေရိကာန်ကို သ္ၚိဗီယိတ် အဃော ဏတ်ုဒ္ဒမံင်သ္ၚဂှ် အလုံကောန်ညးဍုးတိတံ ဂိုင်စံင်တ္ဂုအိုတ်ရ ဇ္ၚာပ်ပ်ချင်ကွာန်ထိင်ဒက်ညးသ္ကံဟွံမာန် ဆီကတ်ကျုင်အိုတ်ရ။ ဓါချင်ဏံယဝ်ရဒ်အာပေါ် ပ္ဍာန်မ္ဂးဍုးတိပိုဏံ "ကဝ်တ္ဂု" ရောင်ထေင်ကေတ်ရ သတ္တံအာစိုပ် ဒဒိုက်ဘုနရက်အိုတ်ရ။ ကို္ဍပ်သ္ကိုပ်ဍုး တိညးမဂွံလဝ်တဆိပ်နောဗပရေင်ဇိုဟ်လလမ် (**Peace Noble**) တံလေဝ် ဂိုင်စံင်တ္ဂု ဇ္ၚးကောန်ညး ချင်ကွာန်တံရ ဇွဲကြဏံ သ္ၚတံဂှ် ပြေပြံင်အာညးသ္ကံ တဲ့ အာလုံကောန်ညးကွာန်တံဇိုဟ်လလမ်ကျုင်ရ။

ပွဲကိုပစ္စုပ္ပန်အခိင်တဲ့ဏံ ဓါဒိသိုင်ဓါမွဲဂိုဟ် ဟွံမွဲတဲ့ ဇိုဟ်လလံကျုင် ဇ္ၚာပ်ဒိုဟ်ရ။ ဘဝကောန် ညးချင်ကွာန်တံဒ္ဒညံင်ဂိတ္ၚပေင်ရ ဒဒိုက်ဘဲပရေင် ချင်ကွာန်တံဂှ်အိုတ်ကျုင်သ္ၚောဲဆဇ္ၚတ်ခဝ်ပေါင်ရက္ကဝ္ဂ တော်လဝ်နဲပရေင်ချင်ကွာန်။

ဟိုတ်နူကွတ် ပညာသိပ္ပံတံတောတက် ကျုင်တဲ့ ဍုးတိပိုဏံပြံင်လုပ်ဲကျုင်နူဘဝဍုင်ဇ္ၚိရ ပရေင်ချင်ကွာန်ကို၊ ပရေင်မ္ၚိဟ်ကို ပရေင်ပညာ ကို၊ ပရေင်ဘဝကို၊ ပရေင်ဗဟုသုတလ္ၚိင်လညာတ် ကို ပရေင်စသုင်မံင်စံင်ကိုအရာရာပြံင်လုပ်ဲကျုင်ရ ညံင်ရံနိမိတ်ဗဒ္ဒကိုဍုးတိမွဲ ဟွံမွဲကိုဒဒိုက် ဘဝမ္ၚိဟ် ကို ဒိုက်ပေင်ကျုင်ကိုတသိုက်အရာရာရ ကောန် ညးဍုးတိ တံထိုင်သးတ်ဂုဏ်အ္စာသိပ္ပံတံဟွံဖဲရ။

အနိဋ္ဌာရီ ဘဝကောန်ညးချင်ကွာန် တံ ဖအိုတ်ဂှ် နကိုနဲကဲ - ကွတ်ပညာသိပ္ပံ ပ္ဍင်ကို အန္တရာဲမာန်ကျုင်ရ ဒ္ၚဲဒးသုင်စောဲကိုဗြဟတ်မ္ၚိဟ် တံဂှ် ထပက်အဓါ(ဇ္ၚး) ကိုကွတ်စက် ကမ်ပြူ တာတံမာန်ကျုင်ရ မွဲအခိင်တော် ဂွံသိုင်ဗဒ္ဒဗဒိုပ် ဒ္ၚဲဇ္ဍိ သိုဒဒန်သမ္ဘာရတ္ၚဟ်ဟ်တံမွဲဂှ် ဒးဒုင်ဖအိုတ် အခိင်မွဲမဂိုင်ရ ခေတ်လ္ၚုဟ်ဂွံဟွံဒးဖအိုတ်အခိင်ရ ဟိုတ်ဂှ်တဲ့ အကာဲအရာပရေင်ချင်ကွာန် ပရေင်ဘဝ မ္ၚိဟ်တံအိုသီ ပြံင်လုပ်ဲတောတက်ကျုင်။ ဗ္ၚဝ္ဂ တော်လဝ်နဲကွတ်သိပ္ပံ။

ပိုကျွင်သရပ်ထော်က္ဍန်က္ဍန်တဲ့မုသ္ၚောဲ သွက်ပိုရောဟိုမ္ဂး သတ္တိ ပညာ ဝီရိယ စိုတ်ဓါတ် ပန်ပြကာဏံရ သတ္တိ နွံမ္ဂး မုမွဲဟွံဟိုဒးအံင်ဇ္ၚး စိုပ်တိုင်ပ္ကရောင် ပညာနွံမ္ဂး ပိုင်ပြီအုပ်မုပ်ဍုး တိမာန်ရ ဝီရိယနွံမ္ဂး ဒ္ဒကျာ်မာန်ရ စိုတ်ဓါတ်နွံမ္ဂး ဟွံဒးဒ္ဒဒိုက်ညးရ။

သတ္တိဟိုဂှ် လပါခိုဟ်လပါပရေံ နွံသိုဝါ ရောင်ဂှ် ဂွံဆိုကေတ်ပွဲဘဝပိုမ္ၚိဟ်တံရ။ ဟိုတ်နူ သတ္တိလ္ၚဝ်ခိုဟ်နွံတဲ့ ဝင်စ္ဍညးရာဇာဓိရာဇ်၊ သိုင် ဓမ္မစေတီ သိုင်မဂဒူ သရဲပ္ၚာန်ဗညာလ္ဂန်အိန်၊ ဗညာရာံ ဗညာမသာန် ဗညာဂံင်တံ ဒယ်တ် ဒ္ဒကျုင်ဖိုသွက်ဂကူပိ ပွဲဝင်မွဲ ပုံက်ရ ဟိုတ်နူသတ္တိ လပါပရေံနွံတဲ့ ပောတ္တဋ္ဌာ၊ မုသိုလ်လိနိတံဒ္ဒကျုင် ဖိုပရေံ ပရေံသွက်ဂကူညးတိဖွဲဝင်မွဲပုံက်ရ ဟိုတ် ဂှ်ရ သတ္တိတံဂှ် ကာလသ္ဍောဝ်ဒ္ဒတ္ၚကဝ်သ္ၚဗြိုက် သွက်ပိုမ္ၚိဟ်တံမာန်ရ ကာလသ္ဍောဝ်ဒ္ဒတ္ၚဂိုသွက် ပိုမ္ၚိဟ်တံမာန်ရ သတ္တိတံဂှ် အခိင်ဟွံရဲ ဍေုပြင် လုပ်ဲကိုဘဝပိုမ္ၚိဟ်တံနူ ပကတိသာမညမာန်ရ ကျာ်တြဲပိုယဝ်ရသတ္တိဟွံမွဲမ္ဂး သာဲခြာတိတ်အာနူ ကောန်ဓါတ် သမ္ဘာဝင်နန်ဟွံမာန်ရ ယဝ်ရသတ္တိ ဟွံမွဲမ္ဂး ကျောန်ပရေင်ချင်ကွာန် သွက်ဂကူလေဝ် ဟွံမာန်ရ သတ္တိဟိုဂှ် ညံင်ဍေုံ ဟွံဂွံလ္ၚောဝ်ဇ္ၚောဝ် ဇ္ၚဲအာလပါပရေံဂှ် အဓိကဇ္ၚော်အိုတ်ရ။ ဘဝပိုမ္ၚိဟ် တံဂှ် ပညာပေါင် ဖန်ဗဒ္ဒမံင်ကိုရ ပညာပေါင် သ္ကုတ်သ္ဂာတ်မံင်ကိုရ တ္ၚောဝ်ဒတောဝ်ဇကုဘဝဒိုက် တဲ့ ဇကုလေဝ်ဒဒ္ဒဘဝဒိုက်ပ္ဍန်ဏောင် ဟိုဟွံဂွံရ။ ပညာဟွံမွဲပေါင်ဒ္ဒဒိုက်ညးမာန်ရ လေပ်ပညာမ္ဂး ဒ္ဒအ္စာညးရောင်။ ပညာဂှ်တ္ကုဗဒ္ဒကိုဘဝကျာ်အတုလ ကြောတ်အထောတ် ပိဇော်မွဲဘုံမာန်ရ ပူဂိုဟွံလေပ် ပညာတံဂှ် ကတ်ုဗဒ္ဒကိုဂုဏ်ဖို သွက်သတ္တံဟွံမာန် ရ။ ညးလ္ၚုတံလေပ်ပညာတဲ့ ရပ်စိုတ်လ္ၚောဝ်ဇီဇ္ၚောဝ် ဇ္ၚဲအာလ္ၚဝ်ပရေံနွံဇွဲမဂိုင်ရ။ ပညာဒ္ဒအန္တရာဲသတ္တိဂှ် ပိုစွံလဝ်ပွဲဍမ်စိုတ်ကျောင်ကွ်ဟ် ပိုဟွံထေက်ရ ပညာဂှ် ပြံင်လုပ်ဲကိုဘဝပိုမ္ၚိဟ်တံမာန်ရ။

ဝိရိယဟိုဂ့်ဒ့်ကျာ်မွဲဇကုရ ဂုဏ်ဖိုသွက်ဇကုကို ဂကူဇကုကို ကောန်ညးဥ္ဍးတိတံကို ကတိုဗဒ့်ကိုမာန်ဖအိုတ်ရ ဝိရိယဂ့်ဒ့်ညးတ္ဍကၠဒ္ဒိမွဲရ ပွဲမ္ဒးဝိရိယန္ဓံမံင်ကိုဟာ ယဝ်ရန္ဓံမ္ဂးအံင်ဇ္ဍးက္ဍုင်အရာရာရ ပွဲမ္ဒးဝိရိယဟွံမွဲဟာ ယဝ်ရဟွံမွဲမ္ဂး ကျက္ဍုင်အရာရာရ ဟောံဗြုံက္ဍုင်အရာရာရ ဝိရိယန္ဓံမ္ဂးဒ့်တသိုက်ရ။ မ္ဒိဟ်ဂမ္ဍိုင်ထိုင်သံးရ သ္ဒိုက်ဆာန်ရ ဝိရိယဟွံမွဲမ္ဂး ဒးဒုင်က္ဍုဟ်ကိုညးတ္ဍဟ်ရ ဘဝကဆံင်သဝ်ရပရေင်ပိုန်ဒြပ်ဟုတ်ယုတ်ရ ပွမ္ဒံကြိုဝိရိယဂ့်ဒ့်သေဌီမာန်သုးဟွံကဒ့်ကျာ်မာန်ဏီရ ဟိုတ်ဂ့်ရ ဝိရိယဂ့်ပြင်လှာဲကိုဘဝပိုမ္ဒိဟ်တံ နျုပကတိသာမညမာန်ဏီရ။

စိုတ်ဓါတ်ဟိုဂ့်ဟွံမွဲဟွံတုဲ ဒးန္ဓံပိုက်သိုဖအိုတ်ရ စိုတ်ဓါတ်ဂ့်ဒ့်ဂဥုဲဗြဖာတ် ပိုမ္ဒိဟ်တံရ စိုတ်ဓါတ်ဟွံမွဲမ္ဂးဒ့်မ္ဒိဟ်ကျမွဲရ စိုတ်ဓါတ်န္ဓံမ္ဂးဒ့်မ္ဒိဟ်မာန်ဇ္ဍးမွဲရ။ ပူဂိုစိတ်ဓါတ် ဟွံမွဲတံဂ့်ဒ့် မ္ဒိဟ်ချိုတ်တ်မွဲရ ဖိုသွက်ဇကုကို ဂကူဇကုကို ကတိုမဒ့်ကိုဟွံမာန်ရ ပူဂိုစိုတ်ဓါတ်ပေင်တံဂ့် ဒ့်မ္ဒိဟ်ဂျိုင်င်မွဲရ အရာချိုပ်ဍက်ရာင်မံင်ရ ကတိုမဒ့်ကိုဖိုသွက်ဇကုဂကူဇကုမာန်ရ စိုတ်ဓါတ်ချိန်ကျမ္ဂး ဒ့်ကျာ်ဟွံမာန်ရ ဒ့်ကျိုပ်သ္ကိုပ်ဟွံမာန်ရ စိုတ်ဓါတ်ဂ့် လိုန်လိုန်ကာလပြင်လှာဲကိုဘဝပိုမ္ဒိဟ်တံရ။

သတ္တိ ပညာ ဝိရိယ စိုတ်ဓါတ် ပန်ပြကာဏံဂ့်ဒေံကတိုအရေဝ်တ္ဍည ရာဇာဓိရာဇ်ပိတင်မ္ဂး။ "ကောတ်မ္ဂးဒးဂွံ၊ ကျောန်မ္ဂးဒးဒ့်၊ အာမ္ဂးဒးစိုပ်"မာန်ရ ဥ္ဍးတိပိုဏံ ဂွံပြင်လှာဲအာမံင်ဂ့် ဟိုတ်နျုဇဝ်ပန်ပြကာဏံဟောင်ရ ဂကူပိုဂွံပြင်လှာဲမာန်ဂ့်လေဝ်ခဝ်ပန်တင်ဏံဟောင်ရ သတ္တိမင်မွဲဂကူမညာမင်မွဲဂကူ ဝိရိယမင်မွဲဂကူ စိုတ်ဓါတ်မင်မွဲဂကူဟွံမွဲမ္ဂး၊ ဂကူပိုကဆံင်သဝ်ရ န္ဓံမ္ဂးဂကူပိုကဆံင်သ္ဍုင်ရ။

မုတ္တမ မဏ္ဍလ (၃၂)ချင်ကွက်ကျုင်ဂတမတ်ရ ဟံသာဝတီမဏ္ဍလ (၃၂)ချင်လေဝ် ကြပ်ကွက်ကျုင်သေ့မံင်တ္ဍာပုတ်စုလီဒိုင်ရ ပ္ဍိုင်ချင်ကျာ်ထဝ်သမ္ဂိနလေဝ်ဒ့်ကျုင်ညံင်ရ် ကဍာ်ဇတ် ယီဟွံဖဲ ကျုင်ရ။

အကာဲအရာဥ္ဍးတိပြင်လှာဲကျုင်မံင်ဂ့် လိုဟ်မ္ဒိဟ်ဥ္ဍးတိလေဝ်ပြင်လှာဲကျုင်မံင်ကိုရ ပွဲပ္ဍိုင် မွဲသ္ဒာံ လိုဟ်မ္ဒိဟ် ၅ ဘီလီယာန်ပြင် ပိုကျုင်မံင်ရ ကောန်ဂကူပိုမွဲသ္ဒာံကိုမွဲသ္ဒာံ ဟွံပိုကျုင်အောန် ဇော်ကျုင်မံင်ရ လိုဟ်မ္ဒိဟ်ဥ္ဍးတိပိုကျုင်ဂ့် ညံင်ရဒ့် အန္တရာဲဥ္ဍးတိကိုလိုဟ်ကောန်ဂကူပိုအောန်ဇော်ဂ့်လေဝ် ဒ့်အန္တရာဲဂကူပိုရောင်ဂ့် ပိုဝိုတ်စဟွံဂွံရ ဂကူကေဲမ္ဂး လိက်ယေန်သ္ဒာင်အရေဝ်ဝေါဟာတံဂ့် ကေဲကျုင်သိုက်သိုက်ရ။ အခိကဒေံဂကူညံင်ဟွံဂွံကေဲရ ဂကူဇ္ဍော်မောဝ်မ္ဂးချင်လေဝ်ဇ္ဍော်မောဝ်ရ ချင်ဇ္ဍော်မောဝ်မ္ဂး လိက်ပတ်ယေန်သ္ဒာင်အရေဝ်ဝေါဟာတံဂ့်လေဝ်ဇ္ဍော်မောဝ်ကျုင်ရ ဂကူဂ့်တုပ်သုဟ်ညံင်ရ်ရှိဟ်ဆုရ ချင်ဂ့်တုပ်သုဟ်ညံင်ရ် မျှော်ဆုရ လိက်ပတ်ဂ့်တုပ်သုဟ်ညံင်ရ်ကွာင်ဆုရ ယေန်သ္ဒာင်အရေဝ်ဂ့်တုပ်သုဟ်ညံင်ရ်တ္ဍးတ္ဍုင်ကုဝ်ဇဝ်သတ်ဒေံရ။

ကောန်ဂကူပိုသိုဖအိုတ် သတ္တိမင်မွဲဂကူပညာမင်မွဲဂကူ စိုတ်ဓါတ်မင်မွဲဂကူ ဝိရိယမင်မွဲဂကူ ညံင်ဂွံန္ဓံဒးပ္တိတ်ဗြဟာတ်ရ ကာလဂ့်မှဂကူပိုပြင်လှာဲနျုဘဝသာမညမာန်ရ ခေတ်ကာလအနာဂတ်ဂ့် ညံင်ဟွံဂွံဒ့် အန္တရာဲဂကူပို ပိုဒးပဌေဝ်ပဌေတ်လဝ်နျုလှုပ်ဟ်ရ ခေတ်ကွာတော်ဂ့် မံင်စိုဟ်စိုဟ်ညိုဟ်ညိုဟ်ဂွံရ ခေတ်လှုပ်ဟ်မံင်ဟွံဂွံရ ပြင်လှာဲကျုင်တ္ဍရ သ္ဒာကွိအကာဲအရာဥ္ဍးတိဂေတ်မံင်ဂ့် ညံင်ပိုဂွံဂတာပ်ဓါတ်ဂိုက်တုဲ ဒးဂြိပ်ဗက်ရ ဗတာဲတိက်သ္ဒိင်မ္ဂးဝင်ပွံက်ကျုင်ဏောင်။ ကောန်ဂကူပိုတံနကိုလညာတ်န္ဓံန္ဓံဆာန်ဂကူအိုတ်ညိ မင်မွဲဂကူအိုတ်ညိ သ္ဍုင်ပ္တိုန်ဂကူအိုတ်ညိဂ့် ဆဝ်လိုင်ဏာရအ်။

ဗညာတိထဝ်မန်(ကြုင်ဘာ)
ဘာပြာသာဒ်
ချင်လ္ဂုင်။

ဂုဏ်ညးဝိုတ်တိုင် ဘဝကျိုကိုင်

ရာမည-မာံဝန်စဝ်

ဂုဏ်ညးဝိုတ်တိုင် ဘဝကျိုကိုင်

ပွဲအခိင်ဖ္တံဂိတုလေဝ်တူးမံင်ဟာဗုင်ဟာဗုင် ပွဲကိုရုင်ဒါန်မနိဟ်ဆာဲမွဲဒ္ဒာဲဂှ်အပါနော် နာဲဆာန်ထေက်မွဲကော်ပကောံနင်ကောန်စ်ဂမှိုင်တဲ့ "ဂဓံဂဓံအဍောတ်တအ်အပါနော်ဂွံလ်ကိုပုံအာဂိုမွဲပိုဒ် ကေ့ံစိုတ်တဲ့ကလင်သိုတ်တ်" "ယွံအပါနော်" အပါနော်လ်ကို ပိုမုပံရောပ်ပုံအာဂိုမှုံယွာ "ဂုဏ်ညးဝိုတ်တိုင် ဘဝကျိုကိုင်" မဒ္ဒုရ ကလင်နိဟ်ဟ်မံင်သိုတ်တ်ကောန်စ်တအ်အပါနော်လ်ကိုဏောင် ယွံယွံ အပါနော်။

ကောန်စ်တအ်၊မွဲအခိင်ဓဝ်ပွဲကိုသပိုဟ်ဂြိုပ်ဇှော်မွဲဒ္ဒာဲဂှ် ဣသိ မဍိုက်ပေင်တ်ကိုဣဒ္ဒိအနုဘ် ဗျာန်အဘိညာဏ်မွဲနွံတ်ရ၊ဣသိ ဂှ်လေဝ်ကလိဂွံလဝ်ဘာအသဿမာပိုဒ်မွဲမတဲ့ ဇှာပ်ဗ္တံဇှာပ်တဲ့ ပွဲအရာဓဝ်မွဲ ညးပ္တိတ်ခြဟတ်ဇှော်ပ္ဍဝ်တ်ဗွဲမလောန်ရ၊ ပွဲကိုဘာဣသိ မပဒတ်မံင်ဂှ်လေဝ်ကောန်ကျိုကိုင်မွဲ ဇှာပ်တဲ့ ကျုင်ဂှာဲစမံင် နုအဟာရဘောဇိန် ပွဲကိုဘာဣသိ ဂှ်လှိုန်တဲ့ရ ဗွဲကိုပ်ကျာ ဣသိဂှ်ဆိုညာတ်ဒးကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်တဲ့ ဒိုန်ရဟွံဆာန်ချကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်ကိုလေဝ် တဲ့လအ်ကျုင်တဲ့ ဣသိဂှ်မေတ္တါဗိုဗျာပ်အာလ္တူကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်တဲ့ ဆာန်ချတိုန်ကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်ရ၊ကာလဂှ် ဣသိဂှ် ဟိုတ်နူမေတ္တာစေတနာနွံမံင်လ္တူကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်တဲ့ရသာ်ဂွံဣသိဂှ်ချပ်တိုန်ရ "ကောန်ကျိုကိုင်ဏံဂွံဇှာပ်ပ်တဲ့ဍေုပြာပ်ကျုင်မံင်ပွဲကိုဇရေင်အဲဏံဂှ်မုဍေုနွံပိုက်ရောဟွံတိရဍေုဂှ်ဒ္ဒကျိုဘာဝဍောတ်သ္ဒတ်မံင်တဲ့ဖေက်တ်သတ်ဂြိုပ်ဇှော်မပ္တံကိုဓာဒိသိုင် စိင်ကာ္ဒတံတဲ့ ဍေုဒးကျုင်ဂှာဲစမံင်နုအာပဘာရ ပွဲကိုဘာအဲဏံရဟာဟွံတိ ခုံကာရဏာလ္တုဍေုတဲ့ နကိုဣဒ္ဒိအဲကောန်ကျိုကိုင်ဂှ် ညံင်ဂွံဒ္ဒဓာဒိသိုင်မာန်အဲဒး ဂွါန်ပ္တိတ်ခြဟတ်ဏောင်လေဝ်" ချပ်တိုန်ရသာ်ဂွံတဲ့ "ပေဲ ကျိုကိုင်သ္ဒတ်ဇှာပ်ပ်တဲ့ဗော်ကျုင်မံင်ပွဲကိုဇရေင်ဂှ် မုဗော်မိက်ဂွံဂွံမုရော" "အဲဒိုက်မံင်ဒ္ဒံင်ပွဲကိုဂြိုပ်ဇှော်ဏံဂွံဖေက်သတ်ဂြိုပ်မပ္တံကိုဓါဒိသိုင်ကာ္ဒစိင်တံ ပ္ဍုံပိုက်ရာန်သ္တုတ်တဲ့အဲဒိုက်မ္ဒးကျုင်ဂှာဲစမံင်နုအာပဟာရ ပွဲကိုဘာဣသိဏံမဒ္ဒကိုရအ်" ရသာ်ဂွံ ကျိုဂှ်ဗွဲမရေဲသေ့ရဂ်လ်ဗိုင်ကိုဣသိဂှ်တဲ့ "ဗော်ဟွံမိက်ဂွံဒ္ဒဓာဒိသိုင်ပုဟ်ဟာ" ကျိုဂှ် "အဲဒိုက်မိက်ဂွံဒ္ဒမံင် ဓာဒိသိုင်ဗွဲမလောန်ကိုရအ်"ဣသိဂှ်လေဝ် "နိဟ်ဩန်ရမပ္တံနူကိုတဲ့ဂွံတဲ့ ညံင်သတ်ဂြိုပ်ဇှော်မပ္တံကိုဓါဒိသိုင်ကာ္ဒတံ ညံင်ဂွံချိုဍိုက်ရာန်သ္တိုက်ဟွံမာန်ဗော်ဂှ်နူကိုဘာဝကျိုကိုင်ဏံဂွံ ဩဝ်ကိုဂွံဒ္ဒအာဓါဒိသိုင်ညိ" ဣသိဂှ်နကိုဣဒ္ဒိအနုဘ် ကောန်ကျိုကိုင်ဂှ်နိမိတ်ဗဒ္ဒထောံဓါဒိသိုင်တဲ့ ကျိုဂှ်ဒ္ဒအာဓါဒိသိုင်ရ၊ကောန်စ်အပါနော်ဆာန်ထေက်လ္ပိအံင်ဂှ်လေဝ် "ကျိုဗိုလိုဂွံဒ္ဒဓါဒိသိုင်မာန်ရောအပါနော်"မအ်လ္ပဟိ မံင်သိုဝ်ဟ်ဆက်ကလင်အာဂတတော်၊ဓါဒိသိုင်ကျိုဂှ်လေဝ် ဗွဲမမိပ်ခြိပ်ဂြိပ်တိတ်အာဂြိုပ်ဇှော်တော်တဲ့ဂှာဲရပ်စနုအဟာရ သတ်သ္ဒတ်မပ္တံကိုဓိုင်ပ္ဂြဲမင် ဗတာဲဂင်တံဇှာပ်တဲ့ရ သတ်သ္ဒတ်မပ္တံကိုဓိုင်ပ္ဂြဲတံဂှ်လေဝ် ထေင်ခယျုဂးဓာဒိသိုင်ကေ့ံကေ့ံတဲ့ ဖေက်လကိုတ်ဂြိပ်ဒမံင်ဂှ်ုင်ညးကိုညး ဂှ်ုင်အဲကိုအဲရ၊ ဓါဒိသိုင်ကျိုဂှ်လေဝ်ဟိုတ်နူကိုဂွံစနုအာဟာရဖဲလုံလးတဲ့ကြောံကောင်တ်ဗွဲမလောန်ရ၊ပွဲကိုမွဲတဲ့ဂှ် ဓါဒိသိုင်မျောံမွဲဟိုတ်နူဂှာဲစနုအာဟာရဟွံဂွံတဲ့ကွာ်ကျုင်ပွဲကိုဓါဒိသိုင်ကျိုဂှ်ရ၊ ဓာဒိသိုင်ကျိုဂှ်လေဝ် ဓာဒိသိုင်မျောံဂွံအဲဒဒ္ဒရဓာဒိသိုင်ကျိုဏောင်ဂှ်ဍေုဟွံတိတဲ့ ဍေုခယျုပဓါဒိသိုင်တဲ့ ဍေုကျုင်ဂှာဲစနုအာပဟာရဟာဟွံတိ၊ချပ်တိုန်မြသာ်ဂွံတဲ့ ဖျုန်ဒြဲဇကောမရပ်ဂွံလဝ်ဂှ် ပါပရအ်ကိုဓာဒိသိုင် မျောံညိညဖြိုင်သာရ၊

ဓာဒီသိုင်မျှော်ဂှ်လေဝ်က္လိဂွံစ္ ဖျုန်ဒြဲဂှ်တဲ့ မိပ်စိုတ်သက်ဟို ဟွံမွဲရနေနဲ့ဂွံ ဓါဒီသိုင်ကျိုက်ဓာဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ဒန်ဒယ်ချက် ကောဝ်အာညးသ္ကံတဲ့ ဗွဲကြာဏံဂွံ ဟိုတ်နူဆာန်တညးသ္ကံ တဲ့မွဲဒန်သမ္ဘာကိုတ္ဂသို(တြဲကိုမြ)မံင်တဗွဲမမိပ်ဖြိပ်အိုတ်ရ၊ ကျိုက်ကိုင်မပတော်ါဓါဒီသိုင်ဂှ်လေဝ် ဘဝဇကဒန်ကျိုက်ကိုင်ဂှ် ဝိုတ်ကေဲ့တဲ့ ညံင်ရဓာဒီသိုင်သ္ဘာင်ကို မွဲထိုမွဲဂိုဟ်မံင်တမွဲ စွံကော်ဓာဒီသိုင်မျှော်ဂှ်ရ၊ ဗွဲမလံလကာဖာနဒန်သမ္ဘာ ကိုတ္ဂသို မံင်တမွဲစွံတဲ့ဓာဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ပွဲကိုလ္ဍုတ္ဂသိုဇကမ တွံဂး ဓါဒီသိုင်ကျိုဂှ် စိုတ်သက်ာင်သွဟ်ဟွာဒ်ကျုင်ပွဲကိုဟဒ ယဂွံစိုတ်တော်ရ၊ဗိုလ်ဓါဒီသိုင်မျှော်ဂှ်ဒန်သွဟ်ပမာရော အပါနော်၊ကလင်မအ်လွ၊ကိုမိင်ဟာလွိအံင် ယွံယွံအပါ နော်၊ကျိုက်ကိုင်မပွော်ဓာဒီသိုင်ဂှ်ကာလတိတ်နူကို ထိုဂိုဟ်မ္ဂး ညံင်ရဓာဒီသိုင်ဇေတ်တ် ရမျာင်ဟွံကညာင် ကရေဲကို၊ ကိုဓာဒီသိုင်မျှော်ကာလခ္ဍုတ်ဓမက်ညးသ္ကံ ပွန်လေဝ်ရမျာင် ဓါဒီသိုင် ဟွံတိတ်ကိုဟိုတ်ဂမ္ဂိုင်ဂွံဓါဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ညာတ် ဒးဇဲ့ဒန်တိုန်သွဟ်ပမာရ၊ သဘာဝဓါဒီသိုင်မ္ဂးဂှ်နူကို ဒှဲထိုဂိုဟ်ဇကမပဒတ် ကာလတိတ်မ္ဂး သတ်ဂြိုပ်မပ္ဂံ ကိုစိုင်ပ်ဒြဲမပဒတ်မံင်ပွဲကိုပွိပ္ဂုထိုဂိုဟ်ဇကဂှ်ညံင်ဂွံတိ ကေတ်မာန် နကိုရမျာင်ထတ်သ္ကာတ်ကညာင်ကရေဲတိုန် တဲ့မှ္ဂာန်ဇက မိက်ဂွံအာဂှ်ဆက်အာတဲ့ရပ်စသတ်ဂြိုပ်တံ အိုတ်ရ၊ လ္ဍုဟ်ဂှ်အလေံအနိက်တ္ဂုင်လအာတိုတ်နူ ဓါဒီသိုင်ကျိုက်ကိုင်ဟွံတိတဲ့ ဗွဲမမိပ်ဖြိပ်မံင်ကျုင်ကိုဓာဒီ သိုင်မျှော်ဂှ် ယောစမံင်စ္မွဲစွံစိုတ်ဒန်သွဟ်ပမာလ္ဍုတ္ဂ သိုဇကတဲ့ သ္ဂာန်တိုန်ဓါဒီသိုင်ကျိုမဒ်တ္ဂသိုဇကဂှ်ရ၊ ယွံနှဲပို...တ္ဂအဲဂှ်ဓာဒီသိုင်ဇေတ်တ် ဒ်ဍုံညိဟာ? ရမျာင် တ္ဂအဲလေဝ်မွဲလေ့်ဟွံမိင် လဆောဝ်မ္ဂးရမျာင်ဟွံတုပ်ကို ဓာဒီသိုင်လေဝ်အဲဒိုက်မြဂွံမိင်ကေတ်ကိုရ၊ ယောဂှ် ကျို ကိုင်မပွော်အယောင်အလာဓါဒီသိုင်ဂှ်မိင်ဒးဂလာန်သမ္ဘာ ဇကတဲ့ တကိုတ်တင်္ဂုတိုန်ရ၊ကာလဂှ် "ယွံမျှော်အဲဓါဒီ သိုင်ဇေတ်တ်ရ" မြသာ်ဂွံကိုဏာသွဟ်ရ၊ ဓါဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ဍုံကေဲ့စိပ်ပံင်ဖက်ကိုအဲဗွဲမလအ်လတဲ့ အကဲအရာဟွံ တုပ်ကိုဓာဒီသိုင်ဂှ်အဲဆိုမံင်ပလေံထော် ဓာဒီသိုင်သ္ဘာင် ဆိုဒးတော့ဟွံနိုဟ်ပုဟ်၊ဓာဒီသိုင်ဇေတ်ဟွံဇေတ်ဂွံတိပွဲကို ဂြိုပ်ဇွော်ဏံ က္ဍသိမ္ဂုံကိုက္ဍဒိမွဲဇကနွံမံင်ဏောင် အာ ဇရေင်ညးတဲ့သ္ဂာန်စမ်ရှ၊ဂးတဲ့ကျိုက်ကိုင်မပွော်ဓာဒီသိုင်ဂှ် "မော့လဏာ်လွဂိုင်မံင်စမ်မော့ဟွံဒးဂွပ်စိုတ်ကိုအဲရဟာ?သ္ဂာန် တဲ့ ဓါဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ဗိုဏံလေဝ်ဟွံသေင်ရ၊လဒေါဝ်ဓာဒီ သိုင်ဂမ္ဂိုင်နှဲပိုကိုအဲကိုဒးဂွဒးရော့ညေဇိုင်ထော်မုက်ဂှ် ဖေက်ဒန်အာဏောင် အဲကိုသတိရ "ပွဲအခိင်ဂှ်ကျိုက်ကိုင်မ ပွော်အယောင်အလာဓါဒီသိုင်ဂှ်ပါတိတ်အာင္ဂာန်လ္ဂုမွဲဒှဲ တဲ့ "ဇကအဲဒန်ရကျိုက်ကိုင်ဏောင်ဂှ်ယဝ်မျှော်တိအာတော့ဒေဲ ကိတ်ဂစိုတ်ထော်အဲမ္ဂး အဲဒးချိုတ်ဍုံဍုံရ ဟိုတ်ဂှ်ရ က္ဂာဓာဒီသိုင်မျှော်ဏံဟွံစိုပ်ဇရေင်က္ဍသိဏီ အဲအာက္ဂာ တဲ့ ကိတ်ဂစိုတ်ထော်က္ဍသိ၊က္ဂာတော့နိုဟ်ရောင် "ပွဲစိုတ်ကျို ကိုင်မပွော်ဓာဒီသိုင်ဂှ် သ္ဂုတ်သ္ဂာတ်ထော်ရ၊စိုတ်ဆာန်နွံမံင် လ္ဍုဓာဒီသိုင်မျှော်ဗွဲမလောန်တဲ့ ဟိုတ်နူဂုဏ်သိက္ခာဇက ဇကဖေက်နော်အာ လ္ဍုညးမ္ဂုံကိုဂုဏ်ဇကမှာဒုဟ်ဂှ်ဟွံတိတဲ့ သ္ဂုတ်သ္ဂာတ်မဖျေဲလဝ်ဂှ်ဓါဒီသိုင်ကျိုဂှ်ဆက်ကော္ဂန်အာရ ကောန်စ်တံ၊ ဗိုလ်ဆက်ကော္ဂန်ရောအပါနော်၊ ဍုံဍုံတော်ဂှ် ဇကဒန်ရမျာင်ကျိုက်ကိုင်ဟွံတိတ်မ္ဂးမံင်ဟွံမာန်ကို၊ကာလအာ ကျုင်ကိုဓါဒီသိုင်သ္ဘာင်တ္ဂုင်လအာဓာဒီသိုင်တံအာကျုင်ဂှ် ဟွံကေတ်အယောင်အလာတဲ့ မံင်အာကိုဓါဒီသိုင်မျှော် ဂှ်ထေင်ဂးဓာဒီသိုင်ကျိုတ္ဂသိုဇကထေဲအာတဲ့ "ယွံကောဓာဒီ သိုင်ထဝ် ဟိုဗိုတ်ဏံညိကိုဂှ်စိုတ်ထေဲအာယျဟာ?ဇရေင် အ္ဍာက္ဍသိဂှ်အာဝေင်စမွဲဝါကိုတော့နိုဟ်ဏောင် "ဓါဒီသိုင် မျှော်ဂးတဲ့၊ ဓါဒီသိုင်ကျိုဂှ်နကိုမုတ်မတ် ဟွံရာင်ဆဲ "ယွံ မျှော်လွဟိုသာ်ဏံညိယဝ်မိက်ဂွံအာမ္ဂးအာညိ အခိင်လ္ဂုဟ် ပိုညးဓါပံင်ဖက်ကျုင်မိပ်ပ်ဖြိပ်ပ်ဂှ်ဟွံဒးဂွပ်ပုဟ်ဟာ?" သ္ဂာန် တိုန်တဲ့ ဓာဒီသိုင်မျှော်ဂှ် ဟိုတ်နူဓြဟာန်ဆာန် ဇော်လ္ဍု တ္ဂသိုဇကတဲ့ "ဟဒေဲ့ လေဝ်နှဲပိုဟွံမိက်အာမ္ဂးလွအာဏီ လက္ကရ်မှအာပွန်ဒေဲလေဝ်ဟွံသော့ဲမံင်ရတော့အာဗိုဟ်ဟ် လေဝ်ဂွံမံင် " ရ်သာ်ဂွံဓါဒီသိုင်မျှော်ဂှ်သ္ဂးရ၊

"ဗိုလ်ကိုဒ်ပွဲဓါဒီသိုင်မျှော်ဗ္ဂန်အာမတ် နူက္ဂာဓာဒီ သိုင်မျှော်ဟွံစိုပ်ဇရေင်ဘာ က္ဍသိဏိဂှ်အဲအာက္ဂာတဲ့ ကိတ် ဂစိုတ်ထော်က္ဍသိ မ္ဂးနိုဟ်သန်ရ "ရ်သာ်ဂွံကျိုမပွော်ဓာ ဒီသိုင်ဂှ်ချပ်တိုန်မြသာ်ဂွံရပွဲကိုမွဲတဲ့ကျိုက်ကိုင်မပွော်အယောင် အလာဓာဒီသိုင်ဂှ် ပတော်အယောင်အလာယဲ(ပပ္ဂယဲ)ဂ္ဂဲ စနွဟွံမာန်တဲ့ ဗလးပတိတ်ဏာဓာဒီသိုင်မျှော်ကိုဂ္ဂဲစနွရ၊ ဗွဲမပြဟ်ကျိုက်ကိုင်မပွော်ဓာဒီသိုင်ဂှ်လေဝ်ဂြိပ်အာဇရေင်ဘာအ သမာပိုဒ်သွက်ဂွံကိတ်ဂစိုတ်ထော်က္ဍသိဂှ်ချပ်တဲ့ဂြိပ်ကျုင် ဇရေင်က္ဍသိဂှ်ရ၊က္ဍသိမက္လိဂွံလဝ်ဇျာန် အဘိညာဏ်ဂှ် လေဝ် ဒန်ကသပ်ကျိုပွော်ဓာဒီသိုင်မချပ်လဝ်ဂှ်တိကေတ် တဲ့ "ပေါ်ကျိုက်ကိုင်မုကိစ္စမော့နွံတဲ့မော့ဂြိပ်ကျုင်ဇရေင်အဲဂှ်ရော မော့ဟိုစမ် "က္ဍသိဂး၊မွဲလန်ဓဝ်ကျိုက်ကိုင်မပွော်အယောင်

အလာဓာဒိသိုင်ဂှ်နူကိုဘဝဓာဒိသိုင်ဂှ်ဗ္ဂေဟ်ဒှ်အာဘာဝကၠုကို ပှ်ရကၠုကိုင်ဂှ်လေဝ်ဂတမုက်ကၠာသိဗ္ဂေဟ်ဒှ်အာဘာဝကၠုမယုတ်မာဂှ်မုသက်ပဟွံရ၊“ပေ့ကၠုကိုင်ဘဝဓေ်ဂွံလှုင်ဂှ် အဲရေင်တှုင်ကိုတဲ့ရ၊ဟိုတ်နူကိုဓေ်ဟွံမင်မွဲဇကုဇကု ဓေ်ဖေက်ဓါဒိသိုင်မျှော်တီတဲ့ ဓေ်ကလေင်မှာဒုဟ်ညးမွံကို ဂုဏ်လ္ဂှုဇကုဂှ် ဓေ်ချပ်မံင်ဂှ်လေဝ်အဲတီလဝ်တဲ့ရ၊သ္ပဂ္ဂနူ အခိင်လ္ပုဟ်တဲ့ဓေ်လ္ပကှုင်ဇရေင်ဘာအဲဏံရ၊ဓေ်တိတ် အာနူကိုအရှ်ဘာဏံကိုပြဟ်ညိ”ရသာ်ဝွံက္ကသိဂှ် ဗက်ဗဒ် ကေ့ ကၠုကိုင်မဝိုတ်တှိုင်ဂုဏ်ညးဂှ်ရ၊ကၠုကိုင်ဂှ် ဟိုတ်နူကို ဝိုတ်တှိုင်ကေ့ဂုဏ်ညးပ္တုလဝ်လ္ဂှုဇကုဂှ်တဲ့ နူကိုဘဝဓါဒိ သိုင်ဂှ် ဗ္ဂေဟ်ဒှ်အာဘာဝကၠုပ္ဍန်ရ၊ကောန်စ်တအ်၊ဓာဒိသိုင် မျှော်ဂှ်လေဝ်၊ဒှ်တှသိုဇကုမကေ့မံင်ဂှ်ဗိုန်ဗက်ဂှ်မံင် အလုံ ပြုပ်ဖျော်မွဲကိုလေဝ် ဟွံဆိုကေတ်တဲ့ ဆာမစံင်တူပူဆာ

မံင်ဂှ် “ကိုအဲလေဝ်ပံင်ဖက်သ္ဂိုက်ဆာန်တ်ညးသ္ကံဂှ်ဲစရှ လေဝ်မွဲစွံ လ္ဂိပရာမံင်ဇကုအဲတဲ့ဂလာန်ဟွံထေက်ကိုဟိုဂှ် အဲဟိုဒးအာယျ” ရသာ်ဝွံဂွံတိုန်မဝ်သံဝေဂဗွဲမဖျော်ကို ဖြဟာတ်ကိုရ၊ကောန်စ်တအ် ပုံအာဂိုအိုတ်အာဝိုတ်ဏံရ။

ကောန်စ်တအ်လေဝ် ညးမွဲမွဲ ပ္တုလဝ်ဂုဏ်လ္ဂှုဇကု တဲ့ ဂုဏ်ညးပ္တုလဝ်ဂှ်ဝိုတ်ထော်ဟွံထေက်ရဒှ်ဲဟွံထေက် ကိုဟိုဂှ်လ္ပဟို ဘဝဇကုကိုဂကူဇကုကို ကာလလိုလေဝ် လ္ပဝိုတ်ထော်ညိမိင်ဟာ ယွံ-ယွံအပါနော်၊အပါနော်နှဲ ဆာန်ထေက် သ္ဂိရုံင်လ္ဂှုအာကာသတဲ့ “ကေ့ကောန်စ်တံ ဂိတုလေဝ်ဂှုပ္ပိုတ်ရတော်၊ကောန်စ်တံစ်တိက်ဂွံရ၊တဲ့ယးမှ အပါနော်လ်ကိုပုံအာဂိုမွဲပုံပ္ဍန်ဇၟောင်”။

ရာမည မံဝန်စဝ် (ကအ်ဒုန်မြင်)
ခေတ္တ-ဘာဗိုလ်လို (ချင်လ္ဂုင်)

ပ္တိတ်ဖြဟာတ်ညိ

* စေတီမဟာ တမှာန္ဂံကှုင်
ပွဲချင်ကွာန်ပ္ဍိ သက်သီဍုံပြ
သာသနာမြဟ် ဒိုဟ်စှ်အမ်သဝ်။

* တရ်မွဲပှ် ချပ်ဆပိုင်ခြာ
ပညာဒှ်တိုင် ဂွံခိုင်ကမှောန်
ဂိုတ်ကော့ာန်လ္ပိုန်အ် တိုင်က်ရန်တွံ
ဟွံလအ်ဒးစိုပ် ဌာန်ဇိုပ်တမှာ။

* နာဍိဖံစက် ညောန်တက်ကိုအခိင်
စိုတ်တှိုင်တော့ာဝ်ဂှ် မိုတ်ကှုဟ်ထော်ညိ
ယွံမိမကေါ ကလောပိုဏံ။

* ကှုဟ်ပိုကှုဟ်ဗိုတ် ဟွံဝိုတ်ဂကူ
ပိုချူထွးဝင် ဂွံမင်မွဲလေပ်
ဂွံဒေပ်စိုတ်နှဲ ပိုန်အဲတမှာ
ဘာသာလိက်ပတ် ပ္တိတ်ဖြဟာတ်ညိ။

မံအံက်ဆာန်...တံင်ပရင်

၁၃–ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ကျင်းပရေးကော်မတီ (ရန်ကုန်)
အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ (၂၀၀၀ပြည့်နှစ်)

ရှေ့တန်း(ဝဲမှယာ) မိပြုံးပြုံးအေး(ဘဏ္ဍာရေးမှူး)၊ နိုင်သိုက်ထော (ဒု–ဥက္ကဋ္ဌ)၊ နိုင်စိုးကြည်(အတွင်းရေးမှူး)၊ နိုင်စောင်ထွန်း (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ နိုင်ငွေရ (ဒု–ဥက္ကဋ္ဌ) ၊ မိယဉ်မြိုင် (စာရင်းစစ်)

နောက်တန်း(ဝဲမှယာ) နိုင်ငွေစိုး (ပြန်ကြားရေးမှူး)၊ နိုင်ညွန့်ပေ (အဖွဲ့ဝင်)၊ နိုင်ဝင်းလှိုင် (အဖွဲ့ဝင်)၊ နိုင်စိန်တိ (အဖွဲ့ဝင်)၊ နိုင်စိုးအောင်(အဖွဲ့ဝင်)၊ နိုင်ကျော်အေး (အဖွဲ့ဝင်)၊ မင်းအောင်သက်ပိုင် (တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး)

မတက်ရောက်နိုင်သူများ – မင်းနေမျိုးထိုက်(အဖွဲ့ဝင်)၊ မင်းသန်းဂျိန်(အဖွဲ့ဝင်)

မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ(ရန်ကုန်)
(၁၉၉၈–၂၀၀၀)အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့

ရှေ့တန်း(ဝဲမှယာ)   နိုင်တင်ထွန်း (ဒု–ဥက္ကဋ္ဌ)၊နိုင်သိုက်ထော (ဒု–ဥက္ကဋ္ဌ)၊ နိုင်ငွေလာ(ဥက္ကဋ္ဌ)၊ နိုင်ညွန့်ဇေ(အဖွဲ့ဝင်)၊
နိုင်စိုးအောင်(တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး)
နောက်တန်း(ဝဲမှယာ)   နိုင်ငွေစိုး (တွဲဘက်ငြိမ်ကြားရေးမှူး)၊ နိုင်စိုးကြည် (ငြိမ်ကြားရေးမှူး)၊ နိုင်စိန်တီ (ဘဏ္ဍာရေးမှူး)၊
နိုင်ကျော်အေး (တွဲဘက်ဘဏ္ဍာရေးမှူး)၊ နိုင်တင့်ဆွေ (အတွင်းရေးမှူး)၊
မတက်ရောက်နိုင်သူများ – နိုင်လှကျော် (တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး)၊ နိုင်ထွန်းရွှေ (စာရင်းစစ်)၊ မိမြဝင်းမွန် (တွဲဘက်စာရင်းစစ်)၊ မိနီလာဝင်း(အဖွဲ့ဝင်)၊
နိုင်မြင့်စိုး(အဖွဲ့ဝင်)

မွန်စာပေသင်တန်း
အမှတ်တရ

နှစ်ဝဝ်း(၁၇)ရက်
မွန်သကၠာကြီး
ပူဇော်ပွဲ

မွန်ကဗျာရွတ်
ပြိုင်ပွဲ

ဥဓယျာဇဉ်

မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ(ရန်ကုန်)သည်၊ ၁၉၇၂-ခုနှစ်မှစ၍ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်ထွန်းကားရေး၊ မွန်လူငယ်မောင်မယ်များ၊ မွန်စာပေ မွန်ယဉ်ကျေးမှုတွင် စိတ်ပါဝင်စားလာ၍ မွန်မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ မျိုးဆက်သစ်များဖြင့် မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်ထွန်းကားရေး၊ ပြန့်ပွားရေးများကို ဆက်လက်ဖော်ဆောင်သွားရေး.......စသည့် ရည်ရွယ်ချက်၊ ဦးတည်ချက်များဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။

ယနေ့ကမ္ဘာကြီးသည် အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသည်။ မီဒီယာခေတ်၊ အင်တာနက်ခေတ်ဖြစ်နေပေပြီ။ ထိုပြောင်းလဲမှု အရှိန်အဟုန်သည် အလွန်အင်အားကြီးမားနေသည် တော်ရုံတန်ရုံဟန့်တားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။ ထိုအရှိန်အဟုန်အောက်တွင် မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုသည်လည်း ပျောက်ပါသွားနိုင်သည်ကို ယနေ့မွန်တမျိုးသားလုံး သတိဝိရိယဖြင့် နှလုံးသွင်းထားရန် လိုအပ်လှပေသည်။ မည်ကဲ့သို့သော တားဆီးဟန့်တားရမည်နည်း ? ကြိုတင်တွေးတောထားရန်လည်း လိုအပ်နေပေပြီ။

ဤ လွှဲဟံသာမဂ္ဂဇင်းသည် ထိုပြောင်းလဲမှုအရှိန်အဟုန်ကို တားဆီးဟန့်ထားမည့် ကျောက်တုံးငယ်လေးတစ်တုံးမျှသာဟု နှလုံးသွင်း၍ ကြိုးစားထုတ်ဝေလိုက်ရပေသည်။

ယနေ့ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ထွန်းကားရေးအတွက် မွန်ဒေသမြို့နယ်များတွင် မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီများ ပေါ်ထွန်းနေပေပြီ။ ထို့အပြင် မွန်သံဃာတော်များ၏ ဩဝါဒကိုခံယူသော မွန်ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုနှင့် မွန်စာပေသင်ကြားရေးအဖွဲ့များလည်း ပေါ်ထွန်းနေပေပြီ။ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို မြှင့်တင်ကြမည့်အဖွဲ့များအဖြစ် တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အထူးဝမ်းမြောက်ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။

ကျောက်တုံးငယ်လေးများစွာရှိနေလင့်ကစား တကွဲတပြားစီဖြစ်နေလျှင် ပြောင်းလဲမှုရေအဟုန်ကို ပီပီပြင်ပြင်ဟန့်ထားနိုင်စွမ်းရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အဆင်မသင့်လျှင် ပျောပါသွားနိုင်ပေသေးသည်။ စုစည်းညီညွတ်မှုဖြင့်သာ အဆိုပါပြောင်းလဲမှုကို ဟန့်တားကာကွယ်နိုင်စွမ်းမည်ဟု ယုံကြည်မိလေ၏။

သို့ဆိုလျှင် တစစီပြန်ကြ၍ ပြောင်းလဲမှုရေစီးကြောင်းကို ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ကိုယ့်မာန်ဖြင့် ဟန့်တားနေမည့်အစား စုပေါင်းအင်အားဖြင့် ညီညီညွတ်ညွတ်ဒေါင့်တဒေါင့်မှ ဖိဖိစီးစီးကြိုးစားကာကွယ်တားဆီးကြရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါကြောင်း။

(အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့)

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ (ရန်ကုန်)
ထာဝရငွေပဒေသာပင် ရံပုံငွေ

(က) မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ (ရန်ကုန်)သည်၊ မွန်စာပေ မွန်ယဉ်ကျေးမှု အခွန့်ရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ တိုးတက်ပြန့်ပွားရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အတွက် ထာဝရငွေပဒေသာပင်ရံပုံငွေကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှစ၍ စိုက်ထူခဲ့ကြပါသည်။

(ခ) ထာဝရငွေပဒေသာပင် ရံပုံငွေမှ ရရှိလာသည့် အသီးအပွင့်များကိုသာ လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ခွဲဝေသုံးစွဲကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၀ - ပြည့်နှစ်အထိ ရရှိပြီး ငွေပဒေ သာပင် အလှူရှင်စာရင်းကို ဂုဏ်ပြုဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

၁။ နိုင်မင်းအောင် (ခ) နိုင်ဝဲ့ + မိမြင့်မူ မိသားစု အိမ်အမှတ် E (၆-ထပ်) ဒဂုံတာဝါ၊ ဗဟန်း။	၆၀၀၀၀ိ/-
၂။ မင်းဗညားစန်း + မိသိုက်သိုက် မိသားစု ၅၂ - အေ၊ ရွှေဟသ်ာလမ်း၊ (၆)မိုင်ခွဲ။	၅၀၀၀၀ိ/-
၃။ မိနဲကြီ (ဒေါ်ခင်လေး)။ ဗဟိုလမ်း၊ မော်လမြိုင်မြို့။	၅၀၀၀၀ိ/-
၄။ နိုင်ခင်မောင် + မိတင်စိန် မိသားစု ၄၀၊ ငှက်ပျောတောလမ်း၊ စမ်းချောင်း။	၅၀၀၀၀ိ/-
၅။ နိုင်ထွန်းအုံ + မိပန်းကြည် မိသားစု။ မော်လမြိုင်မြို့။	၅၀၀၀၀ိ/-
၆။ နိုင်သောင်းကျော် + မိခိုင်သင်းနွယ် မိသားစု။ အုတ်လမ်း၊ ဗဟန်း။	၅၀၀၀၀ိ/-
၇။ နိုင်ငွေလာ + မိငွေကျင် မိသားစု။ ၅၀၊ သံလမ်း၊ လှိုင်။	၄၀၀၀၀ိ/-
၈။ နိုင်ဖေတင် + မိနုနုဆွေ မိသားစု ၇၇ - စီ၊ ရှင်စောပုလမ်း၊ စမ်းချောင်း။	၃၀၀၀၀ိ/-
၉။ နိုင်စံအေး မိသားစု (ဟသ်ာညီနောင် စွပ်ကျယ်တံဆိပ်ရိုက်လုပ်ငန်း)ရွှေဂုံတိုင်။	၂၀၀၀၀ိ/-
၁၀။ မင်းစိုးအောင် + မိခိုင်ခိုင်ဝင်း မိသားစု ကောင်းမွန်ကွန်ပျူတာ၊ ၁၁၄၊ ၃၄-လမ်း။	၂၀၀၀၀ိ/-
၁၁။ နိုင်ထွန်းသိန်း မိသားစု၊ သုဝဏ္ဏ။	၁၀၀၀၀ိ/-
၁၂။ နိုင်ငွေသိမ်း မိသားစု၊ ရန်ကင်း။	၁၀၀၀၀ိ/-
၁၃။ နိုင်စံတင်+မိနှင်းရီ မိသားစု။ (ပုဂံစုတ်တံ) ၁၈၊ စကားစိမ်းလမ်း၊ အလုံ။	၁၀၀၀၀ိ/-
၁၄။ ဒေါက်တာနိုင်ပန်းလှ မိသားစု။ ၁၂ (က)၊ ရွှေတောင်ကြားရိပ်သာ။	၁၀၀၀၀ိ/-
၁၅။ နိုင်ကွန်သန်း + မိမေကြည် မိသားစု။ ၁၂၄၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း။	၁၀၀၀၀ိ/-

၁၆။ နိုင်ငွေရ + မိလှလှသန်း မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၆၅၄၊ ပြည်တော်ညွန့်လမ်း၊ သာကေတ။
၁၇။ နိုင်ရီသောင်း + မိမေကြည် မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
အရှေ့ပိုင်းဆေးရုံဝင်း။
၁၈။ နိုင်သာဇီ + မိညွန့်သန်း မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
(ကားဘော်ဒီလုပ်ငန်း) ၁၃/၁၅၊ ဗဟန်း (၃)လမ်း။
၁၉။ နိုင်ရွှေငြိမ်း + မိအေးအေးထွေး မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
(ကားဘော်ဒီလုပ်ငန်း)။
၂၀။ မင်းတလညာဏ် မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
တိုက် (၂)၊ အခန်း (၂၀၈)၊ အနော်ရထာအိမ်ယာ။
၂၁။ နိုင်တင်ဖေ + မိစန်းစန်းချို မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၁၁၄၆၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ မေတ္တာညွန့်
၂၂။ နိုင်စိန်ချော မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၁၀၂၊ မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်လမ်း၊ ကန်တော်လေး။
၂၃။ နိုင်ချစ်မောင် မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
B.T. ဘက်ထရီဆိုင်၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း။
၂၄။ နိုင်စံထိန် + မိညွန့်သန်း မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၅ (အေ)၊ သုခဝတီလမ်း၊ ရန်ကင်း။
၂၅။ နိုင်လှကျော် + မိအေးခိုင် မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၁၆၊ အောင်မင်္ဂလာလမ်း၊ ကျောက်မြောင်း။
၂၆။ နိုင်မှမောင်ရွှေ + မိထွေးသိန်း မိသားစု။ စပယ်ခြံ (၂)လမ်း၊ လှိုင်။ ၁၀၀၀ဝိ/-
၂၇။ နိုင်သောင်းရှိန် + မိမြကျင် မိသားစု။ မော်လမြိုင်မြို့။ ၁၀၀၀ဝိ/-
၂၈။ နိုင်မောင်တိုး + မိအေးခိုင် မိသားစု ၁၀၀၀ဝိ/-
၇၆၊ အရိုးကုန်းလမ်းကျယ်၊ မအူကုန်း။
၂၉။ နိုင်ထွန်းလှိုင် မိသားစု ၁၀၀ဝိ/-
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဆရာများအိမ်ယာ။

(ဂ) မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဤထာဝရပဒေသာပင် ရံပုံငွေသို့ ပါဝင်ထည့်ဝင်စိုက်ထူကြပါရန် လေးစားစွာ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

ထာဝရငွေပဒေသာပင် ရံပုံငွေရှာဖွေထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ
မွန်ပိဋကတ်တိုက်၊ ၁၈၅ - ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်။

76

ပါဒမြို့ဟောင်း မှ အပြန်

❖ သံလျှင်ကျောက်တန်း
ဘုရားဖူးလမ်းခရီးမှာ
ပါဒကြီးရွာ
လွမ်းစရာကွယ်
တစ်ခါက
ပါဒ နေပြည်တော်
ရွှေရည်ရော် မျှော်မှန်း
ရှေးဟောင်းနန်းတော်ရာလေ ။ ။

❖ မွန်လူမျိုးဆိုတာ
သေးသိမ်ခဲ့တာမှ မဟုတ်ပဲ
ရာဇဝင်ထဲမှာ ထင်ရှား
မြန်မာ့သွေးသားအနွယ်ဝင်
အတိတ်ကြေးမုံပြင်မှာ
ကမ္ဘည်းများစွာတင်ခဲ့သူ။

❖ စောဗုဒ္ဓါ မြတ်စွာ
သာသနာအစ၊ သထုံက --- တဲ့
မူလ ဘူတ၊ ရာမညဒေသလေ
သုဝဏ္ဏဘူမိ
သုမိုင်းအရှိ
လူတိုင်းသိတယ်။

❖ သထုံမွန်ဘုရင်(၅၇)ဆက်ထိ
သီဟသုဓမ္မရာဇာမင်းကစ၊
မနုဟာရာဇာ မင်းအဆုံး
သာသနာ့ ဒါယကာထုံး
တစ်သက်လုံး အပြုံးဖြူဖြူလွ
လက်ရုံး၊ နှလုံး၊ သူမတူအောင်လှကြသူတွေ။

❖ မွန်သူရဲကောင်းတို့အကြောင်း
ပြန်ပြောင်းမျှော်တွေး
တစ်ရေးရေးမြင်
အရှင်ရာဇာဓိရာဇ်
လက်ယာဖြာဇွ
လက်ဝဲအမတ်ဒိန်၊ လဂွမ်းအိမ်၊ သမိန်ဗရမ်း
အကြိမ်ကြိမ်ဦးညွတ်မဆုံးနိုင်။

❖ ရွှေဟသ်ာ ဖိုမ
ကြီးလှတဲ့ချစ်ခြင်း
ရင်တွင်းမှာ အလေးထား
ရာမညတိုင်းအမှတ်အသားလေ။

❖ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ
တောကြီးတွေကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခဲ့ကြ
အခုလိုလှပ၊ ချမ်းမြ
မွန်တို့ခြေချခဲ့ဖူးတာ
မြို့ရွာအမည်နာမများကြည့်
သိနိုင်တယ်။

❖ မွန်ဘာသာစကားကိုဖလှယ်
ဝင့်ထည်ခဲ့မြို့များ
ကျုံမဒေး၊ကျုံပျော်၊ကျုံကဒွန်း အစ
ကျိုက်လတ်၊ကျိုက်ပိ
ပြင်ခရိုင်၊ပြင်စလူ
ဖျာပုံ၊လပွတ္တာအဆုံး
လေ့လာလို့ မစုံ
မွန်တို့တည်ခဲ့တဲ့မြို့တွေရေတွက်လို့မကုန်ဘူး။

❖ ဟံသာဝတီ
မင်းနေပြည်ထီ
လှမ်းမျှော်ကြည့်တစ်ဆန့်တစ်လျား
နှလုံးသားမှာပုံဖေါ်
တလဈေါ်(ဝါ)ဘဒြာဒေဝီ
မွန်ရာဇဝင်ချီလျှင်
ချန်ချင်လို့ရမည်မဟုတ်။

❖ အတွေးစများ
ပြေးလွှားနေခိုက်
ကျိုက်–ထော်–စန်း
(ဘုရား၊တရား၊သံဃာ)
မွန်ဘာသာနဲ့
ယောင်ကာယမ်းကာရွတ်ဆိုမိ။
ဩော်
သောမနဿ၊မနောဟာဒရနဲ့
စာဆို့ရင်မှာ
မွန်ကဗျာ တေးအလှ
သွန်ကာ ရေးချမိသည်
ပါဒမြို့ဟောင်းမှအပြန် ။ ။

■ ဇေယျာ ဘုန်းမြင့်

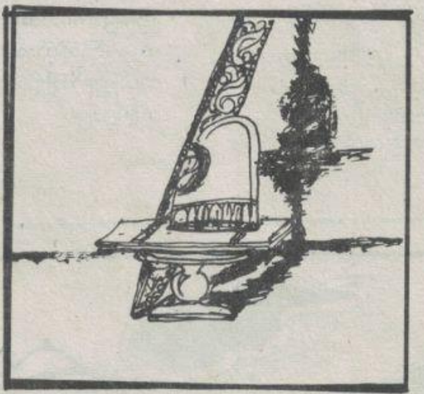

တလ = အရှင်သခင်
ထော် = တရား
တလထော် = တရားသခင်မ

ကျုံ	=	မွန်ဘာသာ	(ကြုင်)	မြန်မာအဓိပ္ပါယ်	(ချောင်း)
ကျိုက်	=	။	(ကျာ်)	။	(ဘုရား)
ပြင်	=	။	(ပြင်=ပရင်)	။	(ကမ်းပါး)
ဖျာ	=	။	(ဖျာ)	။	(ဈေး)
လပွတ်	=	။	(လပတ်)	။	(တူးမြောင်း)

''သဲ့ည့်မြေသည့်ရေညီနောင်တွေ''

တောင်တန်းတွေ
မှိုင်းမှုန်ဝေမြင့်ပေမယ့်
နောင်ရင်းညီဖော်တို့
ဖြတ်ကျော်ကာကြည်သာမွေ့
ထွေကြပါကွယ်။ ။
တောအုပ်တွေ
ပိတ်ကာလေစီးပေမယ့်
နောင်တော်ရယ်ညီအရင်းတွေမို့
ဖယ်ရှင်းခြုံကိုထွင်လို့
ချစ်ခင်သာကြည်သာမွေ့
တွေ့ကြပါကွယ်။ ။
မြစ်ချောင်းတွေ
ခြားကာလေနေပေမယ့်
ညီဖွားရယ်နောင်တော်တို့
ရေပြင်ပေါ်လှေဖေါင်ကူးပါလို့
ရွှင်မြူးကာကြည်သာမွေ့
တွေ့ကြပါကွယ်။ ။
ညီပွားလဲသည်မြေပေါ်
နောင်တော်လည်းသည်မြေသား
ခြားလို့မနေ။ ။

ညီလဲညီ့ဟန်နဲ့
နောင်လဲ–နောင့်ဟန်နဲ့
ဒေသခံပင်ကိုယ်လှ
ပြစို့မသွေ။ ။
နောင်တောင်လဲသည်ရေ
ညီဖွားလေသည်ရေပဲ
သည်မြေမှာအတူနေကာပ
သည်ရေကိုအတူသောက်ပါလို့
ကြီးမြောက်ကာအရွယ်တန်တော့
ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ့်အမျိုးကိုဖြင့်
ကိုယ်ကြိုးကာကိုယ်မယိမ်းအောင်
ထိန်းစို့အမြဲ။ ။

(သူရဇော်)

ရွှေဟင်္သာတို့ နံနက်ခင်း

စူးရဲတောက်ပ
နေခြည်ထဲက အလင်းတန်း
သစ္စာပန်းတွေ ပွင့်လို့ -----။

တောင်ပန်ရိုက်ခတ်သံ
တိမ်ယံကို ထွင်းဖေါက်
မိုးသောက်ချိန်ရဲ့ အလှဆုံး
ဘယ်တော့မှ မကျဆုံးနိုင်မယ့် အောင်ပွဲနိမိတ်
ရွှေရောင် တဖိတ်ဖိတ်နဲ့
သိပ်လှတဲ့ ကမ္ဘာ။

ဟံသာဝတီ နိုင်ငံတော်
ရွှေဟင်္သာတို့ ပျော်စံရာ
ငြိမ်းချမ်းရေး စာမျက်နှာချပ်
စကြဝဠာထိ ထင်ဟတ်ဖို့
မြင့်မြတ်တောက်ပတဲ့ ကောင်းကင်
ရာမညသားတို့ ရှင်သန်ထမြောက်ရာ --- ။

လွတ်လပ်သန့်ရှင်း
ကောင်းမြတ်ခြင်းတို့ကိုသယ်ဆောင်
စိမ်းလန်းတောင်တန်းများ ပျိုးထောင်ကြ
ကြပြီးသား မျိုးစေ့များအောင်မြင်ရာ
မီးအိမ်ပြာ တလက်လက်
နောက်တစ်နေ့ နေခြည်ထွက်စေအုံ့။

ရွှေဟင်္သာရဲ့ နံနက်ခင်း
ပျံသန်းရင်း နဲ့သေဆုံးမည်။

ဇေယျာဘုန်းမြင့်

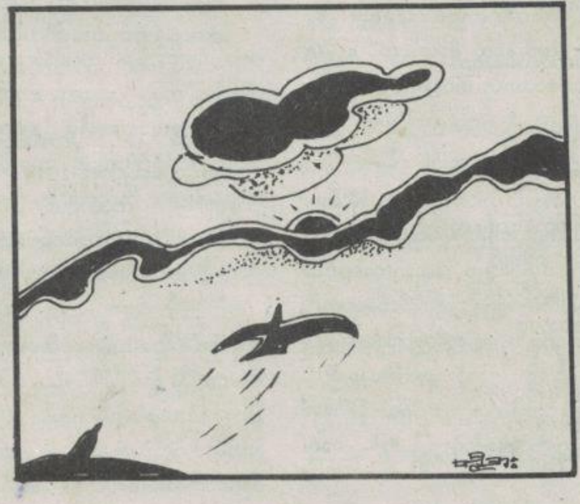

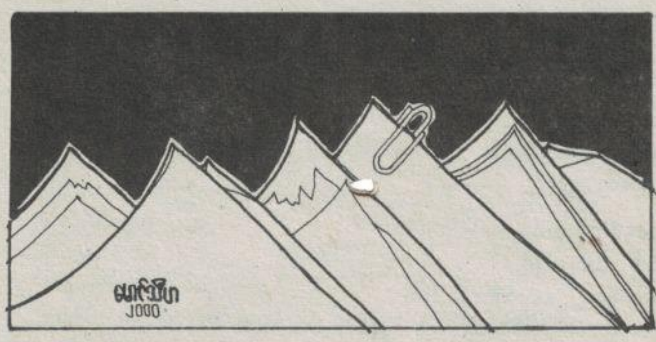

"လေညာအရပ်ဆီ"

ဟသ်ာတို့ရဲရှေးဦးဒေသ
အာရှအလယ်က
ဂိုဗီသဲကန္တာရ
ပူရှရှသဲလေပြင်းရဲ့
ဖဲ့ခြေနင်းတဲ့ဒဏ်ခံအား
ရှောင်ရှားဖို့ဦးတည်ပျံသန်းပြီ
လေညာ ---
လေညာအရပ်ဆီ --- ။ ။
နေရောင်လက်လက်ထဲ
မိုးစက်စက်နှင့်ခါးခါးထဲ
တောတောင်မြစ်ချောင်းများ
ဖြတ်သန်း
ရွှေအိုသက္ကရာဇ်လမ်းမရှည်
ဘာသာဗေဒ
သင်္ကေတခြေရာတွေ --- ။ ။
ဒီလိုနဲ့
စိန္ဒွါနီ
ယန်စီကျန်မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်မှာ --- ။ ။
တခါကတိုင်း တို့ပြည်
သမိုင်းဝင်ဒွါရာဝတီမှာ --- ။ ။
အရှေ့တောင်အာရှ
ဒေသအနှံ့အပြား
သံလွင်မြစ်ဖျားမှသည်
ဒုဋ္ဌာဝတီစစ်တောင်း
ရေကြည်မြစ်နုရာမြစ်ကြောင်းလွင်ပြင်မှာ---။ ။

ဂန္ဓဝင်မြောက်
စံတင်လောက်အောင်
စိုက်ကြပျိုးကြ
မြို့ပြတည်ဆောက်ကြ
ထေရဝါဒဗုဒ္ဓအမွေစာပေဂီတအကပန်းတျာ
အနုပညာနဲ့ဗိသုကာဂုဏ်ရည်မွေး
ယဉ်ကျေးမှုပန်းပွင့်တို့ရဲ့အပြုံး
ဟောဒီ ၂၁ ရာစုတံခါးဝမှာ
နူးညံ့လှပနုမျစ်တုန်းလေ ။ ။
အို --- ဟသ်ာရယ် ---
အနာဂတ်ရာထောင်စုများစွာအထိ
ရွှေရောင်အိပ်မက်တော့တန်းဆီ
ဦးတည် ---
ရည်ရွယ် ---
ပျံသန်း --- ။ ။

(မင်းချမ်းမွန်)

ရွှေမော်ဓောစေတီတော် နှင့် ဟံသာဝတီ

နိုင်ထောသူနှန်း

ယခု ပဲခူးမြို့ရှိ ရွှေမော်ဓောစေတီတော် တည်ထားသော နေရာကိုယခင်အခါက သုဒဿနကုန်းဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ သုဒဿကုန်းသည် မဇ္ဈိမဒေသတွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်စဉ်အချိန်က မြေအဖြစ်တည်ရှိနေခြင်းမရှိဘဲ ပင်လယ်ပြင်ရေအောက်ရှိ မြေပြင်အဖြစ်သာ တည်ရှိနေသည်။

မြတ်စွာဘုရားခြောက်ဝါရပြီးနောက်၊ ရာဇဂြိုလ်ပြည်အနီး မကုလပဗ္ဗတတောင်ခြေတွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် ယခုပဲခူးမြို့နှင့် မနီးမဝေးသော ဇောင်းတူမြို့မှ မဟာသာဠနှင့် စူဠသတဠအမည်ရှိသော သူဌေးသားနှစ်ယောက်သည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက် ခရီးသွားစဉ် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တွေ့ဆုံသဖြင့် လှူဒါန်းဘွယ်ဝတ္ထုအမျိုးမျိုးဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်ခွင့်ရရှိလေသည်။

ဇောင်းတူအမည်မှာ မွန်အမည် "ဇိုင်တူ"မှ လာသော အမည်ဖြစ်သည်။ "ဇိုင်"သည် ခြေထောက်၊ "တူ"သည် ပူလောင်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဇောင်းတူမြို့မှာ ပဲခူး သုဒဿကုန်းရေအောက်တွင် ရှိစဉ်အခါက၊ မြေပြန့် (သို့မဟုတ်) ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသဖြစ်ဟန်တူသည်။ ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသ သဲမြေဖြစ်သဖြင့် နွေအခါ ၎င်းဒေသတွင် လမ်းလျှောက်သည့်အခါ ခြေထောက်ပူလောင်သောကြောင့် ခြေထောက်ပူလောင်သောဒေသကို အမည်ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရသည်။ အခြား မွန်သမိုင်းတစ်ခုတွင်မူ "ဇိုင်တာ"ဟူသော မွန်အမည်မှလာသည်ဟုဆိုသည်။ "ဇိုင်"သည် အနီးအနား၊ "တာ"သည် ထန်းပင်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ထန်းပင်အနီးအနားတည်ထောင်သော ရွာကိုဆိုလိုသည် ဟုဖော်ပြကြသည်။

မွန်သမိုင်းအဆိုအရ၊ ပဲခူးမြို့နှင့် ဇောင်းတူမြို့သည် မိုင်(၃၀)မျှကွာဝေးသည်ဟုဆိုသည်။ မဟာသာဠနှင့် စူဠသာဠညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်းပူဇော်ပြီးနောက်၊ မိမိတို့ဒေသဇောင်းတူမြို့သို့ ကြွရောက်ပါရန်လျှောက်ထားကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဇောင်းတူဒေသသည် နောင်အနာဂတ်ကာလတွင် သာသနာထွန်းကားမည်ကိုမြင်သဖြင့် သုဒဿကုန်းတွင် ဌာပနာရန်အတွက် ဆံတော်ဓါတ်နှစ်ဆူကိုညီနောင်တို့အား ပေးသနားလေသည်။

ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် ဆံတော်ဓါတ်နှစ်ဆူနှင့် ဇောင်းတူမြို့သို့ပြန်ရောက်သောအခါ ဓါတ်တော်ကိုဌာပနာရန် သုဒဿနကုန်းသည် ပေါ်ထွန်းခြင်းမရှိသေးပေ။ ညီနောင်နှစ်ယောက်သည် ဖခင်သူဌေးကြီးနှင့် မြို့သူမြို့သားများအား တိုင်ပင်ပြီးဇောင်းတူမြို့အရှေ့ရပ်ရှိ ကုန်းမြေနေရာတွင် ယာယီဌာပနာထားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှစ်ဝါရပြီးနောက် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသထုံဒေသသို့ ရောက်လာသောအခါ တရားဟောခြင်း၊ ဆံတော်ဓါတ်များဝေငှခြင်းကိုပြုပြီးနောက်၊ မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် အပြန်တွင်၊ ယခုအခါ ဟံသာဝတီဟုခေါ်သော သုဒဿနကုန်းမြေမှာ ပင်လယ်ပြင်အတွင်း မြုပ်ချီ၊ ပေါ်ချီဖြစ်လျှက် ၎င်းမြေနေရာတွင် ဟင်္သာဖိုမနှစ်ကောင်နားနေသည်ကိုတွေ့ရှိသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာအား ဗျာဒိတ်မြွတ်ကြားသည်မှာ "အာနန္ဒာ ယခု ပင်လယ်ပြင်တွင် ဟင်္သာဖိုမနှစ်ကောင် နားသည့်နေရာသည် နောင်အနာဂတ်ကာလတွင် ရာဇဌာနီမင်းနေပြည်ဖြစ်ပြီး၊ ငါ၏သာသနာ စည်ပင်တိုးတက်ကြီးပွားရာ နေရာဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဟင်္သာဖိုမ နားနေသော နေရာသည် နောင်တွင် သုဒဿနကုန်းမြေဖြစ်ပြီး ၎င်းကုန်းပေါ်တွင် ဇောင်းတူမြို့ အရှေ့ရှိ ယာယီဌာပနာထားသော ဓါတ်တော် နှစ်ဆူကို ရွှေ့ပြောင်းဌာပနာ၍ တည်ထားသော စေတီကို ယခုရွှေမော်ဓော စေတီဟု ခေါ်တွင်ကြလေသည်။

ရွှေမော်ဓောစေတီအမည်မှာ မွန်အမည်ဖြစ်သော "မံက်တဲ"မှလာသော အမည်ဖြစ်သည်။ "မံက်တဲ" မွန်ဝေါဟာရမှာ "ပေါ်လာသည်" ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် မြုပ်ချီပေါ်ချီ ဖြစ်နေသော ကုန်းသည် နောင်အနာဂတ် ကာလတွင် သုဒဿနကုန်းဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၊ အဆိုပါကုန်းတော်ပေါ်တွင် စေတီကို တည်ထားခြင်းဖြစ်၍ မွန်ဘာသာအားဖြင့် "ကျာ်မံက်တဲ" "ပေါ်လာသော စေတီ" ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ရွှေမော်ဓောစေတီဟု မြန်မာများက ခေါ်ဆိုကြခြင်းပင်တည်း။

သုဒဿနကုန်းတော်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးအနှစ် (၉၀၀) လွန်လေသောအခါ မြတ်စွာဘုရားရှစ်ဝါရစဉ်က ဟင်္သာဖိုမ နားနေခဲ့သော ပင်လယ်ပြင်ရှိ သုဒဿန ကုန်းမြေနေရာသည် ဆယ်တောင်မြင့်တက်လာသော်လည်း ရေတက်လာသည့် ရေပြည့်ချိန်တွင် ရေအနက် (၁၃) တောင်ရှိသေးသည်ဟုဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟင်္သာဖိုမ တွေ့စဉ်က ထိုနေရာသည် ရေတက်၍ ရေပြည့်ချိန်တွင် ရေအနက် (၂၃) တောင်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် မဇ္ဈိမဒေသ၊ ဗျာနာဂရပြည်မှ အိန္ဒိယလူမျိုးတို့သည် သထုံဒေသရှိ မွန်တို့နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန်အတွက် လှေသင်္ဘောတို့ဖြင့် ကူးသန်းသွားလျှက်ရှိပေပြီ။ ထိုသို့သွားလာနေသော အိန္ဒိယလူမျိုးတို့သည် သုဒဿနကုန်းဟု အမည်တွင်မည့် သဲသောင်ဖြစ်နေရာတွင် ဟင်္သာဖိုမနှစ်ကောင်ကို တွေ့ရှိပြန်လေသည်။ ထိုသို့ သဲသောင်ပြင်တွင် ဟင်္သာဖိုမတွေ့ကြောင်းကို ၎င်းတို့၏ နေရပ်တို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ ၎င်းတို့၏ဘုရင် "ပါဏ္ဍုရာယင်" အား တင်လျှောက်ကြလေသည်။

ပါဏ္ဍုရာယင်ဘုရင်ကလည်း၊ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့ထံမှ ဟင်္သာဖိုမနားရာ နေရာသည်၊ နောင်အနာဂတ်ကာလတွင် စည်ပင်ဝပြောသော မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်လာမည့်အကြောင်းကို သိရှိရသဖြင့် ၎င်းမြေနေရာတွင် မိမိတို့၏ ပိုင်နက်နယ်မြေဖြစ်ကြောင်း နောင်တွင် သက်သေပြနိုင်ရန် ကျောက်တိုင်များကို အထောက်အထားအဖြစ်သွားရောက်စိုက်ထူထားရန်အမိန့်ပေးစေခိုင်းလေသည်။

ထိုမှအနှစ် (၁၆၀) လွန်လေပြီးသောအခါ၊ ဗိဇ္ဇာနဂရပြည်တွင် မင်းအဆက်ဆက်အုပ်စိုးပြီးနောက် "ပါဏ္ဍုရာယင်" ဘုရင်၏ မြေး "ကုပါဏ္ဍုရာယင်" မင်းအုပ်ချုပ်နေလေသည်။ "ကုပါဏ္ဍုရာယင်" မင်းလည်း၊ မိဘ၊ ဘိုးဘွား၊ အဆက်ဆက် မှာကြားထားသည့်အတိုင်း ဟင်္သာဖိုမနားသော နေရာသည် ကုန်းမြေပကတိ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို သိရသဖြင့် ထိုနေရာကို

စောင့်ရှောက် ကြည့်ရှုရန် “အစတ်ဒုလော” အမည်ရှိ ခေါင်းဆောင်နှင့်တကွ ငယ်သား (၇၀) ကို စေလွှတ်ထားလေသည်။

“အစတ်ဒုလော” တို့ နေထိုင်စောင့်ရှောက်၍ (၅၆) နှစ်မြောက်အချိန်သို့ ရောက်သောအခါ၊ သထုံဒေသမှ သမလနှင့် ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် မြေနေရာသစ် ရှာဖွေရန်အလို့ငှာ ထိုနေရာသို့ ရောက်ရှိလာကြလေသည်။

❀❀❀❀❀

သမလ၊ ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ယောက်ရှိလာပုံ

သမလနှင့် ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ယောက်တို့သည် သထုံဒေသမှ “သိနဂ်ဂါ” မင်းနှင့် ဝိမလဒေဝီတို့၏ သားများဖြစ်ကြသည်။ ဝိမလဒေဝီမှာ လောမရသေ့က စောင့်ရှောက်ထားသော နဂါးဥမှ ပေါက်ဖွားလာသော အမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး (၁၆) နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ သိနဂဂ်ါမင်းထံ ရသေ့မှဆက်သခဲ့လေသည်။

“ဝိမလဒေဝီ” သည် နဂါးနှင့် ဝိဇ္ဇာမိုရ်တို့၏ သမီးဖြစ်ကြောင်းကို “သိနဂဂ်ါ” မင်းသိလေသောအခါ၊ “ဝိမလဒေဝီ” အား ဘုရင်မှ အလေးမထား၊ ဂရုမမူ အရေးမပေးဘဲ နေလေတော့သည်။ “ဝိမလဒေဝီ” လည်း စိတ္တဇနာဖြင့် အနိစ္စရောက်သွားရလေသည်။ ထိုအခါ “သိနဂ်ဂါ” မင်းသည် ဝိမလဒေဝီမှ မွေးဖွားသော သမလနှင့် ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ယောက်အား ၎င်းတို့၏ အဘိုးဖြစ်သူ “လောမရသေ့” ထံသို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်လိုက်လေတော့သည်။

သမလနှင့် ဝိမလညီနောင်နှစ်ယောက်သည်၊ လောမရသေ့၏ အကြံပေးချက်အရ မြို့ရွာတည်ထောင်ရန် အလို့ငှာ၊ သထုံ မှ အနောက်ဘက်အရပ် ဒေသဆီသို့ အပေါင်းအဖော် (၁၇၀) ယောက် ကို စုစည်းပြီး ဖေါင် (၁၇) စီးဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့ ခရီးထွက်လာခဲ့ရာ နောင်တွင် ဟံသာဝတီဟု ကျော်ကြားလာမည့် အသစ်ပေါ်ထွန်းနေသော မြေနေရာသစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြလေတော့သည်။

●●●●●

ဟံသာဝတီပေါ်ပေါက်လာပုံ

အဆိုပါအသစ် ပေါ်ထွန်းလာသော မြေနေရာတွင် သမလနှင့် ဝိမလတို့ လူစုသည် ရိက္ခာအတွက် ဘွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြရာ များစွာဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်လေသည်။ ထိုအခါ အနီးအနားရှိ လူများနှင့် စုပေါင်းမိသဖြင့် လူပေါင်း (၅၀၀) ယောက်အထိ တိုးတက်လာသည်။ ထို့ကြောင့်မြို့ရွာတည်ထောင်ရန် မြေနေရာကို ရှာဖွေကြရာတွင်၊ အဆိုပါနေရာ၌ ကြိုတင်ရောက်ရှိနေသော အိန္ဒိယမှ “အစတ်ဒုလော” တို့ လူစုနှင့် မြေနေရာပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အခင်းများကြလေသည်။

ထိုအခါ သမလ၊ ဝိမလ တို့ လူစုမှ ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှင်တစ်ယောက်၏ ဖြေရှင်းပေးမှုကြောင့် အိန္ဒိယမှ “အစက်ဒုလော” တို့ လူစု ရှုံးနိမ့်ပြီး သမလ ဝိမလတို့မှ အနိုင်ရသဖြင့် ထိုနေရာတွင် မြို့ကို တည်ထောင်ကြလေသည်။ ထိုမြို့ကား “ဟံသာဝတီ” ပင်တည်း။ မွန်သမိုင်းများအဆိုအရ၊ ဟံသာဝတီကို သာသနာသက္ကရာဇ် (၁၁၁၆) ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့၊ (တနင်္လာနေ့) တွင် စတင်တည်ထောင်သည်ဟု ဆိုသည်။

❀❀❀❀❀

ရွှေမော်ဓောစေတီတည်ထားပုံ

ဟံသာဝတီကို တည်ထောင်ပြီး၊ သမလက ဘုရင်အဖြစ် အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်နေစဉ်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ မဟာထေရ်ရှစ်ပါးရောက်ရှိလာပြီး၊ ရွှေမော်ဓောစေတီကို တည်ရန်၊ ဇောင်းတူအရှေ့အရပ်ရှိ၊ မဟာသာဠနှင့် စူဠသာလတို့ ယာယီဌာပနာထားသော ဆံတော်နှစ်ဆူကို ပြသပေးလေသည်။ သမလဘုရင်လည်း ဆံတော်နှစ်ဆူကို ရရှိပြီးနောက် ရွှေမော်ဓောစေတီကို တည်ထားလေသည်။ ဤကား ယခုပဲခူးမြို့တွင်ရှိသော ရွှေမော်ဓော စေတီပင်တည်း။

ဇောင်းတူရှိ မဟာသဠနှင့် စုဠသာလတို့ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ဆံတော်ရရှိပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ကျော်မှ သုဒဿနကုန်းတော် ပေါ်ထွန်းခဲ့ပြီး၊ ဟံသာဝတီမြို့ တည်ထောင်ပြီးမှသာ ရွှေမော်ဓောစေတီကို တည်ထားခဲ့ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဟံသာဝတီမင်းဆက် (၁၂) ဆက်ဖြစ်သော၊ အနုရာမမင်းလက်ထက်တွင် သထုံမှ မြတ်စွာဘုရား၏ သွားတော်တစ်ဆူ ရောက်ရှိလာလေသည်။

❀❀❀❀❀

သွားတော်ရောက်ရှိပုံ

မြတ်စွာဘုရား (၈)ဝါရစဉ်ကာလတွင်၊ သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံသို့ ဒေသစာရီကြွချီခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်က သုဝဏ္ဏဘူမိ သထုံတွင် မွန်ဘုရင်သီဟသုဓမ္မာရာဇမင်း အုပ်ချုပ်စဉ် ဖြစ်သည်။ သုဓမ္မာရာဇာမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ဓါတ်တော်များကို တောင်းခံခဲ့ဘူးလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရင်သုဓမ္မာရာဇာအား မိမိပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးပါက၊ ဂဝံပတိထေရ်မှ တဆင့်လာရောက်ပေးပို့ပါမည့်အကြောင်း ဂတိပြုခဲ့လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မှာကြားထားချက်အရ၊ ဂဝံပတိထေရ်သည် သွားတော်တစ်ဆူအား သထုံရှိ ဘုရင်သီဟသုဓမ္မရာဇာထံ ပေးပို့ခဲ့လေသည်။ သွားတော်တစ်ဆူ သထုံသို့ ရောက်ပြီးနောက်၊ သီဟသုဓမ္မရာဇာထံ ပေးပို့ခဲ့လေသည်။ သွားတော်တစ်ဆူ သထုံသို့ရောက်ပြီးနောက်၊ သီဟသုဓမ္မရာဇာ၏ အဓိဋ္ဌာန်ပြုချက်အရ၊ သွားတော် (၃၃) ဆူ ဖြစ်သွားလေသည်။ အဆိုပါသွားတော် (၃၃) ဆူ အနက်မှ တစ်ဆူကို ဟံသာဝတီ မင်းဆက် (၁၂) ဆက်ဖြစ်သော အနုရာမင်းလက်ထက်တွင် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ ရရှိသော သွားတော်တစ်ဆူကို ဆံတော်နှစ်ဆူနှင့်အတူ ရွှေမော်ဓောဘုရားတွင် ဌာပနာထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေမောဓောဘုရားသည် ဆံတော်နှစ်ဆူနှင့် သွားတော်တစ်ဆူတို့ကို ဌာပနာထားသော စေတီတော်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေတော့သည်။

(နိုင်ထောသွန်း)

❀❀❀❀❀

မော်လမြိုင် မုတ္တမတံတား

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး

ဒီနို၊ မောင်ညီညီ

မော်လမြိုင် - မုတ္တမတံတားသည် ရှိခဲ့ဘူးသည်ဟု မည်သည့်စာအုပ်စာတမ်းတွင်မှ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ သို့သော် မွန်ရာဇဝင်တွင် မော်လမြိုင် - မုတ္တမတံတားသည် ရှိခဲ့ဘူးသည်ဟု ဖော်ပြထားပေသည်။ ဟံသာဝတီနေပြည်တော်ကို တပင်ရွှေထီးအောင်မြင်သိမ်းပိုက်ထားရှိစဉ် အဆိုပါ မော်လမြိုင်-မုတ္တမတံတား တည်ဆောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ စစ်သည်များနှင့် မြင်းများ ကူးသွားနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလတွင် မင်းတရားရွှေထီးသည် ယိုးဒယားသို့စစ်ချီရန် ကြံစည်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မုတ္တမမြို့စားမှာ မွန်လူမျိုး လဂွန်းအိန်ဖြစ်သည်။ (ရာဇာဓိရာဇ်လက်ထက် သူရဲကောင်း လဂွန်းအိန်မဟုတ်ပါ၊ နာမည်တူဖြစ်ပါသည်) တပင်ရွှေထီး ယိုးဒယားသို့စစ်ချီရာတွင် မုတ္တမသို့ရောက်ရှိသောအခါ မော်လမြိုင်သို့ကူးရန် မုတ္တမ - မော်လမြိုင်တံတားတစ်စင်းကို လဂွန်းအိန်အား တည်ဆောက်စေပါသည်။ လဂွန်းအိန်သည် အမိန့်တော်ရှိတော်မူသည့်အတိုင်း မုတ္တမ - မော်လမြိုင်တံတားကို အောင်အောင်မြင်မြင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ လှေများစွာကို ဆက်ကာဆက်ကာ တံတားခင်းသွားခြင်းဖြစ်သည်။

လှေတံတားဟုခေါ်သော်ရ၏။ အဆိုပါတံတားမှနေ၍ စစ်သည်များ၊ မြင်းသည်တော်များ၊ ဝန်တင်မြင်းများ ကူးသွားနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။ လှေတံတားဟူ၍ သုံးနှုန်းကြပါစို့။ လဂွန်းအိန်သည် လှေတံတားပြုလုပ်ပြီးစီး၍ မင်းတရားရွှေထီး မဖြတ်သန်းသွားရသေးမီ မည်သူမျှ မသွားရဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ အစောင့်များချထားခဲ့သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သော လှေတံတားကို ယခုပြုလုပ်ပြီးစီးပြီဖြစ်၍ လဂွန်းအိန်အနေဖြင့် ဘုရင်အား အဦးထား၍ ကူးစေချင်ခဲ့၍ဖြစ်ပေသည်။

တံတားပြီးစီးကြောင်းကို ဘုရင်ထံ သွားရောက် လျှောက်တင်စေခိုင်းခဲ့သည်။ မင်းတရား ရွှေထီးလည်း တံတားပြီးစီးကြောင်း သိရှိရ၍ မြင်းသည်တော် တစ်ယောက်အား သွားရောက်ကြည့်ရှုရန် စေခိုင်းခဲ့ပေသည်။ မြင်းသည်တော်လည်း တံတားစောင့်များအား မည်သို့မျှမပြောမဆိုဘဲ တံတားအားကာရံထားသည်များကို ဖယ်ရှားပြီး တံတားပေါ် မြင်းဖြင့် စီးနင်းဝင်ရောက်သွားပေသည်။ မြင်းသည်တော်ကား အံ့ဩစွာဖြင့် တံတားပေါ်တွင် ဟိုမှ သည်မှ အခေါက်ခေါက်အခါခါ သွားခဲ့ပေသည်။ လဂွန်းအိန်ကြားသိရသောအခါ စိတ်ဆိုးတော်မူသဖြင့် အဆိုပါမြင်းသည်တော်အား ဖမ်းယူပြီး နေရာတွင်ပင် ကွပ်မျက်လိုက်လေသည်။

မြင်းသည်တော်၏အပေါင်းအဖော်တို့သည် မြင်းသည်တော် ကွပ်မျက်ခံရကြောင်းကို ဘုရင်ထံ လျှောက်တင်ကြသောအခါ မင်းတရားရွှေထီးသည် အလွန်ဒေါသဖြစ်ပြီး တမဟုတ်ချင်း လဂွန်းအိန်ထံ ချီလာတော်မူသည်။ လဂွန်းအိန်လည်း မင်းတရားရွှေထီး အမျက်ဒေါသထွက်ပြီး ချီလာကြောင်းသိရလေလျှင် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများစွာ ပြင်ဆင်စေပြီး လမ်းခရီး တစ်ဝက်မှ စောင့်ဆိုင်းနေပေသည်။

လဂွန်းအိန် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများနှင့် လမ်းခရီးမှ စောင့်ဆိုင်းနေသည်ကို ဘုရင်မင်းတရားရွှေထီး မြင်တော်မူလျှင် အမျက်ဒေါသအနည်းငယ် ပြေစပြု၏။ လဂွန်းအိန်အား ဖြစ်ပျက်မှုလျှောက်တင်စေသောအခါ လဂွန်းအိန်က "မုတ္တမမှ မော်လမြိုင်သို့ကူးသောတံတားကို ကမ္ဘာတည်သည်မှစ၍ ယခုအချိန်ထိ မည်သူကမျှ မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ အရှင်၏ဘုန်းတန်ခိုးတော်ကြောင့်သာ ကျွန်တော်မျိုး အခုတံတားကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အံ့မခန်းဘွယ် တံတားကို အရှင့်ထက်စော၍ မည်သူမျှမသွားမရောက်စေရဟု ကျွန်တော်မျိုးဆုံးဖြတ်ထားပြီး ပိတ်ပင်ထားခဲ့ပေသည်။ မြင်းသည်တော်သည် ကျွန်တော်မျိုးထံ ခွင့်တစ်စုံတစ်ရာ ပန်ကြားခြင်းမရှိ၊ ပိတ်ပင်ထားသည်ကို ချိုးဖောက်ဝင်ရောက်၍ တံတားပေါ် သွားချည်လာချည် လုပ်နေသည်ကို ကျွန်တော်မျိုး စိတ်ဆိုးတော်မူ၍ ကွပ်မျက်လိုက်သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် သူရဲကောင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး မှန်သည်မှားသည်ကို အရှင်၏ ခြေဖဝါးညာဏ်တော်ဖြင့် ဆင်ခြင်တော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးကတော့ ကျွန်တော်မှန်သည်ဟု ထင်မြင်ယုံကြည် စိတ်ချနေပါသည်"

ဘုရင်မင်းတရားရွှေထီးလည်း လဂွန်းအိန် လျှောက်တင်သည်ကို ကြားသိရ၍ အမျက်ဒေါသပြေတော်မူသည်။ တပင်ရွှေထီး မုတ္တမရောက်၍ မုတ္တမ - မော်လမြိုင်တံတား၏ အစီအရင်ကိုမြင်တော်မူသောအခါ သူရဲကောင်းလဂွန်းအိမ်အား ချီးမွမ်းတော်မူသည်။ ဆုလာဘ်များလည်း ချတော်မူလေသည်။ မြင်းများ၊ နွားများ၊ ဝန်တင်များ တံတားပေါ်မှ ကူးသွားနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

<u>မှတ်ချက်။</u> မွန်ဘာသာဖြင့်ရေးထားသော ပေမူမှ ဆီလျော်စွာ ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး

●●●●●

မိကျောင်းလှူရိုးရာ

မင်းထိန်ဝင်း

ကျွန်ုပ်တို့ညီနောင် သွေးချင်း တိုင်းရင်းသားများသည် မိမိစရိုက် ဓလေ့ဘာသာ၊ မိမိရေမြေ၊ ပထဝီအနေအထား၊ မိမိဒေသမှ ကြုံလာသမျှ ရာသီဥတုအစုစုသော ဖြစ်ပျက်ပြုပြင် သဘာဝအစီအစဉ်ကြီးမှ ဖြတ်သန်းကျော်လွှားလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော် သုံးထောင်နီးပါးရှိခဲ့ပေပြီ။ ထိုမျှကာလကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ကြရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ယှဉ်ပြိုင် အနိုင်ယူရင်း ဘဝသက်မွေးမှု ပြုလာခဲ့ကြပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၏ ဖြစ်ပျက်ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများကို ဖြတ်သန်းကျော်လွှားပြီး အောင်ပွဲဆင်အောင်လံထူနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေသဘာဝတွင် အင်း၊ အိုင်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ စိမ့်၊ စမ်းအထွေထွေနှင့် တောတောင် အနေအထားများလည်း သာမောဖွယ်ရတနာသစ်တောအပြည့်ပင်။ ထို့အပြင် ရှည်လျားသည့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း၊ ကျယ်ပြောသည့် ပင်လယ်ပြင်များကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ထားနိုင်ကြပါသည်။

မိမိတို့ ရေမြေသဘာဝနှင့် လိုက်လျောညီစွာ စိုက်ပျိုး၊ အမဲလိုက်၊ ငါးဖမ်း၊ သစ်ခုတ်သောအလုပ်ကို ဘိုး၊ ဘေး၊ ဘီ၊ ဘင် လက်ထက်မှသည် ယနေ့အထိ လှုပ်ရှားရုန်းကန် အားမာန်ပြတုန်းပင်။ ဤသို့သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် လှုပ်ရှားရုန်းကန်ရင်း ချစ်စရာ၊ ခုံမင်စရာကောင်းသော သဘာဝတရားများကို သတိပြုမိလာကြပြီး သဘာဝ၏အလှအပများကို ခုံမင်မက်မောတတ်လာကြပေသည်။ အမြတ်တနိုးလည်း သိမ်းဆည်းထားတတ်ကြပေသည်။ ဤကားယဉ်ကျေးမှု၏ သိမ်မွေ့သော အနုပညာလက္ခဏာတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်တော့သည်။

အနုပညာလက္ခဏာဆိုသည်မှာ မိမိကြုံဆုံ ထိတွေ့နေရသော ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် စိတ်ကူးများဖြင့် အဆင့်ဆင့် မြင့်သထက်မြင့်သော အနုပညာများကို ဖန်တီးလာခဲ့ကြပေသည်။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဥတုရာသီ၏ ကြောက်မက်ဖွယ် မြင်တွေ့မှုများ အန္တရာယ်ပေးနိုင်သည့် သားကောင်များအပေါ် အောင်မြင်လာသောအခါ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကိုပင် အနုအလှဖြစ်အောင် အနုပညာမြောက် စိတ်ကူးသရုပ်ဖော်တတ်လာကြပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မွန်တိုင်းရင်းသားများကျင်လည်လှုပ်ရှားရာ ပင်လယ်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်မှ ကြောက်စရာ ရေသတ္တဝါ မိကျောင်းကို ယဉ်ကျေးစေသောအမြင်ဖြင့် အနုပညာဆင်ပြီး မိကျောင်းပုံ ပန်းပုရုပ် ထုထွင်းတီထွင်လာခဲ့ကြပေသည်။ ထိုမိကျောင်းပုံ ပန်းပုရုပ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ မွန်တိုင်းရင်းသားတို့၏ အနုပညာအလှတစ်ပါးဖြစ်လာတော့သည်။

အနုပညာ အလှအပပစ္စည်းများသည် ထာဝရဆန်းသစ်စေရမည်ဟူသော လူသားတို့၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆအရ မိကျောင်းပန်းပုရုပ်ထုကို ရသပိုမိုပီပြင်စေရန် ဖန်တီးလာပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မှ လှုပ်ရှားမြည်သံများ၏ သံစဉ်ကိုပါ တစ်ဆင့်တီးခတ်လာကြရာမှ မိကျောင်းမွန်တူရိယာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။

မွန်တိုင်းရင်းသားတို့ အခြေပြုတီထွင်ခဲ့သမျှ အနုပညာပစ္စည်းများအနက် မိကျောင်းတူရိယာသည် ကြိုးတပ်တူရိယာတစ်မျိုးဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ မွန်မိကျောင်း တူရိယာသည် မည်သည့်အချိန်အခါ၊ မည်သည့်ဒေသ၊ မည်သည့်ကာလမှစ၍ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ကို ယတိပြတ် မ, ထုတ်ဖော်နိုင်သော်လည်း မွန်တိုင်းရင်းသားတို့၏ အနုပညာပစ္စည်းဆိုသည်ကို ငြင်းဖွယ်ရာမရှိပေ။ သမိုင်းကြောင်း အထောက်အထား တစ်ခု တင်ပြရမည်ဆိုပါက ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၃၀) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသန အသင်း အစည်းအဝေးတွင် ဝတ်လုံတော်ရ ဒေါက်တာ ဘဟန် ဖတ်ကြားသော စာတမ်းပါ အချက်အလက်ကို ထုတ်နှုတ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဒေါက်တာဘဟန်၏ စာတမ်းတွင် တရုတ်မှတ်တမ်းများအရ အေဒီ-၈၀၀ ခုနှစ်တွင် ပတ်ဝန်းကျင် ပန်တျာသဘင်အဖွဲ့အပါအဝင် ပန်တျာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တရုတ်ပြည်သို့ သွားရောက်ဖြေဖျော်ခဲ့ပါသည်။ တရုတ်လူမျိုးများ လွန်စွာနှစ်သက်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အေဒီ-၈၀၁၊ ၈၀၂ ခုနှစ်တွင် ပျူဘုရင်ခံကြီးသည် သူ၏သားနှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင် ပန်တျာအနုပညာသည် ၃၅ ဦးကို တရုတ်ပြည် ဘုရင်နန်းတော်သို့ စေလွှတ်ကပြ ဖျော်ဖြေစေခဲ့ပါသည်။ တရုတ်ပရိသတ်များ ထူးကဲစွာ သဘောကျခဲ့ပေသည်။ ထိုအနုပညာ ပန်တျာအဖွဲ့တွင် (**Kun Lun**) ကွန်လွန် အဝတ်စားဖြင့် ကပြဖျော်ဖြေခဲ့ရာတွင် တီးမှုတ်သော တူရိယာများအနက် မိကျောင်းကြိုးတပ်တူရိယာလည်း ပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ (**Kun Lun**) ကွန်လွန်ဝတ်စုံ (အဝတ်အစား) သည် မွန်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဝတ်စုံ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအထောက်အထားအရ မွန်မိကျောင်း ကြိုးတပ်တူရိယာသည် အေဒီ-၈၀၀ မတိုင်ခင်ကတည်းက ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်ဆိုသည်ကို သိရှိနိုင်ပေသည်။

မွန်မိကျောင်း ကြိုးတပ်တူရိယာကို မိမိတို့ ရေမြေသဘာဝမှ ပေါက်ရောက်သောသစ်များဖြင့် ထုထွင်းပုံဖော်ပြီး ဒေသထွက်ပိုးကြိုးဖြင့် တပ်ဆင် တီးခတ်ရသော တူရိယာတစ်ခုဖြစ်သည်။ မိကျောင်းတူရိယာဖြစ်တည်ပုံကို လေ့လာမည်ဆိုပါလျှင် ရေကြောင်းတွင် ကျွမ်းကျင်သော အန္တရာယ်ကောင် မိကျောင်းကို သိမ်မွေ့နုလှသည့် ယဉ်ကျေးမှုမျက်စိအမြင်ဖြင့် အမြတ်တနိုး ရှုမြင်ပြီး မိကျောင်းပုံထွင်းသားပန်းပုကို ထုထွင်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထုထွင်းခဲ့သည်ဆိုရာတွင် ပညာရှင်တို့သည် မိမိတို့၏ အနုပညာ၊ စိတ်ကူးအတွေးအကြံ ခံစားမှုရသများ၊ နှလုံးဟဒယမှာ ရှင်ပြလာစေဖို့ အမျိုးမျိုး ဆန်းသစ် ထုထွင်းခဲ့ကြသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်မာ၊ သစ်ကောင်းများ ပေါများကြွယ်ဝသော်လည်း မိကျောင်းပုံတူရိယာကို များသောအားဖြင့် ထိန်သား၊ တောင်ပိန္နဲ၊ ကျွန်း၊ ယမနေသားဖြင့်သာ ထုထွင်းကြပါသည်။

ထိုသို့သော သစ်အမျိုးအစားများတွင် ယမနေသားဖြင့် ထုထွင်းသော တူရိယာသည် ဂီတသံစဉ် ပို၍ လွင်သည်ဟု ပညာရှင်များ မှတ်ယူထားကြပါသည်။ ထုထွင်းရာမှာလည်း မိကျောင်းဝမ်းဗိုက်ဘက်မှ ထုထွင်းပြီး ကြိုးတပ်မည့်ကျောသားပိုင်းကို လေးပုံတစ်ပုံ လက်မခန့်အထူထားရပါသည်။ ထိုမိကျောင်းရုပ်၏ ကျောပြင်ပေါ်မှာမှ သံစဉ်ကြိုးကို တပ်ဆင် တီးခတ်ရပါသည်။

မိကျောင်းသံစဉ်ကြိုးကို တပ်ဆင်ပုံ အကြောင်းအရာများသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်တစ်မျိုးကောင်းနေပါသည်။ ကြိုးတပ်ဆင်ပုံကို လေ့လာကြည့်ပါက မွန်လူမျိုးတို့၏ ကျင်လည်ရာဒေသ သဘာဝရာသီဥတုကို အခြေပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မွန်လူမျိုးတို့၏ အခြေပြုသည့် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ဥတုသုံးလီသုံးခုမဟုတ်ပါလော။ ထိုသုံးခုသောအကြောင်းခြင်းရာကို အခြေပြုသော မိကျောင်းကြိုးကိုလည်း သုံးခု၊ သုံးကြိုးဖြင့် အသုံးပြုခဲ့ကြပေသည်။ ထိုကြိုးသုံးကြိုးသည် မိမိဒေသထွက် ချည်ကြိုး၊ ပိုးကြိုးဖြင့် စတင်သုံးစွဲခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကြိုးသုံးချောင်းတပ်ထားသော တူရိယာကို ဂီတသံလွင်လွင်နှင့် နားဝင်ပီယံငြိမ့်ညောင်းစေဖို့ ဂီတသံစဉ်ဖန်တီးပုံကိုလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ရှိပြန်ပါသည်။

ထူးခြားပုံကလည်း ဓလေ့ဆန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မွန်တိုင်းရင်းသားတို့သည် တစ်နှစ်အတွင်း ၁၂

လရှိသည်တွင် ၁၂ လ ရာသီပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ထို ၁၂ လ၊ ၁၂ ရာသီကို အခြေတည်ပြီး သံစဉ် ၁၂ ပေါက်ထွက်အောင် ဖန်တီးထားပြန်ပါသည်။ သံစဉ် ၁၂ သံ၊ ၁၂ ပေါက်ထွက်လာရန် ဝါးဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော သံစဉ်ပြောင်းဘားတုံး ၁၃ တုံးဖြင့် အကန့်လိုက်တပ်ဆင်ထားပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကြိုးသုံးချောင်းတပ် သံစဉ် ၁၂ သံဘားတုံး ၁၃ ခုဖြင့် ဖန်တီးတပ်ဆင်ထားသော မိကျောင်းတူရိယာဖြစ်လာပါသည်။

မိကျောင်းကြိုးသုံးကြိုးကို ခေါ်ဝေါ်သည့်အမည်ရှိပါသည်။ အကြီးဆုံးကြိုးကို မွန်ဘာသာလို (ဇုက်ဍ)၊ အလယ်ကြိုး - ကြိုးလတ်ကို မွန်ဘာသာလို (ဇုက်ပွဲ)၊ အသေးဆုံးကြိုးကို မွန်ဘာသာလို (ဇုက်မဒေံ) ဟု ခေါ်တွင်ထားပါသည်။ ကြိုးသုံးကြိုး တပ်ဆင်ရာတွင် (ဇုက်ဍ) ကြိုးကြီးကို တီးခတ်သူဘက်တွင်ထားပြီး ကျန် (ဇုက်အပွဲ၊ ဇုက်အလွှေါ်ဝ်) အတွင်းကြိုး (ဇုက်မဒေံ) အသေးဆုံးကြိုးကို အစဉ်အတိုင်း တပ်ဆင်သွားပါသည်။ မိကျောင်းတူရိယာ၏ ဦးခေါင်းဘက်သည် တီးခတ်သူ၏ ဘယ်ဘက်တွင်ရှိနေရပါမည်။

မိကျောင်းမွန်တူရိယာကြိုးသုံးချောင်းကို ၅ ပေါက်တစ်ကြိုး၊ သံမှန်တစ်ကြိုး၊ ၅ ပေါက်တစ်ကြိုး **(F.C.F)** သံစဉ်ကို ညှိထားပါသည်။ အစွန်ဆုံး (ဇုက်မဒေံ) ခေါ် အသေးဆုံးကြိုးကို ခံတားထားပြီး တီးခတ်သူ၏ဘယ်အစွန်မှနေ၍ သံစဉ်ပေါက်များ တပ်ဆင်ညှိထားပါသည်။ ညှိထားပုံက ဘယ်ဘက်မှ လက်ယာဘက်အစဉ်အတိုင်း ၄ ပေါက် **G** သံ၊ ၃ **A** ပေါက်သံ၊ ၂ ပေါက် **B** သံ၊ သံမှန် **C** သံ၊ ၇ ပေါက် **D** သံ၊ ၆ ပေါက် **E** သံ၊ ၅ ပေါက် **F** သံ၊ ၄ ပေါက် **G** သံ၊ ၃ ပေါက် **A** သံ၊ ၂ပေါက် **B** သံ၊ သံမှန် **C** သံ၊ ၇ ပေါက် **D** သံ ဆိုပြီး ၁၂ သံထွက်အောင် ဘားတုံး (ကီး) များကို ဝါးနှင့်အကန့် တပ်ဆင်ထားပါသည်။ ကျန်ကြိုးနှစ်ချောင်းကိုလည်း အခြေခံစတည်ထားသည့် **(F.C.F)** အတိုင်း ညှိထား လိုက်ပါက အသင့်ညှိပြီးသား ဖြစ်သွားပါမည်။

ကြိုးတပ်တူရိယာတွင် လက်ခတ်နှင့်တီးခြင်း၊ လက်ချည်းသက်သက်တီးခြင်း၊ ဘိုးတံနှင့်တီးခြင်းများရှိရာတွင် မိကျောင်းကြိုးတပ် တူရိယာကို လက်ခတ်တစ်ခုခုဖြင့်တီးခတ်ရပါသည်။ လက်ခတ်ကို ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုလုပ်တီးခတ်ကြပါသည်။ သို့မဟုတ် မာသော အရိုးတစ်ခုခု၊ တိရိစ္ဆာန်ချိုတစ်ခုခုဖြင့်လည်း တီးခတ်၍ရပါသည်။ ညာဘက်လက်ဖြင့် တီးခတ်ပြီး ဘားတုံးသံစဉ်အကန့်များကို ဘယ်ဘက်လက်မှ လက်သူကြွယ်၊ လက်ခလယ်၊ လက်ညှိုးကို အဓိကထား နှိပ်ခတ် တီးရပါသည်။ တွဲလုံးများကို လက်မပါကူပြီး နှိပ်ခတ်တီးရပါသည်။ ကျွမ်းကျင်မှုအပေါ်တည်မှီပြီး ဂီတသံစဉ်ကို ဖန်တီးကွန့်မြူးနိုင်ပေသည်။

ဂီတအရာတွင် မိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှုအလိုက် ခံစားမှု တီးကွက် တီးဟန်များ အသီးသီးရှိကြသည်တွင် မြန်မာမှု၌ ကြိုး၊ ဘွဲ့၊ သီချင်းခံ၊ ပတ်ပျိုး၊ နတ်ချင်း၊ ယိုးဒယား၊ မွန်သံ၊ ဒိန်းသံ၊ အောသံ၊ တေးထပ်၊ ဘောလယ်တေးသွားကို အသံပြောင်း၊ အသံဖလှယ်ပြီး တီးခတ်သွားကြပါသည်။ ထို့အတူ မွန်ကြိုးတပ် မိကျောင်းတူရိယာကိုလည်း မွန်လူမျိုးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဟန် ခံစားမှုအလိုက် အမျိုးမျိုး တီးခတ်ကြပါသည်။ တီးခတ်သော တီးကွက်တီးဟန်များတွင် အခေါ်အဝေါ်များ ရှိထားခဲ့ပါသည်။ ထိုအခေါ်အဝေါ်များတွင် မွန်ဘာသာလို . . .

(၁)	ဇုက်မွဲ၊		
(၂)	ဖြာဇ္ဇော်၊		
(၃)	ဖြာဍ္ဍောတ်၊	(၆)	ဍွဲဓ၊
(၄)	တင်ပန်အလန်ဖြ၊	(၇)	ဟန်ဇ္ဇော်၊
(၅)	ဖြာအုပ်၊	(၈)	ရဝိန်၊

ဆိုပြီး ခွဲခြားတီးခတ်ကြပေသည်။

ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာဆိုသည်မှာ ကူးပြောင်းပျံ့လွင့်နိုင်သော စွမ်းအင်သတ္တိထူးရှိပြီး အရှိန်ဩဇာလည်း လွန်စွာသိမ်မွေ့ထက်မြက်လှပေသည်။ ဂီတသံသည် ဇာတိမာန်ရော၊ စိတ်၏ခံစားမှုကိုပါ ဖော်ထုတ်နိုင်သော ကြီးမားသည့် စွမ်းပကားရှိပါသည်။ မွန်မိကျောင်း တူရိယာသည် ကျေးလက်မှ နန်းတွင်း၊ နန်းတွင်းမှ ကျေးလက် လည်ပတ်တီးခတ်သော မွန်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးလက်ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု **Folk Culture** မှ ကျေးလက်ဂီတ **Folk Songs** များ၊ ရိုးရာသီချင်း **Classcial Songs** များ ဖော်ထုတ်သွားမည်။ ထိန်းသိမ်းသွားမည်။ အမျိုးသားဟန်မပျက် ချဲ့ထွင်ဆန်းသစ်သွားမည်ဆိုပါက မိမိယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းရာလည်းကျမည်။ အမျိုးသားအတွေး၊ အမျိုးသားအရေး၊ အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ပေမည်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားတို့၏ တူရိယာဂီတကို ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းညီနောင်ရင်းတို့၏ ဂီတကိုဖလှယ်ပြီးသားဖြစ်နေ၍ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်နေပေမည်။ ထို့ကြောင့် မွန်ယဉ်ကျေးမှု မိကျောင်းကြိုးတပ်တူရိယာကို ထုတ်ဖော်ထိန်းသိမ်း ဆန်းသစ်သွားမည်ဆိုပါက အမျိုးသားအနုပညာအသွင်အပြင်အဆင့်မြင့်မြင့် ပေါ်လွင်လာမည် မလွဲပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်ခင်ဗျား . . . . ။

မင်းထိန်ဝင်း

ဆ ဆ ဆ ဆ ဆ

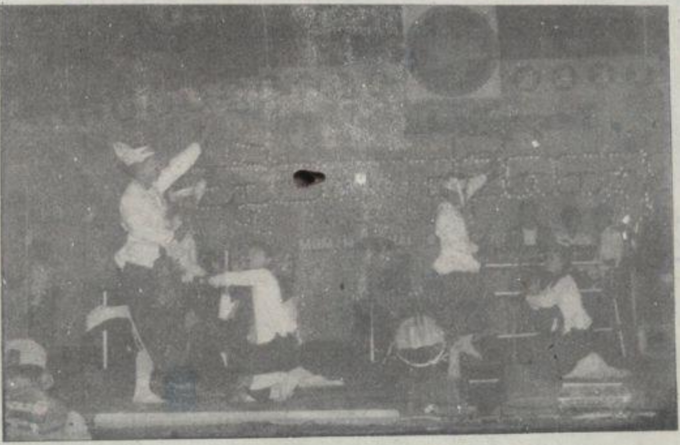

▲ မွန်ပြည်နယ် - မွန်အမျိုးသားနေ့ - ပွဲ

(၅၄) နှစ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ကြိုဆိုလျက်

တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့. . .။

ဤနေ့ကား အမျိုးသားများ၏ နှလုံးသည်းအိမ်တွင် ချိုမြိန်လှစွာသောနေ့၊ မွန်အမျိုးသားတို့၏ အသွေးထဲ အသားထဲတွင် ထာဝစဉ် ဖြစ်တည် ရှင်သန်စီးဆင်းနေမည့်နေ့။ ထာဝရဦးထိပ်ပန်ကာ အမှတ်ရနေမည့်နေ့။ ဘယ်တော့မှ မေ့ပြယ်ပျောက်ကွယ်သွားမည်မဟုတ်သည့် မွန်အမျိုးသားနေ့။

အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခုပမာ အမိမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကား၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်း (၁၃၅) မျိုးတို့စုစည်းနေထိုင်ကြသည့် နိုင်ငံတော်တစ်ခုဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာတိုင်းရင်းလူမျိုး အသီးသီးတို့သည်၊မိမိတို့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများနှင့် နေထိုင်ကြသည့်အလျှောက် အချို့မှာ မိမိတို့လူမျိုးအလိုက် အမျိုးသားနေ့ကို သတ်မှတ်ကျင်းပခဲ့ကြသည့် အလေ့အထများရှိခဲ့၏။ ထို့အတူ ပြည်ထောင်စု၏ မိုးကောင်းကင်အောက်မှ မွန်လူမျိုးတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် ရှိုးစုညီညာစွာဆင်ယင်ကျင်းပခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းနေ့တွင် ဆင်ယင်ကျင်းပရခြင်းမှာ အကြောင်းဤသို့ရှိ၏။

မွန်ရာဇဝင် ဥပ္ပနသုဓမ္မဝတီရာဇဝံသကထာအရ သမလ ဝိမလ ညီနောင် နှစ်ပါးသည် ဟံသာဝတီမြို့ကို သာသနာ သက္ကရာဇ် - ၁၁၁၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁)ရက် တနင်္လာနေ့တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟုလာရှိ၏။ မွန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို သတ်မှတ်ရေး အတွက် ၁၉၄၇ - ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်၊ မော်လမြိုင်ဇရပ်၌ မွန်သံဃာတော်ဆရာတော်ကြီးများ၊ မွန်ပညာရှိများ၊ မွန်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ စုဝေးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရာ၊ ဟံသာဝတီမြို့တည်နေ့ကို တညီတညွတ်တည်း သဘောကိုက်ညီစွာ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် မွန်အမျိုးသားတို့သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပလာခဲ့ရာ ယခုနှစ်တွင် (၅၃) ကြိမ်မြောက်သို့ပင် ကျရောက်ခဲ့လေပြီ။

"မင်္ဂလာပါ မွန်အမျိုးသားနေ့" .....

သည်နေ့ သည်အချိန်ကိုရောက်တိုင်း အစဉ်အလာ ထည်ဝါကြီးမားခဲ့သော မွန်ရုပ်လွှာ မွန်သမိုင်းသည် ရင်လှိုင်းကိုရိုက်ခတ်လာမြဲ။ ပွဲတင်ထပ်လာမြဲ။ ပုံရိပ်ထင်လာမြဲ။

ရာမညဒေသတွင် အခြေချ နေထိုင်ခဲ့ကြသည့် မွန်လူမျိုးတို့၏ မွန်ဟူသော အမည်ဘယ်လိုစတင်လာသလဲ။ သုတေသီ ပညာရှင်များ၏ အဆိုအရ မွန်တို့၏ ရှေးအမည်ကား (Rmen) "မေ်ည" အလယ်ခေတ်သို့ ရောက်သည့်အခါ (Rman) "ရမန်" ဖြစ်လာပြီး ထို့နောက်တွင် "ရမန်" မှ "မွန်" ဖြစ်လာကာ ယခုတိုင် သက်ဝင်ထင်ရှားလျှက်ရှိသည်ဟုဆို၏။

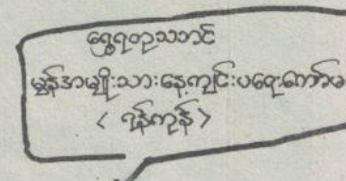

မွန်တို့၏ ဇစ်မြစ်ကို ပြန်ကြည့်ပါက မွန်ဂိုအနွယ်ဖြစ်ပြီး ဘာသာစကားအနေဖြင့် မွန်-ခမာ အုပ်စုဝင်များဖြစ်ကြကြောင်းတွေ့ရ၏။ မွန်-ခမာ ဘာသာစကားအုပ်စုဝင် မွန်လူမျိုးများနှင့် တိဗက်-မြန်မာ ဘာသာစကား အုပ်စုဝင် မြန်မာတို့ကား ဘာသာစကားတွင် ကွဲပြားကြ၏။ သို့သော်လည်း မျိုးနွယ်ဘက်တွင် တူညီကြသဖြင့် ရုပ်ရည်လက္ခဏာအားဖြင့် ခွဲခြားရန် ခက်ခဲလောက်အောင် ဆင်တူကြ၏။ ဤအချက်မှာ တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက်လျက်၊ အတူတကွနေထိုင်လာခဲ့ကြသည့် ဘိုးတူဘွားတူ မျိုးနွယ်တူများဖြစ်၍ပင် မဟုတ်ပါလား။

သမိုင်းကို ခြေရာခံပါက မွန်ခမာတို့၏ မူရင်းဒေသမှာ တရုတ်နိုင်ငံရှိ ယန်စီကျန်မြစ်ဝှမ်းဒေသဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ယင်းဒေသမှတဆင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဒေသအနှံ့အပြားသို့ ပြန့်နှံ့ရောက်ရှိသွားကြသည်။ မွန်သုတေသီများက ပရပထုံနှင့် လော့ကျောက်ရှိမွန်ကျောက်စာ အထောက်အထားအရ မွန်တို့သည် သုဓမ္မပူရ (သထုံ) သို့မရောက်မီ၊ ယခု ထိုင်းနိုင်ငံ တောင်ပိုင်း ဒွါရာဝတီနိုင်ငံကို တည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း ပြဆိုသည်။ သမိုင်းဆရာများ၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် မွန်မှတ်တမ်းများအရ မွန်လူမျိုးတို့သည် ခရစ်မပေါ်မီ ဘီစီ (၁၀၀၀) ကျော်ခန့်ကတည်းက ထိုင်းနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်းဒေသများတွင် စနစ်ကျသော လူနေမှုအဖွဲ့အစည်းဖြင့် မြို့ပြ ပြည်နယ်များ ထူထောင်နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ညီညွတ်စွာ ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။

စစ်ကဲ မောင်နော်၏မွန်ရာဇဝင်စေတီတော် သမိုင်းပေါင်းချုပ်အဆိုအရ ....

မွန်လူမျိုးတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးဦးစွာ သထုံမြို့ကိုတည်ကြောင်း၊ ယင်းသထုံပြည် ရေလွှမ်း၍ ပျက်သဖြင့် မြို့ရွာပေါင်း၏တောင်ဘက် ကေလာသ တောင်အနီးတွင် ပြည်သစ် (သုဓမ္မဝတီ) မြို့နန်းကို တည်ပြန်၏။ ယင်းသုဓမ္မဝတီတွင် မင်း (၁၀) ဆက် အုပ်စိုးပြီး ပထမ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသထုံနေရာသို့ ပြန်လည် ရွှေ့ပြောင်းနန်းစိုက်ရာ မင်းဆက် (၅၉) ဆက်တိုင်ကာ မနူဟာမင်းမှာ နောက်ဆုံးမင်းဖြစ်၏။ ဤကား ပထမ မွန်မင်းဆက်။

ဒုတိယ မွန်မင်းဆက်မှာ ဟံသာဝတီ (ပဲခူး) တွင် နန်းစံ၏။ သမလ၊ ဝိမလမင်းမှစ၍ တိဿမင်း အထိ မင်း (၁၇)ဆက်စိုးစံ၏။ တတိယမွန်မင်းဆက်မှာ ဝါရီရူးမင်း မုတ္တမကို သိမ်းပိုက်စိုးစံချိန်မှစခဲ့၏။ ဝါရီရူး မင်းမှစ၍ (၈) ဆက်မြောက် ဗညားဦးလက်ထက်တွင် ဟံသာဝတီ (ပဲခူး)သို့ ပြောင်းရွှေ့ နန်းစံခဲ့၏။ ဗညားဦး ၏ သားတော် ဗညားနွဲ့ခေါ် ရာဇာဓိရာဇ်မှာ မွန်သူရဲ ကောင်း စစ်ဘုရင်တစ်ပါးအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သူ တစ်ဦး ဖြစ်ရာ အများစုနှင့် ယဉ်ပါးပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဖါးအောက်တိုက်နယ်
မွန်အမျိုးသားနေ့ ဆိုင်းဘုတ်တင်နေပုံ ▲

ပေါင်မြို့နယ် မွန်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနား ▲

ကျိုက်မရော
မွန်အမျိုးသားနေ့

သစ်ပင်တစ်ပင်နှင့်ပမာ ယှဉ်ရပါလျှင် စာပေသည် အရင်းအမြစ် ရေသောက်မြစ်၊ အမြစ်ခိုင်မှသာ အကိုင်းအခက် အရွက်အဖူးနှင့် အသီးအပွင့်တို့ ဝေဆာမည်ဖြစ်ရာ စာပေမြင့်မှ လူမျိုးတင့်မည့်သဘောဖြစ်၏။ မွန်တို့၏စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုမျက်နှာစာကို ပြန်လည်စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုပါက လွန်စွာမြင့်မား၍ အထက်တန်းကျ မျက်နှာပန်းလှခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားသည့်အလျောက် မွန်တို့ရေးသားခဲ့သော စာပေများသည်လည်း ရေမြင့်ကြာပမာ ငွါးစွင့်ခံ့ထည်ဂုဏ်ယူဖွယ်ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင် အထင်အရှား။

ဘာသာစကားသာရှိပြီး ဘာသာစာပေမရှိသော လူမျိုးကို ယဉ်ကျေးမှုအရ အဆင့်နိမ့်ပြီး တိုးတက်မှု ဆုံ့လိုသောလူမျိုးအဖြစ် သုတေသီတို့ ရှုမြင်သုံးသပ်လေ့ရှိကြသည်။ မွန်တို့ကား ဘာသာစကားသာမက ဘာသာစာပေပါ ပေါ်ပေါက်ရှင်သန်လာစေရန် ရှေးဦးမဆွကပင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြ၏။ ခရစ်သက္ကရာဇ် (၅) ရာစုခန့်တွင် မွန်တို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ ပလ္လဝလူမျိုးတို့၏ အက္ခရာကိုအမှီပြုကာ ဘာသာစာပေပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် တီထွင်ကြံဆဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်၊ ထို့ကြောင့် မွန်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစောဆုံး နေထိုင်သည့် လူမျိုးဖြစ်သည့်နည်းတူ ဘာသာစာပေတွင်လည်း အစောဆုံးဟုဆိုအပ်သည်။ ဂုဏ်ယူဖွယ်ကောင်းပါပေစွ။

မွန်ဘာသာစာပေ ရှေးဦးထွန်းကားရာဒေသမှာ ထိုင်းနိုင်ငံဖြစ်ပြီး အစောဆုံး မွန်စာအဖြစ် ပရပထုံမွန်စာဟု ပညာရှင်တို့သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ အေဒီ (၆၀၀) ခန့်က စာဟုလည်း မှန်းဆခဲ့ကြ၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစောဆုံးတွေ့ရသည့် မွန်စာမှာ ဗိုလ်တထောင်ဘုရားတွင် တွေ့ရသော အုတ်ခွက်စာဖြစ်ပြီး၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် တွေ့ရသော အစောဆုံးမွန်စာနှင့် အချိန်ကာလချင်း မခြားနားလှဟုဆိုသည်။

▲ ရန်ကုန်၊ မွန်အမျိုးသားနေ့

▲ မြို့နယ်ပေါင်းစုံမွန်အမျိုးသားနေ့ကျင်းပရေးကော်မတီ အမှုဆောင်အဖွဲ့ ။

ပုဂံမတိုင်မီကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွန်စာပေထွန်းကားခဲ့ရာ သထုံမှာ ဘူမိနက်သန်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ကရင်ပြည်နယ် ဖားကပ်အနီးကော့ဂွန်းဂူတွင်လည်း မွန်ကျောက်စာကို တွေ့ခဲ့ရသေးသည်။ မွန်စာပေ၏ အစဉ်အလာကို ပြန်ကြည့်လျှင် ပုဂံခေတ် ကျန်စစ်သားမင်းလက်ထက်ကား မွန်စာပေ၏ ရွှေခေတ်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရာဇရေး၊ ဓမ္မရေး၊ လောကီလောကုတ္တရာဆိုင်ရာရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်စာတို့၌ မွန်စာပေသည် အခရာ။ ထို့ကြောင့် ခေတ်စကားဖြင့်ဆိုရသော် မွန်စာပေသည် ကျန်စစ်သားမင်းခေတ်၏ ရုံးသုံးစာပေ၊ လူထုသုံးစာပေဟုပင် ယူသော်ရနိုင်ကောင်းမည်ထင်၏။ ရေးသားစီကုံးထုံးဖွဲ့မှု လှပရုံသာမက၊ အတ္ထာလင်္ကာရနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ အချို့အရေးအသားတို့၌ ကဗျာဆန်သည့်အရေးနှင့် တင်စားခိုင်းနှိုင်းမှု အတွေးဒသနကို တွေ့ရပါဘိ။

စာမြည်းအဖြစ်ပြရသော် ကျန်စစ်သားမင်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖော်ကျူးသည့် ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာတွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရ၏။

"တစ်ပါးသောချစ်သူနှင့် ကွဲကွာ၍ မျက်ရည်ရှိသော သူတို့ကို အကျိုးစီးပွား ဆောင်ခြင်းဖြင့် မေတ္တာစိတ်တည်းဟူသောလက်ဖြင့် အရှင်ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာမင်းသည် သုတ်ပစ်လတ္တံ့."

"နံ့စော်သော အနံ့ရှိသော အလုံးစုံသော ဒုသီလကို အမွှေးအကြိုင်ဖြစ်သော ကောင်းသော သီလဓမ္မဖြင့် အရှင်ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာမင်းသည် ဖျက်ဆီးစေလတ္တံ့."

"ထိုနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော အသံ၊ ချီးမွမ်းသောအသံ၊ သာဓုခေါ်သံတို့သည် သန်းကောင်းယံမိုးကြီးသံနှင့်တူသည်"

မွန်စာပေကို ကျောက်စာများတွင်သာမက ပေ၊ ပုရပိုက်၊ အုတ်ခွက်စာ၊ စဥ့်ကွင်းစာ၊ မင်စာ၊ အင်္ဂတေစာ၊ ခေါင်းလောင်းစာများ၌လည်း တွေ့ရှိရ၏။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ပိဋကတ်စာပေ၊ ဇာတ်တော်သမိုင်း၊ ဆေးကျမ်း၊ ဓမ္မသတ်ကျမ်း၊ ဗေဒင်ကျမ်း၊ သိုက်တဘောင်၊ ပျို့၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ သီချင်း၊ ပုံပြင်၊ ဝတ္ထု၊ စကားထာ၊ စကားပြေအရေးအသားများကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်၏။ မွန်အမတ်ကြီး ဗညားဒလ၏ ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းသည် ထင်ရှားသလို၊ ဝါရီရူးဓမ္မသတ် ဓမ္မစေတီဖြတ်ထုံးတို့သည်လည်း ကျော်ကြား၏။ တေးသီချင်းအရေးအသားအနေဖြင့် မြန်မာ့ မဟာဂီတ၌ မွန်အလေးမေ့ခေါ် တောင်ယံတောက မောလေအောင်၊ တောင်ယံတောလေး၊ တောင်ယံတောကြီး၊ မွန်ကြာစေ့

ကောက်ခေါ် နှင်းယွန်းဂိမှာန်၊ စိန်ခြယ်ညီလင်း၊ မွန်သံစုံခေါ် ကောင်းကြီးသခီ၊ မွန် ၁၂ ခန်းခေါ် ညှင်းညှင်းအစချီသီချင်း၊ ဗိမ္မာသားလွှဲချင်းခေါ် စိန်မြရံခြယ်နှင့် သောင်းကျေးဒီပါဘွေ အစချီသီချင်းများကို ယနေ့တိုင်ကြားနေရဆဲ။ ထို့ပြင် မွန်စာပေ၌ ဆယ့်နှစ်လရာသီ ရိုးရာဓလေ့အဖွဲ့အနွဲ့များကိုလည်း ရသထုံမွှမ်းစွာ ခံစားတွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

မွန်တို့၏ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အနုလက်ရာများကို သထုံမြို့အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၃၀) ခန့်အကွာ၊ ကေလာသတောင်အနီးတစ်ဝိုက်တွင် သုဓမ္မဝတီမြို့ တည်ဆောက်၊ မင်းလုပ်စိုးစံစဉ်က ဂဝံကျောက် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ၊ လက်ရာမြောက်တိရိစ္ဆာန်ရုပ်ထုများကို ယနေ့တိုင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသေးသည်။ ထို့ပြင် သထုံကလျာဏီသိမ် မှတ်တိုင်များပေါ်တွင် (၁၀) ရာစု (၁၁) ရာစုမတိုင်မီ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ ပန်းတမော့ ကျောက်ဆစ်ပန်းနှင့် ပန်းပုလက်ရာများ၊ သထုံ ရွှေစာရံဘုရားနှင့် ကလျာဏီသိမ်အကြားရှိ သိကြားဘုရား ပစ္စယံပေါ်တွင် ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ သရုပ်ဖော် စဉ့်ချပ်လက်ရာများ၊ ကရင်ပြည်နယ် ကော့ဝွန်းဂူတွင် ရှေးဟောင်းမွန်စာများ၊ အောက်ခြေ၌ ပါရှိသည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ရုပ်ထုတော်များ၊ ဟိန္ဒူဝိသနိုးနှင့် သျှီးပါးနတ်ရုပ်ထုများကို တွေ့မြင်နိုင်သေး၍ မွန်တို့၏ ဂန္ထဝင်မြောက် အနုလက်ရာများကိုလေ့လာအကဲဖြတ်နိုင်ပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုသည် အမိ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ၏ အနုပ္ပအမွေအနှစ်တစ်ရပ်ဟု ဖော်ညွှန်းယူသော် ရနိုင်ကောင်းပါ၏။

မွန်အမျိုးသားနေ့သို့ ကျရောက်လေတိုင်း မွန်အမျိုးသားတို့သည် တောရောမြို့ပါမကျန် မိမိတို့နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို အသည်းလှိုက်အူလှိုက် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ မွန်တို့ ဂုဏ်ရည်နှင့် သမိုင်းအစဉ်အလာကြီးမားမှု၊ ယဉ်ကျေးမှုနိုင်ခန့်ထည်ဝါမှု၊ သမလဝိမလမင်းလက်ထက်တွင် အသားမင်းသားက အိန္ဒိယမှ ကျူးကျော်ရန်စလာသူလူစွမ်းကောင်း လမ်ဗားအားတွန်းလှန်အောင်ပွဲခံမှု၊ အင်းဝခေတ်တွင် တိုင်းခြားရန် ဂါမဏီအား မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်းက နယ်ချဲ့ပြည့်ရန် ငုံ့မခံသည့် ဇာတိမာန် တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် မြင့်မြတ်စွာစီးချင်းထိုးအနိုင်ယူခဲ့မှု၊ မွန်စာပေ၊ မွန်ဂီတ၊ မွန်အကနှင့် အနုသုခုမ အစဉ်အလာများကို အားပေးဖော်ထုတ်ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်မှုတို့ဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး စွမ်းဆောင်ပြသခဲ့ကြသည်။

ရှေ့ကြည့် မွန်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနား - ပုံ

ရွှေကုဉ် · မွန်အမျိုးသားနေ့အခမ်းအနား ▲

ယခုအခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် စုစည်း ညီညွတ်သော ပြည်ထောင်စုဘွား တိုင်းရင်းသားများ၏ စွမ်းအားဖြင့် အေးချမ်းသာယာ၍ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်ကြီးကို တည်ဆောက်လျှက်ရှိ၏။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်စီ ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်လျှက်ရှိသည်မှာ တက်ညီလက်ညီမို့ အားရစရာ ကောင်းလှပေစွ။ သည်သို့သော အခါသမယတွင် မိမိတို့ မွန်အမျိုးသားတို့အနေဖြင့်လည်း "အစ်ကိုနှင့်ညီ တုတ်နှင့်စည်" ဟူသည့် မွန်စကားပုံထုံးကို နှလုံးသွင်းကာ တိုင်းရင်းသားသွေးချင်းများနှင့် အရေးကြီးလျှင် သွေးစည်း၊ အရေးကြုံလျှင် သွေးဆုံ၊ အရေးရှိလျှင် သွေးညီကြရမည်သာဖြစ်၏။ ရာသက်ပန် ဥမကွဲ သိုက်မပျက် လက်တွဲသွားရမည်သာဖြစ်၏။ ဘယ်သူခွဲခွဲ တို့မကွဲအမြဲ စည်းရုံးသွားရမည်သာဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် "သူ့ကျေးဇူးကို မကန်းနှင့် အသီးစားက အပင်မလှဲနှင့်" ဟူသော မွန်စကားပုံကို နှလုံးသွင်းကြရမည်သာဖြစ်၏။

နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် မိမိတို့ မွန်အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံးသည် မိမိတို့၏ (၅၃) နှစ်တာ ဖြတ်သန်းမှုခရီးတွင် အားနည်းချက် အားသာချက်တို့ကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကာ အနာဂတ်အတွက် အင်အားအဖြစ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြီး မိမိတို့လူမျိုးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားကြိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ကြရင်း တစ်ဘက်မှ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေး၊ စီးပွားရေး ဖူးပွင့်ဝေဆာရေး၊ အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေး၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖော်ထုတ် မြှင့်တင်ရေး၊ မျိုးချစ်စိတ်နှင့် နိုင်ငံချစ်စိတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေးတို့ကို နှလုံးသည်းပွတ်တွင် စွဲမြဲခိုင်ကျည်စေလျက် တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက် တစ်လှေတည်းစီး တစ်ခရီးတည်း သွားကြသည့် တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများနှင့် လက်တွဲကာ နိုင်ငံတော်မှ ရည်မှန်းရာ အောင်ပွဲနှင့် ပန်းတိုင်သို့ အတူတကွ ချီတက်ကြပါစို့ဟု တပ်လှန့်နှိုးဆော်ရင်း (၅၄) နှစ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို လှိုက်လှဲစွာ ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုအပ်ပါကြောင်း. . . .။

မင်းချမ်းမွန်

လှိုဟ်သာ ၉၆

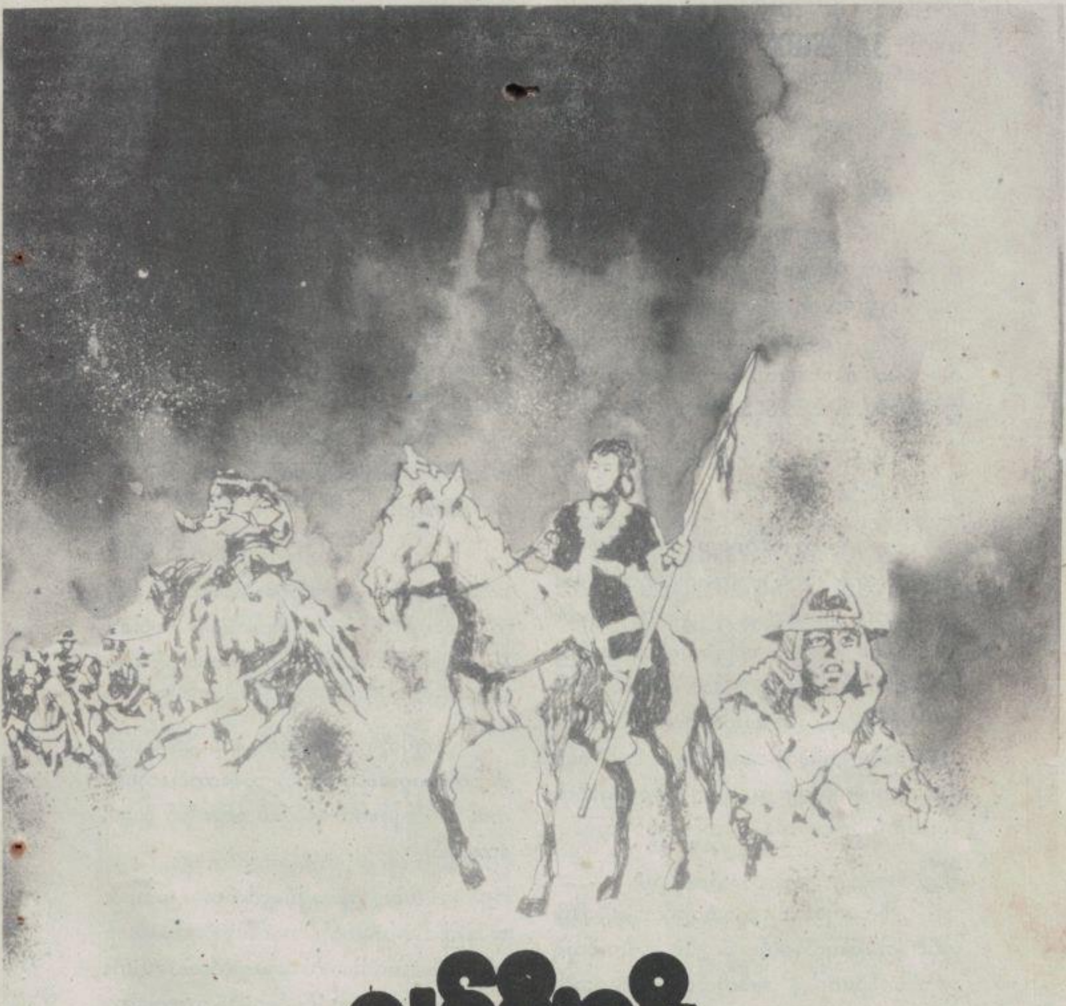

ချစ်ဦးညို

အဲမွန်ဒယာရဲ့သူရဲကောင်း

ပန်းချီ မောင်ညီညီ

အဲမွန်ဒယာရဲ့ သူရဲကောင်း

ဆုဓိဦးညို

(၁)

သူရသတ္တိဆိုတာ ဘာပါလဲ။

ဒီလိုမေးခွန်းထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သုသျှင်ရာဇဓိရာဇ်က အစပြုပြီး မင်းကြီးသမိန်ဗြဲ့၊ အမတ်ဒိန်၊ မင်းကန်စီတို့အလယ်၊ ကျုပ်တို့သူရဲကောင်းတွေအပါအဝင် ဟိုး. . . မြို့စောင့်တပ်နဲ့ ရိက္ခာထောက်တပ်က ထမင်းအိုးထမ်း၊ ဟင်းအိုးထမ်းရဲမက်ငယ်လေးအဆုံး. . ဖြိုင်ဖြိုင်ထပြီး ဖြေဆိုကြလိမ့်မယ်။ သူရသတ္တိဆိုတာ. .

အဖြေစကားတွေလဲ အများကြီးထွက်ပေါ်လာမှာ ကေန်ပါ။

အားလုံးဟာ စစ်ပွဲဝင်သူရဲကောင်းတွေရယ်လေ။ သူတို့အားလုံး ဆင်၊ မြင်းကျွမ်းကျင်ကြတယ်။ ဓား၊ လှံ၊ အဲမောင်း၊ လေးမြား၊ ပုဆိန် ကျွမ်းကျင်ကြတယ်။ စစ်ထိုး၊ စစ်ခံ၊ စစ်ဆုတ်၊ စစ်ဖြူသေနင်္ဂကျွမ်းကျင်ကြတယ်။ တစ်ဖက်စစ်သည်နဲ့ ကိုယ်ချင်းရင်ဆိုင်ရမလား။ တပ်လုံးရင်ဆိုင်ရမလား။ ရဲသွေးဆွေးဆွေးနီကြတယ်။ အရှင်သခင်ရဲ့ အမိန့်ကို အသက်သွေးအပ်နှင်း စွန့်ဝံ့ရဲရင့်ကြတယ်။ သုသျှင်အပေါ်မှာ မိမိရဲ့ဝိညာဉ်ကို ပေးဆက်ထားကြတယ်။ စစ်သည်တော်တွေ. . . သူရဲတွေ. . .။

ဒီလူတွေအားလုံး သူရသတ္တိဆိုတာ. :. ဒါလို့ မဆိုင်းမတွဖြေကြလိမ့်မယ်။ သုသျှင်ရဲ့ အနီးကပ်သူရဲကောင်းတစ်ဦးအနေနဲ့ ကျုပ်ကိုယ်တိုင်လဲ သူရသတ္တိဆိုတာ ဒါပါပဲလို့ ဖြေစရာအဖြေတွေအများကြီးရှိပါတယ်။ အမတ်ဒိန်တို့၊ မင်းကန်စီတို့လို ပညာရှိ မှူးမတ်ကြီးတွေအနေနဲ့ကလဲ နှလုံးရည်သတ္တိ၊ စိတ်ဓာတ်သတ္တိ၊ ကိုယ့်ကျင့်တရားသတ္တိ စသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့် နက်နက်နဲနဲအဖြေပေးကြမှာ မုချပါ။

"သူရသတ္တိဆိုသည်မှာ. . . "ဆိုပြီး အဖြေစကားတွေ၊ အနက်တွေ၊ ဖွင့်ဆိုချက်တွေသာ ထုတ်ရရင် ကျုပ်တို့ ဟံသာဝတီတပ်မကြီးရဲ့ တပ်မတော်သားတွေ ပေးလိုက်ကြမယ့်အဖြေတွေနဲ့၊ ပုရပိုက်ထူထူကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာမှာ သေချာပါတယ်။

ဒါပေမယ့် . . .

သူရသတ္တိဆိုတဲ့စကားဝေါဟာရရဲ့ နက်ရှိုင်းလှတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ငုပ်တွေကို အခုနေခါ ကျုပ်အများကြီး စဉ်းစားတွေးခေါ်နေရပါပြီ။ ကျုပ်တို့ သူရဲကောင်းတွေ ဘယ်လိုပဲ၊ ဘယ်လောက်ပဲအဖြေတွေထုတ်ထုတ်၊ ကျုပ်တို့မသိသေးတဲ့၊ မသိနိုင်သေးတဲ့ အဓိပ္ပါယ်သစ်တွေ အများကြီးထွက်ပေါ်လာဦးမယ်လို့ ကျုပ်စိတ်ထဲ ထင်မြင်နေမိပါတယ်။

ကျုပ်တို့မသိသေးတဲ့ သူရသတ္တိဖွင့်ဆိုချက် ခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ်အနက်တွေရှိနေပါသေးတယ်။ ကျုပ်တို့ သူရဲကောင်း၊ မင်းယောက်ျားကြီးတွေ မစဉ်းစားမိသေးတဲ့ အမြင်ထောင့်။ ကျုပ်တို့အံ့အားသင့် မျက်မှောင်ကြုတ်ရမယ့် အဓိပ္ပါယ်သစ်။

ကျုပ်တို့ရဲ့ လက်ရုံးစွမ်း၊ နှလုံးစွမ်း၊ သေနင်္ဂအတတ်၊ သစ္စာစောင့်သိမှုစတဲ့ သူရဲကောင်းနယ်ပယ်ကနေ ကျော်လွန်နေတဲ့ အဓိပ္ပါယ်တစ်ခုခုရှိကို ရှိနေပါသေးတယ်။

ဒီအတွေးကို ကျုပ်ရလိုက်တာ။ မင်းကြီးသမိန်ဗြဲ့ဆီကလဲမဟုတ်။ အမတ်ဒိန်ဆီကလဲမဟုတ်၊ မင်းကန်စီထံကလဲမဟုတ်။ မသလုံဆီကလဲမဟုတ်။ တစ်ဖက်က အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်၊ သူ့သားတော်မင်းရဲကျော်စွာနဲ့ အင်းဝသူရဲကောင်းတွေဆီကလဲမဟုတ်။

ဘုရင့်သူရဲကောင်းရင့်မကြီးတစ်ယောက်လုံး

ဒီလိုတွေးခေါ် ဆင်ခြင်ရလောက်အောင် ဖန်တီးလိုက်သူကတော့ ကျုပ်ရဲ့ဇနီးမယား (ဆိုတဲ့) မိန်းမသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။

(၂)

ဖြစ်ရပုံက ဒီလိုပါ။

အဲဒီအချိန်က သမိန်ဗရမ်းကိုလဲမင်းရဲကျော်စွာက လက်ရဖမ်းပြီး ခေါ်သွားခဲ့တယ်။ လဂွန်းအိန်လဲ ရေကြောင်းတိုက်ပွဲမှာ သူရဲကောင်းပီသစွာ ကျဆုံးခဲ့ပါပြီ။ ဗိုလ်မင်းကြီး သမိန်ဗြဇလဲ မရှိတော့ပါဘူး။

ဟံသာဝတီနေပြည်တော်ကို အင်းဝဥပရာဇာမင်းရဲကျော်စွာက တပ်တွေနဲ့ ပိတ်ဆို့ပြီး ရံထားတယ်။ မြို့ထဲမှာ သုသျှင်ရဲ့သားတော်နှစ်ပါး ဗညားကျန်းနဲ့ ရာဇမနုတို့က ကြံ့ကြံ့ခံပြီး စောင့်နေကြတယ်။

ဒီအချိန်မှာ သုသျှင်ကတော့ မုတ္တမရောက်နေတယ်။ သန်လျင်စား အမတ်ဒိန်ကိုလဲ အပါးခေါ်ထားပါတယ်။ မုတ္တမသုံးဆယ့်နှစ်မြို့နယ်က ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါအင်အားအရပ်ရပ်ကိုပဲ ညီညွတ်အောင်ပြုပြင်စီရင်နေရတယ်။ မုတ္တမမှာ သုံးလနေပြီး၊ သန်လျင်ဘက်ကူးပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ သုသျှင် မိန့်တော်မူတာပါပဲ။

"ဟံသာဝတီကို မင်းရဲကျော်စွာတို့ ဝိုင်းရံထားတယ်။ အခု ငါတို့စစ်ချီလာတဲ့အကြောင်းနဲ့ မြို့ကိုဝန်းရံထားတဲ့ အင်းဝတပ်တွေကို ငါတို့အပြင်ကနေတိုက်ခိုက်မယ့်အချိန်အခါ အခြေအနေအကြောင်းကို မြို့ထဲမှာ ပိတ်စို့နေတဲ့ ငါ့သားဗညားကျန်းဆီအကြောင်းကြားရမယ်။ အင်းဝတပ်တွေ အထပ်ထပ်ပိတ်ဆို့ထားတဲ့အခြေမှာ မြို့တွင်းကို ဒီသတင်းဘယ်လိုပို့ကြမလဲ"

တကယ်ခက်ခဲကြီးကျယ်တဲ့ အရေးဖြစ်ပါတယ်။ အင်းဝတပ်တွေ အထပ်ထပ်ပိတ်ထားတဲ့ ပဲခူးမြို့ထဲဝင်ဖို့ဆိုတာ လေးလံခဲယဉ်းလှတဲ့အမှုပါပဲ။

ခစားနေကြတဲ့ မှူးမတ်သေနာပတိတွေ အားလုံးငြိမ်သက်နေကြပါတယ်။ သေနင်္ဂအစီအမံဆိုင်ရာ အကြံပေးစကား ဘာတစ်ခွန်းမှ ထွက်ပေါ်မလာဘူး။

သုသျှင်မသက်မသာ ဆိုမြည်ညည်းတွားပါတော့တယ်။ "သမိန်ဗြဇနဲ့ မသံလုံတို့သာရှိနေရင် ငါပူပန်စရာမလိုဘူး။ အခုတော့ သူတို့နှစ်ယောက်မရှိတော့လို့ ငါ့လက်နှစ်ဖက်စလုံး ပြတ်သွားတာပဲ"

ဒီစကားကို ကျုပ်မခံနိုင်ပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ ခစားနေရာကနေ လျှောက်လိုက်တယ်။

"ကျွန်တော် အဲမွန်ဒယာရှိပါသေးတယ်။ သုသျှင်။ ကျွန်တော်တာဝန်ယူပါမယ်။ ဥပါယ်ပြုပြီး ရန်သူတွေဝိုင်းထားတဲ့ ဟံသာဝတီမြို့ထဲ ကျွန်တော်အရောက်သွားပါတယ်။ သုသျှင်ရဲ့ အမိန့်ကို သားတော်ထံအရောက် ကျွန်တော်ပို့ပေးပါမယ်"

သုသျှင်ရဲ့ ဖြူလျော်ယောင်မျက်နှာ ချက်ချင်းပဲ သွေးရောင်ဖြန်းသွားပြီး

"မြို့ပတ်လည်မှာ ရန်သူအလုံးအရင်းကြီးစွာ သူတို့ ရံထားတယ်။ မင်းဘယ်လိုဝင်မှာလဲ အဲမွန်ဒယာ"

ကျုပ်ရဲ့ အစီအစဉ်တွေကို သုသျှင်ထံလျှောက်တင်လိုက်ပါတယ် . . . ။

(၃)

ကျောပြင်တစ်ခုလုံး ကျိန်းစပ်နာကျင်နေတော့တယ်။ သွေးစို့နေတဲ့ ကြိမ်ဒဏ်ရာတွေက အလျှိုး

အလျှိုးမြင်မကောင်းအောင် ပေါ်နေကြမှာပါ။ ဒါပေမယ့် - ဒီဒဏ်လောက်ကိုတော့ ကျုပ်မမှုပါဘူး။ ကြိမ်ရိုက်သူကိုလဲ 'မညာနဲ့-အားပါတရအစွမ်းကုန်သာရိုက်' လို့ ကျုပ်ပြောခဲ့တယ်။ အရေပြားကို ခွဲဟပြီး အသားထဲထိ နစ်ဝင်သွားအောင် အရိုက်ခိုင်းခဲ့တာမို့ ဖူးဖူးရောင်နေမှာလဲ သေချာတယ်။

ကျုပ်နောက်ကပါလာတဲ့ သူ့ရဲနှစ်ယောက်ကိုလဲ ကြိုပြောထားရတယ်။ မင်းတို့ ငါ့အရိပ်အခြေကြည့်နေကြ။ တစ်ခုပဲလုပ်။ တစ်ချိန်လုံးလုံးမျက်နှာတွေ သုန်မှုန်တင်းမာအောင်လုပ်ထားကြ-လို့. . . . ။

အင်းဝကင်းတပ်ရှိတဲ့ မြစ်ကမ်းသို့ ဆင်းသွားပြီး "ဟေး. . ငါတို့ ဟံသာဝတီတပ်ကပါ။ ရာဇဓိရာဇ်စစ်တပ်ကနေ ငါတို့ထွက်ပြေးလာတာ။ ရွှေနန်းရှင်သားတော်မင်းရဲကျော်စွာထံ ငါတို့ခစားမလို့ဟေ့. . 'လို့ အားကုန်ဟစ်လိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ပင်းယသူကြီးကနေတစ်ဆင့် မင်းရဲကျော်စွာရှေ့မှောက်၊ ကျုပ်တို့ ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

အင်းဝဘုရင့်သားတော် ငယ်ရွယ်ထက်မြက်လှတဲ့ စစ်သူရဲကောင်း ဥပရာဇာမင်းရဲကျော်စွာကို ကျုပ်ဟန်မပျက် ခစားလိုက်တယ်။

မင်းရဲကျော်စွာဟာ စစ်ရည်ဝသူ၊ စစ်အတွေ့အကြုံရင့်သူပါ။ ကျုပ်မျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ သူမယုံသင်္ကာအပြည့်နဲ့ ကျုပ်ကိုစစ်မေးပါတယ်။ ကျုပ်ကလဲ မှင်မောင်းအပြည့်နဲ့ အစစ်ခံလိုက်ပါတယ်။

"ကျွန်တော့်နာမည် အဲမွန်ဒယာပါ။အရှင့်သားရာဇဓိရာဇ်ရဲ့ ရှေ့ပြေးတပ်မှာ ဗိုလ်မင်းအရာနဲ့ လိုက်ပါသူပါ။"

"မင်းအခု ထွက်ပြေးလာတာလား".

"ရာဇဓိရာဇ်ဟာ ကျွန်တော့်ကို အခြားသူများလို အမှုတော်ထမ်းကောင်းအတွက် ဆုလာဒ်မချီးမြင့်ပါဘူး။ ကျွန်တော်သက်စွန့်ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်ပေမယ့် အသိအမှတ်ပြုမခံရပါဘူး။ ဒီအထဲမှာ အမတ်ဒိန်က ကုန်းချောလို့ ကျွန်တော်အပြစ်ဒဏ်ခံရပါတယ်"

"အမတ်ဒိန်. . . . သူဟာ ပညာဉာဏ်ကြီးတဲ့ အမတ်တစ်ယောက်ပဲ။ သူက မင်းကိုဘာလုပ်ခဲ့သလဲ"

မင်းရဲကျော်စွာဟာ သံသယမေးခွန်းတွေကို မြားတံတွေလို တစ်စင်းပြီးတစ်စင်းပစ်လွှတ်နေတော့တယ်။ သူ့ကို ကော်ရုံနဲ့လှည့်စားမရဘူးဆိုတာ ကျုပ်သိလိုက်ပါတယ်။

"ပညာဉာဏ်ကြီးတဲ့ အမတ်ဟာ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုလဲပိုကြီးတတ်ပါတယ် အရှင့်သား။ ပြီးတော့ သင်းဟာ၊ ရာဇဓိရာဇ်နဲ့လဲ အကျွမ်းဝင်သူဆိုတော့ သူ့ကုန်းစကားတိုင်းဟာ ရာဇဓိရာဇ်ရဲ့ ဒေါသအပြစ်ကိုကောင်းကောင်းကြီး လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ရာဇဓိရာဇ်ဘုရင်ဆိုတာကလဲ ပင်ကိုယ်ကမှ အမျက်ဒေါသကြီးသူဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကျောပြင်တစ်ခုလုံးကွဲအောင် ကြိမ်ဒဏ်ပေးပါတယ်။ ကျွန်တော် အဲမွန်ဒယာကျောကွဲတာထက် အသည်းကွဲတာက ပိုပါတယ်။

မင်းရဲကျော်စွာဟာ တင်းမာတဲ့ မျက်နှာနဲ့ပါ။ စစ်ကာလအတွင်း တစ်ဖက်ကနေ ပြေးဝင်ခိုလှုံလာတဲ့ ရန်သူ့ဘက်သားဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မယုံရဘူးလို့ သူ့သွေးထဲက နေသိနေပုံပါပဲ။

"ဆက်တင်စမ်း"

"သင်းတို့ကို ကျွန်တော်အသည်းနာလှပါတယ်။ ဒါကြောင့် အတူဒုက္ခခံစားဘက်၊ ရဲမက်ရှစ်ယောက်တို့ကို အဖော်ညှိပြီး၊ အရှင့်သားတော် ဖဝါး

အောက်ခိုလှုံခစားရခြင်းပါ။ အမှုတော်ကို အသက်စွန့် ထမ်းပါ့မယ်။ ရာဇမိရာဇ်ရဲ့ စစ်တိုက်တဲ့အခါ၊ သူ့ရှေ့ပြေး တပ်တွေ ဖရိုဖရဲဖြစ်အောင်၊ ကျွန်တော်တိုက်ပေးလိုပါတယ်။ အမတ်ဒိန်ကိုလဲ လက်စားချေလိုလှပါတယ် အရှင့်သား"

မင်းရဲကျော်စွာ ပြုံးပါတယ်။ ဟန်ကျပြီလို့ ကျုပ်က ထင်လိုက်ပေမယ့်-သူပြောလိုက်ပုံက . . .

"အမတ်ဒိန်ဟာ သက်ကြီးရွယ်ကြီး ပညာရှိသေနာပတိကြီးတစ်ပါးပဲ၊ ပညာလဲကြီးသူပဲ။ ငါသိသပေါ့။ သူလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက မင်းလိုငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် ဗိုလ်မင်းတစ်ယောက်ကို ဝန်တိုပြီး ကုန်းချောတယ်ဆိုတာ ယုတ္တိမတန်ဘူး. .။ ဟော့. . . အဲမွန်ဒယာ မင်းငါတို့ကို ထောက်လှမ်းဖို့လာတာမဟုတ်လား။ မင်းဟာ ငါ့အတွက် ဆူးငြောင့်ခလုတ်ပဲ ဖြစ်ဖို့များတယ်"

ကျုပ်ဘာမှ ပြန်ဖြေစရာမရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် အမူအရာတစိုးတစ်စေ့လေးမှမယွင်းရအောင် နေလိုက်တယ်။ မင်းရဲကျော်စွာက ပင်းယသူကြီးဘက်လှည့်ပြီး ပြောပါတယ်။

"အဲမွန်ဒယာကို ငါမယုံဘူး။ အထူးသဖြင့် စစ်အတွင်းပြေးလာတဲ့ ဗိုလ်ပါများကို ငါမယုံဘူး"

ပင်းယသူကြီးက လျှောက်ပြန်တယ် . . .

"ရွှေနန်းသခင် သားတော်စကားမှန်ပါတယ်။သို့သော်အကောက်ရှိသလို အဖြောင့်လဲရှိပါတယ်။ အဲမွန်ဒယာကျောကွဲအောင် ရာဇဒဏ်သင့်ထားတာ အထင်အရှားပါ။ ကောင်းသောစိတ်နဲ့လာတယ်လို့ ကျွန်တော်မျိုးမြင်ပါတယ်။

မင်းရဲကျော်စွာ ဒုတိယအကြိမ်ပြုံးပြန်တယ်။ ပြီးတော့ . . . .

"ပင်းယသူကြီး၊ သင်လူကြီးဖြစ်လျက်နဲ့ ဒီလောက်ဥပါယ်ကို မမြင်တတ်ပါလား။ သင် မဟော်သဓာဇာတ်မဖတ်ဖူးဘူးလား။ အနုကေဝဋ်လဲ ဒီလိုပဲ ကျောကွဲဒဏ်ရာနဲ့ စူဠနီဗြဟ္မဒတ်မင်းဆီ ဥပါယ်သုံးဝင်ထောက်လှမ်းတာပဲ။ အခု အဲမွန်ဒယာလာတာ အနုကေဝဋ်လာနည်းမျိုး"

ဒီဥပရာဇာဟာ၊ အသက်နုပေမယ့် အတွေးရင့်သားပါကလား။ သူ့ကို တော်ရုံနဲ့ လှည့်စားလို့ မလွယ်ဘူးလို့ တွေးရင်းနဲ့ ရန်သူဘုရင့်သားတော်ကို ကြိတ်ပြီးလေးစားလိုက်မိပါတယ်။

မင်းရဲကျော်စွာက ဆက်ဆိုပါတယ် . . .

"အေး. . . အဲမွန်ဒယာကို သတ်ပစ်ရင်လဲ၊ ခိုလှုံလာသူကို စီရင်ပစ်တယ်ဆိုတာ အစဉ်အလာပျက်မယ်။ ကျင့်ဝတ်နဲ့ မညီဘူး။ ပြန်ပို့ရင်လဲ ငါတို့ကြောက်ရာကျမယ်။ ဒီတော့ . . ."

ကျုပ်ရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ နားစွင့်နေရတယ်။

"ဒီတော့၊ အဲမွန်ဒယာတို့ကို သံခြေကျင်းခတ်ထား။ စစ်သူလျှိုဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရရင် သူရောသူ့လူတွေပါ ခေါင်းဖြတ်သတ်ပစ်မယ်"

ဒီလိုနဲ့ပဲ သံခြေကျင်းနဲ့ အကျဉ်းသားဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

▰ ▰ ▰ ▰ ▰

(၄)

နောက်ဆုံးတော့ မင်းရဲကျော်စွာရဲ့ ထူထဲလှတဲ့ သံမဏိ သံသယတံတိုင်းကြီးကို ကျုပ်ရဲ့ ကြီးစွာသော စွန့်စားခြင်းလက်နက်နဲ့ ထိုးဖောက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို ထိုးဖောက်နိုင်ဖို့ ကျုပ်မနည်းကြီး ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။

အကျဉ်းတံခါးစောင့်ကနေတဆင့်၊ အင်းဝ

သေနာပတိထံကို ကျုပ်စကားပို့ခဲ့တယ်။ ကျုပ်ကို မယုံရင် အကျဉ်းချထားပါ။ ကျန်သူ့ရဲ့ရှစ်ယောက်ကို ထုတ်ပြီး ဟံသာဝတီတပ်နဲ့ တိုက်တဲ့တပွဲပွဲမှာ သုံးကြည့်ပါ။ ဒါမှ အမှန်သိပါမယ်လို့ . . . .

ကျုပ်ရဲ့ သူ့ရဲ့ရှစ်ယောက်ကိုလဲ အလေးအနက်ကြီးစွာ မှာထားရတယ်။ မင်းတို့ကို ထုတ်ပြီး စစ်တိုက်နိုင်းရင် ဟန်ဆောင်မတိုက်နဲ့ တကယ်သာတိုက်ကြ။ သေလုနီးပါး ဒဏ်ရာရထားပြီး သေတော့မယ့် မွန်စစ်သည်တွေကို ရအောင်ခုတ်၊ အဲဒီဦးခေါင်းတွေကို မင်းရဲကျော်စွာထံဆက်သကြ။ စိတ်ကြမ်းကြမ်းထားကြပေါ့ကွာ။ အဲ့ဒါမှ သူ့သံသယဧွေပျောက်မယ်လို့ အသေအချာမှာကြားအမိန့်ပေးရတယ်။

ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျုပ်ကို အကျဉ်းဆက်ချထားပြီး ဟိုကောင်ရှစ်ယောက်ကို အပြင်ထုတ်၊ အင်းဝရဲမတ်ဝတ်စုံဆင်ပေး၊ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်းတယ်။ ကျုပ်အကောင်တွေကလဲ ကျုပ်မှာထားတဲ့အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်းလုပ်ကြတော့ မင်းရဲကျော်စွာ သံသယတွေ ပပျောက်လွင့်စင်သွားတော့တယ်။

"အဲမွန်ဒယာဟာ - တကယ်ပဲ သူ့သခင် ရာဇမိရာဇ်ကို နာကျည်းပြီး ထွက်ပြေးလာတာအမှန်ပဲ။ သူ့လူတွေက တိုက်ပွဲမှာ ဟံသာဝတီရဲမက်တွေကို တကယ်ခုတ်သတ်တာပဲ။ ဥပါယ်နဲ့လာတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ဘက်သားကိုယ် ဘယ်သူ ဒီလိုလုပ်မလဲ"လို့ . . မင်းရဲ ကျော်စွာ အားရဝမ်းသာဆိုတယ်တဲ့။

မကြာခင် ကျုပ်ကိုလဲ အကျဉ်းက လွှတ်ပေးပါတယ်။ ပြီးတော့ ဟံသာဝတီတပ်နဲ့ တိုက်ဆိုပြီး အင်းဝဝတ်စုံဝတ်ဆင်ပေးတယ်။

ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်လူရှစ်ယောက်၊ အင်းဝဝတ်စုံဝတ်လို့၊ တိုက်ရမှာက ကိုယ့်ဟံသာဝတီတပ်ကို ကိုယ်ပြန်တိုက်ရမှာ။ အင်း. . . အရေးကြီးတာက ဟံသာဝတီမြို့တွင်းဝင်နိုင်ဖို့အရေး. . . ။

လက်နှစ်ဖက်စလုံး ဓားလွတ်ကိုင်ပြီး၊ ကျုပ်တို့ကိုးယောက်၊ အင်းဝတပ်ရဲ့ ရှေ့ဆုံးက ချီခဲ့ကြတယ်။ မွန်တပ်နဲ့ နီးလာတော့ ကျုပ်ခေါင်းပေါင်းကို ချွတ်ပြီး ပစ်လိုက်တယ်။ ကျုပ်လူတွေလဲ ကျုပ်အတိုင်းလိုက်လုပ်ကြပြီးတော့ ကျုပ်တို့အသံကုန်ဟစ်ကြတယ်။

"ဟေး. . . ငါတို့ အဲမွန်ဒယာနဲ့ ရှစ်ယောက်မြို့တွင်း - ပြေးဝင်ခဲ့မယ်။ ငါတို့မွန်တွေဟေ့. . ."

ကျုပ်တို့မြို့တွင်းဝင်ပြီးရော မြို့တံခါးပိတ်လိုက်ကြတယ်။ မြို့ပြင်မှာတော့ အင်းဝတပ်ဟာ အံ့ကြခြင်းကြီးစွာနဲ့ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီလေ။

ကျုပ်ကတော့ သုသျှင်သားတော် ဗညားကျန်းရှေ့မှောက်တစ်ခါတည်းဝင်ပြီး အရေးကြီးလှတဲ့ စစ်သတင်းကို လျှောက်လိုက်တော့တယ်။

"ယခုအခါ ခမည်းတော် သုသျှင်ဇာတာတော်သန့်ပြီး၊ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းပြီဖြစ်လို့၊ မုတ္တမကခွာခဲ့ပါပြီ။ သန်လျင်မှာ စခန်းချနေပါပြီ။ အပြင်ကနေပြီး မင်းရဲကျော်စွာတပ်ကို တိုက်ဖို့ချီလာပါပြီ။ ဒီသတင်းကို အရှင့်သားသိရအောင်၊ ကျွန်တော့်ကိုစေလွှတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဥပါယ်သုံးပြီး၊ မြို့ကိုရံထားတဲ့ အင်းဝတပ်ထဲ အရောက်ဝင်၊ မင်းရဲကျော်စွာကို လှည့်စားပြီးမှ မြို့တွင်းဝင်၊ အရှင့်သားရှေ့မှောက် အရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ သုသျှင်ဟာ လဆန်းသုံးရက်၊ သောကြာနေ့မှ စစ်မကြီးချီပြီး အနောက်ဘက်က စတိုက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီနေ့မှာ မြို့တွင်းကလဲ အသင့်စီမံပြီး အင်းဝတပ်ကို နှစ်ဖက်ညှပ်တိုက်ဖို့ပါ အရှင့်သား. . . ."

✻ ✻ ✻ ✻ ✻

(၅)

အင်းဝဥပရာဇာမင်းရဲ့ကျော်စွာ ဘယ်လောက်ဒေါသပေါက်ကွဲလေမလဲမသိ။ အပြင်ကရုံထားတဲ့ အင်းဝတပ်အခြေအနေကို ကြည့်ဖို့ မြို့ရိုးထိပ်ကို ကျွပ်တက်လိုက်တာနဲ့ ကျွပ်ကိုမြင်လိုက်ကြပြီဆိုရင်လဲ အင်းဝတပ်သားတွေဆီက ဆဲသံတွေဟာ မိုးမွှန်နေတော့တယ်။

"အဲမွန်ဒယာ လူလိမ်၊ လူကောက်၊ လူစဉ်းလဲ" တဲ့

"ပလီပလာတွေပြော၊ လှည့်စားပြီး မြို့တွင်းဝင်ပြေးတဲ့အကောင်" တဲ့

"ငါတို့ သခင်အရှင့်သားက၊ နင့်ကို မိအောင်ဖမ်းပြီး ရင်ကိုခွဲ အသည်းကိုထုတ်မယ်ဟေ့. . . " တဲ့

ကျွပ်လဲ မြို့ရိုးထိပ်ကနေ ပြန်ဟစ်လိုက်တယ်။

"ငမိုက်သားတွေ. . အရှက်မရှိတဲ့အကောင်တွေ၊ ဟံသာဝတီကို မင်းတို့ရမယ်ထင်သလား၊ မြို့တွင်းဝင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ငါအဲမွန်ဒယာဟာ၊ နက်ဖြန်မိုးသောက်ရင် မြို့ပြင်ပြန်ထွက်ခဲ့မယ်ဟေ့. . ."

ပြီးတော့အရှင့်သား ဗညားကျန်းကို ကျွပ်သံတော်ဦးတင်လိုက်တယ်။

"အရှင့်သား၊ ကျွန်တော်အရေးကြီးတဲ့ စစ်သတင်းကို ပို့ပြီးလို့ မိုးသောက်ရင် သုသျှင်ဆီပြန်ပါတော့မယ်"လို့

ဗညားကျန်းကိုယ်တော် အံ့အားသင့်သွားပါတယ်။

"ဟင်-မင်းက ပြန်ထွက်ဦးမလို့လား"

"မှန်ပါတယ်. . အရှင့်သား၊ ကျွန်တော့်တာဝန်ဟာ အရှင့်သားဆီ သတင်းလာပို့ဖို့ပါ။ ဟိုမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ရှေးပြေးတပ်လဲရှိနေပါသေးတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်ထွက်ရပါမယ်"

"မင်း. . . ဘယ်လိုလုပ်ပြန်ထွက်မလဲ။ အဲမွန်ဒယာ ခုချိန်ဆို သူတို့အင်းဝတပ်တွေအနေနဲ့ မြေပြင်ဆိုလဲ ပိလားကောင်၊ ကောင်းကင်ဆိုလဲ ငှက်တစ်ကောင်တောင်ဖြတ်လို့မရအောင် အစေ့အစပ်စောင့်နေကြပြီး မင်းမြေသျှိုးမလား၊ မိုးပျံမလား၊ ကိုယ်ပျောက်မလား"

အရှင့်သား ဗညားကျန်းဟာ အံ့ဩခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်းတွေနဲ့ ကျွပ်ကို စေ့စေ့ကြည့်ရင်း မေးပါတယ်။

ကျွပ်ရဲ့အကြံအစည်ကို လျှောက်တင်လိုက်ပါတယ်။

အထပ်ထပ်၊ ကွက်ညှပ်ဆော်ဖန်ထားတဲ့ အင်းဝတပ်တွေ အကြားက၊ ထိုးဖောက်ပြန်ထွက်နိုင်ဖို့ ကျွပ်လိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းကရိယာတွေကို တောင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။

"အရှင့်သား၊ ငှက်မျောဖောင်တစ်ခုရယ်၊ ဝါးကပ်နှစ်ခုရယ်၊ ဖျာတစ်ချပ်ရယ်၊ အဝတ်ဖြူတစ်ထည်ရယ်၊ ပျားရည်ရယ်၊ ငါးပုပ်တွေရယ်၊ လိုပါတယ်။ ပြီးတော့"

ကိုယ့်စိတ်ကူးကိုယ်ပြန်သုံးသပ်ရင်း ဆက်လျှောက်လိုက်တယ်။

"မိန်းမသူတစ်ယောက်လဲ လိုအပ်ပါတယ်။ သူ့ဆံပင်တွေအဆုံးခံပြီး ဦးပြည်းခေါင်းတုံးရိတ်စေရပါမယ်"

* * * * *

(၆)

နောက်နေ့မိုးသောက်မှာတော့. . ဟံသာဝတီမြို့တံခါးတစ်ခု အဖွင့်မှာ မြို့ထဲက မသာအလောင်းတစ်ခုထွက်လာခဲ့တယ်။

ငှက်ပျောဖောင်ပေါ်မှာ ဝါးကပ်နှင့်၊ ဝါးကပ်ပေါ်မှာ အဝတ်ဖြူခင်းလို့၊ အဲဒီအဝတ်ဖြူပေါ်မှာ မသာ

အလောင်း။ အလောင်းပေါ်မှာ ထပ်ပြီး ဝါးကပ်တစ်ခု ထပ်ဖုံး၊ ဝါးကပ်ဖုံးအောက်အလောင်းရဲ့ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာတော့ ငါးပုပ်တွေတင်လို့. . ။ ဝါးကပ်ပေါ်မှာ ပျားရည်တွေဆမ်းလို့။

ဒီဖောင်ပေါ်၊ ဝါးကပ်အောက်က မသာအလောင်းကတော့၊ ကျုပ်ကိုယ်တိုင်ပါပဲ။ ကျုပ်ဘေးတစ်ဖက်ဆီမှာတော့ လက်စွဲတော်ဓားရှည်နှစ်လက်။

အလောင်းတင်တဲ့ ဝါးကပ်ကို မြို့တွင်းကထမ်းအထုတ်မှာတော့၊ နောက်ဖက်က အသံတစ်သံလဲ အဆက်မပြတ်။ အသံက မိန်းမသူတစ်ဦးရဲ့ ဆို့ဆို့နစ်နစ် ရှိုက်ကြီးတငင်ငိုသံပါ။

အင်းဝတပ်တွေနဲ့ နီးလာတဲ့အခါ ငိုသံက ပိုကျယ်လာတယ်။

"အို. . ကျေးဇူးရှင်ကြီးရဲ့။ အေးအတူပူအမျှ လင်ကိုယ်မယားနှစ်ယောက် ဒီစစ်ဘေးက လွတ်အောင် ပြေးကြမယ်ဆို။ အခုတော့ တော်တကယ်ပဲ အလွတ်ရုန်းပြေးပြီလား ကျေးဇူးရှင်ကြီးရဲ့. . ."

ဝါးကပ်အောက်မှာ လိုက်ရင်း ငိုသံကို ကျုပ်အရသာခံ နားစွင့်နေမိတယ်။

"အို. . . ငါ့လင်သခင်ကြီးရဲ့၊ စစ်ကြီးပြီးအောင် မစောင့်တော့ဘူးလားတော့။ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း ထားခဲ့ပြီလားတော့"

ငိုသံရှိုက်သံပိုကျယ်လာတဲ့အတွက် အင်းဝတပ်တွေနဲ့ နီးလာပြီလို့ ကျုပ်သိလိုက်တယ်။ ဝဲယာနှစ်ဖက်ချထားတဲ့ ဓားနှစ်စင်းက ဓားရိုးတွေကို တင်းတင်းကြီးဆုပ်ထားလိုက်တယ်။ နေရာမကျခဲ့ရင် ချက်ချင်းထခုတ်နိုင်အောင်လို့။

"အောင်မယ်လေး. . . ကျေးဇူးရှင်ကြီးရဲ့။ အသေဆိုးလေခြင်း၊ ကိုယ့်လင်အလောင်းမို့၊ မြေလဲမြှုပ်လို့မရပါလား။ ထုံးစံအတိုင်းဆိုပြီး ရေလဲမျှော်လို့မရပါလား။ ရိုးရိုးသေရင် မီးသင်္ဂြိုလ်လို့ကရပါပေရဲ့။ အခုတော့. . ."

မိန်းသူအသံဟာ အမြင့်ဆုံးနဲ့ အဆို့နစ်ဆုံးရောက်လာတယ်။ အင်းဝတပ်တွေနဲ့ အနီးဆုံး. . . အင်း. . ဓားတစ်ကမ်းနေရာရောက်လောက်ပြီ။

"အခုတော့. . အောင်မယ်လေး. . . ရိုးရိုးမသေပဲ ကျောက်ပေါက်ပြီးသေရလေခြင်း၊ စစ်ကြီးကိုကြောက်ရာကနေ အကြောက်လွန်ပြီး ကျောက်ကြီးပေါက်လို့ သေရတဲ့ ကျေးဇူးရှင်ကြီးရဲ့. . လေး. . ."

ဝါးကပ်စင်အောက်ဖက် နိမ့်သွားတယ်။ မြစ်ဆိပ်ရောက်ပြီ။ ဝါးကပ်နဲ့ ငှက်ပျောဖက်ကို၊ မြစ်ဆိပ်ရေကြောင်းမှာချလိုက်ကြပြီ။ အင်း. . မြစ်ထဲမှာက အင်းဝကင်းလှေတွေအပြည့်။ ဒီစစ်လှေတွေကြားထဲ၊ ကျုပ်ရဲ့ငှက်ပျောဖောင်က မျောသွားရမှာ. . .

"သွားပေတော့. . လင်ကြီးရေ။ နောင်ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်းမှာ ခုလိုကျောက်ရောဂါဆိုးကြီးနဲ့ အသေဆိုး မသေပါစေနဲ့လို့ ကျုပ်ဆုတောင်းလိုက်ပါရဲ့။ အောင်မယ်လေး. . ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း ဘယ်ပြေးရပါ့မလဲ။ ကျုပ်ကိုရော ဘာကြောင့် ကျောက်ပေါက်ပြီးမသေရတာလဲ။ တော့သာ ကျောက်ပေါက်ပြီး အသေဆိုးနဲ့သေရ. . . ."

မိန်းမသူအသံဟာ နစ်ဝင်သွားတယ်။ သူမူးမေ့လဲကျသွားတဲ့ ပုံပါပဲ။ ကျုပ်ရဲ့ငှက်ပျောဖောင်လဲ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း စမျောခဲ့ပြီ။ ဓားရိုးပေါ်မှာတော့ လက်ချောင်းတွေ တင်းတင်းကြပ်ကြပ်. . ။

"ဟော့. . ဟော့. . . သွေးသောက်တို့၊ အဲဒီမှာ ငှက်ပျောဖောင်တွေ့လား၊ ဝါးကပ်နဲ့လေ။ အဲ. . အဲဒါကြီး အနားကပ်မခံနဲ့။ အောက်ကအလောင်းဟာ ကျောက်ပေါက်သေထားတဲ့ဟာဗျို့"

ငှက်ပျောဖောင်ဟာ ချွေ့ကနဲရွေ့သွားတယ်။ ကင်းလှေပေါ်က အင်းဝရဲမက်တွေ လုံရှည်နဲ့၊ ဝါးလုံးရှည်နဲ့ ထိုးထုတ်လိုက်ကြပုံပါပဲ။ သတိကြီးစွာနဲ့ အံကိုကြိတ်၊ ဓားရိုးတွေဆုပ်ထားတဲ့ကြားက၊ ကျုပ်တစ်ချက်ပြုံးလိုက်မိပါရဲ့။ ဩ. . . ကျောက်ရောဂါကိုတော့ ကြောက်ကြသား။ အင်း. . . သတ္တန္တရကပ်ဘေးထဲမှာ ရောဂန္တရကပ်ကို ထပ်ကြောက်ကြတယ်လေ။

"ဟေ့. . ဟေ့. . ရဲမက်။ အဲဒါကျောက်ရောဂါနဲ့ သေတဲ့မသာတဲ့။ အနားမရောက်စေနဲ့. . . လှမ်းထိုး လွှတ်လိုက်။ အမလေး . . . ပုပ်လိုက်တာလဲဟောင်လို့။ ယင်တွေကလဲတလောင်းလောင်း။ ထွီ. . . ကင်းလှေ လှည့်ပါတယ်။ ရန်သူနဲ့မတွေ့ပဲ။ ကျောက်ပေါက်သေတဲ့ အလောင်းကောင်နဲ့မှ တွေ့ရတယ်လို့. . ."

ငါးပုပ်တွေကနံ၊ ပျားရည်ကြောင့် ယင်တွေကလဲ တလောင်းလောင်း။ ပုပ်ပေမပေါ့။ သင်းတို့ရွံမယ်၊ ကြောက်မယ်ဆိုလဲ ရွံစရာ၊ ကြောက်စရာပ။

"ဟုတ်ပ့ါဗျာ။ မွန်သူရဲ အဲမွန်ဒယာနဲ့ ကိုယ်ချင်းတွေ့ချင်တာ။ ဘယ်ကကျောက်ပေါက်တဲ့မသာနဲ့ လာတွေ့ နေရသလဲမသိပါဘူး။ ဟေ့ . . သွေးသောက်မြန်မြန်ထိုးလွှတ်လိုက်စမ်းပါဟာ။ မြစ်အလယ်ရောက်အောင် ထိုးလိုက်စမ်းပါ။ နံလွန်းလို့. . ထွီ"

ဒီလိုနဲ့ပဲ ငှက်ပျောဖောင်ဟာ ဟိုလှေက တွန်းထုတ်၊ ဒီလှေက ထိုးလွှတ်နဲ့ မြစ်တစ်ကွေ့ကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အင်းဝရဲမက်တွေ အသံတွေလဲ မကြားရတော့ဘူး. . .။ ဒီအခါမှာ. . .

ဝါးကပ်ကိုခွဲ ငှက်ပျောဖောင်ကို ကမ်းရောက်အောင်လှော်၊ ဓားဆွဲပြီး ကုန်းပေါ်တက်ခဲ့တယ်။ ကုန်းပေါ်ခြေချမိတာနဲ့ ကျုပ်ရဲ့ သုသျှင်ရှိရာ. . သန်လျင်ဆီကို မနားတမ်း. . ခြေကုန်သုတ်။

◉ ◉ ◉ ◉ ◉

(၇)

မင်းရဲကျော်စွာတပ်တွေက ဟံသာဝတီမြို့တံခါးနားသွားပြီး ဆဲဆိုအော်ဟစ်ခဲ့ကြပါသတဲ့။ ဟေ့. . အဲမွန်ဒယာမြို့တွင်းက ထွက်မယ်ဆို. . . ထွက်ပါတော့လား။ ကြောက်သွားပြီလားတဲ့။

ဒီတော့. . . မြို့ရိုးထိပ်က ကျုပ်ရဲ့ဟံသာဝတီတပ်သားတွေကလဲ ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်ပြီး ပြန်ဟစ်ခဲ့ကြသတဲ့။ ဟဲ့. . ငကန်းတွေ၊ ငမိုက်တွေ၊ အဲမွန်ဒယာထွက်သွားပြီဟဲ့. .။ မမြင်လိုက်ကြဘူးလား။ ခုဆို သုသျှင်ရှိရာသန်လျင်ကို ရောက်လောက်ပြီ။ မယုံရင်သွားကြည့်ကြဟဲ့. . . တဲ့။

တကယ်ပဲ မင်းရဲကျော်စွာအမိန့်နဲ့ သူတို့ဗိုလ်တစ်ယောက်သန်လျင်ကို ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ သုသျှင်ကို ပဏ္ဏာဆက်ပြီး အဲမွန်ဒယာရောက်ပါသလားတွေ့ပါရစေလို့ ခွင့်တောင်းပါတယ်။

သုသျှင်အမိန့်နဲ့ ကျုပ်ထွက်ရပ်ပြလိုက်ပါတယ်။

အင်းဝဗိုလ်ဟာ မျက်လုံးတွေကျွတ်ကျမတတ်။ ကျုပ်ကိုစူးစိုက်ကြည့်ရင်း. . . ဩော် အဲမွန်ဒယာ တကယ်ကို ထွက်လာနိုင်ခဲ့ပါလားလို့ ရေရွတ်ပြီး။ မင်းရဲကျော်စွာအမိန့်အတိုင်း ကျုပ်အတွက် ရွှေကနဲ့မြင်းတစ်စီးဆုချပါတယ်။

သုသျှင်ရာဇဓိရာဇ်ကလဲ ကျုပ်သန်လျင်ပြန်ရောက်ရောက်ချင်းပဲ ချီးမွမ်း အားရစကားဆိုပြီး ဆုလာဘ် များစွာပေးသနားတော်မူပါတယ်။

"အဲမွန်ဒယာ. . . မင်းဟာ တကယ်လိမ်မာကျွမ်းကျင်သူ၊ ဉာဏ်ထက်မြက်သူ၊ သူရသတ္တိနဲ့ ပြည့်စုံသူ. . တကယ့် သူရဲကောင်းပါပဲ. . . "တဲ့။

✣ ✣ ✣ ✣ ✣

(၈)

သုသျှင်ပေးသနားတဲ့ ဆုလာဘ်တွေ မင်းရဲ ကျော်စွာဆုချတဲ့ ရွှေကနဲ့မြင်း၊ ပြီတော့ အရှင့်ရဲ့ ချီးမွမ်း စကား. . ဒါတွေကို လက်ခံရယူရင်းနဲ့ ကျုပ်. . မတွေး ပဲမနေနိုင်တဲ့ အတွေစတစ်ခုက ခေါင်းထဲကို တွန်းတိုး ရောက်လာခဲ့တော့တယ်။

သူရဲကောင်း အဲမွန်ဒယာတဲ့ . .

လိမ်မာကျွမ်းကျင်သူ. . ထက်မြက်သူ. . တဲ့ -

သူရသတ္တိနဲ့ပြည့်စုံသူ. . တဲ့ -

သူရသတ္တိ. . . သူရသတ္တိဆိုတာ ဘာလဲ။

ဆင်မြင်း၊ ဓား၊ ဓားလှံ၊ လေးမြား၊ အဲမောင်း၊ ပုဆိန်. . ။

စစ်ထိုး၊ စစ်ခံ၊ စစ်ဆုတ်၊ စစ်မြူ၊ စစ်ကပ်၊ စစ်ခွာ၊ သေနင်္ဂရဲသွေးစွေးစွေးနီ. . . ။ အရှင့်သခင့် အမိန့်ကို ဦးလည်မသုန်နာခံ၊ အသက်သွေးအပ်နှင်းလို့ အမှုကုန်ထမ်းရွက်. . . ။

လက်ရုံးစွမ်း၊ နှလုံးစွမ်း၊ သစ္စာစောင့်သိခြင်း။ သုသျှင်၊ တပ်မင်းကြီးသမိန်ဗြဓ္မ၊ အမတ်ဒိန်၊ မင်းကန်စီ၊ လဂွန်းအိန်၊ သမိန်ဗရမ်း ပြီးတော့ကျုပ် အဲမွန်ဒယာ. . ။

ကဗ္ဗည်းရာဇဝင်အက္ခရာတင်ကျန် ရစ်ကြမှာ တဲ့လား၊ မော်ကွန်းထိုးရမယ့်. . သူရဲကောင်းတွေတဲ့ လား။ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။

သို့ပေမယ့်. . ကျုပ်ပြောလိုက်ချင်ပါရဲ့။ ပြော လိုက်ပါပေရဲ့။

အင်းဝတပ်ကို ပရိယာယ်နဲ့ အလောင်းကောင် ဟန်ဆောင်ဖောက်ထွက်ခဲ့တဲ့အရေးမှာ. .

ငှက်ပျောဖောင်၊ ဝါးကပ်နောက်ကနေ လိုက်ပါ ခဲ့တဲ့ အမည်မသိ ဟို-မိန်းမသူလေးတစ်ယောက်ကော။ သူ့ဆံပင်အဆုံးခံလို့. . . ။ မိန်းမသူတန်မဲ့ ဦးပြည်းကတုံး ရိတ်၊ ရန်သူတွေအကြား မရှုံ့မရှားဝင်။ သူနဲ့ဘာမှ မဆိုင်လေတဲ့ အဲမွန်ဒယာကို သူ့လင်အမှတ်ပြု။ ရှိုက်ကြီး တငင်၊ ငိုကြီးချက်မ တကယ့်သရုပ်ပါအောင် အော်ဟစ် မြည်တမ်းခဲ့တဲ့ မိန်းမသူတစ်ယောက်။

သူ. . ဘယ်သူလဲ။ သူ့နာမည်ဘာလဲ။

ဝါးကပ်ပေါ်က အလောင်းကို မသင်္ကာလို့ အင်းဝရဲမက်တွေက ထိုးလှန်စစ်ဆေးခဲ့ရင် ကျုပ်က ဓားနှစ်စင်းဆွဲပြီး၊ ဝုန်းခနဲ ခုန်ထ၊ သူသေကိုယ်ကြေ အတင်းထိုးဖောက်နိုင်တယ်ထား။

ဟို. . မိန်းမသူခမြာ. . . အင်းဝဓားလှံချက် တွေ အောက်မှ မရှုမလှပျက်စီးရမှာ မုချ။

သူရဲကောင်း အဲမွန်ဒယာရဲ့ စွန့်စားခန်းကို သုသျှင်ရာဇဓိရာဇ်ကရော၊ အင်းဝမင်းရဲကျော်စွာကပါ ချီးမွမ်းထောပနာပြုကြရဲ့။ ချပ်မိန်မဝတ်၊ ဓားမစွဲ၊ လှံ မကိုင်လေပဲ။ ဆံပင်အဆုံးခံ၊ ဦးပြည်းရိတ်ပြီး ရန်သူ စစ်သည်တွေအကြား သဏ္ဍာန်လုပ်သရုပ်တူစွာနဲ့ အော်ဟစ်ငိုယိုပေးခဲ့ရင်း ဝါးကပ်နောက်ကလိုက်ပါပေးခဲ့ တဲ့. . . အဲဒီ. . အမည်မသိ မိန်းမသူကလေး ကော. . ။

လဆန်းသုံးရက်၊ သောကြာနေ့. . ကျုပ်တို့ စစ်မကြီးချီလို့၊ ဟံသာဝတီကို ဝိုင်းရံထားတဲ့ မင်းရဲ ကျော်စွာတပ်ကို တိုက်ပြီးရင်တော့ ဟံသာဝတီမြို့တစ် နေရာ. . က။ ဦးပြည်းကတုံးနဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ကို ကျုပ်မတွေ့တွေ့အောင် ရှာရလိမ့်မယ်။

ဟင့်အင်း. . . မဟုတ်ရပါ။ သူ့ကို ဇနီးမယား အဖြစ် သိမ်းပိုက်ဖို့ မဟုတ်ရပါ။ သူ့ကို တွေ့ရင် သူ့ကို အနူးအညွတ်စကားပြောဖို့ပါ။ ပြီးတော့. . . သူ့ရှင် ရာဇဓိရာဇ်ရှေ့မှောက်အရောက် သူကလေးကို အရ ခေါ်သွင်းရပါမယ်. . . ပြီးတော့။

သူ့ကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီးနဲ့ တလေးတစား နဲ့ ကျုပ်ဂုဏ်ပြုစကားပြောရပါမယ်။

"မိန်းကလေးရယ်. . . အညတရ ပြည်သားလူထုထဲ ကနေပြီး ဘာဆုလာဘ် ဘာပဏ္ဍာမှ မမျှော်ကိုး. . . ကိုယ့်အသိနဲ့ကိုယ် ရှုပ်ရှုပ်ချွံချွံအမှုထမ်းခဲ့လေတဲ့ မင်းတို့တွေရဲ့ သူရသတ္တိကို ငါ. . သူရဲကောင်းကြီး အဲမွန်ဒယာက ဟံသာဝတီသူရဲကောင်းစစ်သည်ကြီး များအားလုံးကိုယ်စား ဦးညွှတ်ပါတယ်"လို့. . . ။

ချမိုးဦး

ရာဇဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံကျမ်း-နိုင်ပန်းလှ
[စာ-၃၄၃-မှ -၃၅၃-အထိ ကိုးကားပါသည်]

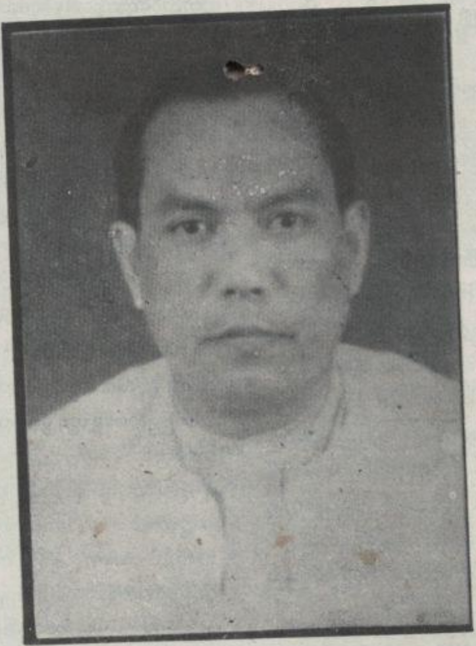

မွန်အမျိုးသားနေ့ နှင့် မွန်ဘိုးချို

ဒေါက်တာ မင်းနွယ်စိုး

မွန်အမျိုးသားနေ့ နှင့် မွန်ဘိုးချို

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၈ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၃)ရက်နေ့သည် မွန်အမျိုးသားနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထူးထူးခြားခြား မွန်အမျိုးသားနေ့ သတ်မှတ်ခဲ့သည့် နှစ် (၅၀)ပြည့်သော နှစ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ လှည်းနေလှေအောင်း၊ မြင်းဇောင်းမကျန် နှစ်(၅၀)ပြည့် အခမ်းအနားကို ကျင်းပနိုင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြပြီလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ နှစ်(၅၀)ပြည့်အခမ်းအနားကို မွန်ဘာသာအားဖြင့် "သဘင်ရတုထဝ်"၊ အချို့က "သဘင်ရတ်ထဝ်" စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကင်ပွန်းတပ်ကြပါသည်။ မွန်အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုအနက် နှစ်(၅၀)ပြည်ခဲ့ပြီးသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော အခမ်းအနား၊ လွန်ခဲ့သောကာလနှစ်များတွင် မရှိခဲ့သဖြင့် ယခုကြုံတွေ့ရသော နှစ်(၅၀)ပြည့် မွန်အမျိုးသားနေ့ ရွှေရတုသဘင်သည် ထူးခြားသော သမိုင်းမှတ်တိုင်နှစ်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၈၂၅ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲအပြီး ၁၈၂၆ ခုနှစ် မြင်းခြံခရိုင်၊ ရန္တပိုကျေးရွာတွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော ရန္တပိုစာချုပ်အရ မွန်တို့၏ဒေသ တနင်္သာရီသည် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့်အတူ ဗြိတိသျှတို့၏လက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး ၁၈၅၂ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲအပြီး ဗြိတိသျှတို့၏လက်အောက်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ကျရောက်သွားခဲ့ပါသည်။

နယ်ချဲ့စနစ်လက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့သော မွန်အမျိုးသားများသည် အခြားတိုင်းရင်းသားများနည်းတူ နယ်ချဲ့များကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ရာတွင် မွန်အမျိုးသား ဦးချစ်လှိုင်သည် ထင်ရှားခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုနှင့်အတူ မွန်အမျိုးသားတို့သည်လည်း အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ် နိုးကြားတက်ကြွလာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၆)ရက်နေ့တွင် "ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာမွန်အဖွဲ့ချုပ်" ကို မွန်အမျိုးသားတို့၏ ပထမဆုံးသော အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုများကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဆုံးသော ဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ကျန် (ပဲခူး) ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သစ်တောပညာဌာနပါမောက္ခဟောင်း၊ တက္ကသိုလ်မွန်တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ၊ နာယကဖြစ်ခဲ့သူ နိုင်ထွန်းကျော်၏ဖခင်ဖြစ်ပါသည်။ မွန်၊ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဘုလက်တင်ထုတ်ဝေခြင်း၊ မွန်အမျိုးသားတို့၏ အမည်နာမရှေ့တွင် မွန်တပ်၍မှည့်ခေါ်ရန် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်း၊ မွန်ပရိယတ္တိသာသနာကို အားပေးခြင်း၊ မွန်လူငယ်များကို စုစည်း၍ မွန်စာပေသင်ကြားခြင်း၊ ခေတ္တဘုရင်ခံ ဆာဂျေအေမောင်ကြီးလက်ထက် "တလိုင်း" အစား "မွန်" ကို သုံးစွဲရန် ပြန်တမ်းဆာကြူလာအမှတ် ၅၄၇/ဒီည ထုတ်ပြန်ရေးအတွက် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မူလတန်းတွင် မွန်စာပေကို အပိုဘာသာအဖြစ် သင်ကြားခွင့်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မွန်ပညာအုပ်ခန့်ထားခြင်း၊ မွန်ဖတ်စာများ ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် မွန်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခွင့်ရရှိရန် ကြိုးပမ်းခြင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ်၏ တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် မွန်ရေးရာအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ကြိုးပမ်းခြင်း၊ မွန်ဘာသာကို မော်လမြိုင်ကောလိပ်တွင် သင်ကြားခွင့်ရရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ပထမဦးဆုံး ဖွဲ့စည်းခဲ့သော မွန်အမျိုးသားတို့၏ ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်တွင် မွန်ဘိုးချိုသည် အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံး၊ မွန်လူမျိုးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၊ သန့်ရှင်းမွန်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်၊ ဟိတဂဝေသီမွန်သံဃာအဖွဲ့ချုပ်၊ မွန်အမျိုးသား[illegible] ပေါင်းစု၊ မွန်ပြည်သူ့တပ်ဦး စသည့်အဖွဲ့များသည် မွန်အမျိုးသားရေးရာလှုပ်ရှားမှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော အစည်းအရုံးအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်အမှူဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော မွန်ဘိုးချိုသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်နေ့တွင် မွန်တိုင်းရင်းသား အစည်းအရုံးကို ဗဟန်း၊ ရေတာရှည်မွန်ကျောင်း၌ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ကြသည်။ မွန်ဘိုးချိုသည် ပထမဦးဆုံးသော ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မွန်တိုင်းရင်းသား အစည်းအရုံးသည် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်နှင့်ဆက်သွယ်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌ မွန်ဘိုးချိုနှင့် အတွင်းရေးမှူး မွန်သန်းတို့သည် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်တွင် အမှုဆောင်များဖြစ်လာကြပါသည်။ မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံးသည် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်တွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ သွေးဆေးကန်မွန်ကျောင်းတွင်ကျင်းပသော ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်၏ ညီလာခံတွင် ပညာမင်းကြီးအနေဖြင့် မည်သူမျှ နိုင်ငံရေးမလုပ်ရ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ နိုင်ငံရေးလုပ်သူများအဖွဲ့ချုပ်တွင် မပါဝင်သင့်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်အရ မွန်ဘိုးချို၊ မွန်သန်း၊ မွန်ထွန်းရင်တို့သည် ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံး ညီလာခံကို ကျိုက္ကမီခရိုင်၊ ပင်ကျေးရွာဘလောက်ကျောင်းဝင်းတွင် ကျင်းပပြီး ညီလာခံမှ ချမှတ်ခဲ့သောဆုံးဖြတ်ချက်များအနက် အဓိကဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို အဆိုတင်သွင်းဆုံးဖြတ် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ၎င်းအဆိုမှာ -

"သာသနာသက္ကရာဇ် ၁၁၁၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် ဟံသာဝတီ ပဲခူးနေပြည်တော်ကို သာမလ၊ ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ပါးတို့ တည်ထောင်သည်။ မွန်အမျိုးသားများသည် ထီးနန်းစိုးစံတိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သော လူမျိုးများဖြစ်သည်ကို ပြန်လည်သတိရစေရန် ၎င်းနေ့ကို မွန်အမျိုးသားနေ့ဟု သတ်မှတ်သည်" ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစတင်၍ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံးနှင့် ၎င်းဩဇာလက်အောက်ရှိ နယ်ပယ်ဒေသများတွင် စတင်ကျင်းပလာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ပဒေသရာဇ်ခေတ်ကို လွမ်းဆွတ်အောက်မေ့စေသည့်အတွက် သမိုင်းဘီးကို နောက်ပြန်လှည့်စေသည်ဟု စောဒကတက်ကြပြီး အခြားသော မွန်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံးဝင်မဟုတ်သော မွန်အမျိုးသားများမှ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ကျင်းပပြုလုပ်ခြင်းမပြုခဲ့ကြပေ။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် မွန်ပြည်သူ့တပ်ဦးကို ဖွဲ့စည်းသောအခါ မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံးမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ယာယီအားဖြင့် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့တွင်ဖွဲ့စည်းသော မွန်ပြည်နယ်ဖော်ထုတ်ရေး၊ အလုပ်ညီညွတ်ရေးကော်မတီဗဟိုက စုစည်းသော ညီလာခံတွင် မွန်အမျိုးသားနေ့ကိုဦးစီးကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ မော်လမြိုင် သထုံနှင့် မွန်ဒေသအချို့တို့တွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ် (၁၄)ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

သမိုင်းကြောင်းအရ မွန်အမျိုးသားတို့၏ ဇာတိသွေး၊ ဇာတိမာန် တက်ကြွစေရန် မိမိတို့အမျိုးသားတို့၏ ဂုဏ်အင်ကို ဖော်ထုတ်ရန် ထိုနေ့သည် အကောင်းဆုံးနေ့ဖြစ်သည်။ မွန်အမျိုးသားတို့၏ မိမိကြမ္ပာ မိမိဖန်တီးခွင့်နှင့် အမျိုးသားအချုပ်အချာ

အာဏာသည် ပဒေသရာဇ်ခေတ်တွင်သာ ပေါ်လွင်ထင်ရှား ပြည့်ဝခဲ့သည်။ မိမိကြမ္မာ မိမိဖန်တီးခွင့်နှင့် အမျိုးသားအချုပ်အခြာအာဏာကို ပြန်လည်ဖော်ပြပါက ပဒေသရာဇ်ခေတ်ကိုသာ ညွှန်ရပေမည်။ ပဒေသရာဇ်ခေတ် မွန်အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အစည်းအဝေးဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မွန်အမျိုးသားများ၏ရင်ဝယ် ထာဝစဉ်ကိန်းအောင်းနေသော မွန်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် လက်ခံကြခြင်း၊ ကျင်းပကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မွန်အမျိုးသားတို့၏ရင်ဝယ် ထာဝစဉ်ကိန်းအောင်းနေသော မွန်အမျိုးသားနေ့သည် စတင်သတ်မှတ်ခဲ့သည်မှ ယနေ့ နှစ် (၅၀)တင်းတင်း ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ မဝေးသေးသော အတိတ်မှဖြစ်ရပ်ဆိုသော်လည်း ခေတ်လူငယ်များ သိရှိခြင်းမရှိတော့သကဲ့သို့ ထိုခေတ်ကို လှုပ်ရှားဖြတ်သန်းခဲ့သူများပင်လျှင် အချို့သည် ဝိုးတဝါးပုံရိပ်အသွင်လို ကူးပြောင်းသွားခဲ့ပြီလည်း ဖြစ်ပါသည်။

မွန်အမျိုးသားနေ့ကို သတ်မှတ်ရန် ဦးစီး ဦးဆောင်ပြုခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းသည် "မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံး" ဖြစ်ပြီး၊ အဆိုပါကာလ အစည်းအရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌသည် "မွန်ဘိုးချို" ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် "မွန်ဘိုးချို" သည် မွန်အမျိုးသားနေ့ကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည့် မွန်ခေါင်းဆောင်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာအဖွဲ့ချုပ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်ကပင် အမှုဆောင်အဖြစ် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သူ မွန်တိုင်းရင်းသားအစည်းအရုံးကို ကမကထပြု ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ပထမဦးဆုံးသော ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ၊ နိုင်ငံရေးမလုပ်သော ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်မှ နုတ်ထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့သူ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက် ကျိုက္ခမီခရိုင်၊ လမိုင်းကျေးရွာတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော မွန်တိုင်းရင်းသား အစည်းအရုံး အစည်းအဝေးမှ သီးခြားမွန်ပြည်နယ် တောင်းဆိုရန်အတွက် မွန်ရဲဘော် အစည်းအရုံးဖွဲ့စည်းခဲ့သူ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းတို့ ပါဝင်သော လွတ်လပ်သော မွန်ပြည်နယ်တစ်ခုတည်ဆောက်ရန် ဒေသအလိုက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် စုံစမ်းရေးကော်မရှင်သို့ တင်သွင်းခဲ့သူ မွန်ပြည်နယ်ဖန်တီးရန် ဝန်မလေးအပ်ပါကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သူ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော နိုင်ငံတော်အစိုးရ အကြံပေးအဖွဲ့သို့ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးမှုများတွင် အနစ်နာဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှုသည် လူမျိုးတိမ်ကောပပျောက်မှု ပင်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သူ၊ မွန်ပြည်နယ်ဖော်ထုတ်ရေး အလုပ်ညီညွတ်ရေးကော်မတီတွင် ဒုဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ မွန်ဘိုးချိုသည် အဖ ဦးဘိုးလှ၊ အမိ ဒေါ်ကြေးနု တို့၏သားဖြစ်ပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့တွင် ၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့ စနေနေ့တွင်မွေးဖွားခဲ့ပြီး မွေးချင်း (၁၄)ဦး ရှိပါသည်။ ဦးပါ၊ ဒေါ်မမကြီး၊ ဦးဘိုကြီး၊ ဦးဘိုနီ၊ မွန်ဘိုးချို၊ ဦးတင်၊ ဦးသိန်း၊ ဦးသန်း၊ ဒေါ်မမလေး (ဒေါ်မြသိန်း)၊ ဦးပေါ်ဒင်၊ ဦးဝဒင်၊ ဒေါ်လှနု၊ ဦးလှဒင်နှင့် ဦးကျော်ဒင် (ဗိုလ်ကျော်ဒင်) တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဝင်ဒါမီယာတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသူ ဒေါ်မမလေးနှင့် မင်းမနိုင်တိုက်ခန်း တွင်နေထိုင်လျက်ရှိသူ ဦးကျော်ဒင်တို့နှစ်ဦးသာ ယခုလက်ရှိ ထင်ရှားရှိတော့သည်။

မွန်ဘိုးချို၏ဖခင် ဦးဘိုးလှသည် ဒေါ်ဇိန်၏သားဖြစ်ပြီး ဒေါ်ဇိန်၏အဖေသည် ဖွားကျီးဒွေ (ဣစီဒွေ) ဖြစ်သည်။ ဖွားကျီဒွေ (ဣစီဒွေ) တွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားထဲမှ ပထမဦးဆုံး အနောက်တိုင်းဆေးပညာ သင်ကြားပြီး ဆရာဝန်ဖြစ်လာသူ မွန်လူမျိုး ဒေါက်တာရှောလူး၏အဖိုး ဖိုးစွတ်သီ (ဖုာ်သတ်ဍဲ) ခေါ်အစ်ကိုတစ်ဦးရှိပါသည်။ ဒေါက်တာ ရှောလူး၏အဖိုး ဖိုးစွတ်သီနှင့် မွန်ဘိုးချို၏ဖွားဖွား ကျီးဒွေ၏အဖေ သုမန

သည် မြဝတီ၊ ဇင်မာသွယ်ဘုရင် (King of Myawaddu and Zinmathwe) ဖြစ်ပြီး သုမနတွင် နေထိုင်သောအခါ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်သွားသော ညီဖြစ်သူ အိမ်ရှေ့မင်းသား ဗညားစိန် (Crown Prince) ရှိပါသည်။ သုမနနှင့် ဗညားစိန်တို့၏ ခမည်းတော် ပရဲပတိုင်း (မြဝတီ-King of Myawaddy) သည် ပဲခူးဘုရင် ဗညားဒလ (ဗညားဒလ - King of Dala) ၏ ညီ တော်သူ ဖြစ် ပါသည်။

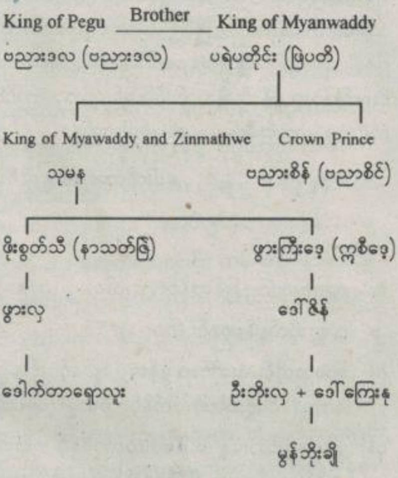

မွန်ဘိုးချို၏ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးဘိုးလှသည် ဗြိတိသျှခေတ်တွင် ထောင်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်ပါသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်တွင် ဗြိတိသျှတို့နှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အရန်တပ် (Volunteer) အဖြစ် လိုက်ပါရောက်ရှိခဲ့ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် စစ်တိုက်ရခြင်းမရှိသဖြင့် ရသည့်အချိန်တွင် ဆရာဝန်သင်တန်းနှင့်အခြားလေ့လာရရှိသည်များကို လေ့လာခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ကြိုးမိန့်လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရခြင်းကို ငြီးငွေ့လာပြီး ထောင်မှူးဘဝမှ အနားယူကာ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဆရာဝန်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပညာဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။ မြောင်းမြ မြို့တွင် ဆရာဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး မော်လမြိုင်မြို့သို့ ခရိုင်ဆရာဝန်ကြီး (Civil Surgeon) အဖြစ် မီးလောင်သွားသော သစ်သားဆေးရုံကြီးတွင် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ မော်လမြိုင် ဆေးရုံကြီးတွင် ပထမဆုံးသော တိုင်းရင်းသားခရိုင် ဆရာဝန်အဖြစ် အမှုထမ်းဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်(၁၅) အရေးပိုင်ကုန်းလမ်းမှာနေထိုင်ကြီးပြင်းရင်း မွန်ဘိုးချိုသည် မော်လမြိုင်မြို့၊ လှပ်သင်သာသနာပြုကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ လှပ်သင်ကျောင်းဆိုသည်မှာ အောက်လမ်းမကြီးနှင့် ထားဝယ်တံတားလမ်းဒေါင့်ရှိ ယခု ပလက(၅)ဖြစ်ပြီး ယုဒသန်သည် သူ၏ပထမဦးဆုံးသော မြန်မာဘာသာ "သမ္မာကျမ်းစာအုပ်" ကို ခရစ်နှစ် ၁၈၄၀ ပြည့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၀၂ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးသော မြန်မာပုံနှိပ်တိုက်ဖြင့် ပြီးစီးရန် ရိုက်နှိပ်ခဲ့သော ပုံနှိပ်တိုက်ရှိမည့်ကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံနှိပ်ပြီးစီးခြင်းအထိမ်းအမှတ် ကမ္ပည်းကျောက်စာကို ယခုတိုင် ပလက(၅) အောက်ထပ် စာသင်ခန်းနံရံတွင် မြင်တွေ့နိုင်ဆဲဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီး အင်္ဂလိပ်စာဌာနတွင် နည်းပြအဖြစ် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားနေဆဲကာလဖြစ်ပါသည်။ ဥပဒေဘွဲ့ ဆက်လက်ယူပြီးနောက် ကွယ်လွန်သည့်အချိန်အထိ ရှေ့နေပညာရပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုခဲ့ပါသည်။ ငယ်စဉ်က စာအလွန်ကြိုးစားခဲ့သော မွန်ဘိုးချိုသည် ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ ဘာသာစကား (၆) ခုကို ကောင်းစွာတတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏

အက်တလီလန်ဒန်ခရီးစဉ်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကန်တော်မင် လူထုအစည်းအဝေးတွင်လည်းကောင်း ကူညီလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ဝန်ထမ်းအဖြစ် ခေတ္တတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ ဒေါက်တာ ဒေါ်မြသွင်နှင့် အကြောင်းပါခဲ့သော်လည်း သားသမီးရတနာ ထွန်းကားခြင်းမရှိခဲ့ချေ။

ညီဖြစ်သူ ဗိုလ်ကျော်ဒင်သည် ဦးသွင်နှင့်အတူ မွန်ပြည်နယ်ဖော်ထုတ်ရေးကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သော်လည်း မွန်ဘိုးချို့သည် မွန်ပြည်နယ်ဖော်ထုတ်ရေးကိုအားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၈)ရက်နေ့ မော်လမြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်သူ့တပ်ဦး အစည်းအရုံးတည်ရာဌာန၊ ယခုအောက်လမ်းမကြီးတွင် စျေးတံတားလမ်းဒေါင့်ရှိ ၇. ၀. တရုံး အဆောက်အဦးတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် မွန်ပြည်နယ်ဖော်ထုတ်ရေး ကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် မွန်ရေးရာဝန်ကြီးအဖြစ် နိုင်အောင်ထွန်းအား ရွေးချယ်ခဲ့ရာတွင် မွန်ဘိုးချို့သည် နေရာယူခြင်းမရှိသော စွန့်လွှတ်သူဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ စွန့်လွှတ်မှုနှင့်တစ်ဆက်တည်း မွန်ဘိုးချို့၏ညီဖြစ်သူ ဗိုလ်ကျော်ဒင်အား ပထစအစိုးရက ပါလီမန်အတွင်းဝန်အဖြစ် နေရာပေးခဲ့သည်။

မွန်ဘိုးချို့အား နိုင်ငံတော်မှ နိုင်ငံဂုဏ်ရည် ပထမအဆင့်မြင့် ဂုဏ်ပြု ချီးမြှောက်ခဲ့သည်။

မွန်ဘိုးချို့၏နေအိမ်တွင် မွန်စကားကိုသာ ပြောဆိုပြီး မွန်စကား ရေရေလည်လည်မပြောတတ်သည့် ဆွေမျိုးသားချင်းများ အိမ်သို့လာရောက်လည် ပတ်လျှင် ပြောဆိုနိုင်ရန် အိမ်သုံးမွန်သာသာစကားကို နံရံမှာ အပြည့်ရေးပြီး ပြောစေသော သံမဏိစည်းမျဉ်းကို ကျင့်သုံးခဲ့သူလည်းဖြစ်ပါသည်။ မွန်အမျိုးသားရေးကို တစ်စိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ မွန်ဘိုးချို့သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလ (၁၁)ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် အမှတ်(၁) ဒေါ်နုလမ်း၊ အင်းစိန်နေအိမ်၌ ခရစ်တော်၏ [illegible]ယူတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရပြီး မေလ (၁၃)ရက်၊ စော်ဘွားကြီးကုန်းသုသာန်တွင် ထာဝရ အိပ်စက်အနားယူသွားခဲ့ပါသည်။

မွန်ဘိုးချို့ ထာဝရအနားယူ အိပ်စက်သွားခဲ့သော်လည်း မွန်ဘိုးချို့ ကြိုးပမ်းသတ်မှတ်ခဲ့သည့် မွန်အမျိုးသားနေ့သည် (၂၃. ၂. ၉၇) ရက်နေ့ သူကွယ်လွန်ပြီး (၁၃)နှစ်အကြာတွင် နှစ်(၅၀)တင်းတင်း ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ မွန်အမျိုးသားထုများ၊ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ဒေသတိုင်း ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲ ကျင်းပကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့ ပေါ်ပေါက်ရန် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုခဲ့သူ မွန်ဘိုးချို့သည် ငြိမ်းချမ်းသော ကောင်းကင်ဘုံမှ ကောင်းချီးပြုနေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာ မင်းနွယ်စိုး

ကျမ်းကိုး

၁။ ၁၉၅၈-၁၉၆၂ မြန်မာနိုင်ငံ၊ တတိယတွဲ (၁၉၉၁)

၂။ တက္ကသိုလ်မွန်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၇၂)

၃။ ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အဖွဲ့ချုပ်နှင့် မွန်ယဉ်ကျေးမှု(နိုင်ငွေသိမ်း၏လက်နှိပ်စက်စာမူ) (၁၉၈၁)

၄။ မွန်အမျိုးသားနေ့ ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ၎င်း၏သမိုင်းအစဉ်အလာ ((နိုင်ငွေသိမ်း၏လက်နှိပ်စက်စာမူ) (၁၉၇၈)

၅။ (မွန်ဘာသာမဂ္ဂဇင်း) (၁၉၉၆)

၆။ ဦးလှသိန်း (မွန်ဘိုးချို့၏တူ) ၏ ပြောပြချက်များ

ဝဟုသုတရေးရာ မွန်အမည်များ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအနက် အလွန်ရှေးကျသောလူမျိုးစုတို့တွင် မွန်လူမျိုးတို့သည် အလွန်ရှေးကျသည့်အပြင်၊ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်း၊ ကိုယ့်ထီး၊ ကိုယ့်နန်းဖြင့် နေလာခဲ့သော လူမျိုးဖြစ်၏။ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု အလွန်ထွန်းကား၏။ အဆင့်မြင့်၏။ ဗုဒ္ဓဘုရားနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို အလွန်ကြည်ညိုလေးစား၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးမွန်ဘုရင်များ၊ အကြီးအကဲများ စီမံအုပ်ချုပ်ခဲ့သော နေရာဒေသတို့တွင် ဘုရားစေတီ၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဇရပ်များ တည်ဆောက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအမွေကောင်းတို့ကို ယနေ့ရှိကြသော တိုင်းရင်းသားများ ခံစားကြရ၏။

ကျိုက်

မြန်မာဘာသာဖြင့် **ဘုရား** ကို မွန်ဘာသာဖြင့် **ကျိုက်** ဟုခေါ်၏။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို မွန်စာဖြင့် (ကျာ် - ဓဝ် - သင်) ဟုရေး၍ မြန်မာအသံထွက်ဖြင့် (ကျိုက် - ခေါ် - စန်း) နှင့် နီးကပ်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို (ရ) သံဖြင့် - ကျိုက်တရွဲ ဟု မွန်လိုအသံထွက်၏။ မြင့်မြတ်သော ဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

ကျိုက်မော်ဝန်း

ကျောက်တန်းရေလယ်ဘုရားတွင်ရှိသော ကျိုက်မော်ဝန်းဘုရားသည် မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက် တမော့ဝမ်း ဟု အသံထွက်သည်။ မွန်စာဖြင့်ရေးလျှင် (ကျာ်တွ အ်ဝါန်) ဖြစ်၏။ ဂဝံကျောက်ဘုရား ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ (ကျာ်) ကို ဘုရားဟုအဓိပ္ပါယ်ရှိပြီး (တွ အ်) မှာ ကျောက်ဖြစ်၍ (ဝါန်)မှာ ဂဝံဖြစ်ပါသည်။

ကျိုက္ကဆံ

သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်တွင်ရှိသော ကျိုက္ကဆံဘုရားသည် မွန်ဘာသာဖြင့် (ကျာ်ဒစ) ဟုရေးသား၍ မြန်မာအသံထွက်မှာ ကျိုက်ဒေ့စမ်-နှင့် နီးစပ်၏။ (ကျာ်) မှာ ဘုရားဖြစ်၍ (ဒ်စာံ)မှာ ရှစ်ခု၊ ရှစ်ပါးဟုအဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ဆံတော်ရှစ်ဆူရှိသော ဘုရားဟုအဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ကျိုက်ကလွန်မွန်

ပဲခူးတွင်ရှိသော ကျိုက်ကလွန်ပန်မှာ မွန်စာဖြင့် (ကျာ်ကုံဗန်) ဟုရေး၏။ (ကုံ) မှာ ၁၀၀ ကိုခေါ်၍ (ဗန်) မှာ ၄ တောင် ၁ လံ ကိုခေါ်၏။ လူတစ်ယောက် ဖက်ထားသော လူတစ်ဖက်ရှိသော အရှည်ဟူ၍လည်း အဓိပ္ပါယ်ရ၍ ကျိုက်ကလွန်ပွန်၏အဓိပ္ပါယ်မှာ အလံ တစ်ရာဘုရားဟူ၍ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းတူစွာ မွန်ဘာသာဖြင့် ခေါ်ဝေါ်လျှက် ရှိကြသော မြို့အမည်များလည်းရှိ၏။

ကျိုက်လတ်

ကျိုက်လတ်ကို မွန်စာဖြင့် (ကျာ်လာ်) ဟု ရေးသား၍ အသံထွက်မှာ ကျိုက်လာက်ပင်ဖြစ်၏။ (လာ်)၏ မြန်မာအဓိပ္ပါယ်မှာ ပြိုခြင်းဖြစ်၍ (ကျာ်လာ်) ကျိုက်လတ်မြို့ကို ဘုရားပြိုမြို့ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ကျိုက်ထော်

ကျိုက်ထော်ကို စာဖြင့် (ကျာ်ထဝ်)ဟုရေး၏။ (ထဝ်)မှာ ရွှေကိုခေါ်သောကြောင့် ကျိုက်ထော်သည် ရွှေဘုရားမြို့ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ဖျာပုံ

ဖျာပုံမွန်စာဖြင့် (ဖျာပုင်)ဟု ရေးသား၏။ အသံထွက်မှာ ဖျာပုံပင်ဖြစ်၏။ (ဖျာ)၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဈေး (သို့) ဆိုင်ဖြစ်၍ (ပုင်) မှာ ထမင်းဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် (ဖျာပုင်) ဖျာပုံမြို့ကို မြန်မာအဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ထမင်းဈေး၊ ထမင်းဆိုင်များဟုခေါ်ကြသည်။

မြည်မြို့

ပြည် ဟူသောအက္ခရာကို မြန်မာလို ပြိဟု အသံထွက်သော်လည်း မွန်လို (ရ)သံဖြင့် ပရွန် (ပြန်) ဟု အသံထွက်၏။ ထိုအသံထွက်ကို မွန်ထံမှ ကြားရသောအခါ အင်္ဂလိပ်တို့က ပရွန်း (PROM) ဟုရေးကြ၏။

သမိုင်းကြောင်း၏ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်အရ မွန်လူမျိုးတို့မှ ဆင်းသက်လာကြသော မွန်အနွယ်ဝင်များစုသည် မွန်စကားကို မတတ်ကြတော့ဘဲ မြန်မာစကားကိုသာတတ်ကြ၏။ အချို့သည် မိမိတို့၏ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်မည်သို့ ဆင်းသက်လာကြောင်းကိုပင် မစဉ်းစားမိတော့ပေ။ ခေတ်ရေစီးကြောင်းအရ တရွေ့ရွေ့ပြောင်းလဲတတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။

သို့သော် ရှေးဟောင်းအမည် အခေါ်အဝေါ်များကျန်ရှိနေသေးသောကြောင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်အမှန်ကို ကျွန်ုပ်တို့မြင်နိုင်ကြပေ၏။ ဂုဏ်ယူဖွယ်ကျေးဇူး တင်ဖွယ်ကောင်းပေသည်။

သရေခေတ္တရာခေတ်ဟုခေါ်သော ပျူခေတ်ပျူလူမျိုးများရှိခဲ့ကြောင်း၊ ပုဂံမြစေတီကျောက်စာ၌ အခိုင်အမာတွေ့ရသော်လည်း ယခုအခါ ပျူစကားနှင့် ပျူစာတတ်သူ မတွေ့ရသောကြောင့် ပျူလူမျိုးတို့မှ ဆင်းသက်လာကြသော ပျူနွယ် မြန်မာများအဆို ပျ-ဟူသော လူမျိုးကို သမိုင်းစာမျက်နှာတွင်သာ ဖတ်ရှုရပါတော့သည်။

ယနေ့အများစုသော နေရာတို့၌ နေထိုင်ကြသည့် မွန်အဆက်အနွယ်များက မွန်စကားမတတ်ကြတော့ဘဲ မြန်မာစကားကိုသာ ပြောတတ်သဖြင့် မြန်မာအဖြစ် ခံယူလျှက်ရှိကြပေသည်။ သို့သော်လည်း မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ပဲခူးမြို့ ရပ်ကွက်အချို့တွင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က မွန်စကားသာမက မွန်စာပါ တတ်မြောက်ကြသေးသဖြင့် ဖြေသိမ့်စရာရှိသေးသည်ဟု ပြောနိုင်ပေသည်။

ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုနှင့် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်မှုမရှိကြလျှင် သမိုင်းဖြစ်စဉ်နှင့် အတူ တဖြည်းဖြည်း လျော့နည်းပပျောက်သွားနိုင်ကြောင်းကိုလည်း သတိပြုရပေသည်။

မွန်စကား၊ မွန်စာ တိုးတက်ထွန်းကားရန်နှင့် မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းပြုစုရန်မှာ မွန်အမျိုးသားအားလုံးတို့၏ တာဝန်ပင်မဟုတ်ပါလော။

(နိုင်ကွန်မွန်)

<u>ကျမ်းကိုး</u>

ဦးရွှေရောင် - မွန်ကျောက်စာဘုရားသမိုင်းပေါင်းချုပ်

ငြိမ်းမောင် - ရှေးဟောင်း မြန်မာကျောက်စာများ ဒုတိယတွဲ၊ တတိယတွဲ

နှိုင်နှိုင် ပညာရှာစရာ

သမိုင်းစာမျက်နှာ

ရာဇာဓိရာဇ် လက်ထက်က အကြောင်းအရာတွေဟာ ဖတ်လို့မဝနိုင်၊ သုံးသပ်လို့မကုန်နိုင်အောင်၊ ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကြီးမှာ ရေးသားထားခဲ့ပါတယ်။ မွန်ဘာသာနဲ့ ရေးသားတဲ့ ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံကျမ်းရှိ သလို၊ ယခုလက်ရှိဆရာနိုင်ပန်းလှရဲ့ ရာဇာဓိရာဇ်၏ အရေးတော်ပုံလည်းရှိပါတယ်၊ ဒီကျမ်းကို ရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်းကို ဂုဏ်ယူမိပါတယ်၊ ဖတ်ရှုမှတ်သားရလို့လည်း ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်မိပါတယ်၊ မွန်ဘာသာနဲ့ ရေးသားခဲ့တဲ့ ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံ ကျမ်းကို သက္ကရာဇ် ၉၁၅-ခုနှစ်၊ ဟံသာဝတီမှာ နန်းတက်တဲ့ ဆင်ဖြူရှင် ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင်နော်ရထာ လက်ထက်၊ မွန်ဝန်ကြီး ဗညားဒလဟာ ရှေးဟောင်း မွန်ဘာသာကနေ မြန်မာဘာသာနဲ့ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစကားပြေ အရေးအသားဟာ မြန်မာစကားပြေရဲ့ နိဒါန်းကာလလို့ သုတေသီများက ဆုံးဖြတ်ရတဲ့အထိပါဘဲ၊ ပြောချင်တာက အဲဒီစကားပြေကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး၊ ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းထဲက မေ့ပျောက်မရနိုင်တဲ့ သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက် တွေထဲက၊ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆတွေ ရေးပြချင်ပါတယ်၊ ဒါကလည်းပဲ ယခုထွက်နေတဲ့ ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်ထဲက ဆရာချစ်ဦးညိုရဲ့ "သမိုင်းမတွင်ပေမယ့် သမိုင်းဝင်နေတဲ့စကားများ" ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတွေဖတ်ပြီး၊ ခံစားရလွန်းလို့ ရင်ထဲမှာ စွဲမိလွန်းလို့၊ ဒီစာကို ရေး တာပါ၊ ဆရာချစ်ဦးညိုလည်း ယခု ကျွန်တော်ရေးမယ့် အကြောင်းကို ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်မှာ ဖော်ပြပြီးသားပါ၊ ဒါကိုဘဲ ကျွန်တော် အကျယ်ရေးပြချင်တာပါ၊ ရာဇာဓိရာဇ်ဘုရင်၊ အင်းဝကို တက်ပြီး တိုက်တဲ့အကြောင်းပါ၊ အဲဒီမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ၊ တွေးခေါ်စရာတွေအများကြီး တွေ့ရမှာပါ၊ ပညာရှာ စရာသမိုင်း စာမျက်နှာကို ဖွင့်ပြချင်လို့ ဆိုကြပါစို့ရဲ့။

အချိန်က သက္ကရာဇ် ၇၆၆ - ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၅) ရက်၊ အင်္ဂလိပ်ကြီး သက္ကရာဇ် ၇၄၅ ခုနှစ်မှာ ရာဇာဓိရာဇ်ဆိုပြီး နန်းတက်တာဆိုတော့ နန်းသက် (၂၁) နှစ်ရှိပါပြီ၊ သက်တော်အားဖြင့် (၃၇)၊ အတော်အတန် ရင့်ကျက်တည်ကြည်နေမည့် အသက်အရွယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ အင်းဝကို စစ်ချီခဲ့တာပါ၊ အင်းဝမှာက ဘုရင်မင်းကြီး စွာစော်ကဲ နတ်ရွာစံပြီး၊ သားတော် မင်းဆွေ နန်းတက်တဲ့အချိန်၊ နန်းသက် (၃) နှစ်သာရှိသေးတဲ့အချိန်၊ ရာဇာဓိရာဇ်ဆိုတာက၊ မင်းဆွေရဲ့အဖေ၊ မင်းကြီးစွာစော်ကဲနဲ့ စစ်ပွဲကြီးများစွာ ဆင်နွှဲလာတဲ့ဘုရင်၊ အတွေ့အကြုံအရ၊ သဘာအရ၊ အဖေအရွယ်၊ မင်းဆွေကြောက်လောက်တယ်ပေါ့၊ မင်းဆွေလည်း တကယ် ထိတ်လန့်ပါတယ်၊ ရာဇာဓိရာဇ် အင်းဝကို ရောက်တဲ့အချိန် မင်းဆွေလို့ခေါ်တဲ့ ဘုရင်မင်းခေါင်ဟာ မြို့တံခါးပိတ်ပြီးတော့သာ နေရပါတယ်၊ ရာဇာဓိရာဇ်လည်း စစ်ကိုင်းကိုသိမ်းပြီး အခိုင်အမာတပ်ချထားပါပြီ။

အဲဒီလို ရာဇာဓိရာဇ် စစ်ကိုင်းမှာ အခိုင်အမာနေတဲ့အချိန်မှာ အင်းဝမြို့ပြင်ကို လူတစ်ဦးတလေမှတောင် မထွက်ရဲတဲ့အထိပါဘဲ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ပင်းယစကြို့သူမြတ်ဆိုတဲ့ ရဟန်းနဲ့ ရာဇာဓိရာဇ် တွေ့ဆုံခဲ့တာပါဘဲ၊ ပင်းယ စကြို့သူမြတ်ဆိုတာက ပင်းယမှာ သတင်းသုံးတဲ့ ပိဋကတ်ဗေဒင်တွေတတ်တဲ့ရဟန်းပါ၊ သက်တော် (၃၁) ဝါတော် (၁၁) ဝါသာရှိသေးတဲ့ စကြို့သူမြတ်ပါ။ ပင်းယမှာ သတင်းသုံးလို့ ပင်းယစကြို့သူမြတ်လို့ ခေါ်တာပါ။

ပင်းယစကြို့သူမြတ်နဲ့ မွန်ဘုရင်၊ ရာဇာဓိရာဇ် တွေ့ကြပုံလေး ကြည့်ရအောင်၊ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်၊ အထိတ်တလန့်ဖြစ်နေတဲ့အချိန် အင်းဝမှာရှိနေတဲ့ ရဟန်း ပုဏ္ဏား၊ ဂိုဏ်းဆရာတွေ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ မှူးမတ်သေနာပတိတွေနဲ့၊ ဘုရင်မင်းခေါင် တိုင်ပင်ရမှာပေါ့၊ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကို စစ်ပြေငြိမ်းပေးဘို့၊ မတိုက်မခိုက်ရဘဲ၊ ရာဇာဓိရာဇ် ပြန်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြရပါ့မလဲ၊ ဒီအချိန်မှာ မင်းခေါင်က မတိုက်ချင်ဘူးလေ၊ တိုက်နိုက်ယင်လည်းဘဲ၊ သေကျေပျက်စီးပြီး၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကို ရှုံးမယ်ဆိုတာ တွက်ပြီးသား၊ ဒီတော့ ရာဇာဓိရာဇ်ကို ချော့မော့ပြီး ဟံသာဝတီကို ပြန်နိုင်းဘို့အရေးကြီးတယ်၊ နောင်ခါလာ နောင်ခါချေပေါ့၊ ဘယ်သူက ရာဇာဓိရာဇ်တို့ စစ်ရုတ်သိမ်းအောင် ပြောပေးနိုင်မလဲ၊ ပုဏ္ဏား၊ ဟူးရား၊ အမတ်၊ ရဟန်း ဂိုဏ်းချုပ်တွေ တစ်ယောက်မှ တုတ်တုတ်မလှုပ်ဘူး အဲဒီမှာ ပင်းယစကြို့သူမြတ်က ဘယ်လိုပြောသလဲ ဆိုတော့ -

> "ဟံသာဝတီ မွန်မင်းရာဇာဓိရာဇ်ကို မဆိုနှင့်ဦး၊ ဇမ္ဗူဒိပ် မြေပြင်ဝယ်ရှိသော မင်းအပေါင်းတို့က လာရောက်ဝိုင်းရံခဲ့လျှင်ပင် သူတို့ ပြန်လေအောင် နှုတ်ရေးဖြင့် ငါစွမ်း ဆောင်နိုင်သည်" ဆိုပြီးတော့ ကြုံးဝါးခဲ့ တာပါ။

ဘုရင်မင်းခေါင်အဘို့မှာတော့ အတိုင်းထက်အလွန်ပေါ့၊ တပါတည်း ပင်းယစကြို့သူမြတ်ကို အပါးတော်ခေါ်ပြီး၊ အသေးစိတ် တိုင်ပင်တော့တာပေါ့၊ အဲဒီမှာ ပင်းယစကြို့သူမြတ်က မွန်ဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်ဆီကို မေတ္တာ စာတစ်စောင်ရေးပြီး ပို့လိုက်ပါတယ်၊ မေတ္တာစာကတော့ တွေ့ချင်နေတာ၊ သတင်းကြားကတည်းကပေါ့၊ ဟံသာဝတီကို စုန်ပြီး ရာဇာဓိရာဇ်ကို တွေ့ချင်တာ၊ ယခုတော့ဖြင့် အင်းဝမှာတင် တွေ့ရပါပြီ၊ သာသနာ့ဒါယကာ ဘုရင်မင်းမြတ်ကို ရွှေမျက်နှာတော် ကြည့်ပြီး တရားစကားပြောချင်ပါတယ်၊ တွေ့ချင်ပါတယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်လည်း ဘုန်းကြီးက တွေ့ချင်တယ် လျှောက်မှတော့ တွေ့ရတော့မှာပေါ့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်လား၊ ရတနာသုံးပါးကို မျက်နှာလွှဲရာ ကျလိမ့်မပေါ့၊ ဒီလို စဉ်းစားပါတယ်၊ ဒါနဲ့ဘဲ ရာဇာဓိရာဇ်က တွေ့မယ့်အကြောင်း ပြန်လျှောက်လိုက်ပါတယ်။

မွန်ဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်နဲ့ တွေ့ရမယ်ဆိုတာနဲ့ ချက်ချင်း ဘုရင်မင်းခေါင်ဆီ အကြောင်းကြားပါတယ်၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတွေ ပေးလိုက်ဘို့ပြောတော့၊ ဘုရင်မင်းခေါင်က လူအယောက် (၆၀) ထမ်းပိုးရတဲ့ ပစ္စည်းတွေ လက်ဆောင်ပေးဘို့ စီရင်စေပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ ပင်းယစကြိုသူမြတ်ဟာ ဂိုဏ်းထောက် ဆရာတော်တစ်ပါးကို အဖေါ်ခေါ်ပြီး လက်ဆောင်တွေကို လှေနဲ့အပြည့်တင်ပြီး ရာဇာဓိရာဇ်ရှိရာ တပ်စခန်းကို ကူးလာခဲ့ပါတယ်။ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော့ မှူးမတ်သေနာပတိ တွေနဲ့ ယာယီတဲနန်းမှာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် နေစဉ်ပေါ့၊ ဘုန်းကြီးရောက်လာတယ်ဆိုတော့ မှူးမတ်တွေကို နေရာချခိုင်းလိုက်ပြီး၊ မသိသလိုဘဲ နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ တော်တော်ကြာတော့မှ ဘုန်းကြီးဘက် လှည့်ပြီး မေးပါတယ်၊ ဒီမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့အဖြေမှာ ပညာတော်တော်ပါသွားပါပြီ။

ရာဇာဓိရာဇ်က "အရှင်ဘုရားတို့ ဘယ်အချိန်က ရောက်နေကြပါသနည်း" လို့ မေးပါတယ်၊ ဆရာတော်က ဘယ်လိုဖြေလိုက်သလဲဆိုတော့ "ဟံသာဝတီပြည့်ရှင်မင်းကြီး မြင်တော်မူကတည်းကပင် ငါတို့ရောက်နေကြသည်" တဲ့။

ကဲ - မြင်မြင်ချင်း ဆောက်နဲ့ထွင်းဆိုသလိုပါဘဲ၊ အဲဒီမှာ ဆရာတော်က ပါလာတဲ့ လက်ဆောင်တွေကို ရာဇာဓိရာဇ်ကို ပေးပေါ့လေ၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကလည်း ပါးနပ်ပြီးသားဆိုတော့ ပြောစရာမရှိပါဘူး၊ ဘုရင်မင်းခေါင် ပစ္စည်းတွေဆိုတာသိပြီးသား၊ အဲဒီမှာ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်နဲ့ ပင်းယစကြိုသူမြတ်တို့ရဲ့ အပြန်အလှန်ပြောစကားတွေကို ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံမှာ ပါတဲ့အတိုင်းဆိုရင် အခြေအတင် တော်တော်ပြောကြဆိုကြပါတယ်။

ရာဇာဓိရာဇ်က တပည့်တော်သည် ဗိုလ်ပါအင်အားများ စုရုံး၍ စစ်ချီတက်လာသည်မှာ အလိုဆန္ဒ အကြောင်းလေးပါးရှိပါသည်။ ဆိုတဲ့အကြောင်းပြောရမှာ၊ အင်းဝပြည့်ရှင်ဘုရင်မင်းကြီး စွာစော်ကဲ လက်ထက်က မဟာမိတ်လမ်းစဉ်က ပျက်ပြီး၊ ဟံသာဝတီမြို့စွန်မြို့ဖျားကို ဖျက်ဆီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် မင်းကြီးစွာစော်ကဲ လက်ထက်က အထင်သေးထားတာကို ပြန်လည် ချေပဘို့ဆိုတာပါ ပါတယ်။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်အတွက် အချက်တစ်ချက် ရသွားကာ၊ အခုအချိန်မှာ မင်းကြီးစွာစော်ကဲ နတ်ရွာစံသွားပြီးဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အတိတ်ရန်ငြိုးရန်စ ပြန်လည် ချေပမယ်ဆိုပါက အပြစ်ကြီးလှတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ရာဇာဓိရာဇ်က အလျှော့မပေးပါဘူး၊ ဆရာတော်ဟာ မင်းကြီး စွာစော်ကဲ ဟံသာဝတီကို စစ်ခင်းဘို့လာတုန်းက မတားဘဲနဲ့၊ အခုရာဇာဓိရာဇ်လာမှ တားတယ်ဆိုတာ မတရားဘူး ဆိုတာ တောင်ပါသေးတယ်။ တရားပြမယ်ဆိုယင်လဲ၊ မင်းကြီး စွာစော်ကဲ ကတည်းက တားမြစ်တရား ပြပါတော့လား ဆိုတဲ့အထိပါဘဲ၊ အတော်တင်းမာတဲ့ပုံပါဘဲ၊ ဆရာတော်ကလည်း လျှော့မယ့်ပုံ မပေါက်ပါဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကြုံးဝါးခဲ့တဲ့ စကားက ရှိခဲ့တယ်မို့လား၊ အဲဒီမှာ အပြန်အလှန်ပြောဆိုကြတဲ့စကားတွေဟာ မှတ်သားစရာတွေကြီးပါဘဲ၊ ဆရာတော်ကလည်း သူကြုံးဝါးထားတဲ့အတိုင်း ကြိုးစားပမ်းစား ပြောရှာမှာပါ၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကလည်း တင်းမာနေဆဲပါ၊ နောက်ဆုံး ဆရာတော် ပင်းယစကြိုသူမြတ်တောင် အလျှော့ပေးပြီး ထပြန်တော့မယ်ဆဲဆဲပါပဲ။

"ငါသည် ဘုရားသားတော်ရဟန်း တပါး
ဖြစ်ပါလျှက် မှန်ကန်သော၊ ယုတ္တိရှိသော
စကားကိုမဆို၊ ပရိယါယ်ပြုသည်၊ ဥပါယ်
ပြုသည်၊ စဉ်းလဲသည်ဟု ဒကာတော်
ယူဆ၏" လို့ စကြိုသူမြတ်ဆရာတော်
ပြောဆို ရတဲ့အထိ တင်းမာခဲ့ကြတာပါ။

ဒီလိုပြောဆို တင်းမာကြပါလျှက် နောက်ဆုံးမှာ ဘယ်လိုအကြောင်းတရားကြောင့် ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်က ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ်ပေါ် ရောက်ခဲ့ရသလဲ ဆိုတာ ကြည့်ကြရအောင်။

ရာဇာဓိရာဇ်တို့ စစ်ကိုင်းမှာ တပ်ချထားစဉ်က၊ အင်းဝမှာ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ အပြင်ကို မထွက်ဝံ့ကြပါဘူး၊ အဲဒီလူတွေ ထွက်လာအောင်ဆိုပြီး ပရိယာယ် ဆင်တာပါ၊ လူတွေထွက်လာမှ ဖမ်းပြီး မြို့ထဲက သတင်းတွေကို မေးမြန်းလို့ရအောင်လေ၊ ဘယ်လို ပရိယာယ်ဆင်သလဲဆိုတော့၊ ပိတ်ဖြူတွေ၊ ထီးတံခွန်၊ ဆီမီးတွေကို ညအချိန်၊ ရွှေကြက်ယက် ဘုရားမှာ သွားထားမယ်ပေါ့၊ မနက်ကြတော့ လူတွေထွက် ကောက်ကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါ ပုန်းကွယ် စောင့်နေတဲ့ ရဲမက်တွေက ဖမ်းခဲ့ရုံဘဲပေါ့၊ အဲဒီလို ကြံစည်ခဲ့ကြ

တာပေါ့၊ ကြံစည်တဲ့အတိုင်းလည်း အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်၊ တာဝန်ယူ လုပ်ရတာက သမိန်သံကြယ်၊ အဲဒီလို ကြံစည်အောင်မြင်လို့ ရလာတဲ့ သံ့ပန်း (၇) ယောက်နဲ့ ခေါင်းပြတ် (၃၀) ကို သမိန်သံကြပ်က ဘုရင်ဆီကို ဆရာတော်နဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုနေကြတဲ့အချိန်မှာ ယူချလာတာကိုး၊ ဒါကို စကြိုသူမြတ်လည်း မြင်တာပေါ့၊

အဲဒီမှာတင်၊ ဆရာတော် စကြိုသူမြတ်ဟာ

"အရှင်မင်းကြီးသည်၊ ဘုရားဓါတ်တော်၊ စေတီပေါ်များသော အင်းဝသို့ တက်လာသည်မှာ၊ ဘုရားဖူးရန်၊ ကျောင်းကန်များကို ပြုပြင်ရန်၊ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုရန်အလို့ငှာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုသဖြင့် ကုသိုလ်ရေးအတွက် ဖြစ်သောကြောင့် ငါဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာလွန်းသည်။ ယခုတော့ ဘုရားဝေယျာဝစ္စ၊ ဘုရားအမှုတို့ကိုပြုသည့် အပြစ်မဲ့သည့် လူမျိုးတို့ အန္တရာယ်ပြုရန် သတ်ဖြတ်စေခဲ့သည်ကို ငါတို့ မကြည့်လို မမြင်လိုပဲ မြင်တွေ့နေရပြီ၊ အပြစ်မဲ့သော ဘုရားအမှုလုပ်တို့ကို သတ်ဖြတ်သော သူရဲသူခက်တို့သည် အလွန်စွာ အပြစ်ကြီးမည်၊ ရတနာသုံးပါးကို ပြစ်မှားသကဲ့သို့ဖြစ်သည်၊ အမိုက်ကံတရား ကြီးမားသဖြင့် ပဉ္စာနန္တရိယငရဲတွင် ကြာမြင့်စွာခံရမည်။ သည်ကဲ့သို့ အကုသလစိတ်နှင့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိ၍ ပြုမူခဲ့သည်ကို မြင်ရ၍ ငါသည် တရားသံဝေဂ ဖြစ်လှသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါတို့အား ပြန်ခွင့်ပြုပါလော့" ဆိုပြီး ထပြန်တော့မယ့်ဆဲဆဲပါဘဲ။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်က ရာဇာဓိရာဇ်ရဲ့ သူရဲသူခက် တွေဟာ၊ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကို မသိတဲ့လူတွေလို့ ပြောကာကို၊ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ တော်တော်ခံစားရတဲ့ပုံပါဘဲ၊ ဘုရားကျွန်တွေ၊ ရှေးမင်းဧကရာဇ်များက ရေစက်ချလှူဒါန်းထားတဲ့ ဘုရားကျွန်တွေကို သတ်ဖြတ်တဲ့အတွက် အပြစ်ကြီးတယ်၊ အပါယ်လားမယ်လို့ ဆိုတာကိုး၊ ဒီမှာတင်၊ ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ အတော့ကို ပျော့ပြောင်းသွားပါပြီ။

ဒါနဲ့ပဲ ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ၊ စကြိုသူမြတ်ထံမှာ သီလခံယူပြီးတော့၊ ဖမ်းလာတဲ့သူရဲ့ သံ့ပန်းတွေကို ပြန်လှူပါတယ်၊ ရေစက်ချပါတယ်၊ စစ်ကိုရုပ်သိမ်းပြီး ဟံသာဝတီကို စုန်ဆင်းတော့မယ်ပေါ့၊ မစုန်ဆင်းခင် အင်းဝသို့ ရောက်ခဲ့တဲ့ အထိမ်းအမှတ် အနေနဲ့၊ ဘုရားကျောင်းတစ်ဆောင် လှူဒါန်းလိုတဲ့အကြောင်း၊ စကြိုသူမြတ်ကို လျှောက်တော့ ဆရာတော်ကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပါဘဲ။

ရွှေကြက်ယက်ဘုရားမှာဘဲ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင် ဆောက်ပါတယ်၊ ရာဇာဓိရာဇ်ရဲ့ သဒ္ဓါဘယ်လောက်ကြီးသလဲဆိုတော့၊ သူစီးလာတဲ့ ရွှေဖေါင်ကြီးကို ဖျက်ပြီးတော့ကို ဆောက်တာပါ၊ ဖေါင်ပေါ်မှာပါတဲ့ သစ်သားရုပ်လုံး ပန်းပုအားလုံးကို ကျောင်းဆောင်မှာ မွမ်းမံချယ်သစေတာပါ၊ ကျောင်းဆောက်ပြီးတော့ ရေစက်ချ လှူဒါန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ ဘယ်လောက်သဒ္ဓါထက်သန်သလဲဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့၊ အဲဒါနဲ့ စစ်ကို ရုပ်သိမ်း၊ ဟံသာဝတီ စုန်ဆင်းမယ်ပေါ့၊ စိတ်လတ် ကြည်လင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပေါ့၊ တပ်ရုပ်ပြန်တယ်ဆိုပါတော့။

ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းမှာ ဘယ်လိုဆိုထားသလဲဆိုတော့ - "ရေတပ်၊ ကြည်းတပ်များကို နှုတ်ကာ၊ အင်းဝမှ ခွာ၍ ရာဇာဓိရာဇ်စုန်သည်မှာ အသူရာ စစ်တပ်နှင့် တူလှပေသည်"။ လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ သိကြာမင်းကိုတောင် စစ်ခင်းနိုင်တဲ့အင်အားပါ၊ ဘုရင်မင်းခေါင် ထိတ်လန့်မယ်ဆိုလဲ ဆိုလောက်စရာပါဘဲ၊ ရေတပ်မှာတင်၊ ဗိုလ်ပါ ခုနှစ်သောင်းလို့ဆိုပါတယ်၊ ကြည်းတပ်မှာ ဗိုလ်ပါ သုံးသောင်း၊ စုစုပေါင်း တစ်သိန်းအင်အားရှိပါတယ်၊ ဒီလောက်အင်အားနဲ့ အင်းဝကို ချီခဲ့တယ်ဆိုတာ ထိတ်လန့်လောက်စရာပါဘဲ။

ရာဇာဓိရာဇ်တို့ စုန်ဆင်းပြီဆိုတာကို သိတာနဲ့ ရွှေကြက်ယက်ဘုရားမှာ၊ ရာဇာဓိရာဇ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားတဲ့ ဘုရားကျောင်းကို၊ ဘုရင်မင်းခေါင်က မီးတင်တိုက်စေပါတယ်၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကလည်း ရွှေကြက်ယက်ဘုရားတန်တိုင်းက မီးခိုးလုံးကြီး တက်လာတာကို

မြင်တာပေါ့၊ မြင်တာနဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်မယ်ထင်သလဲ။ ဘုရင်နော် စစ်သည်အင်အား တစ်သိန်းကို ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ဘုရင်၊ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးပစ်တာ၊ ဒေါသထွက်တာပေါ့၊ စိတ်ဆိုးတာပေါ့၊ ဒါနဲ့-

"ငါဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားသည့် ဘုရားကျောင်းဆောင်ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ပြီ တပ်ကိုရပ်ကြ၊ အင်းဝကို ငါရအောင်ပြန်တိုက်မည်" ဆိုပြီးတော့ ဒေါသနဲ့ မိန့်တော်မူတာပေါ့၊ လေ့တွေအားလုံးရပ်၊ အမတ်ဒိန်တောင် အလွန်ကြောက်ရွံ့မိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ နည်းတဲ့ဒေါသလား၊ အမတ်ဒိန်ဆိုတာတခြားလူဟုတ်ရိုးလား၊ ရာဇာဓိရာဇ် အဖေလက်ထက်ကတည်းက အမှုတော်ထမ်းခဲ့တဲ့လူ ရာဇာဓိရာဇ်ဘုရင်မဖြစ်ခင်၊ ဗညားနွဲ့လက်ထက်ကတည်းက မြို့တံခါးကို တချပ်တည်းဖွင့်ပေးခဲ့လို့၊ ရာဇာဓိရာဇ်ရယ်လို့ ဘုရင်ဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ "ငါ၏ စကျွန့်နှစ်ဖက်၊ မျက်စိ နှစ်လုံးတွင် ပြောင့်စူးဝင်ခဲ့သည်မှာ တဖက်ကထွက်သွားပြီး၊ ကျန်တဖက်တွင် မထွက်သေး" လို့ ရာဇဝင် တွင်ခဲ့တဲ့သူပါ၊ ငယ်မွေးခြံပေါက်၊ ဆိုကြပါစို့၊ သူတောင် ရာဇာဓိရာဇ်ရဲ့ အမျက်ဒေါသကို ကြောက်ရွံ့ရတဲ့အထိပါဘဲ။

ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းမှာ ဘယ်လိုဆိုထားသလဲဆိုတော့ -

"ပဝေသဏီအစဉ်အလာအရ၊ မဟုတ်သော တိုက်စစ်နည်းဖြစ်မည်စိုးသဖြင့်၊ ကြောက်လျှက်ပင်၊ အတင်းဦးခိုက်၍ ရာဇာဓိရာဇ်အား လျှောက်ထားလေ၏" ဆိုပြီး၊ အမတ်ဒိန်က လျှောက်ပါတယ်။

ဒီလောက်အမျက်ဒေါသထွက်နေတဲ့၊ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်ကို ဒေါသပြေသွားအောင် လှေဦးပြန်မလှည့်ဖြစ်အောင်၊ အင်းဝကို ပြန်မတိုက်တော့ဘဲ၊ ဟံသာဝတီပြန်ပြီး စုန်ဆင်းသွားအောင် အမတ်ဒိန်က ဘယ်လိုများ ပြောခဲ့လေသလဲဆိုတော့ ပညာရှာစရာ သမိုင်းစာမျက်နှာအဖြစ် ဖွင့်ပြလိုက်ရပါတော့တယ်။

"အရှင်မင်းကြီး၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို သင်းတို့ဖျက်ဆီးပစ်သည်မှာ အရှင်မင်းကြီးအတွက် ကောင်းဖို့ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြီးပွားလိုပါက၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရပါမည်။ သာသနာ့အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားသော အရှင်မင်းကြီး၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ယင်းသို့ ဘုရင်မင်းခေါင်က မီးတိုက်ဖျက်ဆီးသည်မှာ အရှင်မင်းခေါင်သည် သူ၏တန်ခိုးအာနုဘော် ပျော့ညံ့သွားအောင် သူပြုသည်နှင့်မတူသလော။ ယင်းသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်မရှိလျှင် ဘုရင်မင်းခေါင်သည် အရှင်မင်းကြီးနှင့် စစ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်၍ အောင်မြင်ရန် လမ်းမရှိတော့ပါ၊ ဘုရင်မင်းခေါင်သည် ရတနာသုံးပါးနှင့် သာသနာတော်ကို ဖျက်ဆီးသူဖြစ်တော့သည်။ မီးခဲကို ကိုင်သောသူ၏လက်ကိုသာ မီးလောင်သကဲ့သို့ အရှင်မင်းကြီး၏ ကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးသော ဘုရင်မင်းခေါင်၌သာ အပြစ်တွေ ကျရောက်မည်၊ အရှင်မင်းကြီး၏ ကုသိုလ်မှာ ရေစက်ချလှူဒါန်းထားပြီးဖြစ်၍ ထိုအလှူဒါနသည် အထမြောက်ခဲ့ပြီ သဒ္ဒါတရားဖြင့် သာသနာကို ဆောင်ထားသည့် ကောင်းမှုကား အဟောသိကံမဖြစ်၊ ပျက်မသွားပါ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တရားဘာဝနာကို ပွားများသူသည်သာလျှင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်မည်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားသော တရားတော်တွင် အကြင်သူသည် စစ်သေနင်္ဂဗျူဟာခင်း၍ အကြိမ်တစ်ရာ၊ အကြိမ် တစ်ထောင်ပင် အောင်မြင်သော်လည်း ခန္ဓီဟုဆိုအပ်သော သည်းခံခြင်းစစ်ကို တစ်ကြိမ်အောင်မြင်သည်နှင့် မညီသေး။ ခန္တီတရားကို ဆောင်ရသော ကုသလအကျိုး အာနိသင်သည် အခြားကုသိုလ်များ

ထက် အဆများစွာ သာလွန်ပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ထွက်ပြီးသော ဆင်စွယ်တို့မည်သည် ပြန်ဝင်သည်ဟူ၍ မရှိသကဲ့ သို့ မင်းဧကရာဇ်မည်သည် ပေးပြီးသောအမိန့်ကို ပြန် လည် ရုပ်သိမ်းသည်ဟူ၍ မရှိပါ။ အရှင်မင်းကြီးသည် ဟံသာဝတီသို့ စုန်ပါတော့မည်ဟု ပင်းယစကြိုသူမြတ်အား ဝန်ခံကတိပြုခဲ့ပြီးပြီ။ ယခုမူ အတိတ် အနာဂတ်အရေးကို မသိသော ရတနာသုံးပါးနှင့် သာသနာကို ဖျက်ဆီးသောသူအား မျက်သဖြင့် ဟံသာဝတီသို့ မစုန်တော့ပဲ အင်းဝသို့ ပြန်၍ တိုက်ခိုက်တော့ မည်ဟု အရှင်မင်းကြီးမိန့်ပြန်သည်မှာ မသင့်လျော်၊ တရားနည်းလမ်းမကျဟု ကျွန်ုပ်မြင်သဖြင့် ရွှေဖဝါး တော် အောက်ကို ရှိခိုး လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း

-------------၊ ။

(နိုင်ဇိန်)

<u>ကျမ်းကိုး</u>

၁။ မွန်ဝန်ကြီးဗညားဒလ - ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်း။

၂။ ဒေါက်တာနိုင်ပန်းလှ - ဟံသာဝတီခေတ်ဘုရင်များ (ဟံသာဝတီခေတ်မော်ကွန်းဝင်စာတန်းမှ)

"THE CLOUDS"

When the clouds fill the sky,
The sun cannot shine through.
However,if the sun stays high,
Soon it will find cleavages
and shines through
Touches all the beautiful threes.
Soon the clouds
Also gather together
And the rain fall quietly
Also touches the grass and trees.
After the rain now rainbow's there
Such is the orchestration of nature
That lands beauty to mother earth
and to all living things.

Napamas Dhiravegin
August,4 -1988.

ထိုင်းကဗျာဆရာမNopamas Dhiravegin ၏ Peace and Unity ကဗျာစာအုပ်မှ The clouds ကဗျာကိုပြန်ဆိုပါသည်။)

"တိမ်တိုက်များ"

ဘယ်လောက်ပဲ
နေမင်းကြီးအမြင့်မှာရောက်နေနေ
ကောင်းကင်မှာတိမ်တိုက်တွေနဲ့ပြည့်နေရင်
တောက်ပတဲ့နေရောင်ဟာမထိုးဖေါက်နိုင်ဘူး။
မကြာမီ
အက်ကြောင်းရာကိုတွေ့ရပြီး
လှပတဲ့သစ်ပင်တိုင်းကိုပွေ့ဖက်ဖို့
အလင်းရောင်ထိုးဖေါက်လာလိမ့်မယ်။
မကြာမီ
တိမ်တိုက်တွေဟာ
တစ်စုတစ်ဝေးတည်းဖြစ်ပြီး
မိုးအဖြစ်ညင်သာစွာရွာချ
မြက်နဲ့သစ်ပင်တွေကိုပွေ့ဖက်ကြလိမ့်မယ်။
မိုးရွာပြီးတဲ့အခါ
ဟော --- ဟိုမှာ --- သက်တံ။
ဒီလိုနဲ့
သဘာဝရဲ့သံစုံတီးခတ်မှုတွေက
အမိမြေလွှာနဲ့
သက်ရှိအရာအားလုံးကို
လှပထွန်းသစ်စေပေါ့။ ။

(မေဖွန်အေး)

ဟံသာဝတီခေတ် မွန်သူရဲကောင်း
သမိန်ဗြုတ်ဇ

အောင်ခင်စိုး

ဟံသာဝတီခေတ် သူရဲကောင်းများတွင် ရာဇာဓိရာဇ် (အေဒီ ၁၃၈၅-၁၄၂၃)၏ သူရဲကောင်းများတွင် ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇသည် အလွန်ထင်ရှားပေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် ဟံသာဝတီထီးနန်းရရှိရေးအတွက် စစ်အင်ခင်းကျင်း၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။ အင်းဝမှ ဘုရင်မင်းခေါင်နှင့်လည်း အနှစ်လေးဆယ်ကြာမျှ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် ကိုယ်တိုင် စစ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသလို အားထားရသော သူရဲကောင်း ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇကို ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်စေသည်လည်းရှိခဲ့သည်။ ရာဇာဓိရာဇ် အားထားလေးစားရသော သူရဲကောင်း ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇ (သို့မဟုတ်) သမိန်ဗြုတ်ဇသည် သူရသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံ၍ အတိုက်အခိုက် ထူးချွန်သူဖြစ်သည်သာမက အမြော်အမြင်ကြီးမားသူလည်းဖြစ်ပါသည်။

သမိန်ဗြုတ်ဇ၏ အမည်ရင်းမှာ "သန်ဗြန်" ဖြစ်၏။ ရာဇာဓိရာဇ်သဘောကျသဖြင့် "ဗြုတ်ဇ" ဟူသော ဘွဲ့အမည်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

မွန်သူရဲကောင်း ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇသည် အင်းဝစစ်သည်များကို ဆင်ဖြင့်တိုက်ရာတွင် ဆင်ပေါ်မှ ဆင်းပါက အချိန်ဖင့်နွဲ့၍ တိုက်အားလျော့နည်းမည်စိုးသဖြင့် ဆင်ပေါ်မှာပင် အပေါ့စွန့်ရန် ထွေးခံတင်၍ တိုက်ခဲ့ပြန်သည်အထိ ဇွဲနဘဲဖြင့်အောင်ပွဲရအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ ထိုသူရဲကောင်း ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇသည် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသူဖြစ်သောကြောင့် ရာဇာဓိရာဇ်ကအမြဲတစေ တိုင်ပင်ခဲ့ရလေသည်။

တစ်ခါသော် ရာဇာဓိရာဇ်သည် ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇနှင့် အမတ်ဒိန်တို့၏ စကားကို မနာယူဘဲအခြားမင်းပြောင်တို့၏ စကားကိုနာယူမိသဖြင့် စစ်ရေးနိမ့်ခဲ့ရသည်ကို ရာဇာဓိရာဇ်က -

"ငါသည် ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇနှင့် အမတ်ဒိန်တို့စကားကို မနာဘဲ ခွေးကဲ့သို့ လူများ စကားကိုယုံမိချေသောကြောင့် သို့စဉ်အတွက် အရှက်ရချေသည်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့ဘူးလေသည်။

စစ်ရေးအရ ကြိုတင်တွေးဆထားသော ဗိုလ်မင်းဗြုတ်ဇ၏ ယူဆချက်အတိုင်း မြန်မာတို့၏ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်းက စစ်ရေးငင်လာသဖြင့် ရာဇာဓိရာဇ်က "သည်အမတ်မင်းကြီး မြင်သည့်အမြင်သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရသည်နှင့်အတူ ဖြစ်သည်၊ အမတ်ကြီးအရာမြောက်ထိုက်လှပေသည်။" ချီးကျူးစကားဆိုခဲ့ဘူးလေသည်။

ဤသို့သော စစ်ရေးအမြင်မျိုးရှိသော သူရဲကောင်း ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇသည် ကတိသစ္စာလည်း တည်သူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းသိရ၏။ ရာဇမိရာဇ်သည် ပုသိမ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူရာတွင် ပုသိမ်စားလောက်ရှိန်သည် အညှံ့မခံ၊ လူသူအချို့ကို စုရုံးခေါ်ငင်ကာ သံတွဲမြို့သို့ထွက်ပြေးဝင်ရောက်နေထိုင်လေသည်။ ထိုအခါ ရာဇမိရာဇ်၏ စေလွှတ်ချက်အရ ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇဦးဆောင်သော တပ်များသည် သံတွဲမြို့ကို ဝန်းရံလုပ်ကြံသည်။ သံတွဲမြို့သားတို့ ကြံ့ကြံ့ခံကြသဖြင့် ရုတ်ချည်းမအောင်မြင်။ သို့ရာတွင် သံတွဲမြို့သားတို့မှာ စားရေးရိက္ခာ အခက်အခဲရှိလာသဖြင့် ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇတို့အား-

"ယခုလာသည်မှာ သံတွဲမြို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူရန်လာပါသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်သူလောက်ရှိန်ကို အလိုရှိ၍လာပါသလော"

ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇတို့က -

"ငါတို့လာသည်၊ မင်းတို့ကို တိုက်မည်မလာ၊ ငါတို့ရန်သူပြေး လေသည်ကိုလို၍သာလာသည်။ တို့ရန်သူကိုပေးကပြန်မည်" ဟုဆိုလေသည်။ ထိုအခါ သံတွဲသားတို့သည် ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇတို့အား သစ္စာပြုစေပြီးနောက် လောက်ရှိန်ကို ထုတ်ပေးခဲ့၏။ ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇတို့အဖို့ မိမိတို့လက်တွင်းသို့ လောက်ရှိန်ရောက်ပြီးမှ စားရေးရိက္ခာ ရှားပါးစပြု၍ အားနည်းနေသော သံတွဲသားတို့ အခြေအနေကို သိကြရ၏။ နောက်လေးငါးရက်ခန့် ဆက်၍ ဝန်းရံထားပါက သံတွဲမြို့ကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိကြသည်တွင် ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇ၏အဖော်တို့က ကတိသစ္စာထားခဲ့သည်ကို ဖျက်၍ သံတွဲမြို့ကိုပါ သိမ်းယူရန် တိုက်တွန်းကြသည်။

သို့သော် ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇက လုံးဝလက်မခံပေ။ ကတိသစ္စာထားခဲ့သည်နှင့်အညီ သံတွဲကိုမတိုက်တော့ဘဲ လောက်ရှိန်ကိုသာခေါ်၍ ဟံသာဝတီသို့ ပြန်ခဲ့၏။ ယင်းအချက်ကို မကျေနပ်ကြသော လက်အောက်ခံ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ငယ်တို့က ရာဇာမိရာဇ်ကို တိုင်တန်း လျှောက်ထားကြလေသည်။ ဤတွင် ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇက ရာဇာမိရာဇ်အား စစ်ရေးတွင်လည်းကောင်း၊ လူ့လောကအရေးတွင်လည်းကောင်း ကတိသစ္စာ၏ အရေးကြီးပုံကို ရှင်းလင်းတင်ပြ လျှောက်ထားသည်ကို ရာဇာမိရာဇ်သည် လက်ခံရုံမျှမက ချီးကျူးခြင်းပင် ပြုခဲ့လေသည်။

"စစ်ရေးကား နှစ်ပါးရှိသည်။ နှုတ်ရေးမြင့်ပြီးသည့် စစ်ရေးလည်းတစ်ပါး၊ လက်ရေးဖြင့်ပြီးသည့် စစ်ရေးလည်းတစ်ပါး၊ သည်အရေးကား အရေးဆို၍ သစ္စာပြုကြမှ ရန်သူကိုပို့လာသည်။ နောက်မှ သစ္စာဖောက်၍ သူ့ကို ဖျက်စီးပြန်သော် ရှေ့သို့ကို သံတွဲမြို့သားတို့အား ပုံပြ၍ နှုတ်ရေးနှင့်ပြီးမည့်အရေးမရှိချေပြီ။ လက်ရေးနှင့်အသက်ကိုစွန့်မှသာ ရချေတော့မည်။ အကြင်သူသည် သစ္စာပြု၍ သူ့သစ္စာကို ခံပြီးမှ သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်သဖြင့် ဖောက်ပြန်ချေသော် သစ္စာရောက်၍ အသက်သော်လည်း သေမည်။ မသေသော်လည်း ချမ်းသာမရရှိမည်"

ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇသည် လေးစားမြတ်နိုးဖွယ် ကောင်းသော သူရဲကောင်းတစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ ရာဇ မိရာဇ်သည် သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ဖြစ်လင့်ကစား ရာဇ မိရာဇ်၌ ပျော့ကွက်၊ ညံ့ကွက်တို့ရှိလာပါက မကြောက် မရွံ့ စေတနာအမှန်ဖြင့် ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရာဇာမိရာဇ်နှင့် မင်းခေါင်တို့ သူနိုင် ငါနိုင် အကျိတ်အနယ် စစ်ပြိုင်နေစဉ်အတွင်း တစ်ခါသော် ရာဇာမိရာဇ်၏ မိဖုရား သုတမာယာသည် မင်းခေါင် လက်တွင် သုံ့ပန်းဖြစ်နေသော သူမ၏ ဖခင်အမတ်ကြီး ဇိပ်ပြလွတ်မြောက်ရေးအတွက် စစ်ရေးတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ပူဆာလာသည်။ ထိုအခါ ရာဇာမိရာဇ်က မိဖုရားသဘောကို လိုက်လျောလိုသဖြင့် ဗိုလ်မင်းမြတ်ဇ အား မည်သို့သဘောရပါသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ဤတွင် ဗိုလ်မင်းမြတ်ဇက -

"စစ်မှုတွင်သာရှုံးမည်၊ နိုင်မည် အရေး ကို ကျွန်ုပ်သိပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သခင် မိန်းမရှုံးသည့်အရေးကို မသိပါ" ဟူ၍ မထောက်မညှာ ဝေဖန်ပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြင့် ရာဇာမိရာဇ်အား အမှန်ကို သိမြင် ခဲ့စေသည်။

ဤသို့လျှင် ဘုရင်ရာဇာမိရာဇ်၏ သူရဲကောင်း များအနက် သူရသတ္တိအရာတွင်လည်းကောင်း၊ တိုက် ရေး၊ ခိုက်ရေးတွင်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓါတ်ရေးအရာ တွင်လည်းကောင်း၊ ထူးခြားသည့် ဗိုလ်မင်းမြတ်ဇကို ရာဇာမိရာဇ်သည် လွန်စွာ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းရှိခဲ့ လေသည်။

ဗိုလ်မင်းဖြတ်ဇ ဖျားနာ၍ အနိစ္စရောက်သော အခါ ရာဇာမိရာဇ်သည် မင်းဇေတ္တရာဇ် ရင့်မကြီးဖြစ်ပါ လျက်က -

"ဗိုလ်မင်း ငါ့ကိုပစ်၍ သွားသည်။ ဘယ် သူနှင့် ငါကြံဖော်ပြုရမည်နည်း" ဟု ဆိုကာ သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးခဲ့လေ သည်။

ဤသည်မှာ မွန်မင်း ရာဇာမိရာဇ်၏ ထင်ရှား ထက်မြက်သော မွန်သူရဲကောင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ။

(အောင်ခင်စိုး)

ကျမ်းကိုး

၁။ မွန်ဝန်ကြီး ဗညားဒလ - ရာဇာမိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်း

၂။ ဦးဝင်းမောင် (မင်းယုဝေ) - ဟံသာဝတီခေတ် မော်ကွန်းဝင်စာတန်းများ။

ပြည်သူချစ်သော

မွန်အနုပညာရှင် ဝင
တကလေးစိန်

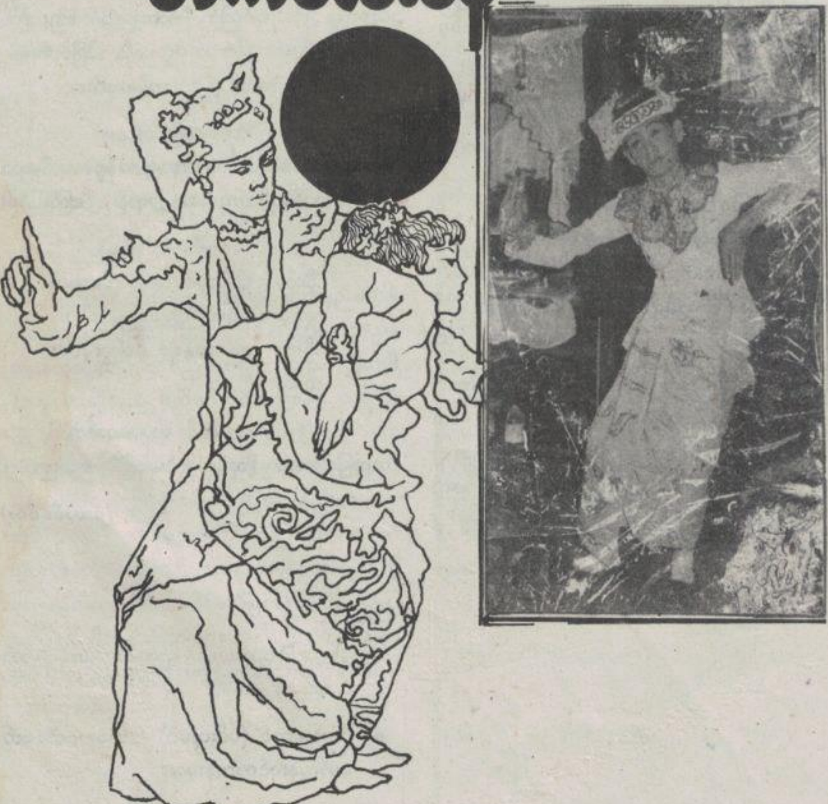

ဒီဇိုင်း မောင်ညီညီ

ပြည့်သူချစ်သော မွန်အနုပညာရှင်
စာကလေးစိန်

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၈၅-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း (၁၁) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့မှာ သူ့ကို မွေးပါတယ်၊ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ ပင်ကျေးရွာမှာပါ။ နက္ခတ်ဗေဒင်ကိန်းခန်းအလိုအရ သူ့မိဘများက သူ့ကို "အလ" လို့ အမည်ပေးခဲ့ကြပါတယ်။ သူ့မိဘများဖြစ်ကြတဲ့ "နိုင်ကျဲ" နှင့် "မိညွန့်" တို့မှာ သူ့အပြင် မွေးချင်း ခြောက်ယောက်ရှိပါတယ်။ သူ့အထက်က လေးယောက်၊ အစ်မတွေပါ။ သူ့အောက်မှာတော့ ယောက်ကျားလေး တစ်ယောက်နဲ့ မိန်းကလေး တစ်ယောက်ပါ။

သူ့ရဲ့ လက်ဦးဆရာကတော့ ပင်ကျေးရွာက ဘလောက်ကျောင်းဆရာတော်ပါ။ မွန်စာပေနဲ့ ပရိယတ္တိစာပေတွေကို ဆရာတော်ဆီက သူအတော်အတန် ခရီးပေါက်အောင် သင်ယူခဲ့ပါတယ်။ ရွာမှာက အလှူရှိရင် ဆိုင်းကတော့ပါစမြဲပါ။ မင်းသား မင်းသမီးတွေ ဘယ်လိုဘဲပါလာပါလာ ရွာခံလူတွေ ဝင်ဝင်ပြီး ကတာက အစဉ်အလာတစ်ခုပါဘဲ၊ ဒီလိုဝင်ဝင်ကတဲ့လူတွေထဲမှာ "အလ" က အမြဲတန်းပါတဲ့လူပေါ့။ အသက် (၁၂) အရွယ်မှာ သာမဏေအဖြစ် တစ်ခါ၊ အသက် (၂၀) အရွယ်မှာ ရဟန်းဘောင်မှာတစ်ခါ၊ အလ သက်န်းစည်းခဲ့ပါတယ်။ သက်န်းစည်းတာဟာ သာမဏေအဖြစ်နဲ့ အမေ့ကျေးဇူးဆပ်ဖို့ ရဟန်းအဖြစ်နဲ့၊ အဖေ့ကျေးဇူးဆပ်ဖို့၊ ဒါကမွန်လူမျိုးတို့ရဲ့ အယူအဆနဲ့ ယုံကြည်ချက်ပါ။ "အလ" တို့မိသားစုက ဒီအယူအဆ ဒီယုံကြည်ချက်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးတဲ့ မိသားစုပါ။

ပုခက်လွှဲရင်းသီချင်းဆို၊ လယ်လုပ်ရင်း သီချင်းဆို၊ ဒါက ရွာမှာရှိတဲ့ဓလေ့ပါ။ မွန်တွေဆိုဆိုနေကြတဲ့ သားချော့သီချင်း သုံးပုဒ်ရှိပါတယ်။ လူသိများတဲ့ ရှေးဟောင်း သားချော့သီချင်းတွေပါ။ ဒီသီချင်းတွေကတော့ ယခုခေတ်ဆိုနေကြတဲ့ မွန်ရိုးရာနှစ်ပါးသွားအက (သွာဒွက်) သီချင်းအလိုက်ပါ။ သံစဉ်တွေတူကြပါတယ်။ တစ်ခုတည်းလို့တောင် ပြောလို့ရပါတယ်။ အကြောင်းအရာက စပ်ဆို သီဆိုတဲ့လူပေါ် မူတည်ပါတယ်။ စပ်ဆိုတဲ့လူရဲ့ စာပေဝေါဟာရကြွယ်ဝမှုအပေါ် စာသားထိမိမှု ကွာခြားကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ မေးစရာတစ်ခုရှိပါတယ်။ လူတိုင်း လက်တန်းစပ်ဆိုနိုင်သလားဆိုတာပါဘဲ။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ မွန်စာကို ကောင်းကောင်းသင်ခဲ့ရ၊ မွန်ကဗျာစပ်နည်းကို ကောင်းကောင်းသင်ခဲ့ရတဲ့လူတိုင်း လက်တန်း စပ်ဆိုနိုင်ကြပါတယ်။

"အလ" ကတော့ ရွာရဲ့အလှူပွဲကို ရောက်ရောက်လာတဲ့ဆိုင်းအဖွဲ့ရဲ့ ရွာခံမင်းသားလို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူကလည်း အမြဲတန်း ဝင်ဝင်ကပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အနုပညာအရည်အချင်းကို အသိအမှတ်မပြုလို့မရဘူး။ လက်ခံနိုင်အောင်လည်း အရည်အသွေး ပြည့်ဝပါတယ်။ ဒီလိုလူတွေ လက်ခံလာကြ၊ အားပေးလာကြတာ သူ့ကိုဆက်ပြီး လေ့လာဖို့၊ ကြိုးစားဖို့ တွန်းပို့လိုက်တာဘဲဖြစ်ပါတယ်။ ပင်ကျေးရွာက နိုင်ကျမ်း (အဲကျုံ့) ဆိုရင် သူ့ရဲ့လက်ထပ်သင်ဆရာပါ။ ပင်ကျေးရွာက မင်းသား မွန်စိန်ပု၊ နှီးပဒေါ်ရွာက ယမ်းချူး (ယျင်ဆူ)၊ ယမ်လှိုင် (ယျင်လှိုင်)၊ ကွမ်လျာရွာက ယမ်ကျော်(ယျင်ဂျင်)၊ မော့ကနင်ရွာက နိုင်ကျော်ရင်၊ ပငရွာက နိုင်ဗျကဒါတ် (ဗျကဒါတ်) တို့ဟာ သူ့ရဲ့ ဆရာအရင်းတွေပါ။

အသက် (၃၀)မှာ သံဖြူမြို့နယ် ဝဲရက်ရွာသူ မိရှိန်နှင့် သူအိမ်ထောင်ကျပါတယ်။ အလှူပွဲတွေမှာ သူဝင်ဝင်ကပေမယ့် အိမ်ထောင်ကျတဲ့အချိန်အထိ ဆိုင်းအဖွဲ့နဲ့လိုက်ပြီး သူမကသေးပါဘူး။ ဒုတိယ သမီးမွေးပြီး အသက် (၃၅) နှစ်ရတော့မှ သူကတာပါ။ ဟိုဖက်ရွာ ဒီဖက်ရွာ လိုက်ကတာကလည်း အခကြေးငွေ ရလို့

မဟုတ်ပါဘူး။ အလှူရှင်က ဖိတ်ကြားလို့ စရိတ်စက ခံလို့ လိုက်ကတာပါ။ ပညာကန်တော့တဲ့သဘောပါ။ ဒီလို လိုက်လိုက်လာတော့ အလှူအတန်းများတဲ့ရွာကြီးတွေကို ခဏခဏရောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကမာဝက်တို့ ကလော့သော့တို့လိုရွာမျိုးဆိုရင် ခဏခဏ ရောက်ပါတယ်။ "အလ" ရဲ့ အကောင်းဆုံး၊ လူကြိုက်အများဆုံး၊ အပြောင်မြောက်ဆုံး ကကွက်က ရိုးရာမွန်နှစ်ပါးသွား (သုဂ္ဂဝက်) ထဲက လူပျိုလှည့်ကကွက်ပါဘဲ၊ ကြက်မကို ကြက်ဖရစ်တဲ့ဟန်၊ အပျိုကို လူပျိုက မထိတထိ ချစ်ရေးဆို ကြည်စယ်တဲ့ဟန်၊ ဒီအကွက်တွေပါ။ သူ့အကြောင်းပြောရင် ဒီကကွက်ကို ချန်ထားလို့မရပါဘူး။ ညဥ့်အချိန်မှာက မနက်လင်းလို့ ရွာထဲလျှောက်ရင် ပြုံးစိစိနဲ့ သူ့ကို (ဂစေံမင်သို) စာကလေးစိန်လို့ ပြောကြ စကြ ထောမနာပြုကြပါတယ်။ ဒီတော့ ငယ်အမည်ပျောက်ပြီး "စာကလေးစိန်" လို့ တွင်တော့တာပါဘဲ။ ကြီးသူရော ငယ်သူပါ နာမည်မေးရင် "အလ" လို့ ဘယ်သူမှ မသိကြတော့ပါဘူး။ "ဂစေံပင်သို" (စာကလေးစိန်) လို့ပဲ အနုပညာနယ်ပယ်မှာ သူ့နာမည်ကျန်ရစ်ပါတယ်။ သူ့ကို ဒီအမည်ပေးလိုက်ကြတာကလည်း ကမာဝက်နှင့် ကလောသော့ကျေးရွာက သူ့ကို ချစ်ကြတဲ့ အနုပညာ ပရိသတ်တွေပါ။

ဟသ်ာစိန်ဆိုတဲ့အမည်နဲ့ ကျော်ကြားပြီး ပင ကျေးရွာမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တဲ့ မွန်အနုပညာရှင် မိစိန်ငုံ၊ မုဒုံမြို့နယ် ကော့စလွယ်ကျေးရွာမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တဲ့ မွန်အနုပညာရှင် မိငွေရီတို့ဟာ သူ့ရဲ့ တစ်အူတုံဆင်း မွေးချင်းတွေပါ။ ထောင်သယောဆရာများဖြစ်ကြတဲ့ ယမ်ရဲ (ယျင်ရေဝ်) ယမ်စွန့် (ယျင်ယျောအ်) နိုင်စိန်၊ ပုလွေဆရာ နိုင်အောင်ကြည်၊ နှစ်ကိုင်းကျေးရွာက မိကျောင်းဆရာ နိုင်ကံသာ၊ မင်းသမီးများဖြစ်ကြတဲ့ ယောင်းဒေါင်းကျေးရွာက မိကွန်မေ၊ မိအိန်း၊ မိသိန်းရှင်၊ မိတင်လှ (ထောင်သယောဆရာယမ်ရွှန့်၏သမီး)၊ မိခင်စန်းရွှေ၊ မိသောင်းရှင်၊ မိနှင်းဆီနှင့် ကွမ်လျာကျေးရွာက မိလှတင်တို့ဟာ "အလ" ရဲ့ အနုပညာနယ်မြေက လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်တွေပါ။ "အလ" ရဲ့ ပင်တိုင်အကအဖွဲ့ကတော့ ယောင်းဒေါင်းအဖွဲ့ပါ။ ဒီအဖွဲ့ဟာ ယနေ့အထိ မွန်အနုပညာကို ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့အဖွဲ့လို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေက မှတ်သားထားတဲ့ အလေ့အကျင့်၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းထားတဲ့ စနစ်မရှိလေတော့ သူသီဆိုခဲ့တဲ့သီချင်းတွေကို ဘယ်သူတွေ ရေးသားစပ်ဆိုပေးခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ အားလုံး မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ ကလော့သော့ရွာက မင်းထွန့် (မာံတောအ်) နှင့် နိုင်ဒွေတို့ရေးသားစပ်ဆိုပေးခဲ့ကြတဲ့ သီချင်းတွေကို အများဆုံး သီဆိုပေးခဲ့ရတာကိုတော့ မှတ်မိနေတုန်းပါ။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတက်ပြီး မွန်စာ၊ မွန်ကဗျာစပ်နည်းတွေ သင်ကြရတော့ မွန်ရိုးရာနှစ်ပါးသွားသီချင်းကို အတော်များများ လက်တန်းစပ်ဆိုနိုင်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရွာကိုရောက်လာတဲ့ ဆိုင်းအဖွဲ့၊ အကအဖွဲ့တွေက မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေနဲ့ လူပုံအလယ်မှာဝင်ပြီး လက်တန်းယှဉ်ပြိုင် ကပြ သီဆိုနိုင်တဲ့လူတွေ ရှေးတုန်းက အများကြီးရှိပါတယ်။ အခုခေတ်မှာတော့ ရေနည်းငါးလိုပါဘဲ။ မွန်စာကို သင်ဖို့လည်း ခက်ခဲလာ၊ ကဗျာစပ်နည်းဆိုတာက ပိုပြီးဝေးတာပေါ့၊ လက်တန်းသီချင်းကို စပ်ဆိုနိုင်တဲ့လူမရှိသလောက် ရှားပါးသွားပါပြီ။ အသင့်ရေးသားပြီးသား သီချင်းတွေနဲ့ ကပြကြတဲ့ မွန်ရိုးရာနှစ်ပါးသွားတွေကိုဘဲ အခုခေတ်မှာ ကြည့်ကြရတော့တယ်။

ဇရာပိုင်းကိုရောက်လာတဲ့ "အလ" တီးဝိုင်းအဖွဲ့တွေနဲ့ ရွာလှည့်မကတော့ပါဘူး။ မြို့နယ်တို့၊ ပြည်နယ်တို့က ကမကထ ပြုတဲ့ပွဲတွေမှာလည်း အခါခါ ပါဝင်နွှဲခဲ့ပြီးဖြစ်လို့ ပါဝင်မကတော့ပါဘူး။ ချစ်ဇနီးရဲ့ ဝဲရက်ကျေးရွာမှာဘဲ ဇရာကို အံတုရင်း ခက်ခက်ခဲခဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း ဆင်းဆင်းရဲရဲ အသက်မွေးမှုအတွက်

ရှန်းကန်လျှက်ရှိပါတယ်။ တစ်ခါက သူ့ကိုချစ်ကြတဲ့ "စာကလေးစိန်" လို့ လမ်းမှာတွေ့ရင် မှတ်မိနိုင်စရာ တောင် မရှိပါဘူး။ ပြိုင်ပွဲတွေမှာ သူ့ကိုချီးမြှင့်ပေးထား ခဲ့တဲ့ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာတွေ သူ့အိမ်ရဲ့နံရံမှာ ဟို စောင်း သည်ရွဲ့နဲ့ နေရာယူထားကြပါတယ်။

ယခုအချိန်မှာတော့ မွန်အနုပညာဟာ အဖက် ဖက်က ဆုတ်ယုတ်လာတဲ့အချိန်၊ စနစ်တကျ အားပေး မှုကလည်းမရှိ၊ အနုပညာနဲ့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လည်း မပြုနိုင်လို့ လိုက်စားတဲ့လူကလည်း ခပ်နည်း နည်း၊ မွန်အနုပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးနိုင် တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသိပ္ပံလိုကျောင်းကလည်း မရှိလေတော့ မွန်အနုပညာရှင်တွေဟာ ရေနည်းငါးလို ဖြစ်နေပါ တယ်။ အဆက်ဆက် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ ကျန်ရစ်မှုက လည်း နည်းပါးလေတော့ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ဖို့တောင် ခပ်ခက်ခက် ဖြစ်နေပြီ။

မွန်အနုပညာရှင် "စာကလေးစိန်" ဟာ ၁၃၆၀ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း (၈)ရက်၊ ညဦး (၁၁) နာရီ အချိန်မှာ ဝဲရက်ကျေးရွာမှာဘဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါပြီ။ မွန်အနုပညာကို မြတ်နိုးကြသူတွေ တစ်ခါက သူ့ကို ချစ်ခင်ကြတဲ့လူတွေအားလုံး "အလ" ကို မေ့သွားကြ တော့မှာပါ။ "အလ" တို့လို မွန်အနုပညာရှင်များ တီထွင်ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ အနုပညာများ တည်တံ့နေဖို့၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖို့၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွန်တွေကြား မှာ ပျံ့နှံ့နေဖို့နည်းလမ်းတွေ ရှာကြံကြဖို့သင့်ပါပြီ။ "အလ" မကွယ်လွန်မီ သူနဲ့တွေ့ဆုံစဉ်တုန်းက လက် ကျန် သူသီဆိုပြသွားခဲ့တဲ့ ရိုးရာသီချင်းတစ်ပုဒ်ကိုတော့ သူ ကျွန်တော်တို့ကို အမွေပေးသွားခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ နေအိမ်မှာဘဲ ဆိုပြခဲ့တဲ့သီချင်းပါ။ ဒီသီချင်းသံဟာ သူ့ဝိညာဉ်နှင့်အတူ လေလှိုင်းတွေကြားမှာ ပျံ့လွင့်နေ မှာပါ။

တြုံ - ရပ်မိကျောဝ်လဲါ၊ (မိက်ဂွံပမိတ်သဟာဲ)[၂]၊ ကောဗ္ဂာဲနွံမေတ္တာ၊

ဖြ - နူလိုန်နာဲကျူင်။ (ဍါန်လိုန်နာဲအာ)[၂]၊ ဂွံနွံမေတ္တာ ကိုအဲ၊

တြုံ - ကောကျူင်နူဗှ၊ (ရပ်မြတိုန်ဒ္ဒိ)[၂]၊ ကျူင်ဆို မိဒေံဗြ၊

ဖြ - ကျောန်ဗှုခိုဟ်ကွဲရ၊ (ဆ္ဂးသွဲလေဟွံမွဲ)[၂]၊ မူအဲဂွံရာန်စဖျာ၊

တြုံ - ဘဝရဲကျောန်ဗှ၊ မိတံဟွံဆာန်၊ အဲအာကူ စဍါန်ချူင်သေံ၊ ဂွံနင်ဩန်ကိုလက်၊ ဂွံပံင် ဖက်ကိုဒေံဗြ၊

ဖြ - အာချူင်သေံခယဂးလော၊ ညးလိုမွဲဟိုကို ကော၊ ဂွံနင်ဩန်ကိုလို ဒးဒုင်လီကိုသေံ၊

တြုံ - အာချူင်သေံတ္ကဒေံတံဟွံဆာန်၊ ကောဏံအာ ပီနာန်၊ ရာန်ဖျုနင်ကွိလိုန်ခါတ်၊ ဗုတ်တံ ညာဲတ်ဍာ်ကံဓရှ၊

ဖြ - ရဲအာပီနာန်၊ ပင်မုက်မာန်ဓါပိလတုန်၊ ဒးဒုင်ရပ်သိုဂျုင်၊ ဌုင်ပွဲထံင်ရရဲပီနာန်၊

တြုံ - မံင်ကွာတ္ကဒေံဗြ၊ ကောအာကံက်ဆေဝ်၊ ယဝ်ဆေဝ်ကောပိုက် ရာန်သိုတိုက်ကိုမိမံင်၊

ဖြ - နာဲတံကံက်ဆေဝ်၊ (ကြေဝ်ဂှ်ငမူလေဟွံ ကျောန်)[၂]၊ ကောါန်ဂွံစသ္ဂုရောဟွံ။

တြုံ - ကောဏံကံက်ဆေဝ်၊ ယဝ်ဆေဝ်ကောပိုက်၊ ရာန်ချိုက် "ဒါတ်သာန်" မိတံဟွံဆာန်ဟာ၊

ဖြ - ကံက်လဝ်ဂိုင်ကိုဝါ၊ (ဆေဝ်ပိုက်အာ တောတ်)[၂]၊ ဟွံခဍောတ်ခေ့ဏီဟာ၊

တြုံ - ကောထပ်ကံက်ပ္ဂန်မွဲလန်ဒးပိုက်၊ ရာန်ချိုက် "ပရိက်ဗေတ်" မိတံဟွံကေတ်ဏီဟာ၊

ဖြ - နာဲတံကံက်ဆေဝ်၊ ဒိုက်ဝါတ်အိုတ်အာ ဇိဟ် မိဟ်၊ သေ့်ဆဓါမခဝ်။

(ဒေါက်တာ မင်းနွယ်စိုး)

ပုဂ္ဂံဘာသာယဉ်ကျေးမှုနှင့် မွန်စာပေ

ပါဠိ

မွန်စာပေသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဆင့်မြင့်စာပေတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ပုဂံလက်ထက်ကပင် မွန်ဘာသာကို မြန်မာဘာသာ၊ ပါဠိဘာသာနှင့် တန်းတူရည်တူ တွဲဖက်အသုံးပြုကြသည်။ ပုဂံခေတ်က ရေးထိုးထားသော ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ကျောက်စာများသည် မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးထားသော ကျောက်စာများဖြစ်သည်။ ယင်းကျောက်စာများထဲတွင် ရွှေစည်းခုံဘုရား အရှေ့ဘက်မုခ်ခြသေ့နှစ်ကောင် ရှေ့အဝင်လမ်း ဝဲယာနှစ်ဘက်၌ရှိသော ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကျောက်စာတိုင်ကြီး နှစ်တိုင်သည် ထူးခြားမှုရှိသောကျောက်စာများဖြစ်သည်။ လေးထောင့်ကျောက်တိုင်ကြီး နှစ်တိုင်တွင် ရှေးမွန်ဘာသာဖြင့် ကျောက်စာရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ ယင်းကျောက်စာ အရေးအသားကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထိုခေတ်က စာပေအရေးအသား မည်မျှအဆင့်မြင့်နေသည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် မွန်ဘာသာ၊ မွန်စာပေ အဆင့်ကို သိရှိနိုင်သည်။

အပုပ်နံ့ကဲ့သို့ နှစ်မြို့ဖွယ်မရှိသော ဒု-စရိုက်တရားများကို သင်းပျံ့သော မွှေးရနံ့ကဲ့သို့ နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသော ဘုန်းကံပါရမီဖြင့် မင်းကြီးသည် ဖယ်ရှားဖျောက်ပစ်ပေလိမ့်မည်။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးဖြင့် ပြုသောအကြောင်းများကိုလည်း ဖြူဖွေးစင်ကြယ်သော တရားရေအေးဖြင့် မင်းကြီးသည်ဆေးကြောလိမ့်မည်။ ဆူးညှောင့်ကဲ့သို့ ပေါများသော သူခိုး၊ ဓါးပြ၊ တောကဲ့သို့ ထူထပ်လှသော ရန်သူများသည် နိုင်ငံတစ်ခွင်တွင် လုံးဝပျောက်သွားလိမ့်မည်။ ကျောက်မျက်ရတနာ အပေါင်း ခြယ်စီထားသည့် ပုဂံနေပြည်တော်၏ မကိုဋ်သရဖူဖြစ်သော ပျော်ရွှင်မှု အပေါင်းတို့နှင့်သာ သင့်လျော်သော ဝေဇယန်နတ်နန်းတမျှ သာယာသည့် နန်းတော်ကြီးတွင် ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဗိုလ်လူအပေါင်းတို့က ကောင်းချီးပြုကြသော မင်းကြီးသည် မင်းစည်းစိမ်ကို အပြည့်အဝ ခံစားလိမ့်မည် . . . စသော အရေးအသားများကို ကြည့်လျှင် မည်မျှ အလင်္ကာဂုဏ်မြောက်သည်ကို ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်ပေသည်။ မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးထားသော သမိုင်းအတွက် အလွန်အရေးပါအရာရောက်သည့် အခြားကျောက်စာတစ်ခုမှာ မြစေတီ ကျောက်စာဖြစ်သည်။ မြစေတီကျောက်စာတွင်မူ မွန်ဘာသာ တစ်ဘာသာမျှဖြင့် သာမကဘဲ မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ ပျူဘာသာများဖြင့်လည်း ရေးထိုးထားသည်။

ထီးလှိုင်ရှင်သည် အကွေ့၊ အကောက်၊ အတက်၊ အဆင်း ပေါ်များလှသည့် ဘဝခရီးတစ်လျှောက် ကျော်လွှားဖြတ်သန်းလာပြီးနောက် သူ၏ လွမ်းဆွတ်ကြေကွဲဖွယ်ကောင်းလှသော ဇာတ်လမ်းရှည်ကြီး နိဂုံးချုပ်ချိန်ရောက်လာသည်။ မမာမကျန်းဖြစ်သောကြောင့် သလွန်ထက်တွင် လျောင်းစက်နေရရှာသည်။ ထိုအချိန်၌ သားတော်ရာဇကုမာရ်သည် ခမည်းတော် ကောင်းရာသုဂတိရောက်စေရန် ရွှေဆင်းတု သွန်းလုပ်လှူဒါန်းပြီးလျှင် အမှုအတန်းဝေသည်။ သားတော် ရာဇကုမာရ်၏ ယင်းအပြုအမူမှာ မင်းအာဏာကို မက်မောခြင်းမရှိဘဲ၊ ခမည်းတော်၏ အစီအမံအတိုင်း လိုက်နာသော သားချစ်တစ်ဦး၏ အဖအပေါ်တွင်ထားသော မေတ္တာစစ် မေတ္တာမှန်ကို ဖော်ပြနေသည်။ မြန်မာ့သမိုင်း၌ စံပြဖြစ်နေသော်လည်း မြန်မာ့သမိုင်းက- အမွှန်းတင်ရန် မေ့လျော့နေသော ရာဇကုမာရ်၏ ဖခင်အပေါ်ထားရှိသော ယင်းမေတ္တာစေတနာကို မော်ကွန်းထိုးထားသည့် ကျောက်စာသည် နောင်သောအခါ မြစေတီကျောက်စာအဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားလာသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် မွန်စာပေသည် ပုဂံခေတ်လောက်ကပင် အဆင့်မြင့်စာပေတစ်ရပ်ဖြစ်နေသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း လေ့လာကြသော နိုင်ငံခြားမှ သုတေသီများသည် မွန်စာပေနှင့် မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို အထူးအလေးအနက်ထား၍ လေ့လာနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၉၉၀ - ပြည့်နှစ်က ကျွန်တော်ခန္တီနီကေတန်ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်က ခန္တီနီကေတန်တွင် ခေတ္တရောက်နေသော ကာလကတ္တားအမျိုးသား စာကြည့်တိုက် ဒါရိုက်တာနှင့်တွေ့သည်။ ထိုဒါရိုက်တာက မိမိအား မြန်မာနိုင်ငံမှ လာသူဖြစ်မှန်းသိ၍ မြန်မာနိုင်ငံမှ တခြားအကြောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း မပြုဘဲ၊ မွန်စာပေနှင့် မွန်ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကိုသာ အလေးအနက်ထား၍ မေးမြန်းစုံစမ်းသည်။

သို့ရာတွင် ယင်းကဲ့သို့ တစ်ခေတ် တစ်ချိန်က ကြွယ်ဝထွန်းကားခဲ့သော အဆင့်မြင့် စာပေတစ်ရပ် ယခုအခါတွင် သမိုင်းဝင်ရှေးဟောင်းစာပေ တစ်ရပ်အဖြစ်ဖြင့်သာ ရှိနေခြင်းမှာ အလွန်တစ်ရာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်။ ဘာသာစကားတစ်ရပ်ကို အသုံးချမှု သင်ကြားလေ့လာမှု နည်းပါးလာလျှင် ထိုဘာသာစကားသည် တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ တစ်ချိန်တခါက မြန်မာ၊ မွန်၊ ဘာသာစကားများနှင့် တန်းတူ ဘာသာစကားအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သော ပျူဘာသာစကားသည် ယခုအခါတွင် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားရသည့် အခြေအနေသို့ပင်ရောက်ရှိနေပြီ။ မွန်ဘာသာ၊ မွန်စာပေလည်း ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးရောက်သွားမှာ စိုးရိမ်ရသည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုးရောက်ရှိမသွားအောင် ထိန်းထားဖို့ရန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကြီးမားသော တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

မော်လမြိုင်ခရီး၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အစီအစဉ်ဖြင့် မော်လမြိုင်မှ မုဒုံနှင့် ကျိုက္ခမိဖက် ခရီးထွက်သောအခါ မွန်စာနှင့် မွန်စာပေအတွက် ပြန်လည်ဆန်းသစ်လာမည့် ရောင်ခြည်တစ်သွယ် ထွက်ပြူနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

အဝေးပြေးကားလမ်းမကြီး၏ ဘေးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းကျောင်း ဆိုင်းဘုတ် တစ်ထားသော အဆောက်အအုံတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်သောအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုကို မွန်ဘာသာ၊ မွန်စာဖြင့်သင်ကြားပေးနေသော သင်တန်းကျောင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုကို မွန်စာ၊ မွန်ဘာသာဖြင့် သင်ကြားပေးသောအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း သိရှိနားလည်မည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မွန်ဘာသာ၊ မွန်စာပေ သင်ကြားလေ့လာမှုလည်းဖြစ်လာမည်။ ရည်မှန်းချက် နှစ်ခုစလုံးအတွက် အလွန်တရာ ကျေးဇူးများမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်သည်။

(ပါရဂူ)

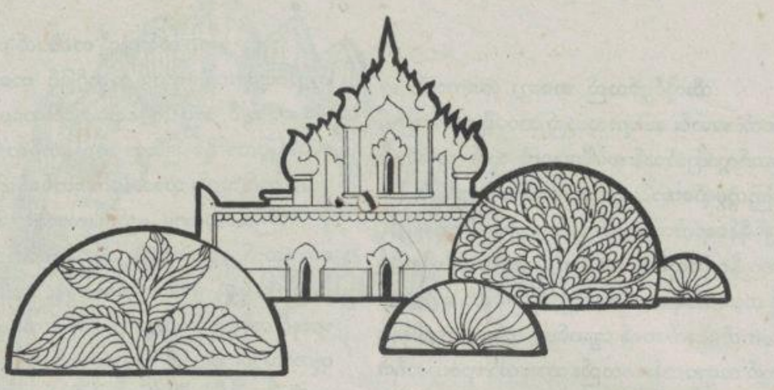

ဓမ္မစေတီမင်းနှင့်ကလျာဏီသိမ်

ကျော်ငြိမ်း (ရှေးဟောင်း)

ဒီဇိုင်း၊ မောင်ညီညီ

အာသောကမင်းတရားသည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို ချီးမြှင့်ပြုစုရာ၌ ဗုဒ္ဓစာပေကို ခြေခြေမြစ်မြစ် လေ့လာခဲ့ကြသော ကမ္ဘာ့သုတေသီတို့၏ နှလုံးအိမ်တွင် ဝင်ရောက် စွဲငြိနေသော သာသနာပြုမင်းတစ်ပါးဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာပြန့်ပွားစေရန် ရည်သန်၍ ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုများစေလွှတ်ခဲ့ကြောင်း ရှေးဟောင်း ကမ္ပည်းစာနှင့် စာဟောင်းပေဟောင်း အမှတ်အသားများကျန်ရှိခဲ့သည်။ မင်းတရားကြီး၏ လှူဒါန်းပေးကမ်းမှု ရက်ရောပုံမှာလည်း ပြောမကုန်အောင်ပင်ဖြစ်ချေသည်။

အေဒီ ဆယ့်ငါးရာစုအလယ်လောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြေပိုင်း၌ မွန်သုံးရပ်ကို ရာမဓိပတိဘွဲ့ခံ ဓမ္မစေတီမင်းသည် အုပ်စိုးခဲ့၏။ ထိုမင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်သမိုင်းတွင် တစ်ဦးတည်းသာရှိခဲ့ဘူးသော မွန်ဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်၏သမီးတော် ဗြိတြိဘုဝနာဒိကျပြဝရဓမ္မဇေတြလောကျနာတပြဝရ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇ်ဒေဝီဘွဲ့ခံ မွန်ဘုရင်မ ရှင်စောပု၏ သမက်တော်ဖြစ်သည်။

ရာမာဓိပတိမင်းသည် မိမိ၏ လက်တော်၌ ရာမညတိုင်း (၃) ရပ်တွင် သာသနာသံသုဒ္ဓိလုပ်ငန်းကြီးကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့၏။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ဘုရင်အာသောကလောကီဓမ္မစေတီမင်းကြီးကို လူသိမများကြဟု ဆိုကောင်းဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ့သမိုင်းတွင်ကား သမိုင်းသုတေသီတို့ မသိလျှင်မဖြစ်သော မင်းတစ်ပါးပင်တည်း။

အာသောကမင်းတရားသည် မိမိကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းလာရုံမျှမက၊ ဗုဒ္ဓသာသနာကို သူမတူအောင်ချီးမြှင့်မြှောက်စား၍လည်း ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင်ထင်ရှားခဲ့၏။ ရာမာဓိပတိဘွဲ့ခံ ဓမ္မစေတီမင်းတရားသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ သာသနာသမိုင်းကို သူမတူအောင် ထူးကဲစွာမြေတောင်မြှောက်ပေးခဲ့သဖြင့် ထင်ရှားကျော်စောခဲ့၏။

သို့သော် ဓမ္မစေတီမင်း၏ သာသနာပြုပုံမှာ အာသောကမင်းလုပ်ရပ်ထက် အဆင့်အတန်းမြင့်မားထယ်ဝါလှ၏။ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမား၍ အခြေခံလည်း ကျလှ၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ သာသနာကို ယိုယွင်းအောင် ဖျက်ဆီးနိုင်သူကား ဗုဒ္ဓ၏သားတော်များဖြစ်သော သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏သားတော်များဖြစ်သော သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးသည် သိက္ခာကာမလဇ္ဇီပေသလာဖြစ်၍ ဂိုဏ်းဂဏခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲ အချင်းချင်း ညီညွတ်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ အရောင်အဝါသည် နေလပမာထွန်းလင်းနေမည်မှာ မလွဲတည်း။ ထိုစဉ်အခါသမယ၌ ရာမညဒေသတွင် ရဟန်းသံဃာတော်များတို့သည် ဂိုဏ်းဂဏထူထောင်ကြလျှက် အချင်းချင်းကွဲပြားနေကြ၏။ ဤသည်ကို မင်းတရားကြီးသည် မရှုစိမ့်နိုင်ချေ၊ မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို လွန်စွာ သက်ဝင်ကြည်ညိုလေးမြတ်သူဖြစ်ရုံမျှမက ပိဋကစာပေကျနစွာ တတ်ကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးလည်းဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ ရေသောက်မြစ် ဖြစ်သောသိမ်ကို သံသယဝင်လျှက်ရှိလာသည်။ သိမ်ပီသမှ သိမ်ကိုအခြေပြုရသော ရဟန်းအဖြစ်သည် တိကျစွာ စစ်နိုင်သည်ကို သိတော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော သိမ်ကို ထပ်မံသမုတ်တော်မူ၍ ယင်းသိမ်တွင်ရဟန်းပေါင်း မြောက်များစွာကို အသစ်တစ်ဖန် ဥပသမ္ပဒကံကို ဆောင်စေခြင်းဖြင့် သာသနာသံသုဒ္ဓိလုပ်ငန်းကို ကြိုးပမ်း၍ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ဤလုပ်ရပ်အောင်မြင်မှု အဆင့်အတန်းသည် ခန့်ထယ်မြင့်မား၍ အခြေခံလည်းကျကြောင်း အထက်၌ ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် ရာမညဒေသ၌ သိမ်သစ်သမုတ်ခြင်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရဟန်းလောင်းများကို ယင်းသိမ်တို့တွင် မည်ကဲ့သို့ ဥပသမ္ပကံ ခံယူစေပုံတို့ကို အကြမ်းဖျဉ်း အကျဉ်းချုပ်လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

မင်းကြီးသည်ဟံသာဝတီထီးနန်းကို မအုပ်ချုပ်မီက ရဟန်းဘဝတွင် ကျင်လည်ခဲ့သူဖြစ်၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့်တကွ ဗေဒင်ကျမ်းတို့ကို အာဂုံဆောင်၍ ဝိတတ်ကျမ်း၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း၊ ဆန်းကျမ်း၊ အလင်္ကာကျမ်းနှံ့စပ်၏။ ပုရန်အတတ်၊ ဝိသုကာအတတ် အစရှိသည်တို့၌ ကျွမ်းကျင်၏ ဤသို့လျှင် မင်းတရားကြီး၏ အရည်အချင်းတို့ကို တစ်ခဲနက်သော ကျောက်ပြားကြီးပေါ်တွင် ကမ္ပည်းတင်ထားချေသည်။

မင်းကြီးသည် ဟံသာနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးအုပ်ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓ၏သာသနာတော်ကို လွန်စွာကြည်ညို ချင်းစွဲရှိသည်နှင့်အညီ သာသနာသန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်းကြီးကို ကြံစည်မိပေသည်။ သာသနာတော်သည် ရဟန်းသာမဏေအဖြစ်နှင့်စပ်၏ ပဥ္စင်းအဖြစ်လည်းစပ်၏။ စင်စစ်ပဥ္စင်းခံခြင်းသည် သိမ်၊ ပရိသတ်၊ ရဟန်းလောင်း၊ ဉတ်၊ ကမ္မဝါ ဟု ဆိုအပ်သော ငါးပါးသောသမ္ပတ္တိတို့နှင့် ပြည့်စုံရာ၏။ ထိုငါးပါးတွင် စင်ကြယ်သော ပဥ္စင်းလောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပီသကျနစွာ ရွတ်ဖတ်နိုင်စွမ်းသော ဆရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရနိုင်သောကြောင့် ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ၊ ဉတ်သမ္ပ၊ ကမ္မဝါစာသမ္ပတ္တိဟုဆိုအပ်သော (၃) ပါးသော သမ္ပတ္တိတို့ကို ရနိုင်ရန် မခဲယဉ်းချေ၊ စင်စစ်သော်ကား သိမာသမ္ပတ္တိနှင့် ပရိသာသမ္ပတ္တိတို့သာ စင်ကြယ်စွာရရှိနိုင်လျှင်မူ မိမိ၏ အကြံအစည်ဖြစ်သော ရာမညဒေသ၏ သာသနာသံသုဒ္ဓိကိစ္စကြီးသည် ထမြောက်အောင်မြင်နိုင်မည်ကို ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းမိ၏။

မင်းကြီးနန်းတက်ချိန်တွင် ဟံသာဝတီမဏ္ဍလ၊ ကုသိမ မဏ္ဍလနှင့် မုတ္တမ မဏ္ဍလဟု ဆိုအပ်သော မွန် (၃) ရပ်တွင် သာသနာ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြသော ရဟန်းသံဃာအဖွဲ့အစည်းသည် ဂိုဏ်းဂဏကွဲပြား၍ မညီမညွတ်ရှိကြသည်ကို မင်းကြီးသည် မရှုစိမ့်နိုင်ပေ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ပိဋကကျန၍ ရဟန်းလူထွက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပီပီ မိမိလက်ထက်မှစ၍ ရာမညဒေသရှိ ရဟန်းတော်များအားလည်း သိက္ခာကာမ၊ လဇ္ဇီပေသလရဟန်းတော်များဖြစ်စေလိုသည်။ ထို့ကြောင့် သံဃာတို့၏ ဥပသမ္ပဒကံကိစ္စတွင် သံသယဝင်လျှက်ရှိနေချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မင်းကြီးသည် ဝိနည်းပါဠိတော် အဋ္ဌကထာဋီကာကျမ်းများကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် နက်နက်နဲနဲကြည့်ရှုလေ့လာပြီးလျှင် သိမ်သမုတ်ရာ၌ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်နှင့်လျော်ညီသော ရှေးရှေးသော အဋ္ဌကထာဋီကာကျမ်းပြုဆရာတော်ကြီးများ၏ အလိုနှင့်မဆန့်ကျင်သော အဆိုအမိန့်များကို တသွေမတိမ်းလက်ခံ၍ သာသနာ

သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု၏ အရင်းအမြစ်မူလ ဘူတဖြစ်သော သိမ်သစ်သမုတ်ခြင်းကို အလိုရှိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်အနှစ်ငါးထောင် တည်တံ့မှုသည် ဥပသမ္ပဒကံနှင့်စပ်၏၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းရန် အညစ်အကြေးကင်းရန် ယုံမှားသံသယမှုကင်းရန်မှာ သိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း၊ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်သာလျှင် အဓိကဖြစ်နေကြောင်းကို မင်းကြီးသိမြင်တော်မူသဖြင့် ရာမညဒေသတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ ဂိုဏ်းဆရာတော်ကြီးများအား မိမိ၏သံသယကို လျှောက်ထားတော်မူသည်။

မင်းကြီးအကြံဖြစ်ပြန်သည်ကား ဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်သည်မှစ၍ ၂၃၆ နှစ်လွန်သော်အခါ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် ရှင်မဟိန္ဒထေရ်အား သီဟိုကျွန်း၌ သာသနာပြုသည်မှစ၍ အနှစ် ၂၈၀ သော ကာလပတ်လုံး မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်းကာလဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မဝါဒီ၏ အဆက်အနွယ်သည် အညစ်အကြေးမရှိ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၏။ ဤသို့ဖြင့် ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ကျော်လွှားလာခဲ့ မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်းသည် အနှောင့်အယှက်အဖျက်အဆီးတို့ကို ရံဖန်ရံခါခံခဲ့ရသော်လည်း သီဟိုဠ်မင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့၏ လုံးလ ဥဿာဟကြောင့် သာသနာတော်၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ယနေ့တိုင်အောင် ဆက်လက်တည်တံ့တည်ရှိလျှက်ရှိသည်။ ဤသို့သော အကြံအစည်ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ဓမ္မစေတီမင်းသည် ရာမညဒေသရှိ သခင်မထေရ်တို့အား တောင်းပန်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းဘုရားသခင် ရေသပ္ပါယ်ရာကလျာဏီမြစ်အတွင်းရှိ ဥဒကုက္ခေပရေသိမ်တွင် စင်ကြယ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ခံယူခြင်းတည်းဟူသော ဥပသမ္ပဒကံ အသစ်ဆောင်ခြင်းငှာ တိုက်တွန်းတော်မူသည်။

ဆရာတော် သံဃာတော်တို့လည်း မင်းကြီး၏ လျှောက်ကြားချက်ကို သဘောကျ ဝမ်းမြောက်တော်မူကြသဖြင့် မင်းကြီး၏အစီအမံဖြင့် ရဟန်း (၂၂) ပါးနှင့် အရံ (၂၂) ပါး၊ ပေါင်း (၄၄) ပါးသော ရဟန်းတို့ကို သင်္ဘောနှစ်စင်းဖြင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ စေလွှတ်တော်မူသည်။ သီဟိုဠ်ဘုရင် ဘုဝနေကဗာဟု မင်းထံသို့လည်း လက်ဆောင်ပဏ္ဏာနှင့် မှာကြားစာများကို ပေးတော်မူလိုက်သည်။

သီဟိုဠ်ဘုရင်နှင့်တကွ မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်တို့၏ အကူအညီဖြင့် ရာမညဒေသမှ ရဟန်းများသည် ကလျာဏီမြစ်ရှိ ဥဒကုက္ခေပရေသိမ်ဝယ်အသစ်တစ်ဖန်ရဟန်းခံကြရ၏။ ဥပသမ္ပဒကံအသစ်ကို ခံယူပြီးနောက် ရဟန်းတော်တို့သည် သီဟိုဠ်မှပြန်ကြွလာကြရာ သင်္ဘောတစ်စင်းပျက်၍ ရဟန်းအချို့ပျံလွန်တော်မူကြသည်။ ကျန်သော ရဟန်းများဖြင့် ဟံသာဝတီမြို့ အနောက်ဘက်တွင် မင်းကြီးမြေနေရာကို ရွေးချယ်ပြီးလျှင် သိမ်တစ်သိမ်ကို ဝိနည်းအဆုံးအဖြတ်များနှင့်အညီ စည်းစနစ်ကျနစွာ စီမံဆောက်လုပ်၍ သီဟိုဠ်ပြန်

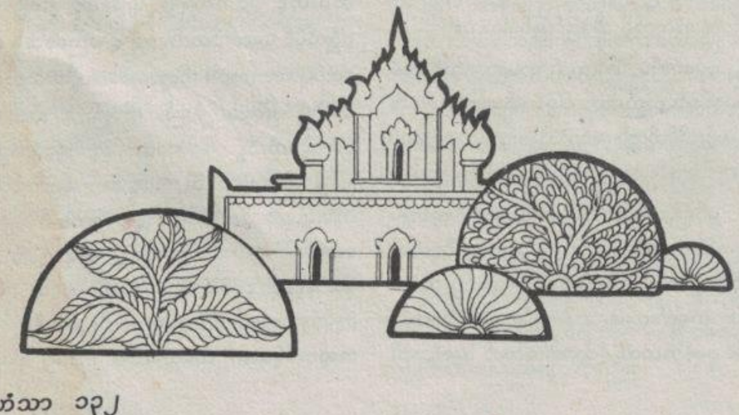

ရဟန်းတော်များအား သိမ်သမုတ်စေပြီးလျှင် ကလျာဏီ
သိမ်ဟုအမည်ပေးတော်မူ၏။ ယင်းသည့်နောက် သီမာ
သမ္မုတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း၊ သိမ်၏
စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိတော်မူသော မင်းကြီးဆန္ဒသည်
ပြည့်ဝပြီဖြစ်၏။ သီဟိုဠ်ပြန်သံဃာတော်များနှင့် တကွ
ရာမညဒေသရှိ ဂိုဏ်းဆရာတော်အသီးသီးတို့ကိုလည်း
လိုသမျှသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် လှူဒါန်းပေးကမ်း
တော်မူ၏။ ပွဲသဘင်လည်း ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲခံတော်မူသည်။

ယင်းသို့ ဗုဒ္ဓ၏သာသနာတော်ကို သန့်စင်
အောင်ပြုစုအားထုတ်တော်မူခဲ့သော ဓမ္မစေတီမင်းကြီး
သည် မိမိ၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ယခုပဲခူးမြို့
အနောက်ဘက်ကလျာဏီသိမ်တော်ကြီး၏ အနီးအပါး
တွင် ကျောက်တိုင်ကြီး (၁၀) တိုင်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်
တော်မူခဲ့သည်။ ယခင်ကျောက်တိုင်ကြီးများသည် ပျမ်းမျှ
အားဖြင့် အမြင့် (၇) ပေ၊ အကျယ် (၄) ပေ (၂) လက်မ
နှင့် ထု (၁) ပေ (၃) လက်မခန့်မျှရှိလေသည်။ ကျောက်
(၁၀) တိုင်အနက် (၃) တိုင်မှာ ပါဠိဘာသာဖြင့်ဖြစ်၍
ကျန် (၇) တိုင်မှာ မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးပေသည်။

ပါဠိ (၃) တိုင်ကိုကား ရှေးမဆွကပင် ပေတွင်
ရေးကူးထားပြီးရှိနေသဖြင့် ယခုအခါတွင် ကျိုက္ကဆံ
ဆရာတော်နှင့် ဘုရားဖြူဆရာတော်တို့က နိဿယပြန်
ဆိုကာ စာအုပ်အဖြစ်ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သည်။ မွန်ဘာသာ
ကျောက်ပြား (၇) ချပ်မှာမူ ရိုက်ချိုးထားဘိသကဲ့သို့
အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာကွဲကြေနေပြီဖြစ်၏၊ သို့သော် စာ
သားအနေအထားမှာမူ နဂိုရှိရင်းစွဲ၏ ထက်ဝက်ကျော်
မျှ ကျန်ရှိနေသေးသဖြင့် ကျေနပ်ဖွယ်ရာ ဖတ်ရှုနိုင်ပေ
သေးသည်။ ဤကလျာဏီကျောက်စာ (၁၀) တိုင်သည်
သာသနာသမိုင်းကြီး၏ မှတ်တမ်းတဆူဖြစ်၏။ သိမ်အစီ
အရင်နှင့် ပါတ်သက်၍ ဝိနည်းဒေသနာတော်၏ အဆုံး
အဖြတ်ကို အဋ္ဌကထာဋီကာတို့နှင့် တိုက်စစ်၍ ကျမ်းညို
ထားပြီးဖြစ်နေသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာရေးလောကအဖို့

စိတ်ဝင်စားစရာ အားကိုးစရာမှတ်တမ်းတဆူလည်းဖြစ်ပါပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိ(၃)တိုင်ကို ရှေးမဆွကပင် ပေပေါ်တွင် ရိုက်ကူးပြီးရှိခဲ့သည်။ မွန်ဘာသာ (၇)တိုင်မှာမူ ရှေးအခါကပေတွင် အပြည့်အစုံကူးယူပြီးသားသည် တနေရာတွင် ရှိရလိမ့်မည်ဟုဟူ၍ကား ဤစာရေးသူသည် မျှော်လင့်အားထားနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ပေပေါ်တွင် ရေးကူးပြီးသား အပြည့်အစုံ ရရှိခဲ့လျှင် ပါဠိစာသားကဲ့သို့ မွန်စာသားကိုလည်း အပြည့်ဖတ်ရှုသိခွင့်ရရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်။

လန်ဒန်မှ မစ္စတာစီအိုဗလက်ဒင်သည် ကျောက်စာမွန်စာသား(၇)တိုင်မှ ကျန်ရစ်သော အပိုင်းကြီးများ ကို အက်ပီဂရာဖီလာဘာမင်နီကာအတွဲ(၃) အပိုင်း(၂)တွင် ရသမျှအက္ခရာပြန်၊ ဘာသာပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် အစိတ်စိတ်ကွဲကြေနေသော အပိုင်းများကိုကား ရေးသားဖော်ပြခြင်းမပြုရသေးပါ။ ကျောက်တုံးအစအနပေါင်း(၂၀၀)နီးပါးမျှရှိမည်ဟုခန့်မှန်းရပါသည်။ ယင်းကျောက်တုံးကလေးများပေါ်ရှိ မွန်စာသားများကိုလည်း ရတတ်သမျှမင်ကူးယူပြီး အက္ခရာပြန် ဘာသာပြန်ထားသင့်ပေသေးသည်။

စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာတစ်ခုမှာ ပါဠိဘာသာ အရေးအသားနှင့် ဖတ်ရသမျှသော မွန်ဘာသာအရေးအသားတို့ကို တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုသောအခါ ပါဠိကျောက်တိုင်တွင် မပါဝင်သော အချို့အချက်အလက်များ မွန်ဘာသာတွင်ပါဝင်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံစံကိုဖော်ပြရသော် ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် ရာမညဒေသတဝှမ်းလုံး၌ သိမ်ပေါင်း(၃၉၇) သိမ်သမုတ်တော်မူသည့်အကြောင်းကို အရပ်ဒေသအမည်နှင့် သိမ်စာရင်းသည်ငှင်း၊ မင်းကြီးသည် ပဥ္စင်းပေါင်း (၆၀၁) ပါးကို ကလျာဏီသိမ်တွင် ဥပသမ္ပဒကံဆောင်၍ ရဟန်းဒဘောင်သို့သွတ်သွင်းခြင်းသည်ငှင်း၊ ကလျာဏီသိမ်အနီးတွင် ကလျာဏီစေတီနှင့် ကလျာဏီဗောဓိပင်ကို တည်ဆောက်စိုက်ပျိုးစေသည့်အကြောင်းကိုငှင်း၊ ယင်းအချက်များကို မွန်ဘာသာဘက်တွင်သာ ရေးထိုး၍ ပါဠိဘာသာဘက်တွင်မပါဝင်ချေ။ အခြားအကြောင်းအချက်များအား ပါဠိကိုမူတည်ပြီး မွန်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးထိုးထားဟန်ရှိသဖြင့် မွန်နှင့်ပါဠိတူသည်ကများမည်ဟု ယူရပေသည်။

ထို့နောက် မင်းကြီးသည် ရာမညဒေသရှိ အရပ်ဒေသအသီးသီးမှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရောက်လိုသောသူများအား မည်ကဲ့သို့ အစီအစဉ်ဖြင့် ရဟန်းခံယူစေကြောင်းကို အနည်းငယ်ဆက်လက်၍ လေ့လာသင့်ပေသည်။

မင်းကြီးသည် အလဇ္ဇီရဟန်းများ အသမာဓိဝ ဖြစ်သောရဟန်းများနှင့် သိသင့်သိထိုက်သော ရဟန်းကျင့်ဝတ်များဖြစ်သော ဘိက္ခုဘိက္ခုနီပါတိမောက်နှင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာတည်းဟူသော ဝိနည်းငယ်များကိုသိတတ်ခြင်းမရှိသောလူသာမဏေများအား လူထွက်စေခြင်း၊ သာသနာဘောင်သို့ဝင်ရောက်ခွင့်မပြုခြင်းဖြင့် နိဂ္ဂဟနည်းကိုအသုံးပြု၍ ကာကွယ်ခဲ့သည်နှင့်အမျှ ရဟန်းကျင့်ဝတ်ကုန်လုံပြည့်ဝ၍ မူရနှစ်ဖြာကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်တော်မူကြကုန်သော ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်တို့အားငှင်း၊ ဝိနည်းငယ်ဖြစ်သော ခုဒ္ဒသိက္ခာပါတိမောက်စသည်တို့ကို သင်ကြားတတ်မြောက်သော လူသာမဏေတို့အား ရဟန်းဘောင်သို့သွတ်သွင်း၍ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ထောက်ပင့်သဂြိုလ်ချီးမြှင့်ခြင်းတည်းဟူသော မဂ္ဂဟနည်းဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ရာမညတိုင်းတခွင်ရှိ ရဟန်းခံလိုသူများအား ရှေးဦးစွာ ရဟန်းကျင့်ဝတ်များကို ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် သင်ကြားစေသည်။ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးသော် မင်းကြီး၏စိစစ်မေးမြန်းခြင်းကို ခံယူနိုင်ရပေမည်။ မင်းကြီး ကျေနပ်လောက်ပြီဆိုမှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် မင်းကြီးသည် မိမိသတ်မှတ်ထားသော စည်းစနစ်အရ သက္ကရာဇ် ၈၄၁ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်ရာများစွာသော သာမဏေများအနက် မှန်ကန်စွာ ရွတ်ဖတ်ပြန်ဆိုဖြေကြားနိုင်သော သာမဏေမှာ ၆၀၁ ပါးသာ ရရှိသည်။ ထိုရဟန်းလောင်း ၆၀၁ ပါးကို (ဖြဲ့ရှ ခွဲကာ ရဟန်းလောင်းအပါး (၁၀၀) စီကို အမတ်ကြီး တစ်ဦးကွပ်ကဲ၍ ရဟန်းလောင်းများကို ဟံသာဝတီမြို့မှ ကလျာဏီသိမ်သို့ ဆင်တစ်စီးကျစီ စီးစေပြီးလျှင် အုပ်စုများ မရောယှက်စေရန် ခေါင်းပေါင်းများကို အရောင်ခွဲခြားလျှက် ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲကြီးကို ခမ်းနားဆင်ယင်၍ ထွက်ခွာစေခဲ့သည်။

ရှင်လောင်းတစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စုအကြားတွင်လည်း တူရိယာစုံတီးမှုတ်စေ၍ လှူဘွယ်တန်းဘွယ်တို့နှင့် တခမ်းတနား ကြားညှပ်၍ လိုက်ပါလာစေရသည်။

ယင်းပဥ္စင်းလောင်း ၆၀၁ ပါးကို ရဟန်းခံပေးရန်အတွက် ဆရာတော်ကြီး အပါး ၅၀ ကိုလည်း မင်းကြီးသည် ပင့်ဖိတ်ထားတော်မူသည်။ ရဟန်းခံခြင်းအမှုကိုကား သက္ကရာဇ် ၈၄၁ ခု တပေါင်းလပြည့်နေ့မှ လဆုတ် ၄ ရက်နေ့အထိ ၅ ရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပတော်မူသည်။ ဓမ္မစေတီမင်းတရားကြီးသည် ကိုယ်တိုင် ကလျာဏီသိမ်တော်သို့ ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်း (၆)စုကို ၂ ပါးလျှင်တစ်တွဲစီဖြင့် ကိုယ်တိုင် ပင့်ဆောင်တော်မူပြီးနောက် ဥပသမ္ပဒကံဆောင်၍ ရဟန်းဘောင်သို့ သွတ်သွင်းချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည်။

ရဟန်းခံယူပွဲပြီးမြောက်သော် ဆရာတော်ကြီး အပါး (၅၀)နှင့် ရဟန်းသစ် ၆၀၁ ပါးကို မင်းကြီးသည် လှူဘွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့နှင့်တကွ ဆွမ်းခဲဘွယ်တို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းတော်မူ၍ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးစွာ ဖူးမြော်ပြီးသော် ယင်းတို့၏နေရင်းရပ်ထံသို့ ပြန်ပို့ပေးတော်မူသည်။

မိမိကိုယ်တိုင် ရဟန်းဘောင်တွင် ဝိနည်းတော်အတိုင်း ကျစ်လစ်ကျနစွာ နေထိုင်လာခဲ့ဘူးသော ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် မိမိ၏ရဟန်းခံပွဲကိုလည်း ကျစ်လစ်ကျနထယ်ဝါစွာ အပိုအလိုမရှိ ချီးမြှောက်စီရင်နိုင်ခဲ့သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မလိုတော့ပေ။ ၎င်းအပြင် မင်းကြီး၏ တစ်သက်တာတွင် ရဟန်းခံယူကုန်သော ရဟန်းသစ်စာရင်းကို တွက်စစ်လျှင် ရာမညဒေသတစ်ခွင်တစ်ပြင်ရှိ ဂိုဏ်းဆရာတော်ကြီးများသည် မိမိတို့၏ ဥပသမ္ပဒကံကိစ္စကို ယုံမှားသံသယဝင်၍ ရဟန်းသစ်ပြန်ခံသော ဦးရေမှာ အပါး (၈၀၀) ရှိပေသည်။ ပဥ္စင်းငယ်များကိုလည်း ဥပသမ္ပဒကံ အသစ်ပြန်ဆောင်ကြရာ ဦးရေ ၁၄၂၆၅ ပါးရှိသည်။ ၎င်းနောက် လူသာမဏေများမှ ရဟန်းဘဝသို့ကူးပြောင်းပေးသူများ၏ဦးရေမှာ ၆၀၁ ပါးရှိသဖြင့် စုစုပေါင်း ရဟန်းသံဃာပေါင်း ၁၅၆၆၆ ပါး ရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းတွင် ဓမ္မစေတီမင်းတရားကြီးသည် ယှဉ်ပြိုင်သူမရှိလောက်အောင် သာသနာ့အကျိုးကို သယ်ပိုးရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့သည့် မင်းကောင်းမင်းမြတ်ဖြစ်သည်ကို သူ၏လုပ်ရပ်များ သက်သေပြုခဲ့ပေသည်။ အာသောကမင်းသည်လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၍ ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓသုတေသီတို့၏မှတ်ဖျားတွင် ရေပန်းစားလှသော အိန္ဒိယမင်းတစ်ပါးဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် အာသောကမင်းနှင့်နှိုင်းစာလျှင် ဓမ္မစေတီမင်းကို လူသိနည်းမည်ဟု ထင်ရန်ရှိသော်လည်း ဓမ္မစေတီမင်းသည် သာသနာ၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော သိမ်ပေါင်း (၃၉၇) သိမ်ကို သမုတ်ခဲ့ခြင်း၊ ရဟန်းပေါင်း (၁၀၆) ပါးကို တစ်ကြိမ်တည်း ရဟန်းခံယူစေခြင်း စသည့်အခြင်းအရာတို့အား ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းတွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိသေးချေ။

ထို့ကြောင့် မွန်(၃)ရပ်ကို အုပ်စိုးခဲ့သော မွန်မင်းတရားကြီး ဓမ္မစေတီသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သော အာသောကမင်းတရားကြီးထက် သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင် သာလွန်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြအပ်ပေသည်။

* * * * * * * * *

မပြေဖိတ်ဝမ်း နေ့တိုင်းလွမ်းရှင့် ...

ကြည်ခင်ပြာလဲ့နေသော ရောင်စုံမီးလုံးများနှင့် လိုက်လျောညီစွာ ငြိမ့်ညောင်းသာယာသော မွန်ဂီတသံများက ပျံ့ဝှာလို့က်လှဲ့နွေးထွေးစွာ ပွေ့ဖက်ဆီးကြိုလျှ နေပါသည်။

မွန်မိတ်ဆုံစားပွဲ ကျင်းပရာ မွန်ဓမ္မာရုံအဝင်ဝ တွင် မွန်ရိုးရာဝတ်စုံတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့လှပနေသော မွန်လှပျိုဖြူတို့၏ ငွေဖလားခွက်ထဲမှ မဲလိပ်တလိပ်ကို နှိုက်ယူလိုက်သည်။

စားပွဲနံပါတ် (**D**) ထိုင်ခုံနံပါတ် (**8**)

မိမိထိုင်ခုံရှိရာ စားပွဲဝိုင်းဆီသို့ ဦးဆောင်ခေါ် သွားသော မွန်လုံမပျိုနောက်သို့ ကောင်းဗလွှာလိုက်ပါ သွားသည်။

သတ်မှတ်ချိန်ရောက်သော်လည်း မွန်ဓမ္မာရုံ ဝင်းထဲတွင် လူမစုံသေးပါ။ ကောင်းဗလွှာ၏ စားပွဲဝိုင်း တွင် ကောင်းဗလွှာထက် အတန်ငယ်သော မိန်းကလေး တစ်ဦးသာရောက်နှင့်နေသည်။ ရောက်နှင့်နေသူ မိန်းမ ပျိုလေးနှင့် မိတ်ဆက်စကားဆိုပြီး မိတ်ဆုံစားပွဲ၏ နွေဦး ညချမ်းအလှတွင် နစ်မျောနေမိသည်။ ညွတ်နူးသာယာ ဖွယ်ကောင်းလှသော မွန်ဂီတသံစဉ်လေးများက လူတို့ ၏ စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကျုံးဆွဲငင်၍နေသည်။

ဧည့်ပရိတ်သတ်များ တဖြေးဖြေးစုံလင်စွာ ရောက်ရှိနေရာယူကြသည်။ သက်ကြီးဝါကြီး မွန်ပညာရှိ ကြီးများ၊ မွန်ပညာတတ်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီး များ၊ ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေကြသော အရာရှိကြီးများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ခေတ်ပညာ တတ်လူငယ်များဖြင့် စုံလင်လှသည်။ အလွှာအသီးသီး အဆင့်အတန်းအသီးသီးမှ လာခဲ့ကြလည်း တစ်ခုတည်း သော ဦးတည်ချက်မှာ လှပသော မွန်တို့၏ အနာဂတ် ကို ဖန်တည်းကြမည် ဖြစ်ခြင်းပေတည်း။

မကြာမီ အခမ်းအနားစတင် ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ် ကြောင်း အခမ်းအနားမှူးက ကြေငြာလိုက်သည်။ စားပွဲ ဝိုင်းများဆီက နွတ်ခွန်းဆက်သံ၊ ရယ်မောသံ၊ ဖန်ခွက် ချင်းထိခတ်သံ၊ ဇွန်းသံ၊ ပန်းကန်သံများဖြင့် စီညံနေပါ တော့သည်။ မွန်ဓမ္မာရုံဝင်းကြီးကား ဧည့်ပရိသတ်တို့ဖြင့် သက်ဝင်လှုပ်ရှားစည်ကားသိုက်မြိုက်လှသည်။

ကောင်းဗလွှာ အချိုရည်ပုလင်းထဲက အချို ရည်တစ်ကျိုက်ကို ပိုက်ဖြူဖြူဖြင့် စုတ်သောက်လိုက် သည်။ မိမိထိုင်ခုံနှင့်ကပ်လျက် လွတ်နေသော ခုံနံပါတ် (၇)တွင် ဝင်ထိုင်သူကို မိတ်ဆက်သဘော ရင်းနှီးဖော်ရွေ သော အပြုံးနှင့် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ တမဟုတ်ချင်း နှလုံးခုန်ရပ်သွားသလို ကောင်းဗလွှာခံစားလိုက်ရသည်။ မိမိအမြင်အာရုံကိုပင် မယုံကြည်ချင်။ တည်ကြည် ခန့်ညားသော မျက်နှာပေါ်မှ စူးရှတောက်ပနေသော မျက်လုံးကို မှတ်မိနေသည်။ ကောင်းဗလွှာ၏ မျက်နှာ ပေါ်က အပြုံးများ ချက်ချင်းလွင့်စင်ကွာကျသွားသည်။ ရင်ခုန်သွားသည်လား။ စိတ်နှလုံးလှုပ်ရှားသွားသည် လား။ မဝေခွဲတတ်ပါ။ အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားသည်ကား အမှန်ပင်။ မိမိကိုယ်ကို အမှုန်ကလေးတစ်မှုန်ပမာ ဖျောက်ဖျက်လိုက်ချင်သည်။

မိတ်ဟောင်းမိတ်သစ်တို့ ဆုံဆည်းခွင့် ဖန် တည်းပေးသော ဤမိတ်ဆုံပွဲညကို လာခဲ့မိခြင်းသည် မိမိအမှားဟု မိုက်မိုက်မဲမဲတွေးနေမိသည်။

"ဗလွှာ"

"ရာဇာ. . . . တို့ကို မှတ်မိသေးတယ်နော်"

"ဖျောက်ဖျက်လို့မရတဲ့ အရာဘဲ။ တို့နှလုံးသား မှာလည်း အနာရွတ်တွေနဲ့ပါ။ သည်မိတ်ဆုံစားပွဲညမှာ ဗလွှာကို ပြန်လည်ဆုံးဆည်းရလိမ့်မယ်လို့ မမျှော်လင့် ခဲ့ဝံ့ဘူး။ တို့ကို နာကျည်းမုန်းတီးနေတဲ့ ဗလွှာကို ခွင့် လွှတ် နားလည်ဖို့လည်း ဝန်ချတောင်းပန်ဖို့ သတ္တိ တို့မှာ မရှိပါဘူး . . ."

ရာဇာ၏ စကားသံတို့တွင် တုန်ရီလှိုက်မောသံ တို့ဖြင့် လှုပ်ခတ်၍ နေသည်။

"တို့ဘဝက ခဲမှန်ဖူးတဲ့ စာသူငယ်လိုပါပဲ။ ဘဝမှာ မှတ်မှတ်ရရဖြစ်နေပါတယ်။ တို့ကို ရက်စက်နိုင်လိုက်တာ ရာဇာရယ်"

ကောင်းဗလွာ၏ ပင့်သက်ရှိုက်သံခုန်ပျံလွင့်ထွက်လာသည်။ သို့သော်. . သည်အချိန်မှာ ပင့်သက်ရှိုက်သံကိုမျှ ချစ်ခဲ့ဖူးသူအား မကြားစေလိုတော့ပါ။

နှစ်ပေါင်း လပေါင်းများစွာ၏ ဝါးမျိုခြင်းခံရပြီးသည်၏ နောက်တွင် ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်ခြင်းတို့က ယခုအခါမှာ ဦးလည်မော့၍ နေပါသည်။

"ရက်စက်တယ်လို့ ပြောချင်သလား ဗလွာရယ်" . . .

"အသည်းတွေ တစ်စစီကြွေအောင်လုပ်ခဲ့တာ ရက်စက်တယ်လို့ မခေါ်နိုင်ဘူးလား။ ဗလွာ ဘယ်လိုကျန်ရစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကော ပုံဖော်မိရဲ့လား။ ရာဇာကို တို့မချစ်ခဲ့မိရင်. . "

"အခြေအနေတစ်ရပ်ကြောင့်ပါ. . ဗလွာရယ်။ တို့ရဲ့ သစ္စာတရားတွေ ယနေ့အထိ ခိုင်မြဲနေပါတယ်။ မေတ္တာလည်းမပြယ်ခဲ့ပါဘူး . . . "

မိတ်ဆုံစားပွဲည၏ အေးစက်မာကြောနေသော ဒန်ပေါက်ထမင်းနှင့် ကြက်သားဟင်း၏ အရသာကို ကောင်းဗလွာကောင်းကောင်းမခံစားလိုက်ရပါ။

"လုပတဲ့ အနာဂတ်တစ်ခုကို ဗလွာရဲ့အတူ တည်ဆောက်ချင်ပါတယ် ဗလွာရယ်"

တိုးတိတ်ညံသက်စွာ ပြောနေသော်လည်း ရာဇာ၏ စကားကို ကောင်းဗလွာကောင်းစွားကြားနေရသည်။

မိတ်ဆုံစားပွဲည (ဝါ) တက္ကသိုလ်မွန်ရိုးရာ မိတ်ဆုံစားပွဲည. . . ။

တစ်ချိန်က ဤလိုညမျိုးဆီသို့ လွမ်းမောတသ ဖွယ်မျှောပါသွားပါသည်။

× × × × × ×

ပင်ကိုယ်အလှဖြင့် တမူထူးခြားစွာ လှပနေသူ ကောင်းဗလွာမှာ ပြုပြင်ချယ်မှုန်းထားမှုကြောင့် မီးရောင်အောက်တွင် ချစ်ချင်စဖွယ် မိုးနတ်မယ်တမျှ လှချင်တိုင်း လှနေပါသည်။

ကောင်းဗလွာရော ရာဇာပါ စင်ပေါ်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အတူဆိုကြ၊ ကခဲ့ကြသည်။ မွန်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြသခွင့်ရ၍လည်း ဝမ်းသာကြည်နူးမှုနှင့်အတူ ဇာတိစိတ်၊ ဇာတိမာန်တို့ဖြင့် တက်ကြွနေသည်။

သွဲ့ပျောင်းနွဲ့နှောင်းသော မွန်တပင်တိုင်အကကို ကြည့်ရသူ၏ စိတ်နှလုံးသိမ်းကျုံးညို့ငင်ထားသလို သိမ်မွေ့လှပစွာ ကောင်းဗလွာတင်ဆက်ခဲ့သည်။

စင်အောက်သို့ရောက်သည်ထိ ကောင်းဗလွာ၏ နဖူးပေါ် ချွေးသီးများစို့နေသည်ကို ရာဇာမြင်ရသည်။

ညှင်းညှင်းညံ့ညံ့ငြိမ့်ညောင်းသာယာသော မွန်ဂီတသံတို့တွင် ညွတ်ပျောင်းမိသလို အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်တို့ဖြင့် ချစ်ခင်မြတ်နိုးစိတ်များ ရင်ထဲ အသည်းထဲ စူးနစ်စိမ့်ဝင်သွားပါသည်။

"ဗလွာ--ရွှေမင်းသမီးလေးက အကကောင်း အဆိုကောင်းထဲကနော်"

"ဟင်း" . . .

ကောင်းဗလွာမျက်စောင်းဖြင့် ဝေ့ကြည့်လိုက်သည်။ ဤညတွင် ကောင်းဗလွာ၏ မျက်နှာသည်ပို၍ ပြုံးချိုလှပနေသည်ကို ဂရုပြုမိသည်။ ကောင်းဗလွာ၏ အကြည့်မှာပင် အရည်ပျော်ပြီး သူ၏အသည်းနှလုံးထဲ သွေးသားထဲသို့ စီးဆင်းပျော်ဝင်သွားချင်လှသည်။

ချမ်းမွန်၊ ကောင်းထော၊ ဆိုက်ဆွန်းတို့က တာဝန်မပြီးဆုံးသေး၍ ဝိုင်းထဲမှ ထသွားသောကြောင့် ကောင်းဗလွာနှင့် ရာဇာနှစ်ယောက်ထဲ ကျန်ရစ်နေခဲ့သည်။

"လူဘဲကြည့်ပြီး . . . ဘာမှလဲ မပြောပါလား"

"ပြောစရာတွေရင်မှာ ပြည့်နေတယ်"

"အရေးကြီးဆုံးကိုစပြော"

"ပြောမယ်နော်"

"ပြော. . ."

"ချစ်တယ်. . ."

"ဘယ်သူ့ကိုလဲ"

"ကောင်းဗလွာ ဆိုတဲ့ မမိုးပန်းကို"

"ခင်မင်ရင်းနှီးမှုတွေကို ရိုက်ချိုးလိုက်ပြီလား"

"အလှတွေစုနေတဲ့ ဗလွာတစ်ယောက် ချစ်တဲ့သူတွေဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတာ တို့ကနောက်ကျသွားမှာစိုးလို့ပါ"

"တို့က ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းမဟုတ်ပါဘူး"

"တို့ဘဝ ဝမ်းသာပျော်ရွှင်နိုင်ဖို့ ဗလွာတစ်ယောက်တည်းကသာ စွမ်းဆောင်နိုင်တာပါ။ တို့ ဝမ်းသာနိုင်ဖို့ မျှော်လင့်နေပါ့မယ်"

"ရာဇာတစ်ယောက် ဝမ်းသာပျော်ရွှင်နေတာကို ထာဝရမြင်တွေ့နေချင်ပါတယ်"

"ဝမ်းသာလိုက်တော့မယ်နော်"

မိတ်ဆုံပွဲစင်မြင့်ထက်မှ မွန်တေးသွားများက နှစ်ဦးသားအား ကလူကျီစယ်နေဘိသို့. . . .

✣ ✣ ✣

မွန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၏ အမျိုးသားရေး၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုလှုပ်ရှားမှုတိုင်းတွင် ကောင်းဗလွာရော၊ ရာဇာပါ ပါဝင်ကြစမြဲပင် အမျိုးသားရေးကို ဦးစားပေး ရှေ့တန်းတင်ထားရင်းကပင် နှစ်ကိုယ်အရေးပို၍ နီးလာသည်။ မေတ္တာ သစ္စာ တရားတို့ခိုင်ကျည်မြဲမြံလာသည်။

သို့သော် ချစ်သူတို့သဘာဝ ချစ်ခရီးလမ်းသည် ထာဝစဉ်ချောမွေ့နေသည်မဟုတ်. . . ရံဖန်ရံခါ အဖုအထုံးကလေးများရှိနေတတ်ပေသည်။

" တို့ရင်ထဲမှာ ရာဇာကို ကတိတည်တဲ့ယောကျ်ားတစ်ယောက်ဖြစ်စေချင်တယ်"

"ခွင့်လွှတ်နားလည်ခြင်းနဲ့ ချစ်တတ်တဲ့ ဗလွာရဲ့ စိတ်ဓါတ်ကို နားလည်ထားလို့ပါ"

"ရာဇာရယ်၊ ဗလွာဟာ မိန်းမသား တစ်ယောက်ပါ။ အချစ်တစ်ခုကြောင့် စိတ်ထားနုနယ်တဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်အဖြစ်ကို မရောက်ချင်ပါဘူး။ ဗလွာကို မိန်းမဆိုးတစ်ယောက်အဖြစ် မရောက်စေပါနဲ့။ ချစ်သူရဲ့အလာကို တမျှော်မျှော်စောင့်နေရတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို စာနာကြည့်ပါ။ ဗလွာရဲ့ မွေးနေ့မှာ ဘုရားသွားမယ်လို့လဲ ရာဇာဘဲ စပြောခဲ့တာဘဲ။ ဘုရားသွားဖို့၊ ဈေးသွားဖို့၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဖို့ဆိုပြီး ကိုယ်ကစပြော၊ ကိုယ်ကစပျက်ခဲ့တာချည်းဘဲ။ ပေးထားတဲ့ ကတိပျက်လွယ်တဲ့ရာဇာကို နားမလည်တော့ဘူး။ ဗလွာနေရာက ဝင်ကြည့်စမ်းပါ။ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ရှက်လွန်းလို့၊ မလာသေးဘူးလားလို့၊ လူမြင်တိုင်းအမေးခံနေရတာတွေ။ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ သိက္ခာတွေ ကျလွန်းပါတယ်"

"ကတိအကြိမ်ကြိမ်ပျက်ခဲ့တာတွေကို ကိုယ့်အပြစ် ကိုယ်ဝန်ခံပါတယ်။ ချစ်သူကို တန်ဖိုးမထားလို့ မဟုတ်ခဲ့ရပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အချိန်တွေကို ချစ်သူကိုဘဲပေးအပ်ချင်တာပါဘဲ၊ အချစ်ရေးထက် အမျိုးသားရေးတွေကို ဦးစားပေးနေရလို့ပါ။ နောက်ပြီး ကိုယ့်ချစ်သူဟာ တက္ကသိုလ်မွန်ကျောင်းသားများရဲ့ အတွင်းရေးမှူးတစ်ယောက်ဆိုတာမေ့ပြီလား"

"သည်အချိန်မှာ မိန်းမသားတစ်ယောက်ရဲ့ ခံစားနေရတဲ့ ဝေဒနာကိုဘဲ ပြောနေတာ။ မိန်းမဟာ မိန်းမပါဘဲ၊ ဘုရင်မဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ အချစ်ရေးမှာ ချောင်ထိုးခံရတာ ဘယ်မိန်းမမှ ကျေနပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး"

"ကိုယ်က အသက်နဲ့အမျှ ချစ်နေပါတယ်။ အခြားမိန်းကလေးတွေကို ဗလွာရဲ့ခေါင်းမှာ ပန်ထားတဲ့ ပန်းလေးတစ်ပွင့်လောက်တောင် တန်ဖိုးမထားနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်ချစ်တာ ဗလွာကိုပါ။ ဗလွာက မျိုးချစ်မ,ဆို အမျိုးကိုချစ်ရင် ကိုယ့်ကိုလည်းချစ်နေရမယ်. . . ကိုယ်က ဗလွာရဲ့ အရိပ်ပါ။"

"တော်ပါ. . . အမျိုးသားရေးနဲ့ အချစ်ရေး ဟာ သီးခြားကဏ္ဍတစ်ခုစီပါ. . ရောမချပါနဲ့"

"ကိုယ့်ကို လက်ဆောင်တစ်ခုပေးပါလား ဗလွှာရယ်"

"ဘာလက်ဆောင်လဲ. ."

"အပြုံးလက်ဆောင်"

"ဟင်. . အင်း"

သို့သော် ကောင်းဗလွှာ၏ မျက်ဝန်းပေါ်တွင် မျက်ဖြိုးဒေါသရိပ်တို့အစား အပြုံးစတို့ ခိုတွဲ၍နေပါသည်။

▼▼▼▼▼

ရာဇာကို ယခုအခါ ချစ်သူတစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ချစ်ဖို့မကောင်းလောက်အောင် ကောင်းဗလွှာစိတ်ပျက်လာသည်။ အမျိုးသားရေးနှင့် ယှဉ်လာလျှင် ကောင်းဗလွှာက ဒုတိယနေရာကို အလိုလို ရောက်လာသည်။ ရာဇာအပေါ် နားလည် တတ်လွန်း၍သာ ချစ်ခြင်း၏ ကြိုးစများ အမျှင်တန်း နေရခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းတက်ရက်မှာပင် ခရီးထွက်သွားတတ်၏။ ရက်ရှည်ကျောင်းပိတ်ရက်မှာလည်း အိမ်ပြန်သည်မရှိ။ အသင်း၏ လုပ်ငန်းကိစ္စ၊ ပြက္ခဒိန်၊ မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေး၊ စာမူစုဆောင်းရေးများနှင့် လုံးချာလည်ရင်း အိမ်နှင့် ပို၍ပို၍ ဝေးနေခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးနှစ်ကျောင်းအပြီးမှာ ကောင်းဗလွှာကို ပင်နှုတ်မျှမဆက်ဘဲ.အဝေးတစ်နေရာသို့ ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။

"ရာဇာရယ်. . လောကမှ မွန်ဆိုတာရာဇာ တစ်ယောက်တည်းရှိတယ်လို့ အောက်မေ့နေရော့သလား။ အမျိုးသားရေးကို ရှေ့တန်းတင်လွန်းတယ်။ မိဘ မောင်နှမချစ်သူကို စွန့်ပြီး ထွက်သွားနိုင်ရက်တယ်။ ရက်စက်လိုက်တာ။ တို့ရဲ့ အသည်းတွေ တစ်စစီကွဲအက်ကြေမွကုန်ပါပြီ"

ရာဇာတစ်ယောက် ချစ်ခြင်း၏ သမုဒယကြိုးစန္ဒယ်မျှင်ကို သစ်ယောင်းခက်ချိုးသလို လွယ်လင့်တစ်ကူပြတ်တောက်စေခဲ့ပြီ။ ကောင်းဗလွှာ၏ ကြေကွဲမှတ်တမ်းကိုလည်း ဖတ်ကြားနာယူခွင့်မရှိတော့ပါ။

အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာကို ရှေ့တန်းတင်ကာ ယုံကြည်ချက်ပြင်းထန်လွန်းလှပါတကား ရာဇာရယ်။

ချစ်ရသူအကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းတွေးမိတိုင်း မျက်ရည်သီသီဝေ့လာရသည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခအသက်ဘေးအန္တရာယ်ကြားက ချစ်ရသူကို ဆွဲနှုတ်ပစ်လိုက်ချင်သည်။

မသိသူတွေက ရာဇာ၏ မိဘများ ခံစားနေရသည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ ချစ်ရသူ ကောင်းဗလွှာ၏ ရင်ထဲတွင်လည်း အသည်းမွှာတွေ ကွဲအက်ကြေပြန်း၍နေပါသည်။

လ,ကလေး မှုန်မှုန်သာသာညမှ ချစ်သူကို လွမ်းရသလို လထိန်ထိန်သာလည်း ကြေကွဲဆွေးမြေ့နေရသည်။ ပိတောက်ပွင့်လျှင် လွမ်းရသလို ကံ့ကော်တွေ ဖူးလည်း တမ်းတနေမိပြန်ပါသည်။

ချစ်ရသူမို့လွမ်းရတာ အပြစ်ဆိုစရာမှ မရှိပါဘဲ လွမ်းတသသနှင့် နေ့ရက်တွေသာ ကုန်လွန်နေခဲ့ပါသည်။

အချိန်နာရီတို့၏ တိုက်စားမှုကို လည်စင်း၍ ခံခဲ့ရသည်။ အချိန်တို့နှင့်တူ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဦးတည်ချက်တို့သည် အခြေခံလိုအပ်ချက်များအပေါ် မီ၍ပြောင်းလဲခဲ့ကြပေသည်။

ရာဇာတို့၏ မွန်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းသည်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနားလည်မှုရယူကာ မွန်ပြည်သူများ၏ ဘဝထဲသို့ တရားဝင်ရောက်ရှိခဲ့ပေပြီ။

ရာဇာချစ်သော မွန်အမျိုးသားတို့အတွက် ဘာသာ၊ သာသနာ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရပ်ရပ်ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်တော့မည်။ ရာဇာတို့ဘဝကား ကောင်းကင်ယံထက်တွင် ရွှေဟင်္သာငှက်တို့လို လွတ်လပ်စွာ လူးလာဆန်ခပ်လှုပ်ရှားပျံသန်း၍နေပေပြီ။

ထို့ကြောင့်လည်း တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ် သိပ္ပံ ကျောင်းသားများ၏ မိတ်ဆုံပွဲညကို လွမ်းမာတသဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယခုလို ညမျိုးကို ကောင်းဗလွှာတစ်ယောက်တက်ရောက်လာလိမ့်မည်ဟုလည်း မမျှော်လင့်ခဲ့မိပါ။

ကျောနိုင်းပစ်ခွာ စွန့်ပစ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသော မိကောင်းဗလွှာဆိုသော မိန်းကလေးသည် မွန်လူဆိုး ရာဇာကို နာကျည်းစက်ဆုပ်နေပေလိမ့်မည်သာ။

❑❑❑❑❑

တို့ကို စိတ်နာကျည်းနေမှာဘဲနော်။ တို့က လူမိုက်ဆိုတော့"

"အမျိုးသားရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နေတဲ့ သူကို လူမိုက်လို့ ဆိုရလောက်အောင် ဗလွှာမှာ အသိစိတ်မခေါင်းပါးသေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အသိပေးဖို့ကောင်းပါတယ်"

"ယုံကြည်ချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေက တင်းမာပြင်းထန်နေတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ အသိမပေးခဲ့ပါဘူး။ ဗလွှာကိုလည်း သောကတွေမပွားစေချင်ဘူး"

"သောကဝေဒနာကိုဘဲ တသသနဲ့ အဖော်ပြုနေ ရတယ်ဆိုရင်ကော ယုံမှာလား"

"ချစ်သူတွေချင်း ချစ်လျက်နဲ့ ကွေကွင်းနေရခြင်းဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို အနေဝေးတော့ ပိုနားလည်လာတယ်။ အချစ်ဆိုတာ ဘဝတစ်ခုလုံးနဲ့ စာမျက်နှာလေးတစ်ခုပါ။ အချစ်အတွက် အသက်ရှင်နေတယ်လို့ စိတ်ကူးမယဉ်ချင်ပါဘူး။ အချစ်ကိုတန်ဘိုးထားပေမယ့် လောကမှာ လုပ်သင့်တာတွေကို ရှေ့တန်းတင်လုပ်ဆောင်နေရတယ်ဆိုတာကို ဗလွှာလက်ခံယုံကြည်တယ်ဆိုရင် ဝမ်းသာရမှာပေါ့. . ."

"ဗလွှာက ဒုတိယနေရာမှာဆိုတာ သိခဲ့ပါတယ်"

"အခု မဟုတ်တော့ဘူး။ ပထမနေရာပေးလိုက်ပြီ။ သည်အချိန်မှာ သည်လိုစကားမျိုးပြောခွင့်ရနေသေးတဲ့ကိုယ်လောက် ဘယ်သူမှ ကံကောင်းနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။"

"အင်း ဗလွှာကိုလည်း ပြန်မေးကြည့်အုံး။ အရင်အတိုင်းဘာမှ ပြောင်းလဲမသွားဘူးလားဆိုတာကိုလေ"

"ဤလို ညမျိုးမှာ ပြန်လည်ဆုံဆည်းရတာကိုဘဲ ကိုယ့်ဘဝမှာ မမေးဘဲ ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ"

မပြေစိတ်ဝမ်းနေ့တိုင်းလွမ်းရှင့် - ဟု စိတ်ထဲမှာ တီးတိုးဖွင့်ဟ ရွတ်ဆိုနေလည်း နှုတ်ဖျားကမူ. .

"ဟင်း - မုန်းတယ် - သိလား"

ရာဇာက စားပွဲခုံပေါ်တင်ထားသော ဗလွှာ၏ လက်ကို အသာအယာလှမ်းကိုင်ဖမ်းဆုတ်ပြီး မေးလိုက်သည်။

"တကယ်လား"

ကောင်းဗလွှာ၏ မျက်ဝန်းကို ရွှန်းရွှန်းစိုတောက်ပ၍နေသည်။ ချစ်ရည်ရွှန်းလဲ့ကာ ပီတိတွေဖြာဝေနေသည်။

ထိုစဉ်မှာပင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဟောင်းကြီးများ၏ လွမ်းမောတသဆွတ်ပျံ့ကြည်နူးဖွယ်ရာ တေးသံများ လေထဲတွင် ဝေ့ဝဲခုန်ပျံလွင့်မျောလျက်-

မီလေးမွန်

လှိုင်ဟံသာ ၁၄၁

မိုးပန်းမွှန်
(ရာမည)
သမိုင်းတွင်မည့်
မြ န် း မ သ ဂ ါ း
လှိုဟံသာ ၁၄၃

သမိုင်းတွင်မည့် မိန်းမသား

မိုးပန်းမွှန် (ရာမည)

(၁)

"မိနှင်းဖြူ" ကတော့ အသေအချာ ဆုံးဖြတ်ထားပြီးပြီ။

ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကလည်း သူမဘဝ ကောင်းစားရေးအတွက်ပါဆိုတာကို ဆင်ခြေပေးဖို့ အဆင့်သင့်ပါ။ ဘွဲ့ရပြီးကတည်းက ကိုးရီးယားဘာသာစကား၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားများကို သင်ထားခဲ့သေးသည်။ ယနစီ အထည်ချုပ်စက်ရုံတွင် မန်နေဂျာအဖြစ် ဝင်လုပ်ရင်းမှ သူမ အမြင်ကျယ်ခဲ့၊ အတွေးအခေါ် အယူဆ ပြောင်းလဲခဲ့ . . . . သူဌေးဖြစ်ချင်ခဲ့တာပါ။

ဘယ်လောက်အထိ အမြင်ကျယ်ခဲ့ပါသလဲဆိုလျှင် . . . . ထိုအထည်ချုပ်စက်ရုံပိုင်ရှင် မစ္စတာရှိုင်း ဘာတွေ ပိုင်ဆိုင်လဲဆိုသည်အထိ သူမ စုံစမ်းသိရှိနေပြီ။ ဘယ်လောက်အထိ အတွေးအခေါ်တွေ ပြောင်းလဲခဲ့သလဲဆိုလျှင် . . . . ထို တိုင်းတစ်ပါးသားကို လက်ထပ်ဖို့အထိ သူမဆုံးဖြတ်ပြီးနေပြီ. . ။

ထိုကိစ္စကို အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်း မိချမ်းဝေက လုံးဝလက်မခံနိုင်ဘဲ၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချသည်။ မိချမ်းဝေ က အဆောင်မှာ တစ်ခန်းတည်း အတူတူနေသူဖြစ်ပြီး မော်လမြိုင်မှ အတူတူလာကြသူများလည်းဖြစ်သည်။ လက်ထပ်ရေးကိစ္စကို မော်လမြိုင်မှ မိဘများထံ ကြိုတင်ခွင့်မတောင်း ရကောင်းလားဟု မိချမ်းဝေ ပြောတော့ သူမ ခေါင်းခါပြလိုက်သည်။

ဒါ . . . သူမဘဝအတွက် သူမ၏ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ဖြစ်၍ သူမဘာသာ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိသည်။ မိဘများ သဘောမကျစရာလည်း မရှိပါဘူး။ မစ္စတာရှိုင်းက အထည်ချုပ်စက်ရုံပိုင်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့လည်မှ ကုမ္ပဏီကြီးနှစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ထားသေးသည်ဘဲ။ သူမကို လက်ထပ်ပါရစေဟု ခွင့်တောင်းလာသော မစ္စတာရှိုင်း ကို ခေါင်းမငြိမ့်ဘဲ သူမ မနေနိုင်ခဲ့။ မိချမ်းဝေ ကတော့ သူမကို စွဲချက်တွေ အမျိုးမျိုးတင်နေသည်။

"အရှုံးဘဲ၊ နင်ဟာ ဥစ္စာရှုံးဘဲ မိနှင်းဖြူ . . . အဲဒီရှုံးသွပ်မှုကြောင့် နင့်ကို ငါတို့အားလုံးက ဝိုင်းပယ်မယ်ဆိုတာ နင်မှတ်ထား၊ နင့်ရဲ့တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှုကြောင့် မိဘတွေ မျက်နှာပျက်ရမယ်လို့ တွေးမိရဲ့လား၊ နင်ဟာ . . . ဂုဏ်မနေအတွက်နဲ့ နင့်မျိုးဆက်ကို ဖျက်ဖို့ ဝန်မလေးတော့ဘူးပေါ့လေ၊ ဒီမှာ မိနှင်းဖြူ . . . အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ထိန်းချင်သေးတယ်ဆိုရင် နင့်ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်လိုက်ပါတော့ဟာ . . . . ငါ နင့်ကို နှမြောလို့ပါ သူငယ်ချင်းရယ် . . . "

မိချမ်းဝေ အသံက ဒေါသသံတစ်ဝက် စည်းရုံးသံတစ်ဝက်နှင့် အသံလှိုင်းကမညီ၊ ပြောနေလိုက်ပုံများ လူမျိုးရေးတွေရော . . . ဘာသာရေးရော . . . သာသနာရေးရော . . . စုံလို့၊ သူမကို အတ္တ လောဘနှင့် အမျိုးဖျက်မည့်သူဟု စွဲချက်တွေ တင်နေသည်။ ပြောလိုက်ကြသည့် မျိုးချစ်စိတ်တွေ. . . ပြောလိုက်ကြသည့် မျိုးဆက်သစ်ကိစ္စတွေ. . ဘာသာအယူဝါဒတွေ။

အခုကြည့်လေ . . . .

သူမကို မစ္စတာရှိုင်း က စာချုပ်စာတမ်းနှင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် လွှဲပေးမည့် ကိန်းဂဏန်းများက နည်းနည်းမဟုတ်၊ အထည်ချုပ်စက်ရုံ၊ ကုမ္ပဏီ၊ ငွေစုစာအုပ်တွေ . . . သူမအမည်နှင့် လွှဲပေးဖို့ သေချာနေပြီ၊ သူမ၏ လောဘကို ဆွဲဆောင်ဖို့ လုံလောက်သော ထိုအရာများကို သူမ ဥပေက္ခာမပြုနိုင်ပါ။ မိချမ်းဝေ သိအောင်တော့ စကားတစ်ခွန်းပြောဖြစ်သည်. . . . ။

"ငါ့ဘဝ တင့်တယ်ဖို့အတွက် မစွတာရှိုင်း ကို ဘဲ ရွေးချယ်နိုင်မယ်၊ အဲဒီအတွက် ငါ့ကို အထင်သေး ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ရွှေပုံပေါ်မှာ စံရတာလောက် ဘယ်ဟာ ကိုမှ အလေးမထားနိုင်ဘူးလေ . . . အဲဒီအတွက်တော့ ငါ့ကို ခွင့်လွှတ်လိုက်ပါ . . . မိချမ်းဝေ"။

× × × × ×

(၂)

နှင်းပွင့်၊ နှင်းစက်တို့ တဖွဲဖွဲကျနေသည့် တပို့ တွဲလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၏ ဆောင်းညချမ်း. . .။

မွန်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနား ကျင်းပသည့် နေ့။

သိမ်ဖြူကွင်းထဲတွင် မီးသီးမီးတန်းများဖြင့် လင်းလက်လှပနေသည်။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပ နေကျဖြစ်သော မွန်အမျိုးသားနေ့ဖြစ်၍ မွန်လူငယ် မောင်မယ်တို့ ကွင်းထဲသို့ စုံစုံလင်လင် တက်တက်ကြွ ကြွ နှင့် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစွာရောက်နေကြပြီ။ လပြည့်နေ့ ညက ထမနဲပွဲကျင်းပခဲ့ပြီး၊ လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့ ည မွန်အမျိုးသားနေ့ ကျင်းပတော့၊ ထမနဲထုပ်များ ဝေငှ ကြသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံ တက်ရောက်သော ကြောင့် ပိုပြီး ရင်းနှီးပျော်ရွှင်ကြရ၏။

မွန်ရိုးရာ ဂီတကို တီးခတ်ရသော တူရိယာ ပစ္စည်းများကလည်း ကြိုးတပ်မိချောင်းတူရိယာ၊ လခြမ်း ပုံ ကြေးမောင်းတူရိယာဖြစ်၍ ဓည့်ပရိသတ်များက အံ့ အားတသင့် ဖြစ်နေကြသည်။ ငြိမ့်ညောင်းညင်သာ သော ဂီတသံစဉ်များ. . . ကွင်းပြင်အနှံ့ လွှင့်ပျံ့နေသည့် အချိန်တွင်၊ မိနှင်းဖြူ တို့အုပ်စုလည်း ကဇာတ်အတွက် အလှပြင်နေကြပြီ။ ဇာတ်စင်နောက်ဖက်တွင် မိနှင်းဖြူ တို့ကို လာရောက်နှုတ်ဆက်သူများလည်း ခြေရှုပ်နေကြ သည်။

သူမက အလှပြင်ရင်း ဇာတ်စာ၊ ဇာတ်စကား ကို ရွတ်ကြည့်နေရသဖြင့် နှုတ်ဆက်သူများနှင့် အချိန် မဖြုန်းအားပါ။ အစအနောက်သန်သော မင်းထွန်းငွေ က -

"ဘုန်းကံရှိတဲ့လူတွေများ ဇာတ်ထဲမှာတောင် မိဖုရားဖြစ်ရဦးမှာနော"

"ဟုတ်ပ့ါ ကိုထွန်းငွေရယ်. . . . တို့ကျတော့ အထိမ်းတော်၊ အပျိုတော်တဲ့"

မိရွှေဝင်းက နှုတ်ခမ်းစူစူနှင့် ပြောတော့ မင်း ထွန်းငေါ်တို့ တဟားဟားပွဲကျသည်။

"နင်က မိနှင်းဖြူ လို သွယ်သွယ်လှလှလေး ဆိုရင် မိဖုရားလုပ်ရမှာပေါ့၊ ဝဝပုပုဆိုတော့ အထိမ်း တော်ပဲ ဖြစ်မှာပေ့ါဟာ၊ နင့်ဘော်ဒီကို လျှော့ထားဦးပေ့ါ"

"ဟုတ်တယ်၊ နောက်နှစ် မွန်အမျိုးသားနေ့ကျ ရင်၊ ငါဘုရင်လုပ်ရမယ့်ကဇာတ်ထဲမှာ နင့်ကို မိဖုရား လုပ်စေရပ့ါမယ်ဟာ၊ အားမလျှော့ပါနဲ့"

"ဗညားစုတ် နင့်လိုရုက်တတ်တဲ့လူကို ဘယ် ဇာတ်ဆရာကမှ ဘုရင်မလုပ်ခိုင်းဘူးမှတ်"

မိရွှေဝင်း ၏ စကားအဆုံးတွင် ဗညားထွန်း နှင့် မင်းထွန်းငွေတို့ ရယ်လို့မဆုံးတော့၊ ထိုစဉ် ကဇာတ် အဖွဲ့မှ ဇာတ်ဆရာ မင်းခင်မောင်မြင့် နှင့် မင်းရည်မွန် တို့ ရောက်လာပြီး -

"ကဲ . . . မင်းသမီးရေ. . . အလှပြင်ပြီးရင် ဇာတ်စကားထပ်ဖြည့်ထားတာလေး သင်ပေးမလို့၊ ခဏ လောက် ပြောကြည့်ပါအုံး"

"ဟင်. . . ပြောရမည့်စကားက ရှေးခေတ် ထီးသုံး နန်းသုံး မွန်စကားဖြစ်လို့ ခက်ရတဲ့အထဲ၊ ထပ် ဖြည့်အုံးမှာဆိုတော့ မှတ်မိပါအုံးမလား ဆရာရဲ့"

"မှတ်မိအောင် ကျက်ရမှာပေါ့ . . သီလဒေဝီ ရယ်. . ၊ မိနှင်းဖြူ ဆိုတာပျောက်ပြီး သီလဒေဝီဇာတ် ရုပ်ထဲကို အာရုံနှစ်လိုက်ရင် ဖြစ်လာမှာပါ"

မင်းရည်မွန်က အာပေးစကားပြောပြီး သူ့ လက်ထဲမှ စာရွက်ဖျားကို လှန်လှောရှာနေသည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့တွင် ဆိုကြ၊ ကကြသည့် လူငယ် မောင်မယ်အားလုံးမှာ သဘင်သည်များမဟုတ်ကြ၊ အမျိုးသားရေးအတွက်မို့ ကြိုးစားပါဝင်ကပြရခြင်းပါ။ မွန်ရိုးရာအက ပဒေသာများ၊ မွန်စတီရီယိုတေးများက လွယ်ပေမယ့်၊ သမိန်ဗရမ်းကဇာတ်၊ ဟသ်ာကိုးသောင်းကဇာတ်၊ အဲမွန်တရာကဇာတ်နှင့် သီလဒေဝီ (မိတလထော်) ကဇာတ်များက ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ဇာတ်စကားတွေ ကျက်မှတ်ရလေ့ရှိသည်။ ဇာတ်စာကို ကျက်မှတ်နေရင်းမှပင် မစ္စတာရှိုင်း ထံမှ သူမ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရမည့် စည်းစိမ်ဥစ္စာများကို ကိန်းဂဏန်းချ၍ တွက်ချက်နေမိပြန်သည်။

မင်းရည်မွန်က သူ့လက်ထဲမှ စာရွက်ကို မိနှင်းဖြူ ထံ လှမ်းပေးရင်းမှ -

"ကဲ - လာ၊ ဇာတ်ကြောင်းကို ထပ်ပြောပြမယ်နော်၊ အေဒီ ၁၀၄၃ - ၅၇ ခုနှစ် ကာလက ဟံသာဝတီနေပြည်တော်မှာ တိဿရာဇာ အမည်ရှိတဲ့ မင်းတစ်ပါး နန်းစံတယ်၊ သူက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆိုတော့ သူ့နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးမှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ မကိုးကွယ်ရလို့ အမိန့်ထုတ်ထားသတဲ့၊ မှတ်မိတယ်မဟုတ်လား?"

"မှတ်မိပါတယ် အကိုရဲ့၊ အဲဒီ တိဿမင်းက ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို ရေအိုင် ရွံ့နွံတွေထဲ စွန့်ပစ်ခိုင်းတယ်၊ နိုင်ငံသားတွေက ဘုရင်ရဲ့ သေဒဏ်အမိန့်ကို ကြောက်လို့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို ရေအိုင်ထဲ စွန့်ပစ်ကြတယ်လေ. . ."

သူမက သွက်သွက်လက်လက် ပြောတော့ မင်းရည်မွန်က သဘောတကျ ခေါင်းငြိမ့်သည်။ မင်းခင်မောင်မြင့်က ဇာတ်ညွှန်းစာရွက်ကိုကိုင်လျှက် -

"အဲဒါက ဇာတ်ရဲ့ နောက်ခံ ကျောရိုးပါဟာ၊ အရေးကြီးတာကို ငါဆက်ပြီးပြောပြမယ်၊ ဇာတ်ညွှန်းက ဆရာ နိုင်ပန်းလှ ရေးတာဆိုတော့ စေ့စပ်သေချာတယ်၊ ဒီမှာ မိနှင်းဖြူနဲ့ မိရွှေဝင်းအခန်း ရောက်ပြီ၊ သေချာနားထောင်နော်၊ ပန်းခြံမှာ ပန်းခူးထွက်မယ်၊ ရေချိုးဖို့ မြစ်ဆိပ်ကိုသွားပြီး အပေါင်းတွေနဲ့ ရေချိုးမယ်၊ အဲဒီမှာ တလထော်က အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို တိုက်မိလို့ ရှာဖွေဆယ်ယူလိုက်တဲ့အခါမှာ . . . ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနဲ့ ကြည်ညိုသပ္ပါယ်လှတဲ့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတုတော် ဖြစ်နေတာ တွေ့ရမယ်"

"ဆရာ . . . မိနှင်းဖြူက အဲဒီဇာတ်ထဲမှာ ဘာလဲ"

ဇာတ်စင်နောက်သို့ လာလည်သော မိထွေးတင်က ဝင်မေးတော့ မင်းခင်မောင်မြင့် က စီးကရက်တစ်လိပ်ဖွာရင်းမှ -

"သူက . . သူကြွယ်သမီးပေါ့ဟာ၊ ဘုရားတရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တဲ့ မိန်းကလေးပေါ့၊ အရွယ်ရောက်လာတော့ သူ့ကို တလထော် (တရားသခင်မ [သို့မဟုတ်] သီလဒေဝီ) လို့ ခေါ်ကြတယ်လေ"

"အခုညကမှာ ဆိုတော့ ပြီးတဲ့အထိ စောင့်ကြည့်လိုက်အုံးမယ်၊ ဒီဇာတ်မျိုးကို ကြည့်ရခဲဘိခြင်းနော်၊ သရုပ်ဆောင်တွေတော်ရင် ဒီဇာတ်ကို ချီးကျူးကြမှာ သေချာတယ်"

မိထွေးတင် စကားကြောင့် မိနှင်းဖြူ ကျောထဲစိမ့်သွားသည်။

သရုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်အလက်များ၊ စကားပြောများမှားလျှင် ဒုက္ခဘဲဟု တွေး၍ ပူပန်နေ

သေးသည်။ ဇာတ်စင်ရှေ့သို့ မထွက်မီ ဘုရားရှိခိုးလိုက်သေးသည်။ ဇာတ်ဇမ်းထဲမှာသာ မဟုတ်ပါ၊ အပြင်မှာလည်း သူမက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူဖြစ်ကြောင်း အားလုံးက သိထားပြီးသား. . . . ။

ထို့ကြောင့်ပင်သူမကို သီလဒေဝီ (တလထော်) နေရာမှာ သရုပ်ဆောင် ကပြစေခြင်းဖြစ်မည်။ သူမ အနေနှင့် တကယ့်ကို ရှာန်သွင်းပြီး သရုပ်ဆောင်မည်ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်ထားပြီးပြီ၊ ကဇာတ်ကို ကြည့်ပြီးကြလျှင်. . . . သူမအား တကယ့်မွန်သာသနာပြု သူရဲကောင်းမလေးအဖြစ် လူအားလုံးက မြင်သွားရစေမည်ဟု သူမဘာသာ ကြုံးဝါးနေမိသေးသည်။

သူမ၏ ကြိုးစားမှုကို အားလုံးက အသိအမှတ်ပြု ချီးမွမ်းကြမှာကို သူမလိုလားတာတော့ အမှန်ပင်။

× × × × ×

(၃)

အကပဒေသာများ၊ မွန်ဟင်္သာယိမ်းနှင့် မွန်လူပျိုလှည့်ယိမ်းတို့ ကပြပြီးချိန်တွင် အတော်ညဥ့်နက်နေပြီ၊ နှင်းတို့ တသဲသဲ ကျချိန်ဖြစ်၍ အအေးဓါတ် လွန်ကဲချိန်ဖြစ်သည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ရောက်လာပြီး အဆိုအကများကြည့်၍ ပြန်သူတို့လည်း ပြန်ကြပြီ. . ။

တလထော်ကဇာတ်ကို ကြည့်ရန် အားခဲ၍ စောင့်နေသူတို့လည်း နှင်းမှုံအောက်တွင် အထိုင်မပျက်ကြ။ ကျင်းပရေးကော်မတီရုံးခန်း၊ သတင်းပြန်ကြားရေးနှင့် လုံခြုံရေးရုံးခန်း၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ရံပုံငွေဆိုင်၊ လက်ဝေ့ကော်မတီရုံးခန်းများတွင်လည်း နာယကကြီးများ အလုပ်အမှုဆောင် ဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ ကြည့်ရှုအားပေးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

အကြော်ဆိုင်မှ မိတင်ငြိမ်း၊ မိငွေမြိုင်နှင့် မင်းတင်မြင့်တို့ကတော့ အကြော်မကုန်သေးလို့ မပြန်တာလား. . .၊ ကဇာတ်ကြည့်ချင်လို့ မပြန်တာလားမသိပါ၊ ဆိုင်ရှေ့မှာစုရုံးထိုင်လျှက်ရှိသေးသည်။

ကတ္တီပါ ပြည့်ဖုံးကားဖွင့်ပြီ . . . . ။

ကြည်လင်ချိုသာသော မွန်တေးသံနှင့်အတူ သူကြွယ်သမီး တလေထော်နှင့် အပျိုဖော် တစ်စု၊ ပန်းခြံထဲမှာ ပန်းခူးထွက်သည့် ပြကွက်ကို ရှုစားကြရပါပြီ. .၊ ရှေးခေတ်သူကြွယ်သမီးတို့ ဝတ်ဆင်သည့် ရွှေချည်ငွေချည် ထိုးထားသောအင်္ကျီ၊ ရွှေချည်ထိုး ထမသိမ်းအင်္ကျီ၊ လုံချည်တို့ဖြင့် မိန်းမပျို အလှကြီး လှနေသည်။

ရံရွှေတော်များနှင့် ရေချိုးဆင်းစဉ် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို ဆယ်ယူပြီး စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောသန့်စင်ပုံ၊ အမွှေးနံ့သာဖြင့် ဖြန်းပက်၍ ပန်းပေါင်းစုံဖြင့် ပူဇော်ပုံ၊ အလေးအမြတ် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သဖြင့်၊ မင်းချင်းတို့မြင်၍ ဘုရင့်ရှေ့တော်မှောက်သို့ ဖမ်းဆီးပုံများကို သရုပ်ဆောင်ရစဉ် မမှားအောင် သူမသတိထား သရုပ်ဆောင်နေရသည်။

ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို ကိုးကွယ်သဖြင့် ဘုရင်က သေဒဏ်ချမှတ်သည်။ သို့ရာတွင် . . ဆင်ဖြင့် နင်းသတ်သော်လည်းမသေ၊ ဒါးလှံလက်နက်ဖြင့် ခုတ်ပိုင်းစေသော်လည်း ခုတ်၍မရ၊ မီးဖြင့် ရှို့၍သတ်သော်လည်း မီးမလောင်၊ ထိုပြကွက်များတွင် တလထော်ဖြစ်သော သူမက လက်အုပ်လေးချီ၍ ဗုဒ္ဓဘုရားကို အာရုံပြုရသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကို ရွတ်ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရသည်။

“တပည့်တော်မသည် . . . ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို လေးမြတ်စွာ ယုံကြည်၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါသည်ဘုရား. .၊ တပည့်တော်မ၏ အသက်ကို အသေခံ၍ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်

ဆည်းကပ်ပါသည်ဘုရား. . . ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် တပည့်တော်မသည် ဘေးဆိုးအန္တရာယ် အသွယ်သွယ်မှ လွတ်မြောက်ရပါလို၏ဘုရား. . . . "

ထိုစာသားများကို ရှေးခေတ်မွန်နန်းသုံးစကား၊ ပါဠိများဖြင့် သူမရွတ်ဆိုရသည်။ သူမ၏အာရုံထဲတွင် တကယ့်ကို ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ယုံကြည်စွာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုမိနေသည်။ ခက်ခဲသော ထိုထီးနန်းသုံးစကားများလည်း လုံးဝအမှားအယွင်းမရှိဘဲ၊ ပြေပြစ်ချောမောစွာပြောဆို သရုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပြီ။

ထို့ပြင် တိဿရာဇာ မင်းကြီးကိုဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရန် ပြောခြင်းများ၊ ဆင်နင်း၍ မသေ၊ ဒါးလှံလက်နက်ဖြင့်လည်း မသေ၊ မီးရှို့၍လည်း မသေရခြင်းမှာ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်ဟု ရှင်းလင်းပြောပြရခြင်းများ၊ ဟံသာဝတီနေပြည်တော်၌ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ အယူပယ်ဖျက်၍၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ သက်ဝင်ကိုးကွယ်ရန် ပြောကြားခြင်းများတွင် . . ဆရာနိုင်ပန်းလှ ရေးထားသော စာသားများအတိုင်း သူမ ပြောနိုင်ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဘုရင်နှင့်တကွ ဟံသာဝတီ မင်းနေပြည်တော် တစ်စုံလုံး ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည် ကိုးကွယ်ကြသည်။ စံပြအမျိုးကောင်းသမီးဖြစ်သော တလထော်ကိုလည်း အမွှေးနံ့သာဖြင့် ရေချိုးသန့်စင်စေပြီးနောက် "ဘဒြဒေဝီ" ဘွဲ့အမည်ဖြင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်သည်။ ဇာတ်ကို ဤတွင် အဆုံးသတ်ထားသည်။

"ထိုဇာတ် ကပြီးကတည်းက . . . .

သူမသည်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို တစ်သက်ပတ်လုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မည်ဟု သံဓိဋ္ဌာန်ချထားခဲ့ပါပြီ။

× × × ×

(၄)

စံရိပ်ငြိမ် အဆောင်တွင် မိချမ်းဝေနှင့် သူမက အတွဲဆုံး အခန်းဖော်ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်၊ ခုတော့ မိချမ်းဝေလည်း သူမကို ရှောင်နေသည်။

ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်ရှိ မွန်ပိဋကပ်တိုက်တွင် ဒီနေ့ အစည်းအဝေးရှိ၍ သူမ တစ်ယောက်ထဲ လာခဲ့ရသည်။ ခါတိုင်းတော့ မိချမ်းဝေနှင့် နှစ်ယောက်တွဲလာနေကျပါ။ ပိဋကပ်တိုက်ရောက်တော့ ဗညားဦးနှင့် ဆုံဖြစ်သည်။ သူကလည်း သူမကို ရှောင်သွားတော့မလို ခြေလှမ်းပြင်တာနှင့် ဗညားဦး ရှေ့မှ ပိတ်၍ရပ်ပြီး -

"ဒီမှာ ဗညားဦး၊ နင်တို့ငါ့ကို ဘာတွေ မကျေနပ်တာရှိနေလဲ၊ ခါတိုင်းအတူတူ အအေးဆိုင်ထိုင်နေကျ မဟုတ်လား၊ ပြောစမ်းပါအုံး ရှောင်ရခြင်းအကြောင်းရင်းကို. . "

သူမ၏ ခပ်ဆတ်ဆတ် အသံကြောင့် ဗညားက တင်းတင်းပြန်ကြည့်နေသည်။ သူမကို ပြောသင့်မသင့် ချိန်ဆနေဟန်ရှိသည်။ အတော်ကြာမှ -

"ဘာအကြောင်းကြောင့်လဲဆိုတာ နင်သိမှာပါ၊ နင်က မစွတာရှိုင်းနဲ့ လက်ထပ်မလို့ဆို၊ အဲဒါ သိလိုက်ရကထဲက ငါတို့ရင်ထဲမှာ မကောင်းခဲ့ကြဘူး၊ နင့်ကို တလထော်လို့ အမှတ်တရ ချစ်စနိုး ခေါ်ကြတာကိုလဲ ပြန်ရုပ်သိမ်းပါတယ် မိနှင်းဖြူ"

"ဟင် . . . ဘာဆိုင်လို့လဲ ဗညားရဲ့"

"ဆိုင်တာပေါ့ဟာ . . . ငါတို့ရင်ထဲက . . . ငါတို့ရာဇဝင်ထဲက. . . တလထော်ဆိုတာ မွန်သာသနာပြု သူရဲကောင်းမလေးဘဲ မိနှင်းဖြူ၊ အမျိုး၊ ဘာသာနဲ့ သာသနာအတွက် အသက်ကိုတောင် အသေခံရဲတယ်လေ. . .၊ နင်က ပိုသိမှာပါ၊ နင်ကိုယ်တိုင် ဒီဇာတ်မှာ

ပါဝင်ကပြခဲ့သေးတာဘဲ၊ အခုတော့ နင့်ဘဝ ကောင်းစားရေးကိုတောင် မစွန့်လွှတ်နိုင်လို့ အမျိုးဖျက်ဖို့ နင်စိတ်ကူးနေပြီမဟုတ်လား. . . . "

ဗညားစကားကြောင့် သူမရင်ထဲ လှိုက်ကနဲ ရှက်သွားရပြီ။ ဒါ. . မိချမ်းဝေလက်ချက်ဘဲဖြစ်မည်။ သူဖေါက်သည်ချထားလို့ ဒီမွန်အသင်းက သိထားကြခြင်းပဲဖြစ်မည်။ သူမလည်း ရှက်ရှက်နှင့်ပင် ဗညားဦးကို ရန်တွေ့မိတော့သည်။

"ဒီမှာ ဗညားဦး၊ ငါက မစ္စတာရှိုင်းကိုဘဲ လက်ထပ်မှာ၊ သူ့ဘာသာကိုတော့ မကိုးကွယ်ဘူး၊ ငါ့ဘာသာကို စွန့်လွှတ်မယ်လို့လဲ စိတ်မကူးခဲ့ပါဘူး၊ ငါ့ဘာသာကို ငါကိုးကွယ်မှာဘဲ၊ သူ့ကိုလက်ထပ်တာနဲ့ အမျိုးဖျက်တာနဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး"

သူမ စကားအဆုံးတွင် အသံလှိုင်းက တုန်လှိုက်မာကြောနေမှာကိုသိ၏။ ဒါပေမယ့် . . သူမဟန်ကို မလျှော့ချင်၊ အသံကို မလျှော့ချင်ထဲ ခပ်တင်းတင်းကြည့်နေလိုက်သည်။ ဗညားဦးက အလွန်မုန်းတီး နာကျည်းသည့်ပုံမျိုးနှင့် . . . .။

"ဒီမှာ မိနှင်းဖြူ . . နင့်ကို စိတ်နာတယ်ဆိုတာ ငါတစ်ယောက်ထဲအတွက် မဟုတ်ဘူး၊ မွန်လူမျိုးတစ်မျိုးလုံးအတွက် . . .၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အားလုံးအတွက်ဆိုတာ နင်သိထားစေချင်တယ်၊ ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားအားလုံးကတို့ရဲ့ တိုင်းရင်းသူတွေ လူမျိုးခြားနဲ့ လက်ထပ်မှာကို လုံးဝမလိုလားဘူး၊ နင်က မစ္စတာရှိုင်းနဲ့ လက်ထပ်ပြီးရင်၊ နင့်ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ခွင့်ကို ရနေတယ်ဘဲထားအုံး၊ နင်တို့ မွေးလာတဲ့ မျိုးဆက်သစ်တွေကိုတော့ သူ့ဘာသာကိုဘဲ ကိုးကွယ်ခွင့်ပေးမှာပေါ့၊ အဲဒီ သွေးနှောတဲ့ မျိုးဆက်သစ်ကလဲ တို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ယုံကြည်လေးမြတ်စိတ်နဲ့ ကိုးကွယ်နိုင်မတဲ့လား. . . . "

"ဒါက. . . ငါ့ကိစ္စပါဟာ. . နင်တို့ပြောနေပုံက ငါ့ကြောင့်ဘဲ လူမျိုးပျောက်တော့မယ်ပုံမျိုး၊ ငါ့တစ်ယောက်ထဲနဲ့တော့ ဘာသာအယူဝါဒကြီး တိမ်ကောပျောက်ပျက်မသွားပါဘူး၊ တကယ်ထဲမှာဘဲ"။

ရှည်ရှည်လျားလျားပြောရင်း ဒေါသသံပါနေသော ဗညားဦးကို စိတ်အချဉ်ပေါက်ပြီး ပြောချလိုက်သည်။ သူ့ရှေ့မှ လှည့်ထွက်ရန် သူမခြေလှမ်းပြင်လိုက်သည်နှင့် ဗညားဦးက သူမကို လက်တားသည်။

"နေအုံး . . . နင်မကြားချင်ပေမယ့် ငါ့မှာ ပြောစရာတွေ ကျန်သေးတယ်၊ နင်ပေးတဲ့ ဆင်ခြေမျိုးကို ဘယ်သူမှ လက်ခံဘူး မိနှင်းဖြူ၊ နင့်လို ငွေမက်တဲ့ တိုင်းရင်းသူတွေများလာရင် အယူဝါဒရော၊ အမျိုးရော ပျောက်သွားမှာဘဲ၊ မျိုးဆက်သစ်အတွက် နင်ထည့်တွေးအုံးလေ. . .၊ မွန်အမျိုးသားနေ့ညတုန်းက နင်ကိုယ်တိုင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့ တလထော်ကို နင်အားကျတယ်ဆို၊ သူ့လိုဘဲ မွန်တို့ရဲ့ သူရဲကောင်း ဧကရီတစ်ပါးဖြစ်ချင်တယ်လို့ နင်ပြောခဲ့သေးတယ်လေ. .၊ အခုတော့ နင်ဟာ မွန်အမျိုးသမီးထုရဲ့ စံပြထားစရာ မွန်သူရဲကောင်း ဧကရီမဖြစ်ဘဲနဲ့၊ အများက ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်မယ့် မွန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်နေတော့မယ် မိနှင်းဖြူ"

"တော်ပါတော့ ဗညားရယ်. . . နင့်စွဲချက်တွေက များလွန်းလှတယ်ဟာ၊ ငါဘာလုပ်သင့်သလဲဆိုတာကိုဘဲ ပြောပါ့တော့. . . ငါ့ရင်ထဲမှာ မခံစားနိုင်တော့ဘူး၊ ငါ့ကို အားလုံးက တကယ်ဘဲ အထင်သေးကဲ့ရဲ့ ကြတော့မှာတဲ့လား ဗညားရယ်. . . "

သူမရင်ထဲတွင် တုန်တုန်ရီရီနှင့် မောနွမ်းနေပြီ၊ ဗညားဦးရှေ့တွင် ကြာရှည် မရပ်နိုင်စွမ်းတော့သဖြင့် အုတ်လှေခါးထစ်ပေါ် ထိုင်ချလိုက်တော့သည်။ ဗညားဦးလည်း တကယ်ထိခိုက်ခံစားနေရကြောင်း သူမ သိနေသည်။ ဗညားဦး၏ မျက်ဝန်းတို့ စိုစွတ်လျှက် ဖြူသော မျက်နှာသည်ပင် နီကျင်ကျင်နှင့်။

"အေး. . . နင့်ကိုငါပြောခဲ့မယ် မိနှင်းဖြူ၊ နင့်အိမ်ထောင်ရေးကို ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွက် မတွက်ဘဲနဲ့၊ လူမျိုးရေး တွက်ကိန်းနဲ့ တွက်ကြည့်ရင် နင်အရှုံးပေါ်နေပြီ မိနှင်းဖြူ၊ အဲဒါကိုမှ မပြင်နိုင်ရင်တော့ . . . ငါတို့ ချစ်စနိုးခေါ်နေတဲ့ တလထော် ဒါမှမဟုတ် သီလဒေဝီ ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ နင်မတန်ဘူးလို့ဘဲ ပြောခဲ့ပါရစေ မိနှင်းဖြူ. . . နင့်ကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်. . . . "

ဗညားဦးက ကျောခိုင်းလှည့်ထွက်သွားချိန်တွင် သူမ၏ မျက်ဝန်းမှ မျက်ရည်နွေးတို့ တလိမ့်လိမ့် စီးကျနေတော့သည်။

သူမအနေနှင့် တစ်ကယ်ပင် အမျိုးဂုဏ်ဖျက်သူ ဖြစ်တော့မှာလား . . . ။

× × × × × ×

(၅)

ဆောင်းနှောင်းရာသီဖြစ်၍ အအေးဓါတ်က မပျောက်ချင်သေး။

နှင်းမှုံတဖွဲဖွဲအောက်တွင် မွန်လူငယ် မောင်မယ်တို့ မွန်ပိဋကတ်တိုက်သို့ ရောက်ရှိနေကြပြီ၊ ဒီနေ့ အခမ်းအနားက အလွန်ကြည်နူးပျော်ရွှင်စရာကောင်းသည့် အခမ်းအနားတစ်ခုပါ။

မွန်အမျိုးသားနေ့ ကျင်းပစဉ်က ပါဝင်ကူညီကပြကြသော မွန်လူငယ်များကို ဂုဏ်ပြုသည့် ဂုဏ်ပြုပွဲ အခမ်းအနားနှင့် မိတ်ဆုံစားပွဲဖြစ်သည်။

ဒီနေ့ အခမ်းအနားကို မိနှင်းဖြူ မတက်ရဲခဲ့တာအမှန်ပါ။ ကိုယ့်ဘာသာရှက်ရွံ့သိမ်ငယ်သလို ခံစားနေရသည်။ ဒါပေမယ့် ဆရာနိုင်ပန်းလှ၏ ဇာတ်ညွှန်းကို ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးအဖြစ်နှင့် ကပြခဲ့သော သူမကို၊ မွန်အမျိုးသားနေ့ ကျင်းပရေးကော်မတီအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများက ဂရုတစိုက် အသေအချာ ဖိတ်ထားခဲ့သည် မဟုတ်လား . . . ။

သူများတွေ စုစုရုံးရုံးပျော်ကြပေမယ့် သူမကတော့ အထီးကျန်စွာ . . . . စားပွဲလေးတစ်လုံးတွင် တစ်ယောက်တည်း။ ဗညားတို့အုပ်စု၊ မိရွှေဝင်းတို့အုပ်စုကလည်း သူမကို မျက်နှာလွှဲနေသည်။ သူမရင်ထဲ ရှက်ရွံ့ပူလောင်နေလိုက်တာများ ချက်ခြင်းထပြန်မိတော့မတတ်ပင်။

"ငါ့ကို ဝိုင်းမပယ်ပါနဲ့ . . . ငါ . . . ငါ . . . ဘာမှ မမှားရသေးပါဘူးဟာ"

အတွေးနှင့်ပင် သူမ ကိုယ်လုံးလေး ခွေလျော့လျော့နှင့် ယိုင်နဲ့နေပြီ၊ နံရံကိုအမြန် ကျောမှီချလိုက်သည်။ ဝမ်းနည်းရခြင်း၊ အထီးကျန်ဆန်ရခြင်း၏ ဒဏ်ကို သူမ မခံစားနိုင်တော့၊ သူမ ဘာလုပ်သင့်သလဲဟု တွေးမိသည်။ ဗညားတို့ သူငယ်ချင်းတစ်စု ရွှေတိဂုံဘုရားဘက်သို့ ထွက်သွားကြတာမြင်လိုက်သည်။ အခမ်းအနားပြီးချိန်တွင် သူမလည်း နေရာမှထလျှက် ဗညားတို့ကိုမှီရန် ခြေလှမ်းသွက်သွက်ဖြင့် လျှောက်လိုက်နေမိပြီ။ ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်၏ လှေခါးတစ်များဆီသို့ အရောက်တွင် ဗညားတို့အုပ်စုကို အသံပြုလိုက်သည်။

"ဗညား . . . မိချမ်းဝေ . . . မိရွှေဝင်း . . . ငါ့ကို ခဏစောင့်ပါအုံးဟာ . . . "

သူမ၏ခေါ်သံကြား၍ ဗညားတို့ ရပ်စောင့်ကြသည်။ သူတို့အားလုံး အကြည့်က သူမကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြောင်းလဲလေပြီလားဟု မျှော်လင့်သည့် အကြည့်မျိုး . . . . ။

ဟုတ်ပါတယ် . . . ငါပြောင်းလဲနေပါပြီဟု အလျှင်အမြန်ဆုံး စကားလုံးများဖြင့် သူမပြောပြချင်သည်။ သူတို့ အနားသို့ရောက်တော့ ရှက်ရွံ့အားငယ်စွာ ခပ်ရှိုရှိုရပ်လျှက် သူမ၏ ရင်တွင်းမှ စကားတို့ကို တရစပ် ပြောချလိုက်မိတော့၏။

"ဗညား . . . နင်ပြောခဲ့တာတွေကို ငါသဘောပေါက်ပါတယ် . . . ငါရဲ့ ဘဝပြည့်စုံဖို့အတွက်ဘဲ တွေးခဲ့တဲ့ အမှားကို ငါပြင်လိုက်ပါပြီ . . . မစ္စတာရှိုင်းကပေးမယ့် ကုမ္ပဏီနဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကိုလဲ ငါမမက်တော့ပါဘူး၊ ငါ သူနဲ့လက်မထပ်တော့ဘူးဆိုတာ နင်တို့ကို ဂတိပေးပါတယ် . . . ငါ့ကို အရင်ကလိုဘဲ ခင်ကြပါဟာ . . . "

"ဟယ် . . . ဝမ်းသာလိုက်တာ . . . မိနှင်းဖြူရယ် . . . နင်တကယ်ဘဲ စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီပေါ့နော်"

"ဝမ်းသာပါတယ် မိနှင်းဖြူ" မိချမ်းဝေ၏ အံ့သြဝမ်းသာစကား . . . . ။

"ဟုတ်တယ်. . မိနှင်းဖြူ. . . နင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရမယ့် ကိန်းဂဏန်းများစွာကို. . တကယ်ဘဲ စွန့်လွှတ်လိုက်တဲ့အတွက် ငါတို့ ချီးမွမ်းပါတယ်၊ ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်းရယ်. . ."

မိရွှေဝင်း၏ နွေးထွေးသော လက်ကမ်းကြိုဆိုမှု . . .။

ဗညားဦးကလည်း -

"ငါဝမ်းသာတာလဲ ပြောပါရစေဦး. . . မိနှင်းဖြူ. . . နင်ဟာ တကယ့်ကို မှတ်တမ်းတင်ထိုက်တဲ့ မွန်အမျိုးကောင်းသမီး တစ်ယောက်ပါဘဲ၊ ငါတို့ ဝမ်းသာဂုဏ်ပြုပါတယ် မိနှင်းဖြူရယ်. . . . "

ဗညားက သူမ လက်ဖဝါးကို ဆွဲယူ ဖျစ်ညှစ်၍ ဝမ်းသာအားရ ပြောနေသည်မှာ အသံများပင် လှိုက်လှဲ တုန်ရီလို့။

သူမ၏ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် သူငယ်ချင်းအားလုံး ဝမ်းသာကျေနပ်နေကြသည်။ အားလုံး. . . အတူတူ ဘုရားရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ ကြည်နူးပျော်ရွှင်မှုများကြောင့် မောရမှန်းတောင်မသိလိုက်ကြပါ။

ဘုရားပေါ်တွင် ရွှေရောင်ဝင်းနေသည့် ရွှေတိဂုံဘုရားကို ဖူးမျှော်ကန်တော့ကြသည်။ ဘုရား၏ အရှေ့မြောက်ဘက်ရှိ မွန်ဘုရင်ဓမ္မစေတီမင်းတည်ထားကိုးကွယ်သော စေတီတော်နှင့် ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကို ရှစ်ခိုးကန်တော့ကြသည်။ ထိုမှ တစ်ဖန် အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ မွန်ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပု တည်ထားခဲ့သော စေတီတော်တွင် ရှစ်ခိုးကန်တော့ပြီး အနားယူကြသည်။

သူငယ်ချင်းတစ်စု ပျော်ရွှင်ကြည်နူးနေစဉ် ဗညားဦးက . . . .။

"မိနှင်းဖြူ. . . နင်ခြေလှမ်းမမှားခင် အမြင်မှန်ရလို့ တော်သေးတယ်. . . မစ္စတာရှိုင်းကို လက်မထပ်ရလို့၊ နင်ချမ်းချမ်းသာသာ မနေရတော့လို့ နောင်တရနေဦးမှာလား. . ."

"ဟာ. . . မဟုတ်တာ ဗညားရယ်. .။ ငါ အတွေးမှားခဲ့တာကိုပဲ နောင်တရနေမိတာပါ"။

သူမခေါင်းတခါခါနှင့် ငြင်းလိုက်ရသည်။ သူမကို ဗညားတို့အုပ်စု အထင်သေးမှာကို စိုးရိမ်တတ်နေပြီလေ. . .၊ ဗညားက ပီတိပြုံးနှင့် . . .။

"လူဆိုတာ ကိုယ့်သမိုင်းကိုယ်ရေးကြတာပါ မိနှင်းဖြူရယ်. . . မွန်ရာဇဝင်ထဲမှာ မွန်ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အတွက် အသက်ကို စွန့်ရဲခဲ့တယ်လေ. . .၊ အခုပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှာတော့ ငါတို့ရဲ့ အနီးစပ်ဆုံး မိနှင်းဖြူဆိုတာ မျိုးနွယ်ကို စောင့်ရှောက်တယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာကို စောင့်ရှောက်တယ်လို့ ငါတို့ ဂုဏ်ယူနေပါရစေ. . . . နင်ဟာ တို့မွန်လူမျိုးအတွက်တော့ သမိုင်းတွင်မယ့် မိန်းမသားပါဘဲ. . . မိနှင်းဖြူရယ်. . . နင့်ကို ငါတို့ လေးစားပါတယ်. . ."

ဗညား၏စကားအဆုံးသူမ တစ်ကိုယ်လုံး ပီတိသွေးဖြင့် နွေးထွေးရှိန်းမြသွားရသည်။ သူမ၏ လက်ဖဝါးလေးကို ဗညားဦးက ဆွဲကိုင်ဖျစ်ညှစ်လျှက် သူမကို အပြုံးနှင့် ကြည့်သည်။

သူမ ကျေနပ်ဝမ်းသာနိုင်ပါသည်။

မွန်တိုင်းရင်းသူ တစ်ယောက်အနေနှင့် သည်မျှလောက်လေး ထိန်းသိမ်းပြရတာ မဖြစ်လောက်ဘူး ထင်ရပေမယ့်၊ "စံပြမိန်းမသား" အဖြစ် မွန်လူမျိုးတို့ အလယ်တွင် ဝင့်ထည်နိုင်ပြီ မဟုတ်ပါလား. . .။

သူမ နှလုံးသားတွင် မစ္စတာရှိုင်းလည်း မရှိတော့. . .။ မစ္စတာရှိုင်းထံမှ ရယူနိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အားလုံးလည်း မရှိတော့. . .။

ထိုခံစားမှုများအတွက် ဘယ်သောအခါမှ သူမ နောင်တရနေလိမ့်မယ်မဟုတ်ပါ. . . .။ ။

× × × × × × ×

မိုးပန်းမွန် (ရာမည)

သွက်ကောန်ဂကူမန် လညာတ်ဂတာပ်ခေတ်
ဂမြင်ဂတာပ်ခေတ် ဂွံတ်တက်ဂှ်ရန်တုံတဲ
လိက်ပရေင် ပံင်ကောံမွဲအုပ်

ရာမညဒိဿဴ

စိဇန်တုဲ

ကြက်ဟံသာ

ချူနှံ လဝ်

"ပါင်တြှင်အနာဂတ်"

ဗြာဟ္မံလဒ် ပရိုပ်ဏာကိုကောန်ဂကူတံရောင်

Pamphlets
Brochures
Magazines
Insertions
Wall sheets
Calendars
Offset Printing
Embossing
Packaging

KAUNG MON

Creative, Designs, D.T.P &
Colour Printing

ကောင်းမွန်စာစီစာရိုက်၊ ဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနှင့်ပုံနှိပ်လုပ်

ယနေ့မီဒီယာခေတ်ထဲမှာ
ဝန်ဆောင်မှုဟာအရေးကြီးပါတယ်...
ဝန်ဆောင်မှုကောင်းကောင်းလိုချင်တယ်ဆိုရင်
ကျွန်ုပ်တို့နှင့်ဆက်သွယ်ပါ။

NO.114,34th ST(MIDDLE)KYAUKTADA TSP
YANGON,MYANMAR.TEL:286816

design
mehm thitsa
296057

COPY RIGHT - BN (Y.I.T)
ချူ
နှုမြန်
ဗညာတ္ဘနှာဲ(ချင်ပံင်)
ငိုန်
လှိုမန်(လောက)
လှိုအာဲမာန်
ခေမာနန်
ရတ်ရတ်
ရုပ်ပုံ
Iron Cross
PTL Studio
Mixed by Chit San Maung
design: Mehm Thitsa, 296057